

7492 I

Stat. inv.

40/48

ROZMAISLANIA
WEDLVG DNY TYGOD
NIOWYCH OMIŁOSCI
BOZEY Y MECE Syna iego
PRZEDMOWA

DO NABOŻNEGO CZYTELNIKA

Bieszcę narodowie ze wšyt
kiego ożgu swiata, a dziwui cie
bie wielkoy miłosci Bozey kungm
y zcumi waicie sie, Vznawaiąc stro
ga głępoty złoce walsze przeciwie
ma. Albowiem iesli Syn Boży chcial
nierozdzielnie złączyć sie z naturą
ludzką iako więcej dusza walsa
miała by sie z nim nierozdzielnie
iednoczyć iesli Syn Boskiy tak wiel
kim ożciem miłosci swey Boskiej
chcial z sobą tak pośly proch y

piot złoczyć iako daleko Vsilniey y
ochotniey miałby każdy znas na
przyjęcie iego, Serce swe catosci y
szerosci nabozenstwa otworzyć.
Co to za głupstwo, co to za szalen-
stwo tak wielką taskę y dobroc Boga
zbawiciela swego lekce sobie wazyć:
a dla obtudy Świata tego y dla brzy-
dkich rozkoszy duszę swą zdradzać
Izali iedyny Syn Boży wten oby-
czay człowieczeństwo nasze na się
przyjął, aby człowiek Świata służył,
a nie raczył dla tego aby iako on
wciela będąc sam ciato dręczył y
wszystkie iego sprawy podeptał; a
duszę swoją świętą zawsze z Bo-
giem Oycem nierozdzielnie był
ziednoczony **Tak** mowie aby też
człowiek ciato swoje Vmarrwiał
a wшыtek się do obmyślenia

rzeczy.

2
rzeczy Bożkich całym Duchem
wynosił **O**dziwna ślepoto ludzka
z ciała y z dusze będąc złożony
człowiek, a dusze nieporówna-
nym sposobem godniejszą y śla-
chetniejszą mając nad ciało
wszystek jednak czas żywota swe-
go na tym samym trawi, aby
ciała ninaczem nie schodziło,
a o dusze nie niedba, tak iako-
by prochem Wniego pod nogami
była, y nie myśli o tym żeby ją
kiedy nakarmił y nakrył po-
karmem iey słuszącym: to jest
aby ją w onym najwyższym dobru
stworzycielu wszelkich rzeczy widzia-
nych y doświadczonych uspokoił.
Ano by to bardzo śladnie y
wdzięcznie, y większą nierówną
pociechą. Iwą otrzymać mógł niż

niz owowſzyko co ciatu z Vtrapieniem
Ducha wynajduie. **N**a kazdym bo-
wiem mieyscu ofiaruię sie czelkowi
P. Bog a czyni to barzo mile y
wdzięcznie: aby człowiek szukając go
trudności nieznał. Oniewystawiona
dobroci y talkawosci P. Boga naszego
czegoś proſze po nas za to chce.
niechce zaś sie inney nagrody od nas,
tylko aby Vstawiona pamiątka roz-
kiew męki y niewinney śmierci Syna
tego namillſzego w nas zawsze trwała
a wſtąpiła iz te wſzytkie rzeczy do-
czesne tak przemierzą, ze ieſzcze ani
było, ani będzie, ani ieſt taki na
ſwiecie, który by ich daſtąpić, albo
ie otrzymać, bez kłopotu, pracy, y
rozmai tego Vtrapienia miał. to samo
wyiąwſzy iz ten doſtatecznie wſzyt-
ko otrzymał który doſtatecznie
wſzystkim dla Boga pogardził.

Lec

Lec to dziwna iest: iż sie dusza do
 marnosci tego swiata często przywieszu-
 ie: a czyni to od ciała po niekąd: na
 kłonią: iednak nie przymużona, po-
 nieważ sie dobrowolnie pochylawa
 ciału: a za tym to co sie ciału podo-
 ba czynić vsilwie, a Bogu zbawicie-
 lowi swemu zapomniawszy wszelkie:
 co na pominania **Ducha Świętego** na-
 żnienią y wśzytkich dobrodzieństw
 jego poddać sie nie chce, gardzi tak ne-
 dzną duszą za pożytkiem Twym cie-
 lnym idąc wolej Bożej niepetni. **Za:**
 prawdę ta dusza sława sie gorszą nad
 bez rozumne bydła, ona mając pod-
 bienstwo y wyobrazenie Boże na so-
 bie, na dewłszyko Boga miłowac mia-
 ta, ni oc na świecie ^{niedbaj} żellisz tedy o
 nieśczętna duszo tak sie daleko ko-
 chasz wciele, niekochasz ze sie niedźnico
 wciele innym: ieno wprzena swierzbym
 y naczysłszym **Ciele Boga Zbawiciela**
 twego:

twego: który dla ciebie ciato zprze-
naczyłszy krwie Panienskiej na
sie wziął. **Tego milui**, tego ciała
takni które dla twoo y dla wszyt-
kiego roczaiu ludzkiego zbawienia
na ołtarzu łrociogo krzyza, przez
gorzką mekę y śmierć haniebną krzy-
żową było ofiarowane. **To Vwazay.**
w sercu twym na koczdy dzień! albo-
wiem pilne Vwazanie y rozmyślanie
meki Syna **Bozego**, prętko myśl two-
ie ku niebieskim rzeczom tak wyniesie
zec zaraż czy otworzy: iż nie omyl-
nie poznasz, czego się Viac co rozmy-
ślac, co rozumieć co wiedzieć o dzi-
wnych sprawach Boskich masz.
Wzniesi potym ogień miłości w tobie
Bozey, y do rzeczy wysokich zapali
serce twoie: tak iż zaraż pragnąc
poczniesz byc v wszytkich wzgar-
dzona, y porzucona, y od wszyt-
kich.

4
kich przesławano y Vtrapienie cier-
pic. To pragnienie y na myśli y na-
mowie, y na Vczynku samym zgo-
dliwie wydawać się będzie. O mocy
wielka męki **Syna Bożego** Opoz-
danie rozmyślanie ię, o śmierci
dziwna zbawiciela. Co dziwniejszego
może być nać to? gdy śmier oży-
wia, rany leczą krew omywa y oczy-
leża. wewnętrzności duszną, zbytnią bo-
leść, zbytnią słodkością serce chło-
dzi, otwarcie boku serce z sercem iedno
czy. **Ale** ielse dziwować się nie tre-
ba przedstawac bo y słońce zaciemnione
dziwnie nad zwyczaj oświeca ogień
zagalony tym więcej zapala. I to-
tna męka tym znaczniej człeka V.
wielbia y chwalebnym czyni. I to zaiste
dziwno iest że **Zbawiciel** twoy
sam pragnąc napawa y posila swoich,
obnazy

obnażony będąc inſzych wſzaty cnot
Vbiera; rece gwoździ ſrodze przebite
maiąc, inſzych rozwiązie. Nogi tak
ze przebodzione iego nam wzawod
biegać wſzytkę moc daia. Ducha iego
przenaſwietła z ciałem ſie nakrzy-
żu roſtając żywot nam daie. On
ſam na koniec na drzewie Vmiera-
jąc, niebo nam otwiera. y grzesny
ch do niego miłościwie wzywa.

O iako to męka miłſna y dziwna.
ktora tak ſwego naſładowce od rze-
czy ziemſkich do onych niebieſkich
wysoko wynosi ze nie tylko czyni
Anielskim człowiekiem, ale x bo-
ſkim. Taki bowiem przeż rozmy-
ſlanie tey gorzkiej męki Syna
Bożego ſamego ſiebie nie widzi y
prawie zapomina a zawsze ma przed
oczyma ſwemi odkupiciela ſwego.
iakoby

5
iako by teraz cierpiącego y przeto
wszystkie boleści jego czuć na ciele
swoym y duszy pragnie. Zrak jego
złe y dobre przyjmując, onego samego
w sercu nosisząc, który niebo y ziemię
w garsci zamyka, pragnie z nim bieżo-
wania, pragnie z nim być cierniem
w koronowaniu: a za to nadziera chw-
ty jest ozdobiony. **Pragnie po spo-**
ku z nim na krzyżu nagim, z nim
cierpieć; a iuż za to płomieniem
miłości jest zapalony. Chce z nim
octu z żółcią skosztować: alic niewy-
mowney ślotkości winem jest napoi-
ny. Chce z nim wibac na krzyżu być
nagrawany, a on od Aniołów jest wcz-
czony. Ztąd rzeki płyną pociech y
ślotkości, przedziwnych do serca jego;
ztąd się wgorącey miłości Bożej
tym więcej a więcej rozgorywa du-
sza jego.

duśa iego ztąd sie śnadniey Vtwier-
dza w nadziei żywota wiecznego y
oney chwaty bez konca. Ztąd mu Anio-
łowi ktorzy gorzko płaczą nad meką
Króla swego Sprzyiaią y część wyrza-
dzaią. Aco dziwniejszego nazywato:
Śniejsza Matka Panna Przena-
światła Stoiąc za Syna go sobie
przyśpasabia y przyimuie. Tak
rozmynaiąc mekę Pana swego czto:
wiek: chcąc sie z nim śmęcić dziwnie
pociechy odnosi. Chcąc z nim cierpieć
wszystkie boleści y meki dziwną ochotą
dę na duszy czuie chcąc z nim Vkrzy-
zowanym być, mile y wdzięcznie odnie-
go obłapionym zostacie. pragnie z nim
stowić skłonić śmierci iego składować
a on go najwdzięczniejszym pocato-
waniem swym Vprzedza. Tak życie
na tym świecie bracia, aby po
Śmierci

6
Śmierci gdy ciato wałsz w grobie roba:
cy toczyć będą, dusza do breń V.
czynkami przybrana wesela w niebie
ze wszystkimi Świetem iazywata.

Niech was odciąga od grzechow
żywot pracowity **Pana Iesusa** łanie
bna śmierć iego, y śmierconych
ktorzy iu sz pomarli. Obaczcie na:
dzą y przypatrzcie się grobom boga-
tych, albo tych ktorzy niedawno z
wami żyli. co są, y co byli; co im
bogaćwa y chuci świeckie pomogły.
Ote nie po nich nie zostało ieno popioł
goty. Ktorzy gdy by teraz mogli mówić
tak by pewnie do was rzecz czynili.

Temu nieśczęsni, tak bystro za jóżno-
ściami świeckimi biegacie. Temu się
grzechami y złosciami na petniacie Ogł:
dajcie kosci nasze a przynamniemy tym
wizerunkiem, obrzydzieć sobie chciwosc y
nędzę wałsz. Co wy iestescie my byli.
a co.

a co my i jesteśmy wy będziecie To na-
milsie bracia wszystko z wielką pilnością
wważajcie a uważając boycie się we-
dle rady mędrcowej, pomniacie na-
śmierć na sąd Bóży, na piekło, y na
chwagę królestwa niebieskiego a do
poprawy iako najprędzej pośpieszaj-
cie się. Nielekce sobie wascie ze was
Bóg taskawy grzeszących cierpi: bo
was drogą krwią Syna swego odku-
pił: y droga iest dusza wasza przed
obliczem Bózym. Iednakże im dłuży
od was poprawy czeka tym cięży są-
dzić będziecie iestli się nie poprawicie, iest-
li podobno, mniemacie że nierychto ko-
niec Świata na stąpi wzdly na swoy
własny koniec każdy pamiętaj: bo iak-
kiem cie przy śmierci za stąną tak cie
wiecznie za stąwley osądzą a to gdy
się.

7
Nie człowiek mile na świecie bawi a si-
ta za myśla, nagle od śmierci bywa po-
rywany y zniebacza z żywot traci. Ale
to bógostawiony który śmierć ma
przed oczyma, y wielkim pędem za-
biega temu, żeby go gotowym osta-
tnia godzina zastała. Cy nam clay
Bogze Oycze: przez mękę Syna
Swego iedynego Amen.

**NADZIEŃ NIEDZIEL-
NY ROZMYSLANIE O STW-
RZENIU CZŁOWIEKA Y:
WSZYSTKICH RZECZY
KTÓRE DLANIEGO BOGA SŁU-
BY**

Vważay miłość zktorys iest stworzona
od Boga w Troicy Świętey iedynego,
który iest wtey chwale wktorey był
przedwieki wktorey iest teraz y będzie
na wieki

na wieki wiekow bez wszelkiej potrzeby
Swey y pożytku, ieno z wielkiej miło
sci stworzył Pan Bóg człowieka na obraz
y podobieństwo swoje, aby go uczynił
wzrostkiem szczęścia swego, y obywat
elem królestwa niebieskiego dając mu
prawo posłuszeństwa: aby z drzewa
zakazanego owocu niepożywali Ani o
stry widząc człowieka własce Bożej,
którą on utracił przez pychę, zaraz
nią, patkę, naszą Ewę, która wstydza
wszy, kłamliwą y zdrażliwą obietnicę
Wężową wzięła iabłko z drzewa za
kazanego, y pozywając go dała A
dammowi, który accomodując się Ewie,
w miłości pożywał z nią owocu z drzewa
zakazanego Zaczynamy sami, y nam utra
cili stan niewinności y nasie wielkie du
lsze y ciała y na nas potomki swe
są, wielką nędzę obalili, Bóg nie
wstała.

5
Vstała miłość twoja, przeciwko czo-
wiekowi za przestępstwem woli two-
iej Iako się zły Anioł Spodziewał żeś
człowieka miał, tak wiecznie odda-
lic od taski swej iako tego. **O Bóże**
kto od wdziczy y zrozumie miłość
twoją przeciwko człowiekowi ktoryś
kłamstwo złego Anioła obrocites w
prawdę a skarawszy człowieka iako
mituiący ociec, do czesnym karaniem
a żeby przyszedł do Utraconego
Szczęścia obiecales mu dłać Syna
swego który żeby przez okrutną
mekę y zelzywą śmierć uczynił do-
syc sprawiedliwosci Bózey a czo-
wiek był przywrócony do pierwszego
szczęścia powtóre dajes prawo czo-
wiekowi, przez które ma sobie wy-
służyć chwałę królestwa niebieskie-
go Gdyżes Bóże stworzył człowie-
ka

ka bez człowieka ale go zbawie nie
chcesz bez niego to jest bez pracy ie
go Wważaj jakie prawo nieprawem go ra
czej nazwać nie będziesz. Człowiek y i
mem pełnym. Czekaj. A co to za
sar prawa tego za którego wypełnienie ma
bądź dana chwala królestwa niebieskie
go. Tę aby człowiek miłował Pana Boga
suprzejm sercem w wszystk. y dusz. y sił. y
myśl.

**VWAZ IAKO CZWORAKIM
SPOSOBEM MASZ MIŁOWAC P. BO
GA ABLIŻNIEGO IAKO SAMĄ SIEBIE**

Boże gdy Wważam miłość twoją przeciwko
człkowi. myśli mi Wstać, y w. l. z. y. t. k. a. n. i.
szcze, dla zdumienia tak wielkiej y mił
ści twojej zktory nie in. s. z. e. p. r. a. w. o. d. a.
tes człowiekowi ieno prawo miłości kto
ras go Wmiłował. Zteyże miłości bez
w. s. z. e. k. i. e. g. o. p. o. z. y. t. k. u. y. p. o. t. r. z. e. b. y. s. w. e. y
pragniesz aby człk miłował. ktorg
miłoz

miłosc Vniego iakoby kupiłeś gdyż to
 prawo dałeś człowiekowi aby cię miłował
 za ktore mu miłosc Obiecales chwale krole-
 stwa niebieskiego. Vwazając to cos ty iest.
 Boze mój, a co iest człowiek ktoregoś tak
 wielce Vmiłował od wieku y. miłujesz,
 Słusnie żączyę do ciebie tych słow
 ktore niekiedy rodzice Samsonowe mo-
 wili do Syna Swego widząc tak wielką
 miłosc Samsonową przeciwko Dalili w kto-
 rey się bezmiernie zakochawszy pragnął
 ją mieć za oblubienicę powiedz nam
 Samsonie Synu nasz miły z ktorey przy-
 czyny zakochałeś się w tej Dalili. gdyż
 rodu iest in szego Vboga y krasz nima
 a co większa Prawa oniey zła. Na to
 odpowiedział Samson rodzicom iż to ia-
 doniey wiem, y powtorego pytaią
 a dla czegoś es się w niej zakochał y
 mieć ją za oblubienicę pragniesz! Nie
 miał Samson żadney przyczyny ro-
 dzicom powiedzieć dla czego Dalilę
 wziął

wziąć za oblubienicę pragnął tylko tę
iż ją barzo miłuję. Acz wielka była mi-
łość Samsonowa przeciwko Dalil, do
którey przyczyny nimiał, aby ją miał
miłować y za oblubienicę wziąć ale
niewiedział Samson o zdradzie która
go potym oddaliła potkać miała, iż
go zdradliwie nieprzyjaciółom wy-
dać miała, Jednakże ni ma żadne-
go porównania miłość Samsonowa z
miłością twoją. Boże mój którąś Vmi-
łował, człowieka y miłujesz: nie tyl-
ko nimając przyczyny żadney a-
bys go miał miłować, ale co z du-
mieniem wielkim, iż jest wiele przy-
czyn, ze bys go słusznie ze wszyst-
kim stworzeniem, któres na Vstąpię-
cie stworzył, zniszczył, niwecz go
procił y wiecznie go ~~od~~ taski swey
odrzuć iako złych Aniołów: którzy
ieno

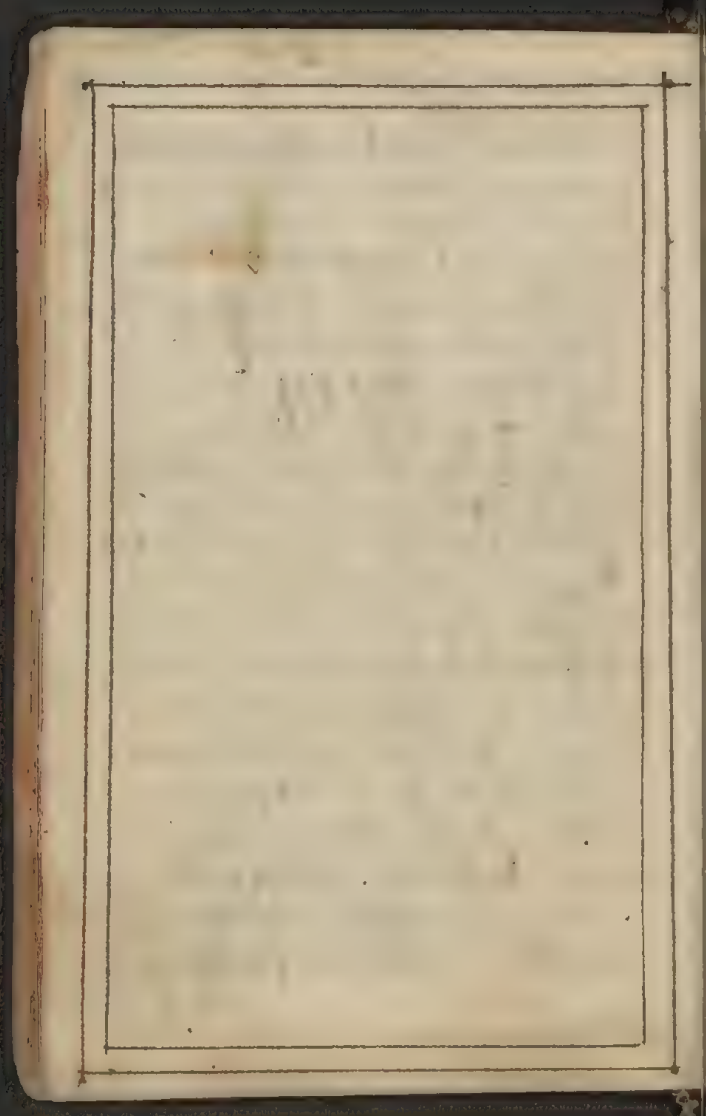

ieno raz zgrzybeli przeciwko maiestatowi
 twemu. Aludzie tysiącami ko-
 z do dziennie obrażają maiestat twoy
 Boże moy. O ogniu ogniu wielkiej miłości
 ktoręgo niemogli zalać wielkie wody
 grzechow y nie wdzięczności widząc
 nas o sierociatych własce pierworodney
 Boga Ojca Swego będąc mu
 we wszystkim równym. Stał się mu
 po Nulnym dla człowieka Vpadłego
 aż do śmierci krzyżowej wyniszczywszy
 maiestat Swoy y Vbogo narodziwszy
 się żył w pracy, w ubóstwie w prze-
 śladowaniu. Vmierając na krzyżu w
 wielkich boleściach od wszystkich
 opuszczony y od wszystkich trapien-
 ieszny, Nimając do się natym dał się
 dla nas Bóg Swoy przebieć: z kto-
 rego nam wyptynała nie tylko krew
 odkupująca, ale y żywa woda to
 jest.

jest siedm Sacramentow ktoreś na V.
stawicze poratowanie nasze wko-
sciele Świętym zostawił, y dałes nam
wielkim grzesnikom y niewdzięczni-
kom za matkę swoją na świętszą matkę.
Zwielus, wybrana, poślubiona, po-
święcona za oblubienicę Synowi Bo-
żemu. prześ to stałas^{sic} szczególniejszym
sposobem córkę, **Na świętę Panny**
Vważay odwdzięczay to dobrodzie-
stwo poki Ducha wciele stawac bę-
dziesz. Ażebyś prawdziwą Córka Na-
świętszey Panny była ile możność
twoja vsiłuy naśladować cnotiey,
namilszego Syna słowy, nie wypor-
wiedziane y rozumem niepoiere było
by szczęście twoie gdybyś prawdzi-
wą, naśladownicą, Cnotiey y na-
milszego Syna była zapomniany
domu Dycy twego zamiłowan^{sic}

sie postuſzenſtwa Świętego przez V:
 martwienie koſtdoſzienne wyniſczar-
 iąc wolę ſwoją, odradzaąc ſie w za-
 konie przez taſkę Ducha Świętego
 ſtawſzy ſie małučką dzieciną przez
 głęboką pokorę roſtąc dzień o de-
 ſania wtaſce Bożej wypełniając S.
 wolę ieſo, żyjąc w Vboſtwie w pracy
 wczyſtoſci, w cierpliwoſci, w ſgardzie
 w przeſładowaniu w obnazeeniu ze
 w ſzytych pociech w urąganiu w opu-
 ſzczeniu od wſzytych trwając na
 krzyżu za koni Świętego, trze ma
 ſłuchami iako goſdziami przebita.
 mocno do niego na rozmaite nie-
 przyacielskie namowy niechcąc zga-
 pic z niego aſz do ſmierci przed którą
 dadząc obraż oblubienca twego na
 krzyżu gwoli miłooſci twoiej przebitego
 na ktorego weyrzawſzy o iakobys ſię
 Vweſeliła gdybyś żyjąc prawdziwą
 naſt.

na

P

K

L

V

k

k

m

cz

na

mu

S

A

ni

3 a

ok

O

do

naśladownicą y miłośnicą krzyża i eo była.

PYKNIE PANA IEZUSOWE

KOZDEY DVSZE AMIANOWICIE

ZAKONNY. CCZAPRZYCZYNA

Grzeszenia iey.

Vważay gdy zgrzeszył Anioł czemu niepo-
 kazal mu P. Bog takiego miłosierdzia ia-
 ko pokazał człowiekowi gdy zgrzeszył. Te-
 mu iż Anioł bez okazyey zgrzeszył a
 człowiek miał podaną okazyę od Szara-
 na, Tuby Vwazyć kozdemu duchowne-
 mu ktorych P. Bog wyłączył od Świata
 gdzie iest wielę okazyi do grzechu.
 Ale w Zakonie iako Ię Święty mowi.
 nimaś kamienia na którym by sie
 zakonny człowiek obrazic mógł. to iest
 okazyę do grzechu za prawdę nimaś.
 O za prawdę iż nimaś w Zakonie okazyi
 do grzechu, ale iesli by kto rzekł iż wza-
 konie

Konie naywięcey pokuś Vtrapienia
prześladowania rozmaite! Iednakże nie
jest to okazyą do grzechu tylko sposob
od P. Boga podany do zbawienia, do
cnot Świętych, y do osiągnięcia krole-
stwa niebieskiego. Te są słowa samego
P. Iezusa które mówił do Apostołow y do
wszystkich wiernych na sładownikow swych.
Gdy was prześladować y wszystko złe
przeciwko wam mówić będą weselcie się
bo wciérpliwości osiągnięcie zbawienie du-
sze waszey I na drugim miejscu takż
przedwieczna mądrość mówi: gwałt cier-
pi krolestwo niebieskie a gwałtownicy
go porywają. Co iasnie skutek tych słow
każdy widzieć może, Wważając żywoty
Świętych którzy o iako wielki gwałt
czynili, na miętnościom swym y przez
wielkie Vtrapienia prześladowania po-
kusy, y przez rozmaite okrutne męki
osiągnęli zbawienie dusi swoich y
gwałt

gwałt niebu Uczynili, y nie ma sz zadneo
 Świętego w niebie żeby wiele niecierpiał.
Iesli **Syn Boży**, który z nieba zię-
 pit, aże przyjął naturę na się na szym.
 wiele cierpiał, y mówił Apostołom do
 Emaus idącym: iż było potrzeba cier-
 pieć Chrystusowi y tak wnieść do chwaty
 swej. A coż nam! Ojako cierpieć potrzeba:
 iesli chcemy wnieść do chwaty niebieskiej
 a dotego ninieysze Vtrapienie nie iest
 cōdne oney zapłaty ktora nas czeka.
 Za te Vtrapienia na sze iako. Jan Świę-
 ty mówi, iż oko ani serce ani myśl nie:
 pozynie co P. Bóg nagotował tym kto-
 rzy go milują y dla imienia iego co cierpią
 Coś tedy za przy sż na grzybszemi.
 twego a mianowicie dusza zakonna!
 Czyli to iżem cię, od wieku Vmilował nie-
 bo tak słizne, y ziemię ze wszyst-
 kiem stworzeniem, stworzyłem dla
 ciebie! a ciebie nie in szym stworzeniem
 stworzy

Stworzyłem ieno na wyobrazenie y podobienstwo swieie y dla siebie samego abys była
Wczesnioką szczęścia mego.

Czyli to przyczyna grzeszenia twego adys
była zginęła przez grzech pierwszego rodzica
postatem jednorodzonego Syna swego szukać
cie! z tym dokładem, żeby w tym zadney
pracy niehtował, a dla naleźienia twego
dał nie ieden milion, bo by to było nie wzglę-
dem miłości, którą mam przeciwko tobie, nie
ziemię, nie niebo; bo by y to było mało wzglę-
dem miłości i którą mam przeciwko tobie.

Ale żeby dla naleźienia ciebie, dał samego
siebie, a to iest wszystko co może być
y wszystko to co Bóg we wszystkich wsze-
chnocności swojej mógł uczynić.

Czyli to przyczyna grzeszenia twego zemi
dał Wrodzić się zrodziców chrześcijańskich
nie ślepą, nie niemą, nie głuchą, nie chromą,
nie dziwowiskiem ludzkim, y w domu takim
gdzie wedle duszy y ciała miała przystoy-
ne wychowanie y gdzie sobie chleba y in-

szych

swych potrzeb niezarabiata.

Czyli to przyczyna grzeszenia twego ze-
 przez haniebną śmiercy zelszyną mękę wy-
 bawilem cie z okrutney męki Szatanickiey
 y niewoli, a dla przyszłego niebespieczeń-
 stwa twego, zostawiłem ci Sakramenty
 y wiele ratunkow wkościele swym ze wie-
 le razy wpaśnieś w moc nieprzyziaciela
 okrutnego Szatana przez grzech abys
 przez te zostawione Sacramenta wkoście-
 le świętym wybawiona była. Takom nie
 mógł więcej Vcierpieć dla ciebie zygo-
 y Vmieraiąc, po nosząc onę okrutną mękę
 przed śmiercią y przy śmierci, na krzy-
 zu na którym nie tylko trzy godziny wi-
 siatbym był, ale y do dnia są dneco zwi-
 kłą miłością cierpiatbym był na krzyżu
 y większe męki dla ciebie: gdyś większa
 miłość moja jest przy tobie, niżeli wszyt-
 kie męki com dla ciebie cierpiat, iednakże
 nie mogłem y nie mogę iusż większy mi-
 ści pokazać ci, iakogdym ci dał za-
 pokarm

pokarm ciało moje a krew datem za napoy
Gzyli to przyczyna grzeszenia
twego: i z ciebie niebioie grzesząca y odda-
lam od ciebie okazy grzechu. Vzydam ci
zdrowia abyś bez przymuszenia mnie fluzi-
ła y miłowata mię! Vzydam ci czasu: łaski
Ducha Świętego! podając ci okazy do
dobrego: cierpliwie czekam na wrocenia
twego: niekarzę cie mieczem Sprawiedli-
wości moicy, przez śmierć do czesną y
nieposyłam cie do piekła, gdzie inśi za-
mnieysze grzechy, wokrutnych mękach
wiecznie dosyć czynią Sprawiedliwości
bez nadmiercy miłosierdzia y ochłody. Słowy.
Gzyli to przyczyna grzeszenia: że cie smi-
łości Oycowskię czasem skarzę rozog Vtra-
pienia wnętrznego y powierzh chnego przez
kono kolwiek! oładząc tym grzechy twoie;
albo dla więtlży zapłaty y ozdoby. wię-
tlzey Korony, którą gotuie wehwałe kro-
lestwa niebieskiego iestli będziesz wmito-
sci

sci y cierpliwosci aż do śmierci trwac.
 Byli to przyczyną przesłania twego że między
 wielą tyłkami Ciebie iednę wybrałem y
 wiołem za oblubienicę swoję y przyozdo-
 byłem cię ozdobą namilszych oblubienic
 swoich, y obdarzyłem wielkimi darami we-
 dle duszy y ciała y gotowem ci nakosztą
 godzinę a nie tylo godzinę ale y minutę
 większemi dobrodziejstwami obdarzac cię gdy-
 by prsechy y niewdzięczność twa nieprze-
 szkadzala. Przesłanie przyslyszc namil-
 sza corko y Ukochana oblubienico moja.
 Zwielu wybrana wroc ze sie do mnie
 stworzyciela Ojca twego, wrocze sie do
 mnie oblubienca swego y sewszech nay-
 wicerniejszego przyiaciela, ktorym cie wie-
 cey Vmitował niz zdrowie swoje. Luzes
 sie spracowata o iedynaczko moja Stataś
 sie smetną y Vboog o miła moja cho-
 ciazes wrzko mo lekka prace, odprawowa-
 ta: chociazes iakoby wesela y bogactw
 szukata, a to izes mię naywyszsze do-
 brodziecia.

brodzieia opusciła z bogactwa y w wesolona
niebądź się mogła zes do innego miłośni
ka y nieprzyjaciela twego przyłączyć się
y od niego zdradliwie oszukana szukasz
wiele rzeczy, a nices nie dostała y wieleś
Utraciła te skliwości y złością napet-
nione zostało serce twoje: izes niepraw-
dliwych bogactw szukała Ale ja tobie
oznamię, ja tobie y powiem, które są bo-
gactwa wesele y szczęście twoje Tylko się
wróc a w spokoju się wezmie.

**NAWRÓCENIE NA BOŻNICY
DUSZE DO PANA IEZUSA**

Ułóż mi miłostkę płaciu y złości. Serce
kamienne powstań z tej twardości Bo-
gie miłuje ty słońce od niego prześ
grzechy swe! Być mi nie żal serdecznie
żal. Żal mi serdecznie o obłubienicze
drogi! Serce się me kręci od boleści sro-
gich niewiem jak żyć tak barzo zatracę

716
tego: ze cie w sercu moym nie czuie. Nie d
bam napiektu choc mierzam do niego y
nie tak mie dręzą straszną meki żęć. iak
mie to boli; ze cie Boga mego Oycę oblu-
bienia y namilszego dobrodzieia obrazam,
tak cęsto y ciężko. Złaski twej widzę bezbo-
żność moją. Boże mój sem jest gorzka naczę-
ść bez rozumne. które znaia y miłuię
dobrodzieie swoje. a ia będąc od ciebie
ślachećnym stworzeniem stworzona, ro-
zumem y wielkimi dobrodzieistwy wedle
duszy y ciała obdarzona ach Boże mój
iako opłaczę to nieszczęście swe iż przez
sprawy moje pokazuję to iż cie nie znam
Stworzyciela Dobrodzieia y wielce miłuię-
cego Oycę sweo: przez niewdzięczność do-
brodzieistw y miłości twoich. sprzeciwia-
jąc się wolecy twojej y przestępiąc
przykazania twoie. Od ganie świata
nie naley takiego, ktoby mnie tak
barzo miłował. iako ty mię Boże mój
miłuięś: który mnie pieścisz y bronisz y
opatrzością swą pieścisz iak
miłuięca.

mitująca Matka ierzyng Cerkę Swą. **OIEZV**
rośkośny. Coz nad cie miłsze^o **OIEZV**.
coz nad cie ślicniejszego y pociesniejszego.
O światło przed wieczne oświeć me ciemno-
ści, y dopuść mi się miłować prośzę cie:
dla twoiey miłości. Iezu moy, moy.

UEZV O wdzięczna przepaści Vtóp mię
głęboko w twoiey Świętey miłości niedaj
mię nikomu ty sam bądź opiekunem y.
Oycem moim. rządz miłuy, y oświecaj
drogi moje, sprawuy do ciebie ochoty y
kresu moiego: abym śnażył niechybila
wytechnienia moiego. Vwazając wielkość
dobrodziejstw twoich, y rozumem nie po-
iętą miłość twoją, a z drugiey strony.
Vwazając wielkość grzechów y niewdzię-
czność moją. iestem w myślach moich ja-
ko między gwałtownymi wiatami wiele
Vwazając. Jednakże rzucam się w tę
przepaść głębokiego morza miłosierdzia
twoego Bóże moy w którym nadzieję mam
ymięc będą chcę bym się przed proci pie-
kielnymi.

47
piekich mi widziata. Od którego zachoway
mi prośbę Boże mój przez tę miłość y mi-
łosierdzie które mi pokazałeś przez wszy-
tek czas życia mego pokazał mi pro-
śbę miłosierdzie Twe y czasu
skonania mego y wdzien.
Strasznego Tędu Twe:

go. Amen.

NADZIEN PONIEDZIAŁEK
ROZMYSLANIE O TAEMNICACH
WSZEY MEKJ PANATEZVSOWEY.

OMODLITWIE WOGROICV

Kto cierpi! Chrystus, słowo przedwieczne,
y mądrość Oycowska. Co cierpi, bież cierz-
nie, płwociny, zelżywości, krzyż, za kogo cierz-
pi za wszystkich ludzi zbawienie. Temu cierz-
pi! żeby zawsze nie cierpiał człowiek. Od
kogo cierpi! od swego miłego pokolenia.
Kiedy cierpi, kiedy był młodzieńcem y
Ciebie cierpi wpośrodku ziemi Bernat
Święty Wzaiąc to z wielkim płaczem,
zawołał.

zawolat. Zdzumi się niebo, płacz ziemia, a
dla wielkiej złości niech się targają wne-
trzności twoje. Tobie to przynależy o-
duszo moja przynależy, zdumiewać się za-
łonać, y z złości wielkiej aby się targa-
li wnętrznosci twoje, Gdyś nie dla nie-
ba, nie dla ziemi, nie dla Aniołów ale
dla ciebie człowiecze miserny Syn Boga
Ojca przedwiecznego cierpiał tak okrutne
męki y zelżywą śmierć, aby cie męką swą
od mąg piekielnych wybawił, a śmiercią
swą do żywota cie wiecznego przypro-
wadził. Duszo moja dziwuy się gdyś
małz wiele przyczyn do wielkiego zdumienia

Pierwsza Tak wielkiej miłości Syna

Bożego przeciwko upadłej naturze ludzkiej
a nie Anielskiej zdumiewać się tak wiel-
kiej odmianie iż Syn Boga Ojca przed-
wiecznego który siedział na łonie Ojcowskim
który był weselem Aniołów, Świętych wśzytkich
y nieba wśzytkiego, na którego zgięnie drżały
filary niebieskie przed którym Anieli bez tęp-
sci.

sci Wstawieźnie Spiewali korony. zatów Składali ni-
 skie mu Włtóny przes przełtanku wyrzadzając
 niemogąc się nałycić widzenia twarzy iego. a
 oney nocy tenże iednorodzony Syn, przed Bogie
 Oycem swym wogroycu na twarz Wpada naziemie
 serce iego wielkim smętkiem, boiaznią teskli-
 woscia strapioną. Co zaprzyczy na iztak wiel-
 ka odmiana przysła na Syna Bózego ta iś
 Wmiltował człowieka grzesnego. Zktorey miłości
 wziął na się grzechy nasze za ktore tak okru-
 tne męki cierpiat Namilt szyl szu niemał ktoby
 się ztobą smęcił, gdyś Apółłowie spia. Namilt
 szyl szu, niemał ktoby cie wtych cięszkosciach
 cięszyl, gdyś Naświętszey Pannie Matce swe y,
 kazales się w Betaniey zóstać. Artak wielkich
 cięszkosci namilt szyl Plesu krawawymes się
 potem oblewat: a nietylko swe naświęte ciato
 ale y sukienkę yonę ziemię hoynie nią polat,
 Nielęgła ziemió. Onielęgła ziemió zktorey
 ztaką cięszkoscia Syn Bóży znałsat prze-
 klestwą wktores wpadła za przestęptwo Świę-
 tey woli iego: gdyś napierwy sercem zarze-
 szyla

Czyta Ewa Matka nasza. Wysłysawszy kłamliwą
y zdrażliwą obietnicę węzową: że Bogiem zo-
stanie skoro zakazanego drzewa owoc poży-
wac będzie, Zktoż y obietnicy Ewa wielce się
Wwesełita, na Sercu boiażn zakazania y
pogrozek Bozych zsera wyrzuciwszy zwićką
skwapliwoscią owoc zdrzewa Wwata zakazane-
go. Omądrości przedwiczna Synu Boży. Od-
tąd początes do być czynić sprawiedliwosci Bo-
ga Oycy od tąd rodzice nasi poczęli prze-
stępować Świętą wolę jego. Dopuściles me-
tek na Serce swe Synu Boży nagradzając
sprawiedliwosci Boga Oycy za weśele kto-
re na Sercu ^{miata} Matka nasza Ewa grzesząc. A-
le Ewa boiażn Boszą ssera wyrzuciła grzesząc
dopuściles na Serce swe boiażn, a za skwapliwie
zerwanie tabłki dopuściles nasie dobry le-
telknosc! O zastępcy nas najwiernieyszy. Wi-
dząc niebezpieczeństwo nasze wielkie sam so-
bą nas zastawił: aby nas obronił, Tam sta na-
wszy na placu on Olbrzym. które wysłie ku bie-
żeniu w drogę pokuty y prace dla naszego
wybaw.

wybawienia pokazał cięskosc pracy takowey.
 zachowując sie dla nas paść na twarz Swoię O-
 cowska skłopotany modląc sie Vprzycmię do Bō-
 ga Oycy Swego za nami Syn namillzy y niez-
 winny, dając sie na wszelakie męki wedle wo-
 ley Boga Oycy Swoey ochotnie biorąc na
 sie y nay okrutniejszy pokutę dla nas tyl-
 ko byleśmy my winowaycy niebyli karani
 y nadstawil płecy Swoich przykrywłszy sobą
 miżerny naród ludzki, od rozgniewania Bōzego:
 oddawszy na sie moc naywiększey złości nay
 okrutniejszyż zelkności y naystraszley lekliwo-
 sci. Na serce Swoię, trzykrōć Vpadał obliczem
 swym na ziemię, przed Bogiem Oycem y zaka-
 zdy razem Vzniesł Swoie Apokłoty nawie-
 dzał sam od wszystkich wtakiey cięzkosci opu-
 szony a od nich więtszą złość y smutek widząc
 ich łpiącemi miało pociechy iakiey odnosil
 Ktorem był dlatego o smutku swym oznaymit, a-
 by mu iakokolwiek ocltode przynosili y czu-
 a modlic sie z sobą wskazał. Obacz zeduszo moia
 namillse Oycy y oblubienca Twego wtakiey
 sie łazni

się tężni boleśny myśle gnoli tobie abyć się
spodobat. przypatrz się iako zniewymowna
boleścią plynie zimny pot krwawy aby twe
tęż gorące plynęły zatnuąc Wciśnięte dusze y
ciata twego miłego Ojca. Płacz rzewliwie
grzechów twoich, które byli przyczyną tak
okrutnych męk Syna Bożego. Obacz one ciato
najsłodsze panieńskie najśłodszego mi-
łosnika twego: y członki najsubtelniejszy ius-
dosyc przed tym pracami zemdlone, a za-
teraz w krwawym pocie Wrażnione y bokscia
mi z niego napelnione. Przypatrz się iako
wnoc Ociec wszytkiego Świata y jedyna
ochłoda smętnych od wszytkich swych zę-
szywie leży opuszczony skłopotany y nimiat
mocy namillzy Ociec łukni odmienney w którą
by się przewlok słaoty zekrwawionej. Niemiał
pomocy aby był odziemie podwiedziony, barzo
zemdlony. Skoro skutkiem sdradliwya tate
wezową pierwsze rodzice nasze wykonal, a
z drzewa zakazane owocu pozrywali zawaś na
się y na nas potomki swe wszelkie nieścze-
scia y nędzę obalili. Iako z dracla wężowa
początkiem.

początkiem do grzechu była pierwszym ro-
dzicom naszym, tak zdrada Iudaszowa, począt-
kiem była meki Pana Iesusowej która zela
dzit grzech pierwszy rodziców naszych y nas
wszystkich. Skoro Iudasz zdradliwie pocatował
Pana Iesusu, zaraz rzucili sie do niego nieprzyja-
ciele ktorych było zbroinych pięćset, a pospolitego
ludu dwieście y trzydzięsci tedy targnęli sie
okrutnie na. P. Iesusu iako lwi głodni, który
sie im dat powoli, Vt swoich nie otwierając, iako
owieczka pokorna. Duszo moja niechay sie
targnąć wnetrznosci twojej, dla wielkiej y bolesnej
albowiem namilkszy oblubieniec twój jest od
złotliwych zelzywie poimany. Obacz P. Nieba
y ziemię iako jest od niewiernych y okrutnych
30tnierzow, o ziemię Vderzony, deptany targ-
niony polyczkowany, Obacz miłą pociechę wszyst-
kich smętnych, wniewymownych mękach
potożoną poznay Pana y Boga twego ius
krwią oblanego y bez miłosierdzia opak
związanego; tak barzo, iż sie nayedrożył
ciato jego od surowych powrozow kraiało.
Przypatrz sie iemu iako stanął nie Vrodzi-

wy

wy on nayurodziwszy, y naylicznieyszy nad
wszystkie Syny ludzkie, gdyś iego włosy wy-
targane y rostarchane, twarz krwią oblana
spuchta. Obacz drogę iego. Ręce opak zwią-
zane, o ciekłe szerniałe, y palce krwią
zalte. Wszyscy okrutnicy chcieli bydz
Vezelnikami mąk y bolesci iego, abymu ich
przydawali. Rzączy się ciłnat nad nim się
znębiając. Aliteremu stworzeniu przynale-
ży wrony satować stworzenia swege wta-
ku chęć wosciach y mekach a za nie to-
bie dulo moja. gdyś dla ciebie smiloci
bez wszelkiej potrzeby swey. y za flugi twey
dobrowolnie takie okrutne meki podejmował.
Gdyś tedy moc boska związać dopuszcita na
ten czas okowy niewolstwa nalszys potargane.
Z rozmyllania tego obaczcie, kosc i zechu se
Syna Bósego smieba na ziemię leigęgali y do
przywiera ciała człowieka wleci smy, za ich
zładzenie cierpieć mogli. A przyprawili albowi-
em iż złosc grzechu smierelnego ieli nie-
skoneczona iako to przeciw dobroci nieskon-
czoney Bózey: nie mógł byc ieno nie skon-
czonym.

21
nym dosię Uczynieniem zgładzon zkaż albo
nieskonczoną meką cierpieć miał. Ale to swo-
rzeniu skonczonemu niepodobna, albo przes-
czas nieskonczony iako potępieni cierpią
w piekle: albo więc żeby nieskonczony godno-
ści persona to na sie przyięta ktoraby spra-
wa iako nieskonczoney za usługi Bogu dosię
Uczyniła. Taka była persona Chrystusa
która tę sprawę nieskonczoney miłości
przeciw człowiekowi na sie przyięta. **Właściwie**
P. Chrystus żeby grzechów naszych które
na ramiona swe wziął ciężkość tym iasniey
pokazał nie tylko żywot pełen prac y Wdę-
czenia prowadził, ale y przed śmiercią o-
krućne meki, zelszywą śmierć podiął takim
sposobem pierwsze rodzice nasze zgrzeszy-
li, takim sposobem Syn Boga Oycy przed-
wiecznego grzechu znałsat, y dosię zań czy-
nił sprawiedliwości Boga Oycy swego: za to iż
rodzice nasi chcieli być Bogiem Syn Boży
stał sie człowiekiem, iż rodzice nasi nieposłusni
byli Bogu Syn Boży stał sie posłusznym
Bogu.

Boru Oycu als do śmierci krzyżowej. Był po-
stulonym. *Naświetl sy Pannie i Josephowi.*
Aco wietsza sędziom niesprawiedliwym był
postulany, na ostatek nieprzyjaciłom swym
iako szatan gdy miał oszukać Ewę y przywieść
iá do grzechu wziął na się postać Wężowę,
tak Syn Boży gdy miał grzech znośić aby o-
szukał szatana, wziął na się naturę ludzką
Iako początek grzechu był przez białogłową,
tak też do zniślenia grzechu była począt-
kiem białogłowa to jest *Naświetl Panna*
Maria. Iako napierwcy Ewa sercem zgrzeszy-
ła przyzwoliwszy na dwola Boga, naradę wę-
żową y zoney wślesiliła się, boiażn Boga zser-
ca wyrzuciwszy skwapliwosciá, iabtko zdrze-
wa wprwata. Tak Syn Boży dopuścił na się,
śmętek, boiażn tęskność. Iako rodzice prze-
drzewo zgrzeszyli, tak Syn Boży przez
drzewo Krzyża Świętego grzech znośił.
Zrozmyślania tego wazyc wielką sprawie-
dliwosc Boga Oycá, który nieprzepuścił iedno-
rodzonemu Ukochanemu synowi swemu który

22
acz nigdy nie grzeszył, ieno ze zmitosci
przeciwko nam wziął na sie grzechy nasze
y jako pierwsze rodzice grzeszyli tak Syn
Boży dosię za nie czynił Sprawiedliwosci Bo-
ga Ojca swego. Iesli Bog Ociec nad ie-
dnorodzonym Synem swym, niechiał wsta-
pic, Sprawiedliwosci swej: a coż nad grze-
sznym człowiekiem ma wstać? Cy sam
P Iezus powie dzieć raczył gdy siedł na
smierci obrociwszy sie do onych nie
wiałt ktore byli za nim płacząc, nie
płaczcie nademną, ale nad sobą y nad
Synami waszemi, bo iesli nad zielonym
drzewem to sie dzieie coż nad suchym
dział sie będzie. Przez ktore słowa dat
znac Syn Boży owiektę Sprawiedliwo-
sci Boga Ojca nad grzesznemi ktora sie
naprzed w Aniotach potym w ludziach.
W Aniotach iż ie z Luciperem z księ-
ciem ich chociaś byli wszytkiem da-
vami natury y taski zaras przy stwo-
rzeniu swym obclarzeni y Panu Bogu-
byli

byli barzo mili dla iedney myśli pyłsney iakoby sie P. Bogu rownać chcieli, znieba
wnayciełszą y wnayokrutnieyszą piekielną ciemnicę wtręcił. Wwaszco tam
czynią to ~~tes~~ iz tam ani uczynić nic do-
brego, ani opuścić złego niemoga. Wstawi-
cznia szczęścia Vtraconego zaluiać tak przy-
rodzonego, wktorym byli Vbtogosławieni
iako z wółskiego którego do stajni mogli de-
spewiać o wszelakim nawroceniu swoim.
furią sie miecą na Boga Stworzyciela swe-
go sobie cięty nam zawisniesz y wszelaki
mi zdradami y chytrościami ludzie oszu-
kiwaiąc. Alz na ostatek płomienie wie-
kuiste na ktore są zdani (iednak nie-
moga nigdy być spaleni) gdziekolwiek
są zlobą ienofszą.

Wwasz iako P. Bog grzech w ludziach
karał, a naprzed we wszystkich ludzi
przedku Adamie, którego siłą był re-
ha Vtermował ktoru mu państwo y ro-
skazowanie w so^o swiata podał kto-
re^o

ktorego rozlicznemi tak natury iako la-
ski darami hoynie obdarzył, ktoremu
wieczne szczęście obiecał, y wraiu y namie-
scu wśzego świata najpiękniejszym po-
stanowił, te^o bowiem zona iego dla Wrwania
iablka wpośrodku waiu przeciw przykaza-
niu paskiemu, tu dziełsz wyrzu wśy go ze
wśzytkich bogactw, y tasku wyrzucił z nay-
wyższ^o szczęścia do naygłębszey miśericy,
do prace, rak, do pota czata y co myśląc^o go
czyni strętwiatego, wśytko z nim potom-
stwo, to iest wśytkie ludzic, ktorysą byli y
będą cz doskonażenia świata. Albowiem
wśytkiey tego y przyst^o świata nędzy iest
przyczyna grzech pierwowodny y inne choro-
by Vbośtwa, głody, wojny, y wieczne potępie-
nie zonego grzechu Adamowe^o wyniknęły.

Wważ iako ciężko te^ody y owędy zro-
znych wiekow, inne grzechy w ludziach ka-
rał. Albowiem przed zakonem czatu No^o
wśy ten świat P. Bog^o potępe m^o za tracił.

Sodome

Sodome y Gomore ogniem y siarką spa-
lit. Galsu zas zakonu pisane^o Bemranie
Datana y Abirona nieposluszenstwo
Jonaszowe cudzolostwo Dawidowe y Moy-
zeszowi zwatpienia o mocy swy niechcial
odpuszczic bez karania do czelne^o y iako Moy-
zesz zgrzeszył iz na rozkazanie Boze
watpliwie Vclerzył wopokę, zktorey aby
wymógł wodę dla ludu Izraelskie^o tymze-
go P. Bog sposobem skaral iz tegoż ludu
nie dat wprowadzić do ziemie obiecane y
ktorych wprowadził przez Iozuego wlsze-
chmocnością swą a nie męstwem ich. A
wnowym zakonie karal kłamstwo Anania Go-
we iawnie iest y karze Vstawięzie aby
tylko wiednym a rzeczu smiertelnym ztego
swiata scho dzęcych: to iest wiecznemi
płomieniami piekielnymi.

**OCIEŻKOSCI GRZESZNY STRONY
SKVIROW**

Vvuz

Vwas iz dusza twoia na obraz y podobienstwo
 iest stworzona gdy trwa wlasce y przyiazni
 Boży, tak iest Mięzna, y tak wielko ozdobi iest
 przybrana, iz stworzyciel ie y ma kochanie
 miezkac wnicy. Iec iako nagrzych smiertel-
 ny zezwoli, tak sie szpetna y brzydka staje iz
 sam grzeszny kiedyby muia dano ogladac od
 wielkiego strachu nie mogly na nie patrzyc.
 albowiem ze wszystkich dobrodziestw panskich
 bywa obnazona y rozlicznemi niedzami staje
 sie napetniona: O sie tknie dobrodziei sw
 naprzod Bos od niego odstepuie laskę y przy-
 iazn jego traci: towarzysstwo Ducha S. y V.
 czestnictwo zaslug chrystusowych Oycowska
 opatrznosc boska, Cnoty wlasne y dary Ducha
 S: zaktak krolestwa niebieskiego Spolecznosc
 dobrokosci dnych pokoy y bezpiecnosc sumnie-
 nia zaslugę y owoc wszystkich dobrych V-
 czynkow y na ostatek zywot wieczny.
 Wwas iako wielo przy nosi zlec se zwolenta na gr-
 ch smiertelny naprzod bowiem gniew y meha
 wisc bolka iedna. na y sprotnieyszmy pluga
 swem.

o którym Proroctwa mieli y słuchali nauki iego
 Widzieli cuda które czynił mieszkając z nimi
 lat trzydzieści y trzy, a przecie go niepozna-
 li, y za Miałtza przyjąc go niechcieli boby
 li głupiego y nie Wważnego Serca. potym
 ich zazdrość y nienawieść którą mieli prze-
 ciwko **P**iesusowi zalepiła. że go okrutnie
 zamordowali y na takie nieśczęście przy-
 szli iż wiecznie od łaski Bożey są odrzu-
 ceni y potomstwo ich. **A**raab nierządnicą
 w miejscu Ierychu Boga nieznatą, a słyszac
 iakie Pan Bóg cuda czynił dla ludu Izra-
 elskiego aże ich Wważata, Wwierzyła w
 Pana Boga od żadnego człowieka nimaiąc
 wiadomości o Panu Bogu tylko z Wwagi
 Spraw iego okrutnych słyszała. Sprawił to Pan.
 Bóg iż onim wiadomość wzięta od nich szpie-
 gow y była zachowana od zguby że weszł
 kim domem swym: y zięć kwie wedle ciała
 chciał być **P**iesus narodził y wdał pa-
 miątkę nieśmiertelną w kościele Świętym
Achyor poganin także. Wważay co po-
 wieda

† powieǳa o przeǳchu Hetmanowi Swemu gǳy
to doǳto hoǳo ferna iz Izraelczykwie go-
tuia się do boiu . a iz im przyǳępy wziemi y
drogi wgorach opatrzyli . pytał się co to byli
za ludzie ktoryzy nim wzgardzić śmieli Tędy
Achior Xiążę Ammonitow dał mu o tym Spra-
wę mowić . Lud to iest ktory redne^o Boga
chwali na niebie : ktory ie przes morze przepro-
wadził , a nieprzyiaciele ich Aegipcyan y po-
topił , y cuda dla nich wielkie napuścił ygnit .
gdzie się kolwiek obracili , bez miecza zdrowie
Bog ich bronit , y zwycięzył , y niebył ieste
taki lud ktoryby ie zwoiować mogł chyba
wten czas gǳy od ǳapię od ǳuzby P. Boga
Swego . Bo ilekroć okram niego inne^o chwałę da-
ni są na pośmiejch y na miecz y złupienie . Lecz
skoro się Vpamiętaia , dał im Bog z nieba ǳitę
y ku wy swobodzeniu poki nie grzeǳę prze-
ciw Bogu Swemu dobrze się z nimi ǳiecie ; bo
Bog ich nienawidzi grzechow Przetolę .
Panie moy pyta y ielli iaka złość iest ich ,
przeǳ

przed Bogiem pod iedziem na nie a Bog ich da
 pod moc twoię. a iesli nierozgniewali Pana Bō
 go swego, nie oprzem sie im Bog ich bronie
 bedzie, a my sie staniem po smiewiskiem wlyt
 kiey ziemi. Ztąd sie Vczye Iezelis poga-
 nie z Vwagi cudow ktore P. Bog czyit. dla
 zydw, y zprzyrodzonego tyłko rozumu bez
 wiadomosci o Panu Bogu niemając nauki y
 przestrogi od Pana Boga, došli iako sie P.
 Bog grzechem brzydzi y on kawze. Iako
 daleko my Chrześcianie, wiara o święceni,
 naukami Chrześcianickimi Vstawicznie cwi-
 czeniemamy Vwazać iakie szkody y kara-
 nia grzych przynosi ktorzych byśmy sie mieli
 iak nazywiel Bogo ztego strzydz gdyś za-
 grzechem wszystko złe idzie

*V*waż isy grzychem powszechnym obraamy.
 P. Boga Aczkolwiek nie tak ciężko zbyśmy.
 takse iego tracic mieli, Iednak ktorzy pobagność
 mituią wysłrzegac siemaią, a to dla tych
 skutkow iego. Is obowięzuie, na karanie zy

wota.

wota tego albo wczyscu. Iż dusze ospeca.
Iż Vmnieysza gorącości miłosci iako woda
ogien Siły duszne młli iako ciężar **któ**
dzącego od chwały wieczney zatrzymywa.
Vmnieysza za flugi y chwały zywota wie-
cznego. Sposabia do grzechu śmiertelnego.
Przeszkodę kładzie nowey łasce y przeska-
dza nabożeństwu namodlitwie y postępkowi
wdrodze Duchowney, aby ludzie niedo sko-
nale Pana Boga miłowali; ze sie Panu Bogu y
Aniołom iego nie podobą: Alatego niego-
dzi sie dopuszczać grzechu powśedniego,
choć iazby sie przeń nawrocenia do Chrý-
stuśa wszytkiego Świata nadzieia pokazowa-
ła. Vważ dotego Penitentię Oycow Świątych.
Augustina Świątego powiada iż za dneo
grzechu niemałz tak małego ktoryby lekce
powazany niemiāt sie stać wielkim Świątym
Hieronim iż w grzechach małych
niema bytż to Vpatrowano, ze są lekkie ale
ze wielki Bog ktory sie nimi obraża.

Grzegorz

Wszystkoż święty pije, iż po włszedni grzech
 czasem jest niebezpieczniejszy niż śmiertel-
 ny. bo ten snadnie bywa zoczoń a tam ten nie
 tak. Małe krople wody gdy sie ich wo-
 kret na bierze czego wielkie na walności nie
 sprawiły, one przywołują go o pogrozenie.

NA DZIEN
WTORKOWI ROZMYSLANIE
O VBICZOWANIU
PANA IEZUSOWUM:

Naprzód Wzaycie okolicznosci ktoremi baw-
 ziej było zranione serce Pana Jezusowe
 anizeli ciato tego przenaświetle rozma-
 temi instrumenty.

1. iż był nad Barabaszę gorliwym poczytany
2. y na śmierć żądany.
3. Iż do Vmiłowanego narodu y braciey swych
4. Iż od tych ktorym nigdy nic złego nieuczynił
- ktorym Vstawicznie dobrze czynił y ktorych
- Vmiłował więcej niż zdrowie swoje ktore

Ala .

5 dla ich zbawienia nieraz był gotow polo-
zyc. Od staroży Pitata był niewinny
wyznany y widział Pitat że z zazdro-
sci y nienawisci żydowie wydali y
na śmierć zadany od nich był, iż od Pita-
ta obrony w swojej niewinności nie
miał, ale go nabiezowanie skazał y
dał go wręce nieprzyjaciolom jego.
Iednak przycot dekret on chrystus Pan
nie appellując nic contradikując lecciało
swe nabiezowanie chętlwie ofiarując pod
niebelszy oczy wniebo rzekł Bogu Cyu lam
nabiez gotow jest Boże Cyu le od yses.
tak postanowił. y ieli tedy pochwili śię pac-
P. *lesula* między sobą gwałtem z niego
lukienkę zdzierając, y obnażyli ciało
iego Panielskie y Boskie. I states Panie
leccia namill. y nagi drząc, okrutnego bi-
ezowania czekając. Oiakos nayskładz y
leccia mity serce twoie y ciało pa-
nienskie drzato, lekając się okrutnego
bezowania.

biegowania widząc a ono gotuię miotły z
 cierniem związane y bieże stanczulki
 o stręmi, y zawołacie wielkim głosem,
 podzle u do słupa uesiel sablic za
 tive Vezynki. co Lięże nas. e hencel.
 Cnawstet szu Jesu jakis był posłuszen
 ztęsmem. Szedles na biegowanie z wielką
 miłością y pokornie stozxwłszy ręce odycie
 przykrem głosem zawołali przystapiles dziać
 ku słupowi, otiawuic sie na tak okrutne biezo
 wanie zwoli Boga Oycę swego, ktora sie wy
 konywata przez ręce onych katow z wielką
 miłością obtapiles słup rekami dając się do
 browolnie na ciężkie biegowanie przystapiles sie
 ku słupowi obliczem y zywotem serdecznymi
 wzdychaniem y wzewliwym ptaczem; a tedy
 okrutnie. związali ręce twoie ku słupowi po
 wrozami przez włęgo miłosierdzia tak mocno
 iż głowiegą mocą niemogtes sie ruszyć: Takieś
 y za szkie tego Vwiązali az oblicze oliniato
 od tegiego związania: a czes nymilę Jesu.

mocniej miłością niż powrozami onemi
związany był. I ieli cie biec mroztami mo-
wiąc. Je u niewydawaj nowej nauki nad
wela starzych naszych ani sie czyn hasno
dzieć bez sie wnaś. *Je u* *nie czyn sie* *nie czyn*
bas *sie* *nie* *z* *nauki* *doctor* *skiey* *nie* *uz* *d* *r* *a* *w* *i* *a* *y*
niemocnych. pegami biąc mówili Je u nie
czyn sie krolem zydowskim mamy my kro-
la Heroda ciebie my wzgardzamy Łancuchy
ostrymi katując mówili. *Je u* *nie* *czyn* *sie* *nie* *czyn*
Te *ku* *m* *:* *nie* *w* *sk* *r* *e* *z* *e* *z* *a* *y* *U* *m* *a* *r* *t* *y* *c* *h* *:* *i* *a* *k* *o* *s* *t* *a* *:*
zarza wskresit czarnocię stwem ani sie kals
chwalic boską chwałę: iakos czawy zwiadt
lud wkwietną niedziele i z cie chwali za kro-
la. *O* *Je* *u* *n* *a* *y* *m* *i* *l* *l* *o* *y* *o* *v* *a* *s* *-* *b* *e* *z* *p* *r* *e* *s* *t* *a* *n* *k* *u*
o *k* *r* *u* *t* *n* *i* *e* *S* *e* *r* *c* *e* *t* *w* *o* *i* *e* *p* *r* *e* *n* *a* *s* *w* *i* *e* *t* *s* *e* *f* *l* *o* *:*
wy kłamliwemi Vragliwemi nieślusznemi
y rozmaitemi nasmięwiskami. Co tedy
rozumiesz czynit duszo moia on bawane
nacyzłszy gdy tak Progo y okrutnie
był.

był katowany na sercu słowami y rozmaite-
 mi na smiewiskami a na ciele rozmaitemi
 instrumentami inaczey, nierozumiem iż
 chociaż tak bardzo był męczony na
 sercu y na ciele, a wszakże Vmyśl zosta-
 wał, nie naruszonym niestrwożonym nie
 wlekionym. Ale iż był ludzkim ciałem
 przyodziały iako czełk prawdziwy co:
 kotwiek ciału przeciwno zadawano
 bardzo dobrze wszystko czuł. Ktemu im
 ciału subtelniejszy, tym bardziej y przy-
 krzay rany sobie ^{czuła} czuła, a iż nie był za-
 den czełk ciała subtelniejszego na świe-
 cie y rokosznieszego iako najmiłszy.
 Pan Iesus krew był Bog y człowiek. Albo-
 wiem on tylko sam narodził się raczył y na-
 kłszym obywatel nad wszystkie te rzeczy
 bez Ojca ziemskiego zprzenawiedzey y
 nie naruszoney Panny za sprawą Ducha
 Świętego: przystało tedy takiemu ciału
 subtelnym byćz którą wzięte było z ciała
 prawienskiego.

panieńskiego. I dla tego wielkie męki odno-
sił zbawiciel nasz na swoim na świętym
ciele: daleko więcej niżeli by ktory człowiek
cierpieć mógł i z byt subtelnego ciała. Sub-
telniejsza była noga pięty jego aniżeli
zrzenica oka człowieka innego y dla tego więk-
szego pozatowania potrzeba. Byli przes mło-
dzieńdzia tak subtelne przenaswiałe ciało,
przes miary niepomniąc na postanowienie pra-
wa ktore na ten czas takie było by największo
winowajcę nad czterdzięci plag, niemiel wię-
cej biczować. *czym Jezus wiedząc i prze-
cie, im oto nie memawil ze go nad prawe.*
tak okrutnie biczowali. Tak byt ubiczowań
najśłodszy. Jezus ze nieznac było miey-
sca całego wiego bólskim ciele. Tutwoie lezu-
błogo stawione ciało van na pełnione od wiecz-
chu otowy aż do podszawy. Wnogach to na
świętym ciele przybiczowaniu boleścią
wielką ogarnione bo vanę na vanę przydano
przynamniey każdą vanę odnowioną pięć

Dziesi^{et} wazow wtwoim na swięt^{sz}ym cie^{le} a
 każda vana przynamniey sto bolesci w^{sz}ynita
 wciele twoim boskim. Odul^{żo} moia zlec^z rany
 wciele namill^{sz}ego Oblubienca twego, tak ze
 y bolesci: bo iedna drugą przechodziła wra-
 nach y wciele. *P*ierzulowym. *A*przele^ś
 a pr^z wielkości vanieo błogosławionych bicz-
 wanych wielka obfitosc krwi naydro^{sz}szey
 wyszła. *A*gdy grzbiet y tył w^{sz}ynek zbili^y
 zdrapali ciało Chrystusowe tancuchy wy-
 targali az skora y ciało wisiało starcane okolo
 Chrystusa iako serzepki. y obwisł^o Pa-
 nie Iezu przy słupie boc w bolesci cztowieza
 moc tworia w^{sz}ytka w^{sz}ta. Serce na skod^{sz}ey
 lity zemdlaty Tak^o nadol^o głowę zwiesil
 omdlaw^{sz} iako cztowiek znędzony y obra-
 cili cię na drugą stronę grzbietem zranio-
 nym ku słupowi a obliczem y zywotem ku
 sobie a tu za sie przes lutosci bili zywot
 prsena swięt^{sz}zy widac byto y zio^{bra}, ko-
 sci

sci także! iż most staw każdy y kosci zliczyc.
Atu oblicza bo skiego nie szanowali ale pegami
y biczmi smagali y okrutnie zranili iż
oczu nad słońce iaśniejących nie było znać
od wielkości ran. Wsta nastodsz krewią za-
ciekły wargi roskwitającą nad rózę
czerwoną śliczniejszy zranioną głowę
zwiększoną bili pegami y tancuchy. a gdy
się pegi y haczki Vpletali we włosiech tedy
włosy y skurę biczami wytargiwali: A
ze wotowie błogosławioney kosci było widac
Oglądaj duszo moja miłośnika twoego przy
stupie omdlatego zewsząd zranionego
Vkrwawionego y Vptakanego: y tak stopy
nogi aż do wierzchu głowy żadna część
nie zostata zdrowa Naco Izaiasz wdu-
chu patrząc rzekł nimia krasoty ani piękności
y wiedzichłmy go wzgardzonego y mezo
bolesci prawdziwie nasze bolesci odnosił,
amyśmy go poczytali iako trędowatego

ad

od Boga Vbitego y ponizonego le on zra-
 nion iest za nie prawosci nasze, straty za-
 stosci nasze karnosc naszą na nim, a linio-
 lecia iego iesteśmy Vzdrowieni. Tu zapła-
 cił myto droga krwią y ranami za grze-
 chy moie a tu namilłszy Iezu Panie c-
 cagnęta wielka boleśc ciałe y serce twoie
 z rany niezleczonych ran przyięto na świę-
 łe y Panienskie ciało twoie Tu się spot-
 nił namilłszy Iezu. o tobie prorocstwo da-
 uidowe. porzucam na strone lewą y
 prawą nie stawil mi się aikt ta skawym
 A tak oś ciebie Vbizowancgo y wboleściac
 omdlatego od klupa odwiazali a tu we krwi
 twej porzucili nogami kopali, za wlośy trze-
 śli, abys przyszedł ku sobie wolaig y
 krzyczac na ci toba spolsmiewiskami wstań
 Iezu za den cie namilłszy I. an nie pod-
 dzwignął Arys namilłszy Iezu drząc le-
 dwieś pokleknał ręce stozynwłszy podniósł
 łzy oczy wznowę lewdegnie Panie Iezu za
 plakawłszy dziekuiąc Bogu Oycu zwań
 bicz:

biczowan ych zobłitosci krwie przelania dla
rodzaju ludzkiego y tez ze wszystkich bole-
sci ciata boskiego twego, y ofiarowales sie
Bogu Oycu dla nas grzesznych az na
Smierc krzyzową okrutnie smrotną y bole-
sną. O miłosci nie tylko ludzkim rozumem ale
y Anielskim niepoięta zktowey niemogtes
sie nałycie, tak okrutnich męk. Tędz sie
sie podziata namilszy Jezu słuzna mło-
dose twoja y Wroda wktowy's był nad
wszystkie Synty ludzkie naysłodszy.
Szy nielężelne grzechy moje a wielka mi-
łosc twoja, przeciwnie ta ię znielżyta
zatuie cie namilszy Jezu tak ciężko zranio-
nego iako miłuięca Matka zatowala biedynaka
Wmitowane w tak ciężkich mękach widząc
go pograżnionego y od wszystkich opuszczonego
Panie Jezu odkupiles nas chwata tobie za wszystkie
męki twoje przez które cie prosze Wszyn mię go-
dząc nasla downicą cnot twoich mianowicie cierpliwo-
sci. Wnawiając cię prosię P. Jezu bawę w tak chwu-
inych.

tnych krzywdach y boleściach nie otworzył
 Wst swoich y stał się iako ciek niezłyśzący y
 nie mający odpowow wulciech swych iako
 Dawid. Onim mówi w psalmie trzecim Vpa-
 truy że pilnie iezeli wokażach tym podo-
 bnych staras się przysposobie namilżemu P.
Teruśowi oblatiencom. w imięu adyś wielo dobro-
dziestw od Boga wziętych iako mocnem i po-
 wrozami jesteś przywiązana do teo mawuro-
 weo stupa, który wtak wielkich ciężarach nie
 był nachylony y wzruszony w miłości ani w-
 cierpliwości. Tac to jest columna mawmurowa
P. Teruśowi oblatiencom. w imięu adyś wielo dobro-
 Akty zakonne przywiązatas się temi słowy,
 któreś spiewata przed Bogiem y ludźmi trzy
 razy przy każdym akcie y zaras naśladuie
 cie supetnym Sercem. Doiś się ciebie y zaras
 szukam twarz y twoię wiażec nie strasuj
 mnie, ale Teruś ziemną według łaskawości two-
 iej y według wielkości miłosierdzia twego.
 Królestwem światu y wszeleką ozdoby Serca
 wogardziłam dla miłości twoiej

oblubienice mojej ktoregom ogładala, ktoregom
wmiłowala w ktoregom wwierzyła w ktorym
się zakochała. Wraz z tełłowa są mocne powrozy
ktorymi się przywiązała do tej columny mar-
murewowej to jest do naśladowania cnoty Pana
Krzysztofa. Oblubienice mojej to jest ta
columna więcey powrozami przywiązany mi-
łości, a nizeli ktoremi był od onych katow przy-
wiązywany. Bo iezeli dał taką moc Sam Słoń-
ce, iż one świeże powrozy ktoremi był od Fili-
stynow związany iako nici potargat iako
daleko więcey mógł sam one powrozy iako
paręczyne potargac ktoremi był od onych
katow powiązany. Iako powrozy miłości o-
trzymały przy słupie tak y ciebie
niech te powrozy dobrodzieystw Bozych tobie
z miłości dane wielkniejszych od ciebie kpiących
ominający przy tej columnie mocno trzyma-
ją. Wraz z przybraniem tychże aktow spiewa-
ła. Tobie rzekło serce moje szukać będę obli-
g twego. W wielonoży w spokoiono nie będę
aż do najszybszego Aktoresz jest oblicze oblu-
bienia.

biernca twego! a za nie te szesc rnot przedniey
 szych zywota iego. Pierwsza pokora krowa iest
 iako ozdobne zoto namillzego oblubienca twego
 Druga posluszenstwo Trzecia Wboľstwo, Gwar-
 ta wzgarda, Pięta cierpliwość Szostka czy-
 stość Szukayze tego oblicza namillzego Pana
~~leżąc oblubienca twego iako żonę~~
 sządzą miłością y katecznością aż do ostatnie-
 go zycia twego abys sie natenczas Wwelełita
 swetosę widzenia oblicza iego. przykładem.
 namillzego Pana leżąc oblubienca twego mi-
 łoty wszystkich miłością macierzynską tak
 przyjaciół iako nieprzyjaciół: gdyż ta iest
 nauka samego P. Jezusa. który tak mowi do
~~Bracia mój. Słuchajcież alle rzeczy użylone.~~
 Oblubienico moja poniewaz sama siebie we
 wszystkich rzeczach ~~piłnowała~~ o żadną sie
 niefrasuy rzecz tylko na orzechy twoie Mi-
 łoty wszystkich y te ktorzy cie mają wnien-
 wiści abo tobie Wwtaczają: bo oni tobie
 dają wietszą przyczynę do zaptaty krole-
 stwa niebieskiego Mając do wszystkich
 serce macierzynskie swętości sie wesel zptaczają =
 mi

mi płaż z smętnemi sie smęc potrzebnych
spomagay jeśli możesz, jeśli niemożesz samą rzązą
affektem y modlitwą. Strzeż sie iako grzechu
śmiertelnego, kogo zbudować albo konć do Vera-
prienta przywieść, gdyś wtakich okazyach nie
trudno o grzech śmiertelny, tak tobie iako y bli-
źniemu. A dotę szczęśliwy, ktory bige Boże zno-
si, ale ten nie szczęśliwy kto sie komu bigem Bożym
staie. gdy kto wtakiey potrzebie wda sie do cie-
bie, staw sie mu takawą y chętlwą tak przyia-
cielowi iako nieprzyiacielowi y nie miey bra-
ku między blizniemi a ni respektu ninac przy-
kładem. *Przeglądajcie się w sobie* *Przeglądajcie się w sobie*
ktoregos powinna wcnotach nasładować ile
możność twoia ktory wśytkim dobrze czyni,
a wśytkich cierpliwie iak miłuiący Ociec
znosi, grzeszących niekarząc zaras ale cze-
ka cierpliwie nawrocenia ich znosi y tych co
sie na doskonały żywot wdałi wrozmaitych
niedo sko natosciach y kaze iednako świecić słoń-
cu tak złym iako y dobrym. A iakolżby ty
nasładownicą iego była gdybys iednaką nie-
była.

była przeciwko nieprzyjaciółom iako y przyjacio-
łom tak powierzchownie iako y wlewu. Gdyś
P. Bóg przenika skrytości twoje y we wszyst-
kich sprawach miey obrócone oczy swe duchow-
ne na P. Boga. Oko prawe, wiara wierząc iż
Bóg widzi iakie jest serce twoje przeciwko bli-
źnim y widzi też serca wszystkich bliźnich two-
ich iakie mają przeciwko tobie. Drugie
oko nadziei miey nie zamrzone, iż P. Bóg
wszystkim płacić będzie ktory lepszy nie spra-
wy nasze aniżeli sama. Niech ci serca doświadczą
przeciwko bliźnim twoim słowa niepochybne
P. Bóg widzi iakie jest serce twoje przeciwko bli-
źnim twoim. kto dla imienia mego da kufsz wody za ptaci-
to mu Ociec mój niebieski. Głównie bliźnim
czyniś dla miłości Bóżej czyn a od nich nie-
zadaj nagrody y wdzięczności a tak zyska-
sz bliźnim przykładem. P. Bóg widzi iakie jest
ko cień od istoty ktory prezentuje daleki jest
tak sprawy nasze by najlepsze y najdoskonalsze
iako cień przeciw sprawom. P. Bóg widzi iakie jest
iako ogień gorzeć bez dymu nie może, tak na-
sze.

szesprawy by naydoskonalsze bez niedoskona-
losci byc niemoga iako David wpsalmie mowi
Ielli będzies pⁿⁱnie obaczat nieprawosci Panie,
a ktols sie Vsprawiedliwi przedtobą. Jednak
ze dla tego nie tracic serca do cnot Swiętych
ale zwielszą żędzą o one sie starać, poki P.
Bog zdrowia, okazysz alu daie, załadzaic
one na miłości boskiej y na za sługach meki
i kⁿⁱuⁿⁱcyⁿⁱ na dⁿⁱuⁿⁱcyⁿⁱ bⁿⁱ snichⁿⁱ rⁿⁱuⁿⁱcyⁿⁱ
ich iako sama siebie. Gdybys miłości od
nich nie miała, a po nich nie szerosć, nie-
nawisć, za zdrosc obelżywosci, potwarczy,
wzgardy, y Vkrwawicne przestodowanie y
nie pokoić, ponosita, y od tych, od ktorychbys
miała była miec obronę, w niewiśsci swej, y ci
zeby tobie byli owarz sędziami y intrygatorami
przeciwko tobie, y podawali cię na pośmiejch y
nawola nieprzyjaciol, twoich Wel sie y wadzy
się dzięku y tego P. Bogu iz za sędzi cię meki
i kⁿⁱuⁿⁱcyⁿⁱ na dⁿⁱuⁿⁱcyⁿⁱ bⁿⁱ snichⁿⁱ rⁿⁱuⁿⁱcyⁿⁱ
zwykła od porczywać. ktora zamituc sie namilszego
Pana.

35
P Jezusa y zmyślenia meki iego y ma to
sobie za wielkie szczęście iż ią tęci cień krzyża
Pana Ieruzolowe doścedł. Panie Iezu proście cie,
prześ boleści ktoreś ponosił przy bigowaniu y
prześ boleści. Naświeższy Panny Matki two-
iej Naświeższy proście; obdarz mie cnotą cier-
pliwości.

POZYTKI CIERPLIWOŚCI

Kto cierpi z miłością y pokorą pokazuje się w nim
żywa wiara, nadzieja, stateczna miłość niezwy-
cieżona ciępliwość zwycięża Boga niezwy-
cieżonego. dla ciępliwości odmienna P. Bog
gniew, w miłość y miłość zwyciężcie, a kłamanie, w
dobroczynność iż mu hojną dobrodziejsztwa da-
ie. kto ciępliwy w utrapieniu zawdzięcza do
brodziejsztwo odkupienia ciępliwością wypla-
ca grzechy, y zasługuje koronę: gdy utrapię-
nia z miłością, z pokorą, y z dzieł czynieniem
przyjmujemy, wdzięczny będąc tej miłości Oj-
cowskiej, ktorey go tym kleynotem obdarza.
Szczęśliwy ten kto się zna, na naczyniu tego Ar-
ciego.

86

giego kleynotu gdyś takich mało. *Ma* cierpliwości
Pan Bog opiekunem sie człekowi staie y wybawia
go ze wszystkich niebezpieczności y trudności y
ślakich odzie ni maś nigdziey ratunku iako
o Pawel Św. ann. Św. 19. po waw sy od łmieni na
łtoz wafes. prawił, iłi ady facy łeie miał. VI.
Enosc w Panu Bogu na ktorey sie nieomyłła. *IV* tra
pienia P. Bog w obfite pociechy obraca iako *V*czy
nit Isopowi Świątemu gdyś niemaś tak złey
rzeczy ktorey by P. Bog nie obrócił w wiek Be
dobro iako *V*czynit. Iosephowi *S.* Gdy człek
trwa w utrapieniu z pokorą y cierpliwością
poddając sie zupełnym sercem na wolę Bożą
iako łował Ioseph S. Materel: Pan he y nie mu na
gudyl Vtrapienia miłkimi pociechami. Vtr
pienia są pewnym znakiem miłosci B. sy prze
ciwko człowiekowi bo ko go P. Bog miłuje tego
y nawiedza. Tak cierpliwe znóśzenie *V*tra
pienia są pewnym znakiem miłosci człowie
czy przeciwko Panu Bogu iako Paweł Świąty
mowi iż miłującemu niemaś nic ciełskiego.
Co iawnie sie widzi w Świątych Bozych ymżch
ktorzj

ktorzy świat milują o iako wiele zrudności y
 prac podleymują dla rzeczy doczesnych.
 Cierpliwego Pan Bóg na ziemi przes na śmierć
 mieśnika swego Kanonizuje a po śmierci
 sam go kowunuje. Szlachetność tej cnoty
 pochodzi z samey osoby Syna Bożego zie-
 go męki rann, śmierci, y ze wszystkiego jego
 żywota Wierapionego. Człowiek duchowny
 zna iakie przynosi korzyści cnota cierpliwości to
 jest być podobnym Synowi Bożemu. co nad
 to znacznie może być Wzrostkiem, y dziedzicem
 Królestwa niebieskiego. Nadre dnożego
 Wsłuch kochani nieśmiertelności cel, nad to
 chwalebnyżego y dla tego taki człowiek zawsze
 pragnie krzyża, Wierapienia, doległości opulce-
 nia, wzgardy, Wbośwa prześladowania y in-
 szych tak cielesnych iako y dusznych przykvo-
 sci, aby ile by to być mogło nigdy od nich nie
 wytnął we wszystkim cale się poddać woli
 Bożej za wielką tą chwałę y Weciwosć swoją
 od Boga pacytując dla niego co cierpieć.

chętę.

chcąc się z Panem Świętym wkrzysu Pana
leżać w. **A** fundament cztoka cierpliwego
jest żywot P. leżący z którego jako ze źródła
nie przebiega przez rozmyślanie czerpa
wodę cierpliwości, którą się posila w wtra
pieniach swoich y onych zapomina, Przez
cierpliwość nie tylko P. Boga zwyciężamy,
ale y ludzi by też nanywiekszych nieprzyjaciół.
Przez cierpliwość Vchodzą rozmaitych
arzechow y rozmaitego nieścieszcia wedk
ciata cierpliwość jest potężna zbroia miecz
ostry, zamek nie dobyty, októrcie prosimy
Panie Boże, przez święte dobrodziejstwa
które nam z dobroci swej dałeś dajże
nam te cnotę cierpliwości Amen.

**ROZMYSLANIE WŚRÓD
OKOROWANIY PANATEZ VSO,
WYM WKORONIE CIERNIKWA.**
Onieśtusna kono takrey o sobie dana która nie
jest słychana wkroynikach Krolow ziemskich
ale.

ale wymyślona od ludzi Bogu Bog człowieka V.
koronował cześć i chwałę i poddał wszystkie
rzeczy pod nogi jego iako Dawid S. w płamie
ołny nowi, a człowiek Boga koronuje z cze-
ścią i boleścią Ona i miłszy Jezus nie cto:
wie! nieprzyjaciele te korone wyrzysili
z cześci i boleści na cto twoje świętą
ale i sam wymyślił wielkiej miłości przeciw
człowiekowi. Nienałyconą chęć miłości na
miłszy, i temu do cierpienia za nas *Bowiem*
dopusztales, aby wymyślono przeciwko to-
bie nowe krzywdy, nowe męki zwyciężeni-
em nie contentując. aby tym sposobem
większą swoją miłość ku nam objawił i
ciężkość przecho-
dząc na oku nam wystawił iako
bowiem ludzie miłości własny doo-
dając, no-
we zawsze rozkoszy (zobrazą Boga) wymyślają;
tak Chrystus od wielkiej miłości przyni-
dzo-
ny, żądał wynalasków nowych: aby co raz
przechwał krew swoją i miłości przeciwko człowie-
kowi skutkiem one oświadczać a nie słowy
Tedy za dozwoleniem Piłatowym zwoławszy
wszystkie

wszystkie rory żołnierskie do ratulża adzie fra-
rolta siedział, y Senat albo mieyski Wzqđ
y inszych ludzi barzo siła tam było aby tym
więcey ze wstydem Ple sus na smiany y zel-
zony był przyobecnosci wielkosci ludzi Tedy
P lezulewi Chrystusowi Synowi Boga Cyia
przedwiecznego, ktoremu tużeci oodżiny po onym
Vbiegowaniu dziekim wpt wpawłokę zdarq oblec
sie kazano. Która naysmilszy ten miotali kąt od
kątą, a tobie zbite mu y okrutnie zranionemu
ponieskazali, z ciebie sie Vbtego na smiewali
miotami cie okrutnie bigowali, a tyś im był
posluszny, y dożywszy ręce, dziać po pawłokę
siedł y odziales sie wto wzogardzone odzienie
ktore sie zaras zongkwiq hoynq spoila y
przyłanq wshy Vschla, Ta pawłoka była barzo
sprosna wktorey krolowie zyduwscy nie-
cdy byli koronowani a to wshytko czynili
zeby P lezule iako naybarzney wzogardzili
y na smiali sie z niego co tedy ma smiat
za cześc ta na Ianbę Chrystusowi obrocili
y na sromotę imienia Krolewskiego ktore
on sobie

34
on łobie iako żydzi powiadali nielusznie
przywłażat iako krola na stołku zsyderstnem
z wielkim okrzykiem y na smiewi skami, posta-
dzili gdzieby nan wlezyłszy żydowie patrzy-
li przyniesiono z ciernia iadowitego y ołre-
go dąleżia maigce na łobie pęste dołce iako
dozdzie nayałtrzcylse y nayhartownieysze
zktorych gątezi rozparzywszy one wogniu z
wielką prażą wleli na kłzatkę więca ktory nie
mito siernie Jezusowi na głowę wtożyli.
Azeby tym mocniej y ołebicy mogła sie wto-
zyć wotowe naświetlżą okrutnie drogami
naciłkali mielkim głosem wotaigce. Cudu
kiedu nals cietł od nalszych ułes korone
wan wtaka koronę iakrey es godzien A.
tu ieli koronę wawaltownie wdrac wotowę
bo bylo ciernie migalsze nie mogło sie wci-
snąc wotowę: przeto na krzyls palice na
korone potożyli y młoty bili aby im korona
wotowę ieco naświetlżą tym przedzy wsta.
Oia kals to wielka boleść była tcy głowie prze-
na świetlży.

przenaswiētłszy bo ciernie aż do mozou
przenikato w otworę potłuzoną a pięć doro
ich w otworę zo stało w samym mozou wko
rey to koronie tyśiąć ostrozyn było. Taz
wielką boleśc, y tyśiąć ostrozyn tyśiąć
ran wtwoiły otworę przenaswiētłszy Panie
Iesu. Wzornilo to ciernie iż będa w otworę
progne, y część, mała złotowy wlić wcię oato ta
kole y krew złotowy zbitę cierniem zdołżony
Włzyma y nożdzami ptyneła. Oiekaż tu wie
do tyśiąćow albo seth kropł mozou złotowy t
ię wyptyneło. także w silney boleści t
kwiawych z oczu naysłizniejszich wyto
czyło się. Tu o namilży Iesu k
zemallato w silney boleści otowy przytym bole
śliwym, koronowaniu, Zaptyneło oblige twoię
rozkwitającą kwię y mozgiem aż oczu znac
niebyło. wulfia krwie y mozou naptyneło. aż
na powłokę y sielziates schyliwłszy głowę
a oni palicami młoty, koronę ciernioną w
otworę bierze przez łitosci y trzcinę wrękę
iego miało sceptum dano aby tym poka
zali.

zali; i z krolestwo, i ego proznej byto bez sub-
 stanciey, ze licha by trzcina. i z on lichy,
 byl krol bez mozgu, ktaniając sie przed
 nim, y nasmiwając sie z niego mówili,
 więc ty ze włzech po ziemi chodzących bę-
 dąc najpoddlejszy mizeruny zebraku krole-
 m es być chciał, Odsz takiś jest krol takie
 też bierzysz Sceptum to jest proznej y marnej
 trzcinę y z wielkim nasmiwiskiem wotali:
 Oto krol żydowski, Awziąłszyż żęku two-
 ich, naymilszy Jezu, bili cie w głowę y w obli-
 czę twoją bluzniąc bóstwu twemu y trąbili
 przy głowie słuczoney y cierniem zbodżony a
 tu silna boleść była wotwie słuczoney to głó-
 wę trąbienie. **Ay** Jezu w złoty, boleści
 głowy także y serca twego wranach zbolaty
 na śmierć omallat, az z stolca na ziemię V.
 padł, a tedy cię nogami kopali, palicami po
 plecach y po głowie bili, pomykami lali, krzy-
 cząc na cię wstań Jezu a ty miły Panie
 wszeo świata byłeś wranach zemallony
 a bōwem zciata twego niewinnego Kręv
 cię

cię Wsta także przy koronowaniu mości y
krew zotowy wypłynęła przetoż wsiłney bole-
ści y serdeczney tęskności, nie mogłeś wstać
iako człek Vmęczony, tedy cię podniosłszy z
ziemię, idł cię między sobą ścipac, y po-
ładzili cię znowu na łożku, Ożyż moie przy-
dzie y bez przestanku, ptyncie albowiem od
wreków nie śtychano, o takich mękach y zel-
żywościach, y na smiewiskach, Izali nie-
ptakac, y nie wzdychac potrzeba, o serce moie
Izali się nie ślusnie rozpłynać maś wla mę-
żczy spominając takie nie znosne męki P. Swego
Oducho moja, był iako strumień zżył
ie Chrystus Iesus, cierpi ściegąc wpośro-
dku kilkuleć, żołnierstwa, a oni czynią znie-
sno iarzyska śmiertelne, Przyście puścić
do niego każdy z nich przed nim kłękając
y częśc śyderką śaigć patrz iako, mu-
iedni koronę bolesną, zdzierają zwiędką pret-
koscia, na oczy iasnieyše nad słońce nie
niedbaigć które się krwią za zdarciem ko-

rony

rony oblewają, ani onych nad złoto śliczniej.
 Szych włośów, które wespot skoroną złotową
 iego na świętą szczytają; dwudzy zaś zbo
 leścią nie znoszą też koronę na głowę wci
 skaia którą kilka wazy kładli y szczytali
 złotową iego na świętą, dwudzy przed nim
 na ieden kolano przysiękając y część szy
 derską oddając a biorąc onę miotłszą rzezi
 ne miotnika na łeo wderzając w koronę cier
 niową aby tym atebicy ołowę P. leż ulowę
 przysiękała. Onę iadawicę będzie cierniową
 aż do łamy chęci przysiękaia y cne kon
 ce łwice przysiękaia. Oblewa się heynie
 ona głowa nasłachetnieyszą krolewską kwią za
 lewając się oczą, y Vha naysłodszą P. mego.
 A moy Pqn niema takiego kto by mu d
 tar iego twarz namilszą dwugie zaś miotł
 szą y dwugie ciernie przysiękaia do mozgu
 głowę przysiękaia y wniey brzęgi.
 Dwoie Vtapiaia. Tu panska głowa namil
 szą kwią iulś niemaiać dla bolu iakoby
 odartej

odartego z twarzysza na światłszy pokazywała:
dla wypłynienia hojnej krwi na światłszy.
Pana Jezusa Jezus nie dosię na tym ma-
iąc oni szaleńi pili, ale bluźnierstw, wro-
niem, potwarzami, na śmiewiskami byli Pana
Jezusa naśmiewali. Boże Ojciec nie patrzy
na nasze złości, ale wejrzy na oblige Jedno-
rodzonego Syna twego Jezusa Chrystusa,
który dla nas tak okrutnie zmęczony y
środcie wzgardzony, zelżony, dla tego
Wkazuję ci swój miły Syn oblige swojej
bicie, aby ty Boże Ojciec weyrzawszy na
nie był nam miłosierny y odpuszczył grzechy
nasze. Twego Syna dla nas tak okrutnie
zmęczonego bagąc. patrz y ty duszo dla kto-
reż te męki ponosił, y pilnie rozmyślaj
wiakreż ci jest na ziemi, Stworca nieba y
ziemi. Obacz wszytko stworzenie stworzy
ciela swego, wiakim ustanowionu jest Bóg
u ludzi iaką mu chwałę wywyżdzą, nie
wolniacy y poimancy królowi wszytkiego
świata który dla tego przyszedł aby ich

zmocy.

44
zmocy batanskiey wybawił. Wyrzy na one
twarz boską ktova iest weselem wszytkiego stwo-
rzenia, y ktorey sie zastępy niebieskie kłaniają
iako iest wszytką krwią obłona płwocinami y
rozmaistimi pluśkami ze specona y dla ge-
stych a łrociech poligłkow spuchła y zsińiała.
poznawajże czyli ten iest miłosnik ktorey z
Anioły wiecznie szczie y łzanowac pragniesz. Obacz
wielką miłosc obłubienca twego przeciwko so-
bie zktorey tak okwuzne męki dla miłosci swy
przeciwko tobie ponosił, moogę cię iedną kro-
plą krwi swey odkupić dostatecznie y bez
tak łrociey męki Vmrzeć za cię poznaway
niewysławioną miłosc, iego ku tobie, iż dla
wielkiego dobra y chwale twoiey rozmaitosć
mók y zelzywosci dopuścił, wyrzadzac sobie
ażebys miała więcej, y wdzięczności przyczy-
ny zamilowania iego, ktorey za miłosc swoie
od ciebie potrzebuie. Ona łkawłży moy Iezu
ktorys zmiłowawcy miłosci twej chiałeś
być tak łromotnie zelżony uczyn mie być po-
znawcą.

znawcy tak wielkie dobrodzieystwa y miłości
twoj przeciw mnie a vacz wspomoc mnie abym
iaterz ciebie iedynego tak wielkie miłośnika
mego mitowała. Racz prosię iako naysubtelniejszy
wywazic sercu memu y skrytosci dulsze moiey
rany, y wszystkie meki swoje. Aby mi tuż
nie więcej niesmakowale uszerec y miłszego
niebyło, ani mię tez uwiesc mogło tylko ty
Vkrzyżowany zbawicielu moy obliencię
moy, załtempcy moy vacz wpuscic prosię
włerce moie i skierkę miłości swojej zktowys
tak okrutne meki cierpiat. Gdy tedy *Para*
leżusa tak zranionego *Vtra* *ponoco* a iale
napoty zabitego przed pitatem stawili, *Avy*
rzawlsy *Pilat* *P* *leżusa* tak znezdnię nego
tak *Vbitego* gdyś był wszytek ubity iako
trędiwaty, aże przed wielką miłością nie
mogł stać na nogach po myślił *pilat* iks. ieno
go zydzi *Vyższ* tedy sie nad nim zmiłuią
y puscic go kaza, dlatego *Vhazego* ludowi
w sztykiemu. *Tiv* prowadził *Para* *leżusa*
na ratu.

na ratuś, wchodzi cichy. *Tesus* na ratuś.
woney łacie nieprzyſtojney y błazenskiej
miasto korony Królewskiej wkoronie ciernio
wey na głowie niolącey zrekoma zmiązanę-
mi, miało Sceptum Trzcinę trzymałc.
Ztwarzę plwocinami krwią y ranami oska-
radzoną bo około iego ożę więcej niż.
tysiąc van było Obaczywłszy tedy Pana
Tesusa wszyscy tak zranionego orazwłszy
sęzy zawołali, aby był *Vkrzysowan*.
Iesli tedy pitaś niemogł pobudzić Arcykpta-
now y pospolstwa do polutowania, nad
P. le. usm. wiſiawiające no im tak cię dli
Vbigozanego. ktorym dla więtszy pobud-
ki do miłosierdzia, trzy razy powtarza tę
słowa. Oto człowiek to iest zbity zraniony,
oto ten, o ktorym wy powiedacie że sie-
czyni dynem Bozym, oto miżerny król ktor-
y za ledwie zda sie byc głękiem zapraw-
dę żeby zaden ani nad bestią takięgo
okrucieństwa niegazył. odułgo moja niechay
ciebie.

ciebie wždy wzbudzą / te słowa do zalu serde-
cznego ktora widz co za osoba takie okru-
tne meki y zelzywosci ponosi, iz owa z Bog
y człowiek, widz dla kogo y dla czego iz
dobrowolnie zmiłosci przeciwko tobie twoy
oblubieniec, wszelka dusza za Vpominek
ofiarując krew swoie, y te wszystkie meki
ktore zmiłosci dla ciebie cierpiat, tobie ich
daie abys nimi iako kosztownemi kleynota-
mi zdobita duszę swoie. Oprawdzy Sa-
lomonie ktory dla poslubienia dusz ciernio-
wą koronę małz: prozje Vkoronuy tez tem
cierniem duszę moię: zeby twego po-
slubienia godna byla o dostoina korono
choćai straszna światu. Wstań tedy du-
szo moja iako iedna z cotek Syonskich
Wynidz a obacz krola Salomona, wkoro-
nie wktorą Vkoronowała matka iego Sy-
nagogi żydowska Vbierając go na slub, kto-
ry na krzyżu będzie odprawował, Okrołu
niebieski ktorys chwata y czcią Vkoronował
zstęka

człowieka, iako cię teraz Vkoronowali lu-
 dzie Gromotą y męką o nie wdzięczne prze-
 ciwko Bogu serce, ludzkie, niewystawio-
 na przeciwko ludziom boska dobroć. Boo
 człowieka, chwałę koronuje a on go hanba,
 Bog go miłosierdziem, a on okrucieństwem.
 Boga iakośz cie tedy dłużej moia nie dole-
 ga to ciernie, iako też zoczu nie leceś.
 widząc takim cierniem zktotego krola nie-
 ba y ziemię zebys koronę niebieską zaflu-
 zyl. *Ua miłszy* lezu i *tey* strasliwej koro-
 ciey twoiey y czwora kiey wżgardy kto-
 rąś ponośił, przyczyną była pycha moia.
Herodaś wżgad. to ponośiłeś *na miłszy* lezu
 Vheroda, który cie kazał wbiatą szatę oblec,
 iako bezrozumnego. Oprzedwieczna mądro-
 sci Boga Ojca przedwiecznego iakoś w-
 domu Vheroda była zekona nadawana od-
 zotnienstwa swowolnego nagradzając spr-
 wiedliwość Boga Ojca. iż pierwsze rodzi-
 ce nałże wprostosci nie zachowali ro-
 zkazania y dlatego byli zurniedzeni od
 Szatana

Wbrany w biatą szatę, na wżgardę Ołoby, ¹²⁸⁰ kto-
rzy wżgardy wyrzadzali mu, co żywo rozma-
itemi sposobami. A to na ywieksza wżar-
da iłz go oć Barabaszę corl. ym po-
czytali, y na śmierć go żądali. Oia kobys
szczęśliwa była. gdy bys na taką pogardę
przystąpiła miłosci Bōżey, bez przyczyny.
złych obyczajow twoich. ale żeby była biatą
szatą, to jest sumnienie y sprawę aby byli
świątobliwcy. Oczizany był wptaszc krolewski
czerwony na wżgardę, imienia krolewskiego
nad purpurę Cesarzkę ozdobnicyszy y
chwalebnicyszy przed Panem Bogiem tak
Gdy bys zwyciężyła świat znamiętno:
sciami, ciato zdołstatkami y honorami przed
prawdziwą pogardę samey siebie, y wlszykich
rzeczy, które ma świat wzdobie swey. O-
szczęśliwa oblubienico która sie starała w.
takim ptaszu stanąć na sąd przed oblu-
bienia twego. Stanęła wkoronie cierniowej
która z niego wy ciśnieła mosk, krew, tży, y
wielką.

y wielką mu boleść zadawata korona boiaźni
 Bózey okrył głowę spraw twoich to iest
 rozum, pamięć wolą. Niech ta korona boia-
 źni wywiesza w sprawach twoich mozkę, py-
 che, skryg, krew miłości własney y łzy
 skruchy, ta korona nie zelży wose ale chwale
 nie boleść ale ochłodę duszy twej przynosić
 ci będzie wiecznemi czaszy. *Mut qui suig*
 zane, powrózy, wystaraj się abyś miała
 związane ręce zgdz, y spraw twoich, powró-
 zem przykazania Bózego. *W* ręce związa-
 ne dali mu trzcinę, dałże tym znaczyć po-
 gardzali władzę jego, nad sobą y ty w-
 ymą twieniu trzymaj wolę twoją bez
 Vpovu. *Iako Tma kaci mi nie chce a' brat*
 trzcinę zrak jego y bili przenaświetszą
 głowę jego tak y ty bez Vpovu kożdemu
 Vstępi woli y rozkazu twego, chwale-
 bnie yszą zwycięzycielką będziesz. niż
 Cesarz wielki Alexander, który był sta-
 wny w zwycięstwach swych: leć sta-
 we,

wę y wtażę iego śmierć skłocita, A twoje
 zwycięstwo samey siebie wiecznemi by
 czasy trwato, gdybys tak Vbrana na sąd
 boski stanęła. Więklze y byś taski po oblu-
 biencu swym. Plez sie doznata anizeli
 Hester krolowa po krolu Aspergusie oblu-
 biencu swym. Więklzą byś chwate y po-
 cięchę miała wiecznemi czasy anizeli
 ta pomieniona Hester gdyś wżgardo do
 czesna dla Boga iest chwata wieczna.

*Alcy namul Py le a pro a na pios
 te miłość, zktorey es ponosił tak
 wielkie w gardy obdu,*

mię tym aby mra dla
 miłości, twojej wtey
 sie cnoce za-
 kochata
 Anon.

MIADZIEN CZWARTE WY

ROZMYSLANIE O WTS IV

FILIZSOWY NAGORNI AL

WARIEY Y O NIESLIMNIA

Ojako wielkie wesele w lercu. **F** **L** **S** **O** **W** **Y**
było obaczywszy krzyż na kto **y** **z** **z** **z**
Vmrzec, zmiłosci dla narodu ludzkiego **y** **z**
więt szą nieporównanie miłoscią niż **S** **A** **n** **z**
drzey rzekł, witay krzyżu zdawna pożada-
ny. pragnętem cie krzyżu ielge w swocie
macierzyńskim, Vpalitem sie iuz prawie ocl
praenienia witay drogi krzyżu nie lada:
iako pożądany, y zamilowany bez przestan-
ku szukany, y z wielką miłoscią y żądzą
pragnę na tobie Vmrzec, Tys iedyna pocie-
cha moia krzyżu. Tys ochłoda moia pod sze-
iufz do mnie. drzewo pożądane ze cię na
ramionach moich poniosę, przekładam
cie nad wszystkie berta krolewskie Tys klu-
czem

czem, stórtym, którym sie niebo otwiera y przes-
cie/pryscie, do pokoju Oycy niebieskiego tys
drabina, do tak gornego mieszkania, tys kołsto-
wnym krzesłem po tak długich pracach przy-
miej cie, zmitoscią za wszystkich ludzi grzesnych.
Chanie lezu day mi tetaskę, abym ta-
oczyma nakryła twoją patrzyła, tak go za-
data, tak szukata, bym nie odpoczeta aż umre-
na nim, w pieśniach Salomonowych wskaza-
sie oblubienica po drogach szukata, a dluco nie-
wynayduje mowita do towarzyszek swych.
Już omdlewa serce moje zmitosci, iż tak dłu-
go nienayduję tego którego lubi dusza moja.
Namillszy lezu prosil lat trzydziści y
trzy szukata, po rozmaitych drogach y
z wielką pracą straconey oblubienice swej,
to jest duszy naszej a mianowicie w wielki
piątek zbiegawszy czternaste drog pet-
nych ciernia ostrego to jest odpoimania zno-
sząc wiele męk y zelszywosci szukając stra-
coney.

coney oblubienicy swey. a nierychtą ią na-
dując iulę nymillęzię Iesu wpiętnałą drogę
wyłzedłes zęływie zdomu pilatowego na
góre Kaluarię. Wraz iako wtę drogę, wy-
szedł wżukience swey, aby był od wlsyr-
kich poznany, na więklszą zęływosc swą
maiąc tancuch naszęzi cięski żelazny przes-
kory znac dawano iż był lotrgodzien śmier-
ci: na głowę cierniową koronę maiąc, y.
krzyż okrutny y cięski włożono na V.
trapione, zranione, namillże ramiona iego,
zrekoma okrutnie opak związanemi. Stała
przed Ratuszem ona wsciekła tulaż,
przybyli tamże żołnierze Pilatowi a kaci
łlniąc bęgniami y zbrojami, miecze wło-
cznie wrekach, trzymając obłąpiwłszy ze
wlsąd baranka nacystęlszego zbierając
sie zewlsąd gromadami żydęzi, wespol me-
zowie y niewialty, y dzieci, na tak wido-
wisko wielkie. wpada iadowicie y popełli-
wie.

nie, ona gesta tłucza, cisnąc się za Panem
leżącym prowadzonym, hukając, wołając, ry-
cząc, y bluźniąc, ogromnemi głosami, za-
stając usciągając się iako anieśliwi między
wiedzie, y tui okrutni do niego się przy-
bliżali, o iako wiele y wielkie wżgąszenia
na smiewisk, bluźnistw, na on czas cierpiat
naypokornieyszy *leżący* iarzyjskiem dzie-
ciom stał się był, iedni błotem ciskali
na twarz jego, drudzy łaską plecy y stowe-
bili, trzeci wodą oblewali, czwarcy kamien-
mi nań miotali, drudzy tancuch pod nożi
kładli, y zawadzali gdy *P. leżący* zmia-
sta miał wychodzić począł oprawca obwo-
tywać pańa przy niezliczoney aromadzie
ludzie słuchaycie wszyscy, a wiedźcie o-
tym że za skargą duchownych przetożo-
nych, za ołgążeniem *leżącego* Pitata,
Nazaranski zbrodźcen wierutny wrgm do brze
znajemy

znajomy acz dla innych wielu przyczyn,
ale naybarzi dla tey ze będąc człowiekiem
prosty, Bogiem się nazywa, Krolew żydo-
wskim się czynił, na krzywą śmierć jest
skazany: aby y on za grzech swój zapła-
te wziął, y inni się onym karali. Zrani-
ły te słowa barzo ludzi przychylnych P.
Iesusowi a mianowicie Naszmiłga Panna
to wiele utrapito obwoływanie Iesus, za-
się obwoływanie to miłe przyjmował,
w tym Vderzono w rąby y w bębny nagle-
żywość Panu Iesusowi y na świętę y
Pannę matkę jego. Sedł tedy Januś
młody przed oyczem swym Abraamem na
miejsce ofiary niosąc na ramionach stos:
drew, nad którym to stoi, ociec trzymał
wiedney ręce dając do podpalenia w dru-
giey miecz do zabicia, ten ogień znaczył
miłość Bożą którą się chciał zlitować nad
nami, miecz znaczył sprawiedliwość jego,

którą

ktora jednakże Upomagał sie cłosy. Vczynienia,
na Synie swoim, za grzechy ludzkie. Stos
drew znaczył on krzyż na świętszy piętna:
Istą stopow w zwyż był, która wielkosc by
tez nayspotężniejszemu, ciężarem wielkim
byc by musiała a daleko więcej. *P. Jezus*
przes całą noc y zaranek od onych katow
okrutnych był sroczse dręczony! a teraz
iako by na ochłode, y ułzenie mąk tak cięż
kich, oto nacię włożyli drzewo tak ciężkie
y wielkie a ty będąc spracowany y zem
dlony, ze ledwie zmieysca postąpić mo:
żesz dla miłosci moiey wziętes na się cie
żar takowy, opokorne a męzne postuszeń.
Istwo *P. Jezus* siewe! o ciężarze nieznosny
żłosci moich. Idzie naysmiłszy. *P. Jezus* z
chyliwszy sie niemal, aż do ziemi pod
tak ciężkim krzyżem, Uwaga y dłużo moia
iako oni niezboszni kaci spielżę sie z nim
aby go rychto przyprowadzili na
mieysce męki, ciągnąc go y popychając

a bez

a bez wszelakiey litosci biąc pięściami, no-
gami, kłami nie inaczej iako gdyby ia-
kie bydło prowadzili a nie człowieka, a
Iesus iako baranek nayskromniejszy mil-
czy, pokornie znosząc wszystkie one nie lito-
stosi y okrutności nie przyjaciół swoich,
według onego proroctwa. iako owca, na
zabicię prowadzon będzie a iako baranek
przed tym co go strzyse zamilknie.
Waż a iakoby nato oczyma patrz iak pod
tak ciężkim ciężarem postępuje z głowy
złuczoney, y koronę cierniową skłoty mozk
y krew płynie! a znajdź niesłychanych oczu
tę krwawą zbolesci. Obacz okiem serdec-
znym plecy przy biegowaniu zranione,
iako krzyż cielskie rany odnawia y bar-
siej rani, od trącania się od kamieni
krzyża, a przecie dalej postępuje. Stulniey-
niż oblubienica wpresniach Salomonowych
małż się wskazywać iż nierychto najsilniejsz
stracając oblubienicę, dłużej nasze. *Malerie*
serce.

42
Serce broie namillzy *lezu* zmitosci Vpa-
dałz skrzyżem często na ziemię dla cię
zaru y ciężkich bolesci. Vszedł niemato
drogi *lezu* zcięskim krzyżem potacza-
iąc się to tam, to sam, często na ziemię,
Vpadaiąc zwyłaniem takie y krwi ze po-
sobie ślad zostawował, zczęstego podania
głowę y oblige rostrącił, oczy zapuchłę
y krwią zaciekł. Atym widokiem za-
tosnym, Wzruszona Weronika wysła prze-
ciw. *lezu* sowi y zpokorę a zptaczem rzew-
liwym przystąpiwszy do twarzy *lezu* owey
otarła ją bawetnicą. Za które Vczynność
Vwaz iako ie y zaras wtakich mękach
nagrodził, oclysz na chuscie wyraził
twarz swoie naświetlż. Szczęśliwa bia-
taotwo ktorey twarz swoię wymalował
zbawiciel, o iako y ta dula potysięć
kroc szczęśliwa się stare która zpokorę
zmitoscią zserdecznym zalem rozmyśla,
mękę

mękę **P**ierusową, który nieomieszkiwa to
iey hoynemi pociechami nadoradzac. O.
szczęśliwe serce na którym iest wyrazony
Iezus. Wkrzyzowany. o szczęśliwa oblubieni
ca, która wlepila oczy swoje wkrzyzowa
nego oblubienca swego. Gdyśz to ię od
wodzi od wszelkney godności, to ię przy
wodzi do ochotney służby Bozey, do gnu
towney cierpliwości pobudza, pragnie na
milszy Iezus. wyrazić mękę swą na każdym
sercu wiernych swych, tylko tych dwóch
potrzebuie rzeczy żeby białe było, to iest
bez grzechu, y żeby było miękkie to iest po
wolne na natchnienie ducha Świętę powol
ney nauczycielom swym. Obacz ze wro
zmysłaniu serdecznym, iaki był zały
frasunek. **T**anny **N**aswiętszy widząc iż
trudno dla cięby mogła przysc do namiłsze
go Syna. przesunęła łeciskę zasta na
millszemu Synowi swemu, i Syna niego zna
ła weyrzuta. dla spługawienia oney ięgo
na.

52
na świętŝy twarzy, y widząc a dochodząc
zniey wielkich Wciŝkow ŝerca iego na o:
ŝtatek widząc go byc obciężanego onym
krzyżem okrutnym, y pod nim Wpadaiące
go wielką boleŝcią zelięta dla cieŝkosc
Syna ŝwego, iakoby na siłach swoich Wsta:
wac poczęła woczach iego. co widząc Ieŝus
namiliŝy krzyż który zboleŝci na ŝercu.
ŝwym nosił widząc boleŝną matkę przena:
ŝwiętlŝą chciał go oznaimic y chociayŝe
on mógł boleŝc ŝerca ŝwego zataic, a wŝak
ze znakiem zwierchnem ono co na ŝercu
cierpiat chciał pokazac dla tego znac da:
iąc iż weŝpół cierpiat ono boleŝci z Panną
Matką ŝwoią na dłuŝy ŝwoiej. Zaczym
począł pokazowac znaki barzo zaoblne na
twarzy ŝwey y one blednoŝcią zakrywŝy
iakoby iuŝ Wstawaiąc, y na poły żywym
będąc. O Oyge niebieŝki zaŝ nie z twego
Dekretu Abraam Syna wyŝedł oŝaro:

wac.

wac oczym Matka niewiedziata czemuż te:
raz y zwiędzeniem macierzynskim ofia:
ruiesz Izaaka twego, Nowa to męka Syna
y matki. lecz wiem Panie obyczai twoy iz
kogo naybarzciey milujesz, naybarzciey
trapiłś. zeby miłoscku tobie pokazali. Iza:
li tu milżec będziesz o duszo moja.

Izali mozesz zatrzymac Izytwoie abyś
dla smutku y boleści wszytki nieustawiała
Maksie abowiem zkaż pokazowac zna-
milsce le susa y bolesny matki iego Iuz
namilży **Iezus** ledwie pod tak wielkim
ciężarem krzyżowym postępuje. Albowiem
twoie pęcy, byli Vcisnione, Vtlugone y
przybiczowaniu okrutnie zranione a teraz
ciężkim przywalony krzyżem ledwie idzie:
Iz, golenie zbite, noga wciemnicy ciężkobo-
lescwie związana głowa ztlugona y koro-
ną cierniową Vciążona, oczy krwią zaw-
rzałę ręce wytargane, synot Vdeptany,
serce twoie wśmrodzie wciemnicy Vdęgo-

ne, y od plwania zult smrodliwych y smut:
 kow wielkich, y tesknosci takze od serdecznego
 wzdychania y od wielkiej miłości którą
 miał, do narodu ludzkiego przeros sie zata:
 czał niosąc krzyż, y Vpadłes ciezko, y
 często na ziemi będąc wsilne y bolesci cia:
 ta y stawow we wszystkich ciele iako człowiek
 tak barzo znędzony, daley krzyża nieśc nie
 mógł iako wielce zbity a przeciego nie:
 rzucił splecy swych naświetlszych. ^{Waga}
 ze nabożnie y z żatoscią serdeczną bolesci y
 Veiski Pana swego dulszą, moia iako sie nie
 mocna stanęła wszechmocnose boska y ia:
 ko iest ponizony nieogarniony maiestat
 boski, ktorego chwaty pełna ziemia y niebo,
 iako zelzywoscią iest przyobleczony y bez
 miary wyniszczoney co wszystko szęra miłosc
 ku ztawieniu twemu sprawiła, a ze bys za
 takie zelzywosci chwaty wieczney nabyła,
 Wiżąc kaci ze Pan prawie Vstawał, wszytek
 pod krzyżem zVmordowania Chrystusowego
 nieprz y.

nieprzyjaciele okazały wzięli ścypać go słowy.
wszakże ty Syn Boży w trzech dniach maś z
machine zbudować, Krzyż za Wnieść nie mo-
żesz. Co oboje Pan cierpiat z wielką miłością
ypokorą: aż żężęta bojąc się by pod
krzyżem nieskonat, a tak miał by śmierć
nie tak haniebną ani tak okrutną iako mu-
eni myśleli gdy im się wdrodźe natrafit
ieden wiesniak na imię Symon, tego porwali
przymusili, y nareli, aby niość krzyż, Dopu-
ścił tego Pan I. ^{us.} aby krzyż na kogo in-
szego włożony był żeby dał znać iż tego
krzyż wiernym Vdzielony być miał nie Pan
I. ^{us.} krzyż dźwigał. Bo choć I. ^{us.} sam
nas odkupił, iednak przecie chciał abyśmy
z krzyżem zanim sli y kto nie idzie zanim
dźwigać krzyża nie iest godzien Chrystusa
przymusił ię do krzyża Symona bo natura
nasza zprzeczności krzyż dźwigać y krzyża
się wzdruga, poki żyjesz nas w świecie nos,
krzyż za Chrystusem y choć natura krzyża
się.
bę:

sie będzie lekata przymuszay one przecie y
 czyn iey gwałt: zeby sie do niego przyucza
 krzyz wszyscy Święci nosili y zadnego s:
 nie małz, zeby bez krzyza był zbawion Staray
 sie abys ziaak naywiekszą miłością krzyz
 przyjmował, od Pana Boga. przes iakikol-
 wiek sposob na cię włożon będzie nim go zna:
 Świętą miłością przyjmiesz, tymci leklsey
 będzie Wrazay okolicznosci człowieka tego
 który krzyz P. Iesusa wioś, naprzód od
 zwano Symonem to iest posłusznym albowiem
 posłusny zwyciężaniem woli swej Wszywa
 krzyza Chrystusowi Panu który tak miłuje
 posłusną. iż krzyz podał i mię posłusznego,
 noszącemu. druga iż przychodzien był Symon
 tenże ze wsi szedł do Ieruzalem: aby wie-
 dzieli ci, którzy drogę zabezpiecz pragną
 Chrystusowi y godni bydy krzyza iego iłz
 maig być zyc iako pielgrzymowie obyczaio
 zaniechawszy świeckich zamysty Swemi ku
 ku niebieskiej Ieruzalimie ciągnąc Tak zyg-
 cemu.

cemu tak, narodził się Chrystus y Wraży
go: ze co z nim y dla niego Wcierpił wię-
dzności, co to od płaci. Szczęśliwe potkanie.
Uważay iako pożytek odniósł ten Symon
choć i zepo niewoli krzyż nosił, albowiem
i mię jego po wszystkim siwrecie się roslawio-
to. Synowie jego nie tylko stali się chrześci-
any, ale też y wkosciele Bożym stawni.
praca Gyreneczyka krótka była uwaz iako
wielkie dobro mu sprawiła, O iako wielka za-
płata, y tych którzy dobrowolnie y zmiło-
ścią krzyż Pana Jezusa noszą postępując
w nim cierpliwie, praca ich krótka, lec-
chwata y pociecha bez konca będzie. Tedy
oni zstąpili kaci, sami widząc Pana Jezusa
lecypa iąc policzki dając na śliczne y zra-
nione licze. ~~Pana Jezusa~~, pięściami zrytu-
biąc a kiedyś się powalił deptali cie-
namillży Jezus nogami iako zwierzętko
na ziemi leżące y zlekkales otosno namillży
le. a gdy się zmordowali kaci odpoczy-
wali.

wali a ciebie bez prześlanku męczyli ieden
do drugiego pchałąc za włosy rwali, o kaci
naryokrutniejszy nigdy nie prześlacie
od męczenia, ale Vstawicznie pana mego
mordujecie, biada mnie iż nie redne śmierć
ale wile ich zadawacie. Panu memu przy:
spieszaycie proszę, a o niego iak naysprędzej
ukrzyżujcie a iuz więcej nie męczcie cia:
ta namilszego miłośnika mego iuz prawie
Vmarłego. Bo iymi a zranionemu nogami,
na przykrą a ostrą kalwarię wstępuje na:
milszy iezus. a iako mógł oglądał się na
Matkę naswieźszą smutny mając wielką
lutość nad iey smutkiem, y serdecznie za:
ptakał widząc iako buo iey dalszą zatoscia
zranione. Vciężał cie miły. iezus smutek
iey tak iako męka twoja: bos ię barzo miło:
wał iako iey wierny syn. A gdyś był na
Gorę przywiedziony padłes namilszy iezus
przedziwne na ziemię gdyś był barzo
zmeżony.

zmęczony o duszo moja niebądź ze nie-
 wdzięczną y niepamiętliwą na tak wiel-
 ką miłość obciążenie y meki Pana y oblu-
 bienca twego. a iesliż co więcej czynię
 dla niego nie możesz przynamniej idź za-
 nim na tę górę doskonałości affektem y
 miłością nie ustającą *nami Augustyn Swięty*
 kto każdego dziennym postępkim nie pragnie
 być doskonałym tym samym doskona-
 łym być przestać. Wważając jakim spo-
 sobem *Jeżus* wpiętnałą drogę na go-
 rę kalwarią na ktorej Vmarłszy na łóż-
 oblubienicę swoje dusze nasze niegdy stra-
 conę zrozmyślenia tego Vczyc się jakim
 sposobem wynieść mamy w drogę *chrystus*
 tych, abysmy wesli na górę doskonałości
 y na niej Vmarłszy grzechom y wszelkim
 niedoskonatostiom należli straconą łaskę
 oblubienca swego y miłość jego gdyż ta
 jest duża dusze naszej, Wważ co iest

ciato, gdy przez śmierć wynidzie dusza od
 niego, taką się straci dusza gdy przez grzech
 Viraci mitosc. y łaskę Bożą P. Iesus wyszedł
 z domu pilatowego, niesprawi-
 dliwie od niego na śmierć osądzony tak
 y tobie trzeba wynieść z domu miłości wta-
 sney od tego pilata rozładku twego, który
 wwał jakoby pierwszych rodziców naszyc
 ch y wielu innych przez niesprawną o-
 sądzenie sprawy, zdani są na śmierć nie-
 tylo doczesną, ale co większą, y na śmierć
 wieczną. y pilat widział niewinność Pana
 Iesusowego widział też y nienawistkę żydów,
 którzy żądali, aby im go na śmierć o-
 dził, ale rozładek pilatów był zaslepiony
 miłością własną: bo gdy mu zagroźną
 miłość Cesarską y Wratę Starostwa
 zaraz P. Iesus na śmierć osądzili y wiele
 innych choć wiedzą iako P. Bóg zapłatę
 zapotował za cnoty święte y wypełnienie
 przykazania swego: wiedzą iako wielu
 zagubił

zagubił własny rozsądek wolał y wporczywe
zdanie ich. widzą też jakie karanie za grze-
chy jest zgotowane a przecie opuszczają cno-
ty święte a grzechy wykonywają. to pochodzi
znie sprawiedliwego osądzenia rozsą-
dku naszego. Iakoż Iesus. był odwołany na
większą zelżywość wbrodniach wielkich,
dla których był na śmierć osądzony, w któ-
rych się on nigdy nie nazydował. tak y
tobie potrzeba do tej drogi cnot świętych
abyś koźdołdziennie przed Panem Bogiem
y przed wszystkimi świętymi obwoływała
y wyznała z *Wądem* świętym dobrowol-
nie grzechy swe y nieprawości iakoż znay-
większym zalem za które zasłużyłaś abyś
była skazana na śmierć wieczną y alwiat.
czay się przed Panem Bogiem, koźdo-
dziennie: iż pragniesz iść spiesznią tą
drogą pokuty y cnot świętych y wniesi
na tę górę do skonałości na której pragniesz.
Vmrzec, nie tylko grzechowi ale też y nuy
mniejszym

mniejszy niedoskonatościom Jaka Pan
Jezus wyszedłszy w sukience własney aby
był od wszystkich woney poznany, do ktorey
mu na dole przy krain przyprawili tablicę
jedne na zadzie, drugie naprzędzie, ostre:
mi cwiokami nabijwszy. ktore okrutnie ra-
nili nogi. Pana Iezusowę. Itry idąc widzieć
cnót świętych, wsuknię twej dobrej woli
y chęci, abys się Vbrata boć bardzo tobie
tego trzeba. Ktore aby na tobie widział
nie było P. Boć, ale y wszyscy ludzie, aby
cię poznać mogli, Vktorey krain na dole
tablicę niechay też będą na zadzie tabli-
ca pamięć przestych grzechow nabita
goździami serdecznego żalu zanick: na
przedzie tablica, pamięć przedsięwzię-
cia ktoreś miała wstępować do zakonu,
nabita, temi goździami, strasnego y sci-
skiego Sądu Bożego Jaka P. Iezus. wyszedł
mając nagłowię cierniową koronę y na-
fzysy przenaświetszey tancuch żelazny
przes.

przez którą znac dawano iż był lot śmierci
godzien Gtową spraw twoich to jest ro-
zum pamięć wola, na które y mie y koronę
boiażni Bozey. Szyiq duchowną sa my:
śli twoie na które y mie y stoty tancuch mi-
łości Bozey y bliźniego; iako tancuch z
wielu ogniw tak miłość Boza y bliźniego
wktorym sercu jest na kochdych czas wiele
cnot wykonywa, y jest tancuchem znie-
przeliczonych ogniw, o którą sie kochdo-
dziennie staray z wielką pełnością. Na-
statek wyszedł P. Iezus. wtę drogę ma-
jąc na ramionach swych okrutny krzyż. bez
krzyża wdrogę cnot swiętych nikt wynie-
nie może y naslaadowac Pana Iezusa alz się
zaprzy samego siebie y wezmie na sie te
dwa krzyże pierwszy krzyż zwycię-
nia nalogow swych stych To sam P. Iezus
mowi, kto chce isc za mną niech się zaprzy
samego siebie y niech wezmie krzyż
swoy gdyż P. Iezus nie miał swego krzy

3a, to jest zadnego krzyza grzechowego wta-
snego y nymniej szey niedoskonalosci.
Acz niost na sobie wielki y okrutny krzyz:
kcznie swoy ale narodu ludzkiego na ktorym
grzechy wszystkiego narodu ludzkiego byli,
za ktore on na nim dosyc Vczynil sprawien-
dliwosci Boga Ojca wszechmogacego y ie-
den krzyz niost P. Iezus grzechow ludzkich
ale nasladowcom swym, dwa krzyze kazat
nieśc, co kazdy moze wiedziec zslowiego,
gdy mowi, kto isc chce zamna, niechze sie
zaprzy samego siebie y niech wezmie
krzyz swoy To pierwszy krzyzyk naslado-
wac P. Iezusa zaprzecenie sameo siebie y
zwycięzenie natogow, zlych, drugi krzyzyk
na na sladowniki swę Pan Iezus kladzie gdy
mowi, y nasladuycie mię Ten Iezusa na-
sladuię, ktory za grzechy bliznych pokutuię y
znosi w sztykich obyczaię wcihosci y wacir-
pliwosci czyniäc im dobrze, a od nich w sztyko-
le ponosząc a nie Vstaie im dobrze czyniäc
wczym

wczym może ciężki to krzyzyk na cztowie
ka, ale **Iezus** on bardzo miły, Jednakże
kto zupełnym sercem pragnie naśladować
Iana Iezusa on będzie z pomocą i cielem **ieo**.
Nuż tedy dufaj moja bierz i spiesz się do tych
krzyzykow, na głos twego oblubienca: gdyś
dla **Iezusa** przyjął ten krzyż dla **Iezusa**
znałszy ciężar krzyża, on będzie pomocni-
kiem naszym, który jest wodzem i Wprzy-
dzicielem. Oto król nasz idzie przed nami na-
śladowy mygo mężnie. Obróć na niego oczy:
swę i miłaj ich z niego nie spuszcжай, a tak
staną się lekkie krzyżyki do znolenia tobie
Bądźmy gotowi wszystkie przeciwności co
ich jest na świecie dla **Iezusa** cierpieć, a
nie czynimy z nich gwałtu chwale naszej żeby-
śmy Verickać mieli przed krzyżem. Bóg da
żebyś była godna dla imienia **Iezus**owego,
cierpieć, i jako wielka chwata ztąd ci by zоста-
wała, i jako wielka radość wszystkim Świętym.
Bogym, i jako wielkie by też było zbudowanie
bliznych.

57
bliznich, Wiedz za pewne ze Vmieraia cy
potrzebac prowadzić żywot y imkto więcej
Vmiera tym barzicy żyć poczyna Bogu.
Zaden nie jest sposobny do osiągnięcia
niebieskich rzeczy aż by się poniżył do
znoszenia dla Chrystusa rzeczy przeciwnych.
Niemalsz nie Boga przyiemnieyszego, nie to-
bie pożytecznieyszego, na tym świecie ieno
do chotą cierpieć dla Chrystusa, y gdyby
przysto wybierać więcej byś żądać miała,
rzeczy przeciwne cierpieć dla Chrystusa,
niż wiele pociech być Vcielzona. Albowiem
przes to Chrystusowi podobnieyszą, byś była,
y wszystkim świętym więcej porównana,
niezawista bowiem za straż naszą, y po-
tek stanu naszego w wielu słodkościach, y
pociechach, ale raczy wznoszeniu wielkich
przeciwności y Vtrapienia. Gdyby co
lepszego y pożytecznieyszego zbawieniu
ludzkiemu było niż cierpieć: wszędyby to
był P. Chrystus słowem y przykładem
pokazywał.

pokazat, a bowiemy idące za sobą. Wznie y
wszystkie za nim iść pragnące iawnie do
krzyża nożenia napomina y mowi. Tesli
kto chce zanną iść, niech się za przy sa-
mego siebie a weźmie krzyż swój y
niech idzie zanną. Wszystko to przeczyta
wszy y wybadawszy niech ostatnia nauka
Pana Jezusowa, będzie iż przes wiele. **Wci**
skow, trzeba nam wnieść do królestwa Bózego
Podaj się tedy iako wierna y dobra sługa
Pana Chrystusowa do nożenia mężnie krzy-
ża Pana y oblubienca twego dla ciebie zmi-
łosci. **V**krzyżowanego nagotuj się do zno-
żenia. wielu rzeczy przeciwnych, y ro-
zlicznych niewczasów, w tym nędznym ży-
wocie bo tak z tobą dobrze będzie gdziekol-
wiek byś była. Trzeba żebyś gotowa by-
ła wszystko cierpieć y nie maś lekar-
stwa na to abys **V**szedł **V**trapienia,
przypatków, y boleści iedno abys cierpia-
ła, kielich panski z wielką ochotą pije-
śli

15
58
si przyiaciolkę prawdziwą być się ozywalsz,
y z nim mieć cześć po sądaż Vdaj się do
znoszenia Vtrapienia y poważaj ie so-
bie za nayıwteb pocięchy, abowiem nie
są godne Vtrapienia tego czasu, ku przy-
stęcy chwale zastuzeniu, chociażbys sama wy-
trwać mogła wlszytkie Vsta wiecznie pamiętaj
naten dzień, ktoregos zmiłości y dobrowolnie,
westa, pod krzyż. Oiaholż wtenczas była
rzec stodka, y wdzięczna, dzwigac krzyż za-
konu świętego potysiąc kroc lezeshwsza go-
dzino ktore iem za tobą o moy nastodsiy
Jezii wysła, Albowiem kto nasładowie ciebie,
niechodzi wciemnościach, ale będzie miał, ia-
sność wieczną, y w nadzieie miłosierdzia twero-
moy kochany oblubienge westam pod tę
chorągiew krzyża Świętego, obiecując ci ni-
gdy niebrac przymierza znieprzyiacioka-
mi, to iest z światem, z szatanem y zna-
miętnościami, swymi Swiat zwiezając
posluzenstwem, y Vbostwem. Szatana
pokora.

pokorę y ciepłowość Ciąło, namiętnością
mi czystością y statecznym Vmartwie-
niem. Proszę cię mój namilśy Iezu daj
mi ze wszystkimi nieprzyjaciółami meimi,
walczyć mężnie gdyż to jest nie sił moich.
one zwyciężyć ale gdy mi dasz spomożenie
twoje łatwie one zwyciężę, oco cię proszę.
daj mi walczyć mężnie zniemi, poki Ducha
wciela sławać będzie. Gdyż nie ten zapłatę
bierze co poczyną ale ten który szesliwie
konczy, Niech mi to do daie serca mego
wpotyczce moiey. iż Pan Bóg w Trocy
Świętey iedyni, ze wszystkimi Świę-
tymi przypatruie mi. twu memu go-

tuiąc mi za zwycięztwa koro-

ne tryumfalną chwałę kio:

lestwa niebieskiego którą

daj mi proszę zmiłosier:

dzia swego Panie

Bóże mój. Amen.

ROZMISLANIE NADZIEN PIATKOWY.

W ten dzień obchodzimy pamiątkę żalosney
męki y śmierci zbawiciela, y oblubienca wszyt-
kich dół Krześcianskich: y kożdy piątek ci-
niech będzie Oblubienico Chrystusowa iakoby
ten własny dzień, wktory iednorodzony Syn
Boga Oycy przedwiecznego okrutną męki cier-
piał, y zżywie wposrodku dwoch lotrow Vmar,
nakrzyżu, Gdy dółga nabożna Vwaga, tak wielką
miłość Syna Bżego przeciwko sobie, zktorey
takie męki, y śmierć okrutną podiął dla niesz aby
onę miał za oblubienicę swę wszytka Vstaie.
Dla zdumienia wielkiego iakoby Vmartę y
bez myśli zostacie. Dżis Vmar nałz Pan, nałz
zbawiciel, nałz stworzyciel, dobrodziej, Ociec,
Oblubieniec, płaczmy go y hoynie tży wyle-
waimy, posypuimy popiołem głowy nałz.
obłoczmy włsienicę spuszcaymy głowy nałz
nawot.

na dot, niech Vstanę oczy, dla wylania też
wielkich, Pan Vmar zbawiciel y oblubieniec
Zabit iest okrutnie dzis, niewinnosc potępio-
na, mądrość wotupstwo obrocona sława nieba:
y ziemie, smiechem y Vrganiem sie stala.
Dzis Vpadła korona głowy naszej y naywyż:
Łza moc Vstala, Zdrowia nasze smier pozarta.
Zabit ten co ożywia y żywot ludziom dawal.
Dzis zabit iest Syn Boga przedwiecznego od
niewolnikow y stworzenia swego Bog wiechły.
Bog niewinny zataiony wciele tak był zelzo-
ny Zkaradnie ktory zadnemu złego nie nie.
Vczynił, ale cesze wszystkim wszystko do-
bre czynił. Acz bostwo jego nieczulo męk
ani mogło czuc, iako słonce abo duża rany
mieczowcy. Dla sprawie dlivosti Boga Syna
Syn jego iedno rodzony cierpiat który zmi-
tosci dobrowolnie wziął na się grzechy na-
sze y za wszystkie ludzkie co w piekle mieli cier-
piec, P Iesus męki cierpiat, za nasze grze-
chy, ciężkie męki, y zarozmaite grzechy

rozmaicie.

rozmaicie cierpiat, na wŕzech członkach.
 Œwycł y na ciele wszytkim iako człowiek.
 wszytek w piekle cierpieć miał, za kóŕde-
 persong 3osobna cierpiat, y za każdy grzech
 każdego 3osobna, iako za mowy Œte, policz-
 kowania, y obrzydliwie wusta iego plwali:
 za smiechy y kuglarstwa Vrgania cierpiat,
 Pan Iesus y Izydersina rozmaite: za obzar-
 stwo y pítanstwo 3ółc y ocet,; za cielesność
 biczowanie, za pychę ciernie y rozmaite
 pogardy, za takomstwa nagość: za wcałzy
 y delicię na twardym, wysokim, y wązkim
 krzyżu tępem gwoździami był przebity:
 za zdrady, które sie w sercach ludzkich
 znayduią, był włócznią przebity bok Pana.
 Iesusow. Wwazaiac pilnie ciężkość grzechu,
 który tak ciężki był, ze śmiercią wszyt-
 kiego narodu ludzkiego y śmiercią Chry-
 stusową za pieczętowany iest. Dla tegoż
 wzbudzy iako naywiększy żal w sercu swem

Za nie

sa mię y obrzydzenie onych. a przeciwko Panu
Iezusowi wzbudzą iak naywiększą miłość
politowanie y wdzięczność: iż cie męką y
Śmiercią swą od mąk piekielnych wybawił.
Gdyż zagrzech ludzki, za dół by niemoż do-
sie. Wszynie, sprawiedliwosci Bożey. a ni
Aniol, ieno rowny Bogu. to iest iednorodzony
Syn Boga Ojca przedwiecznego. Już sie przy-
patrujemy o dół moia. Iako był Vkrzyżowa-
ny Pan nasz. namillay Iezus na oney gorze
Rozbierac na przód czemu Pan obrał takie
mieysce, czas, sposob, takowey ofiary swey.
Okolicznosci te na przód na gorze w polu. Wm-
rzcze chciał, aby iego śmierć, iawną wszędykim
była bo ię dla wszystkich podejmował na go-
rze tysecy kędy złoczyńców tracono: aby po-
kazał, że niewinny za złoczyńce, cierpiat, y
na mieyscu śmrodlwym. trupich otow pitnym
aby śmierć iego sromotnie y była, w potu:
dnie, aby obaczyl kożdy nagosc hanbę miło-
sci

sci iego ktorą gorącość południowa znaczy.
W dzień Wroczysty wielkonocny aby wśzytek
Świat do Ieruzalem zbiegałcy się obaczył
go tak zelzywie nakrzyżu Vmieraiącego
za wszystkich y Vznali wielką miłość iego
nie lada pokory wzgardy, Vbostwa, cier-
pliwości y cnót innych od niego się Vczyli
Na tych miast skóre przysłał **P** Jezus na:
one górę bo mure żydzi naznaczili za
mieysce na siniere aby kazań wśzytkim
była. znacnieysza. Tedy oni katowie wi-
dząc Pana Jezusa. Irodze zmeczonego, podali
mu wino, zwietrzatego napuscivszy żołci
wnie, chcąc tym pokazac iako radowity y
gorzki Vmyst, ich był, przeciwko Panu
Jezusowi: gdyś niechcieli opuscic za-
dniego członka iego, bez rakiety osobliwy
meki. **A** **T** Jezus, acz wiedział co to
był za trunk, nie odrzucił ale go pit,

y nie.

y niechronił, się żadney męki dla nas aby
nam zostawił, okup obfity y dostateczny ze
wszech stron za grzechy nasze ponieważ mię-
dzy inemi sposobami obrazamy. P. Boga
językiem. Jest ten obyczaj w ludzi iż
choc szosnika tracić ma ię ludzkość mu po-
kazuię y miłość cięząc go słowy zatując
przypadku ięgo: nie ktorzy mu też podawa-
ię trunki albo konfekty mocne żeby wziął
nie iakę pociechę, y posiłek na cielet. **Lec**
O dobry Iezu tobie się dzieie wszystko opak
żtak wielu ludzi nie znayduie się żaden
ktorzyby cię żatował. y cięszyl, nie masz
tego ktorzyby pokazał nymniejszy ludzkość!
Miasto konfektow słodkich albo posilających
wodki, dacie żwietrzate go y kwasnego wi-
na żolcię y żmierz żmięzanego. Miasto
pociechy żiedney strony koto ciebie stoię
okrutni oprawcy ktorzy cie wstawicznym

Vragamiem.

Vraganiem y biciem dreszą zdrugiey
 strony oni Biskupi y kaptani hardzi, y
 zdraice żydzi, ktorzy cieleszą sie iz cię w-
 garsci mają. a śmierci twoiey zhardością
 czekaia. tego tedy gminu wposrzodku,
 przed oczyma wszystkich okrutnie zdzie-
 wali odzienie iege a *Pan Jezus* miły. z
 wielką cichością dopuszcza sie im zwto-
 czyc, y owszem sam im po maga, żada-
 iąc tak na rychley bydz potozonym.
 na Oltarzu krzyża swiętego Tedy szaty
 ktore sie wrany głębokie y szerokie wśyt-
 kie we krwi wrażane wpity, y przyschły
 przycisnione ciężkim krzyżem zaszum su-
 kienki z niego zdzieraiąc. szerzey rany
 rozdzieraiąc y posłtuce ciała drogiego za
 sobą wrywaiąc y koronę cierniową żalowy
 zerwali a tu tysiąctarnia uczyniło kilka
 tysięcy bolesci wotowie *P. Jezus* owoy.
 potym przytykali ku ciatu: onę tablicę

gnędożani

gwoździami przybite y gęsto nimi nabite
które byli Vsukienki Pana Iesusowe y
przed sobą y za sobą y onemi drapali.
I wielkie rany y bolesne y lże niż przy:
biczowaniu Pana Iesusowi zadawali. Siat
nagi narodził Pan Iesus wokrutnych bo:
leściach wszytek zekrwawiony z kazdy
rany świeża krew cieczą, po obliczu
krew z mozgiem płynie, On nad Syny
najpiękniejszy stanął wszytek krwią
oblany. dla czego iuz po wszytkim ciele
z wielu ran siata sie iakoby iedna rana,
ciato z skory odarte a mizernie skatowa:
ne; y iako trędowny poczytany drząc
dla zimna które rany wrazało. O Synu
Boga Oycy przedwiecznego ktorys o z do:
bił niebo rozmaitemi planetami ziemię
slicznymi kwiatami, drzewa rozmaitemi
owocami, a sameś dla miłości narodu ludz

kicoo
vno

kiego nie tylko tak wyniszczywszy Jaziekat.
 swoy boski, do puszciles szaty zewlec zciata
 swego na swietlzczo ale tez wielka mitoscia
 dates zedrzec y skore zciata swego zwanio
 nego y iakolzs cie duloz moia nie ma zranic
 tak wielka mitosc y bolesc Syna Bolego
 y oblubienca twego! ktory cie wiecey wmi-
 towat, niz zdrowie swoje Otwors tedy serce
 twoie wlszytkim smutkom y bolesciam adyle
 iedyny zywot y wesele twoie. **Tu Jezus**
 w bolesciach pograzniony. Pelnia sie teras
 stwa Dawida Swietego, ktory Duchem swie-
 tym napelniony wosobie twoiey mowi
Namiltz y lezu wpsalmie Szescdziesia-
 tym o smym. wesli wody az do duszy mo-
 iej y wlonqtem wiezskich bolesciach w kto-
 rych dna nie masz. Wielkie bolesci cierpiat
Amiltz P. Jezus przy biezowaniu y ko-
 ronowaniu ale przy zdarcie sukienki kto-

ra była głęboko Vlnęta wrany **P. Ieruse**
we Dla tego nad inſze boleſci nazywieſz
teraz boleſci cierpiat. **V**wałſz ſmętek y bo-
leſci **Muſwieſz** **Pannę**, która widząc w-
takiey. nędzy y mece Syna iedynaego mież
boleſci przyięta wſtołkie ſerce ywoie a zale-
waie ſię tżami hoynemi y wſtydem o gar-
niona przyſtała do Syna ſwego zdię-
wſzy zgotowy zawicie podała ku zakryciu
iakię części ciata iego a gdy go chciała
obłapic zlamentem wielkim, oni ſrodzy ka-
towie ią odepchnęli niezyczący ani iemu
pociechy żadney, ani żeby taką poſługę oſta-
tnią wtakiey potrzebie natakim mieyſcu
przy tak wielkicy gromadzie nieprzyjaciół,
ſwoich, od miley jętki przyimował. **V**wa-
żay duſzo nabozna iako ſię z jęatuchny bole-
sney zydzi naſmiewali y **V**ragali. **A** iſz
takie o Syna miała nieſzeſliwą ią być między
niewiaſtami

nie wiastami poczytali, którą potym kaci nie-
uściwie y zelżywie odephnęli od Syna. I to
Wwazay iakim był wstydem zdięty haynsty-
dliwszy **Pa. Iesus**: gdy nago stał, między lu-
dem tak stojąc pokornie a patrząc narobę nie-
przyjaciół swych oczękiwał meki krzyzowej y
śmierci swej skromnie, O iako wiele natenczas.
od ludzi rozmaitych potkało go **Wsczypkow**,
przymówek, na śmiewisk, y innych krzywd ro-
zmaitych, y wiakim było **Wci sku** serce na on-
czas **Pana Iesusowego**. Tedy ięli krzyż wierciec,
y ręce y nogi mieli przebić y gwóźdź ro-
szlądali, któremi miał bydz przebity zpiła-
scig **Upominając** oprawców aby mu niefoloowa-
no, y **Vkazując** iako go mieli na krzyż przybi-
ć y wszystkim prawie ludziom przed oczy
wystawic; y ku większej zelżywości ięo wpo-
srzodku dwóch lotrow, **Atu** człowiegen stwo.
P. Iesusowe lękało się tak okrutney śmierci

Kryżowej

krzyzowey y serce smutkiem wzdychaniem
y tesknoscia bylo obciagzone widzac iz na tym
krzyzu mial gorzko y bolesnie Vmrzec, Tedy
zawolali na cie ~~na noll~~ **Iezu**. podz na krzyz.
Ona miłszy Panie iakozes pretho zmitosa
szedł acz barzo Vdregzony, y stekajac slozy
wszy rece szedłes ku krzyzowi a ono sie rany
otwieraię co szypisz, to krew plynie zciata,
a zocz u twych boskich krawe tzy strumie-
niem plyneli. pokleknałes **Na miłszy Iezu**. pod
niol szly oczy skrawione w niebo do Bona
Oycza rzekęc, O Oycze moy miły weyrzy
na mię Syna twego oto iestem poslušny
az do smierci krzyzowey y w szymkom spraz-
wił na cos mię na swiat zesłał, wstałes y
dobrowolnie chciat na krzyzu sam lecz-
katowie zdigwłszy cie na słodszy **Iezu** na
krzyz rzucili y rostręcili wnetrznosci twoie
y korona Cierniowa zonego Vderzenia
głęboko wmozg w bręzata, y w szymkie sta-
wy.

wy sie wzruszyły azes silnie i q̃tżatosnie strę-
kac bowiem każda rana z osobna boleść no-
wą Vczuła, od rostrącenia ciata zbolateno,
y roskrzyzowales łam ręce na krzyżu do-
browolnie daigę sie na ich wolę y napo-
myslenie ouych, zaraz się gotował, poda-
wał na stawiał ciata swego a dni powrozami
Vwiązawszy ręce ciągnęli gwałtem pokrzy-
żu do dzior, i edni za redną rękę a drudzy za
drugę zwielkim wotaniem y posmiewaniem, y
przeciągnęły sie żyły zewsztyckiego ciata,
fluczzonego ku pierśiom zbitym a z sie pier-
si podniosły nad swie przyrodzenie a to
zwielkiey męki albowiem każda żyła wy-
ciągniona gwałtem z swego miejsca O-
wielka boleść Iesu była wtwym na swięt-
szym cieie, słusnie cie Izaiaś nazwał
mężem boleści, Ieli tedy ręce gwałtem
ku krzyżu przybić gwoździem tępy

y okrutnym młotem az był wielki dzwięk.
Wszak wielką boleść cierpiat a lbowiem żyły
za gwoździami przez krzyż wychodziły aż na
drugą stronę krzyża, a tu z wielkiej boleści
omłat, będąc już za ręce przybity ku krzy-
żu tedy nogi przywiązawszy powrozami,
które się były skurczyły, y kolana się pod-
niosły az ku pierścion, takież gwałtem
ku dziurze ciągnęli, az żyły trzęsły od
gwałtownego nóg ciągnięcia na dół, przeto
wielka boleść była a lbowiem zaś się żyły
ciągnęły na dół, kiedy nogi ku krzyżu cią-
gnęli, A tu położywszy nogę zbolatą na ka-
mieniu słożywszy ją skrzyżu gwoździem
ją pierwej przebili a tak y drugą o taką
wielką boleść i... a był ciepieć od
zadęń stawał nie był na swym miejscu gdyż
tak gwałtownie po krzyżu rościągany był, y
każda żyła swego miejsca boleśnwie
wysta

66
wysła, y każda boleść w kośćcey koscio nowa
co raz panowała. A tu zprzebitey nog krew
strumieniem płynęła. Tedy wzięli nogi iuż
przebite na krzyż, y położyli iedne na drugą
dokrzyża rością gnąwszy na krzyżu tak
iżekożdy staw zliczyć mogli wciele rozpie-
tym, y każdą żyłę y koscio. A serce iego
w tych boleściach y ranach barzo omdlewa-
ło y leżało. *Panie Iezu* pobity y przebity
na krzyżu podniósłszy serce y oczy ku Bo-
gu Oycu z płaczem wielkim ofiarowales
się mu cichym y zatobliwym głosem. Ona-
taskawszy Oycze weyrzył namię Syna
twego na ołtarzu krzyża położonego to-
bie się. ofiarując za rodzaj ludzki przymi-
mie za ofiarę niepokalaną dla zbawienia
rodzaju ludzkiego abys im iuż grzechy
ich dla mnie odpuszcit. Wszakże miły
Oycze.

Oycze odpuszczaj zydow złości gdy tobie woty
Owce ofiarowali, Otoć ia iuż tobie za konnych
ofiar nie ofiaruię ale ciato more nakrzyzu ro:
zbite okrutnie zranione. Iuż namillzy Oy:
cse trzydziesti lat wysto y trzy, iakom na
ten krzyz parztał, ządaięc zwiellką miłoscią
abych na nim Vmarł, y narod ludzki odkupił,
Przeto dla tey ofiary mey zmituy sie na d
niemi, *A* *Ma* święta Panna, gdy styła
dzwiellki młotow biących awozdzie wrece y no
gi *Pana* *Iesusa* *na* *zemalawszy* od smutku
na ziemi *V*padła a przyśledszy do siebie
hoyniełszy wylewała zbolate serce^{ie} y one
awozdzie przebiły, ktoremi *Iesusa* *Syna*
icy, do krzyza przybiłano y miecz boleści
prześledł ię y zranil serce iey *Iesus* *na* -
millzy lezał na krzyzu wciezkich boleściach.
Stękaiać a zlosnicy sie żnięgo nasmięwali
Stoiąc

Stoiąc nad nim a drudzy plwali natwarz;
 wnoszczącami bili, potym za Vszy targali,
 wusta pięściami bili, potym go zwiellkim
 krzykiem wzgóre podniesli zkrzyzem, y
 Vmyslnie go na ziemie Vpuscili, aby tak
 ludowi smiech Vczynili. a. A Panu Iezu-
 szi, mak więcej zadali. *A tu nam!*
Isy Ius. wielką boleść cierpiat zcie-
 skiego Vtrzesienia ciała zbolatego rany
 sie wszystkie otworzyły y odnawiała sie
 wkożdey ranie boleść, a naywięcej wolo-
 wie cierniem zbdżoney wszystkie stawy
 smiesc sie ruszyły zwiellką boleścią zy-
 ty sie rwaty y krew plynęła zewszystkie
 go ciała. Tedy nasmiawszy sie podniesli
 go zkrzyzem wzgóre znówu, ofiarę Bogu
 żywą. nad wszystkie wonnosc stodszą wwy-
 kowaną opokę nagle zkrzykiem wpuscili.

abście ciato zstrzesło y krew obficie plynę-
ta. **G**dy **P**łesusa zkrzyżem wznosząc
wszystko pospolstwo y Arcykapłani z in-
szemi krzyczeli, y **V**ragali powiedaiąc
być swoię wygraną sposmięwiskami
wołali **N**azaranczyku? proznośco; na-
zywateś sie **S**ynem **B**ozym a nałzey
es siemocy nie mogł odiać. **A****P**łesus
stanol na krzyżu rołszczywszy ręce
swoię à serce ięgo miłością patato; y iako
mily przyiaciel, przeciw ludowi niewier-
nemu y sobie niewiernemu, odpuszczał ko-
zdemu zosobna ktorzykolwiek go męczyli,
iako gdy kto kogo wielce miłuje **O**dpuszcza
zaras krzywdę swą albo rany zadane aby
go zwyciężył taką miłością rychley
Inie dła **P**anna. gdy obaczyła **S**yna swego
między lotry wiszącego na krzyżu omdla-
wszy.

wſzy na ziemię padła y długo leżała
 iako Vmarła *Q*uamillſzy Jeſu przeſz
 przybicie na krzyż y też zkrzyżem pod
 nieſienie da y mi abym Serdecznie Vwa-
 żała boleſc twoię, poſładay ze dufſo moja
 na zbawiciela twoego, na krzyżu przy-
 bitego, na którym trzymaia go trzy
 gwoździe żelazne zięgo okrutną bole-
 ſcią: tak iż ani nogi rekom nie daia
 żadney pomocy, ani ręce nogom ale cia-
 to wſzytko roſciągnięte miſi przybite
 wmece nieznosney. Albowiem ieſli
 chce rekom poſłgować nogi o gorzdz ſze-
 rzay rany: zas ieſli nogom chce do-
 dzic rękoma wſzytko ciało doo-
 dzwigaiąc oń okrutnie y boleſnie ro-
 zdziera. patrzy na głowę ktorey ſie
 Anieli.

Anieli kłaniają te bodźce cierniowe za-
tłumity y wniey Vlgęty głęboko à nie
mając się gdzie polozyć Szukając od po-
czynienia na ramiona Vpadła y one o:
Straż koronę cierniową, zranita okru-
tnie O Panie mój wiakim Vboſtwie
y opuszczeniu byles na ten czas: nie
mając pociechy y ratunku ni znieba-
ani zziemie wtak wielkich bolesciach
leżyſz zewsząd Vcisniony opuſczo-
ny y okrutne bolesci cierpiąc wiek:
ſze ni z kto wymowić albo pomyſlić
może. Ale co wſzdy za winą tworą by-
ta! dla ktorey eſt ieſt tak ſrodcie ska-
rany co z tego Vczyniły twoie członki
przenaſwięciſze iż tak są wſzytkie z
drapane y rozbite natym krzyżu
tak

65
tak zelzywie! Ty zaprawde niemałz twoiey
winy zadncy chyba śnać to wina twoia by
ta iżeś zbyt nie Vmitował narod ludzki zkre
wey miłości takeś wyniszczył maiestat swoy
Boski, rodząc się, żyjąc, y Vmierając tak
barzo. iż choc wszystko możesz iako Bog
wszechmogący leć większey miłości niemo
żesz pokazać przeciwko narodowi ludz
kiemu iakos iuz pokazać, y pokazaćeś:
y niemożesz iuz barzięy Vniżyć się y
wyniszczyć maiestatu Boskiego swego, i a:
kos się był Vniżył y wyniszczył. Gdyś
do narodzenia obrales sobie mieysce ze
wszech naypodleyłze między bestyami
a życie twoie iakos sam o sobie powie
dział, w pracy w ubóstwie w przesławowa
niu od miłości twoiey śmierć o iakos sa
bie zelżywą obrat dla miłości narodu
ludzkiego

ludzkiego. Vwas iz ten który był iest y będzie
na wieki Synem Bożym wpośrodku dwóch
person Boskich dla misernego człowieka
Vmarł na tyśy gorze wpośrodku dwóch
lotrow. Vwas iz ktorego wniebie Aniolowie
x chwalili y chwala za Boga a czasu meki
y Smierci którą podiał dla miłości na-
rodu ludzkiego. A ten czas wzgardzili go
iako lotra najgorszego. Skarali haniebnie
zelszywie sprośnie ożpecili, że nie znać
było iesli był człowiek iako sam o sobie
mowi. Vproroka. Jestem robak. a nie czło-
wiek mierzgaczka ludzi y wszystkie po-
spolstwa, którzy mnie widzieli nasmiwali
sie zemnie y mówili o mnie trzęśli słowa
mi na mnie Vragając sie zemnie Tu Vwa-
żać iako sie z **Pan.** Iesusa. na krzyżu wi-
szącego Vragali y nasmiwali Niemieci
natym.

na tym dosie zydzi zlosliwi iz tuż Pana
niewinnego na krzyzu widzieli ale y dokąd
by nieskonat, iako mogge słowami go męczyli
gdyś rękoma niemożli zurganiem bluznili
Hey nazaranczyku co koscioły rozwalasz
à za trzy dni budujesz. Hey coś inszych V.
zdrowiat, Vzdrow teraz sam siebie. Hey
zbaw teraz lepiej sam siebie y pokaz moć
swoję cesli Syn Boży zgap zkrzyza à
wzrakes innych zbawiał à sobie nie pomoc
nie mozesz. à widzisz i zes my moć tobie od-
niech iz teraz nie nie Vmiesz, **Pan Jezus**
mity wtak ciężkich mękach na duszy y na-
ciek, zywt swój przedluzat a dziewięty
godziny na dzien, wissac na krzyzu zbolaty
y zemdlony, a śmierc niż wciąż była serce
iego sity marty głowieczestwa iego. Wuez
kich boleściach iagleknac głowę obracając na
te y drugą stronę iak głowiek kiedy konac
ma

ma. Gwidząc żydzi tedy ieli naywięcey
bluznić y Vragować się z Panem Iezusa y poro-
wie wiżąc. Z Iezusem takli bluzniąc y mo-
wili Vzdrow sam siebie y nas iesliś Syn
Bóży. Będąc Pan Iezus. wcieleśkich
bólach y Vraganiu, niezapomniał, obla-
bienie swey którez za testament zostawił
siedm słów, pełne miłosierdzia miłości y na-
uk Duchownych wianowicie pigte słowo my
zawolał pragnę. Co za przyczynę oblabienię
na miłszy tak wielkiego pragnienia masz?
Wied przyczyn leczy tylko iednę wspom-
nią. Pierwsza doskonałe postużenie swo
przeciw Bogu Oycu. Będąc Pan Iezus
bliski skonania Vwazaiąc iesli iuz we-
wszykim pisma prorockie spelnity się.
A ias^{ze} w tym pismo prorockie się niespelniz-
to iż zalcia Vsta iego napelnione być mia-
ły. Vwaz iż wtak okrutnych mękach,
niech.

niechciał najmniejszą rzecz zadney
 opuścić. co mu Bóg Ociec nazaczył cier-
 pieć. Druga przyczyna pragnienia Pana
 Jezusowego wielką miłość zbawienia ludz-
 kiego z której miłości gotów był te wszyst-
 kie maki na krzyżu cierpieć. aż do dnia
 Ładnego o którym Świąteczny Augustyn
 Świąty o ogniu. wielkiej miłości którego
 okrutną męk wód, wielkosc grzechow
 niewdzięczności nie mogły zaliczyć nas
 widział, o sierociach własce Boga Ojca
 Swego, będąc mu we wszystkim równym,
 Stał się mu posłusznym dla miłości na-
 rodu ludzkiego aż do śmierci, a do śmier-
 ci krzyżowej. Gdy już śmierć wciąży-
 ła serce Pana Jezusowego. y płynęły potu
 krople z twarzy jego i aż cknęły y zie-
 wac. Wtedy iako człowiek kiedy kona.
 Ah ah iaka boleść na świętym Panna miała.

J. J.

gdy widziata à Syniemy namillzy kona hoy-
nelzy wylewata bo iuz sierota byla. Oto y
Ociec y Syn kona a ona patrzy nato oia
ka iemy zalosc byla. Tedy **Par Iesus** pod-
niosł ocsy wzgorę kwnia zawrzate do Bo-
ga Oycy; y zawolat wielkim głosem łiodme
stewo pełne ządzy odkupienia ludzkiego.
Oycze wręce twoie polecam dulsze moie; à
wyrzekłszy to skonat, y Vmarł **Ł. 23. 46.** nay
słodszy na krzyżu zraniony trzema gwóź-
dziami przybity wkoronie cierniowej,
wtłoczną bok przebito serce otworzono. Wę-
spot wode y krew z niego wypuszczono **Vsta-**
łwiete z Siniale zolcia napelniono żyły
wiele naswietszym srodze wyciągniono.
Stoiąc jarko bolesna pod krzyżem omdle-
wa i z iemy Syn namillzy zelszy wie na
krzyżu Vmiera. O krzyżu pizenaswięt-
szy iakoi to zniesć moat ze na tobie V.
cierpiat, y Vmarł od swego serworzenia Bo,
O niewdzięczny

Onieważ nieczłowiek narodził się zydowski ser-
 ca zatwardziałego, czemuś tak zamordował
 dobroczyńcę swego, który cię tak barzo
 wmiłował y dla ciebie zelżywie na krzyżu
 zmarł. Obacz dla miłości twojej wiążącego,
 teraz jest nad wszystko stworzenie zelzo-
 ny, od wszystkich opuszczony wzgardzony
 między lotrami. Stuncę się zaciłło a natak
 wielką krzywdę y zelżywość pana swego
 patrzyc nie może: ziemia się trzęsie te-
 skując sobie złudźmi tak nie zbożnemi kto-
 rzy się na Syna Bożego taranąc śmieli y
 krew jego wylali. Tędyż niemię stworzenie
 czasu męki *Jerusalem* takiżalpokazowa-
 to twarde kamienie y opoki się padały.
 a coż by to za człowiek był którego
 Bóg rozumem obdarzył y wielce wmi-
 tował któremu wiele dobrodzieystwa dał
 y dla zbawienia jego męki takie cierpiat,
 a niemiałoby się serce jego od żalu paść

y wetzy sie wſzytko obrocie. a iesliby sie.
twardſzy nad opoki y kamienie znalazł.
tedy samym sobą masie zbrzydzić iako
jakim gnoiem y mowic. Dokądże tażtoſc
we mnie panować będzie. przeciwko zba-
wicielowi memu, który ieſt żywotem du-
ſze moiey y ciała mego; Imożeſz być
większe Paſtenſtwo nad mnie, y nieſczęſcie
widząc **Jeſusa** dla miłości moiey, y do-
bra ~~dziesnego~~ tak barzo zranionego. Vwa-
żając boleſci ieſo iednak onych nie wczu-
wam wſercu moim, y iedney tſzy zoczu-
morch Vronic nie mogę. Ah zakamiatc
ſerce moje nieſczęſne. Ah mnie coſz inż
czynić będę; gdzie poydę od ciebie zba-
wicielu moym, będę iednak ſiedziata V
ſkrwawionych nog twoich. aż ſie zmi-
tuieſz y ſpuſciſz krople krwi twoiey
na ſerce moje ſkamiate któraby zmięk-
czyła twardoſć ieſo. oco cię proſzę zba-
wicielu.

14
wicielu moy Day mi y to dobro dziey-
stwo ktorego wiem zem nie iest godna abym
przes w szyszek czas zycia mego meke
twoie rozmyslala, y oplakiwala Albowiem
Jusnie mam oplakiwac bom wybawiona
iest od placzu wiecznego y mgk piekielnych
Tymze sposobem kazda osoba do zakonu
przychodzaca, ma pragnac wielka za dzę
a szczerę miłości Baze y aby na krzyzu
zakonnym Vmarla iako Pan Jezus gdy
nagotowano krzyż nim go doniego przy-
bili dali mu pic wina kwasnego zmiesz-
anego z miodem potym z niego sukienke zdar-
li tak koscia o soba gdy do zakonu przy-
dzie, iusz tam gotowy krzyż zastaię nim
doniego przybita będzie ma byc napoi-
na winem nauk duchownych zmieszaniem
z tą miłą meki Pana chrystusowej. Tey
miry

miry gorzkosc, ostodzil kwasne wino po-
kuty tego na poir: niech naprawnie pra-
gnienie wiernie chcącym nasladowac **Pana**
Iezusa, a iako z niego sukienke zdarto zo-
stal obnazony. kazda osoba, nim do krzy-
za bedzie przybita zakonu Swietego po-
trzeba tego aby z niej sukienka byla zdar-
ta, y zeby do krzy obnazona byla, to
jest, aby rosla dek, iwola, wyniszczona
byla, nie tylko w obyczaiach powierzcho-
wnych, ale w cwiczeniach wnetrznych aby
najlepsze byli. a gdy one ktora osoba o-
puszcza zposluszenstwa tak wielka taskę
za to **V Pana Iezusa** otrzymuje (iako
Bernat Swiety mowi) i z nieposlu-
szenstwa pierwszych rodzicow naszych
weso na swiat w szelkie przeklestwo, a
za posluszenstwem **Pana Iezusowym**,
stato sie w szelkie blagostawienstwo swia-
tu.

tu. wſzytkiemu Koſda oſoba ktora chce
 Vſc przekleſtwa à otrzymać błogoſtawien-
 ſtwa, niech dla miłości Bożej iako znay.
 wiekſzą pokorę y chęcią pragnie y żąda
 aby żniey była do krzy wymiſzona wola
 własna y roſładek: adyſs. **Pan Ieſus**
 wymiſczywſzy tak barzo paieſtat ſwoy
 Boſki dla miłości narodu ludzkiego nie tyl-
 ko ſukienkę dał z ſiebie zedrzeć, ale chę-
 tliwie y ſkorę zciata ſwego dał ſtupić.
 Vczynic y tey oſobie także potrzeba
 ktora chce bydz ofiarowaną na tym krzy-
 zu zakonu Świętego y aby wdzięczną ofia-
 rą była Bogu Oycu wſzechmągącemu y
 prawdziwą obłubienicą **Ieſusową**
 niech prawdziwie y zupełnie obnazona bę-
 dzie zwoley y roſſadku ſwego y niech za-
 pomni domu Oycy ſwego na ten czas ſtanie
 ſie przyiemną ofiarą Bogu y **Pan**

Jeſus a *P*ana licha ſie wſtrecnoſci iej
taka Pana Jeſusa gdy porzucili na krzy-
żu a ze wzrost niedoſtawiał do dzior zgo-
towanych, kaci Vwiązali powrozy Vrak
y Vnog przyciągając członki *Pana Je-*
ſusew do mieſc kr wkrzyżu naznaczo-
nych aż ſie żyty wciela rwały y ſtawy
ſmieyſc powychodziły dla miłoſci człon-
ka. Tak koſda oſoba która ſie podaje na
krzyż duchowny zakonny gdy nie bę-
dzie wzrost iej według ducha doſtawiał,
do dzior zgotowanych wkrzyżu zakon-
nym tedy trzeba tak długo członki iej
ciągnąć aż ſie przyciągnie do mieyſc na-
znaczonych wkrzyżu, to ieſt iż życie
ſwieckie, barzo daleko różne od życia za-
konnego. dla tegoż ta oſoba która przy-
kładem *Pana Jeſulowem* z dobrowo-
noſci ſwey y ſczyrey miłoſci Bożey
podaje

podać się na krzyż zakonu Świętego na
 wielką cierpliwość znoś, gdy i po-
 wrozami karności zakonnej przyciąga
 do zwyczajów. y doskonałości życia za-
 konnego poddając się zupełnie we wszyst-
 kim na wolę swoich przełożonych, gdyż
 y *Pan Jezus* tak jak pisał się o
 +om. którzy go męczyli iż na pomysłenie
 ich zaraż wielką ochotę na dźwignięcia
 swego, kiedy widział że i uż mu miało
 co czynić. y takie nowe męki zadawać
 i. *Pan Jezus* i zema gwoździami
 był do krzyża przybity tak każda ob-
 ba trzema słubami iako mocnymi gwo-
 ździami do krzyża zakonu Świętego by-
 wa przybity. *Pan Jezus* do krzyża
 przybity poki na ziemi leżał przez wszystek
 czas od nieprzyjaciół był męczony y na
 jedne godziny albo minutę odpoczynku mu
 niedali ale go rozmaicie dręczyli do tąd aż
 był.

był zkrzyżem od ziemię wzgóre podniesiony.
tak każda ołoba zakonna która wyrzekłszy
się świata, y pogardziwszy sama sobą a przy
kładem *Pury leu sowym*, na to się *Wdala*
aby Vmarła światu y wślytkim namię
tnosciom swym, y gdy się niestara o to
żwiełka, *Vsilnoscia* dzień od dnia od go
dziny do godziny aby postępowała w do
skonalsci zakonney, woney się trzeba ser
decznie zakochać y doskonałe serce swe
oderwać, od wślytkich marnosci ziem
skich, y Vmarzając w sobie wśelkie by
namniejszy niedoskonalsci, a iesli się
w tym ćwiczyc nie będzie y dokąd zakon
na ołoba świeckimi zabawami bawic się
będzie do rąd Vtrapienia rozmaite na du
szy y na ciele będzie ponosiła y w doskona
losci zakonney postępować nie będzie mo
gła a w rozmaite skody duszne będzie w
padała

dać y nie szczęścia niewypowiedziane Do-
wod tego zflow Pana Chrystusowych,
gdy mowi iż niemoże nicht dwiema Panom
służyc bo musi jednego miłować a drugiem
gardzić. A coż może bydz nie szczęśliwie-
go nadto, gdy osoba zakonna łaską Bożą
wzgardziwszy sobie w zakonie daną do-
tego przystaie znowu fałszywego Pana
do Świata miżernego bawiąc sie świeckie-
mi rzeczami a o puleży powinności zakon-
ne albo one niedbale odprawuie bez wystu-
gi swey. A co wie dzieć ielli karania
niezasługuie. gdyż tak pismo Święte
mowi przeklęty który sprawy Boże nied-
bale odprawuie. O osoba zakonna która praw-
dziwie niewzgardzi sama sobą y światem,
a bawi sie rzeczami świeckimi ieli iako
grob zwierzęchu sligacie ozdobiony a we-
wnątrz.

wnętrz pełno wnim kosci smrodliwych y ro-
zmaitego robactwa. Tę sie dziecie osobie
duchowney. bawiący sie rzecami smrodli-
mi, ktora jest zwierzechu ozdobiona za-
konnym odzieniem a wserca iako smrodli-
wych kosci pełno grzechow, y niedoskonato-
sci iako robactwa rozmaitego. Wyprowa-
dził Pan Bog przez Anioły swe Łozowę
zonę z Sodomę na gorę aby tam Vsta-
zguby pospolitey. *Al. qna nad sa-*
kazanie Bo się obeyszała sie na
Sodomę. i z nie zachowała sie według
woley Bozey na gorę. tamże karanie bo-
skie odniosła, Strażny to przykład, na-
leżący osobom zakonnym ktorych P. Bog
przez łaskę Ducha Świętego wyprowa-
dził na gorę zakonu świętego Jednakże
jesli osoba zakonna będzie. w zakonie wo-
la Boską przęstępowała y serce swe
obracac

obracać będzie do rzeczy świeckich y
wzakońie karania wielkiego boskiego da
zna. Mowi mędrzeć kto nie bespreżeń-
stwo miłuię y wdare sie wnie. Zgi nie
wnim, tak osoba Duchowna y zakonna
ktora miłuię swiat zginie. Przybył
Pan Iesus do Kreyza nie chciał na
temi kazać Vmrzec, az był wgorę z
krzyżem wywieszony, tak każdy oso-
bie zakonney, nie chce Pan Bog dactey
taski, aby Vmarła na mięci nosciqm
a w Bogu żyła poki sie będzie bawie
rzegami zlemskiem, gdyś iako sie
wyżey powiedziało, nicht nie może dwie
ma Panom służyć, tak nicht nie może,
żyć swiatu y Bogu, a kto chce żyć
Bogu niech Vmrze swiatu, ta nauka
wszytkich nauczycielow iest ducht-
wnych.

wnych. Opuść wszystko dla Boga a naj-
dziesz wszystko w Bogu. Te słowa sę
Pisma łacinskiego przebite było tak co-
ba sakonna kiedy się od łaci i tak nie
deskenaley wedle miłośności Swoy od
ręcey ziemskich. a sęce sęce hędie
Wstawie nie podnosi do ręcey
niebieskich przez nabożne modlitwy i
rozmyślania i Umarłszy namiętnościom
Swoim w ten czas sęce ię będzie prze-
bite wloznią miłości Bożej. Oiakiego
natenczas sęce sęce. do ręcey dusza
zakonna gdy z Pawłem Świętym
te słowa mówić. bełdzie iulz
nie ia z ię ale we mnie Chry-
stus Vkrzyzowany bo iulz
złaski tego są Vkrzyzowane
namiętności moie. Się daj

Panie.

Panie Jezuu przesłmiere swoje na
Świątą te łaskę wszystkim cłobom
Duchownym y zakonnym ktorys
im to miłosierdzie pokazał zes ich
wezwał na krzysł zakon Świątego
Daj se im te aby cłoskonale w
nim Umarli Świątu y na mię
tłosciach swym a wtobie
y z tobą wiecznie zyli.

O co ci prosimy

proszę pręgi

Nas Świąt.

Łzy.

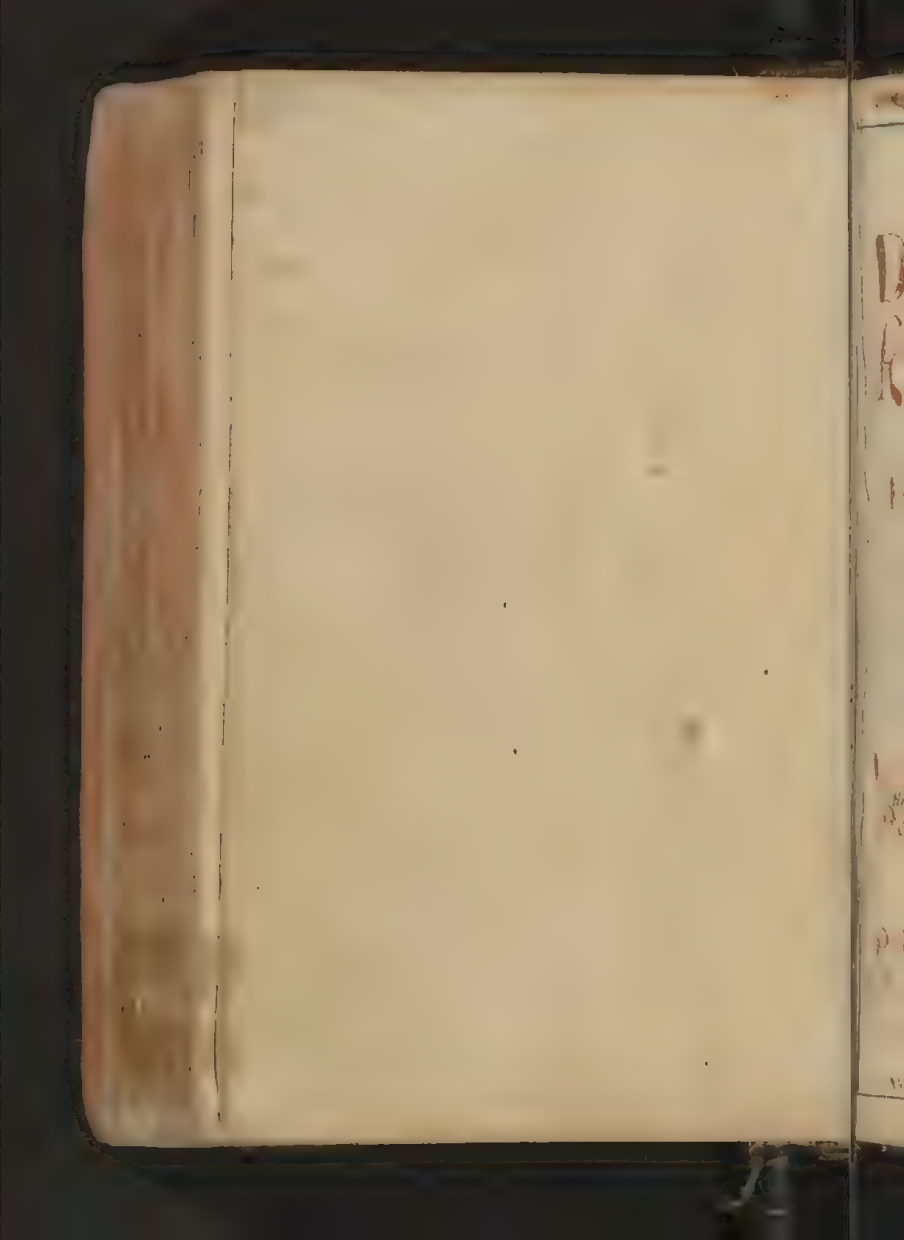
Płacz.

ny.

Amen.

DOCZYTELNIKA.

Kto kochanku te. Cia. co. ke. we. mu.
wiece. Twoje. Matychmich be.
ta. u. pan. h. we. a. przyce. o. cy. twoie.
Tw. yko. twoie. k. re. Vtop. wiece. te.
Pomnie. i. p. ad. nu. ni. ad. y. nu.
m. d. d. r. o. P. S. e. o.

I H - I S

I. e. m. H. d. H. I. e. m. d. e. m. d. P. m. d.
^{ni. d.} P. o. k. i. p. l. a. b. e. m. u. l. l. e. s. i. a. n. a. t. i. c. k. e. k. o. m. a.

MARIA, TESS.

P. o. k. i. S. y. n. o. w. y. M. a. n. a. d. e. m. d. e. m. d.
e. c. a. d. e. m. d. e. m. d. e. m. d. e. m. d. e. m. d.

m. p. o. e. q. u. i. m. y. z.

I

T

N

W

træ
lobie

anie

edyl
meku

wfay
dyie

mi w

harb

w. y.

wfay

INTIRMARIA.

Zaieemie P. Leusowey męki
złożona.

Przedmowa do Chrześcijańskiego
Czytelnika.

Wielkiego Skarbu w każdym wiadomego nie-
trzeba zalecać przez kazdowne kleynoty w.
sobie mające w każdym Serca do siebie cią-
gnie, tak y tej Xiąski nie trzeba zalecać.
gdyż ta sama ona zaleca, że jest zaieemie
męki Pana Leusowey złożona Co tym
w każdym, do czytania oney słusnie pobu-
dza ma. pobożny czytelniku wś zewszyskie-
mi wiernemi Chrześcianami o tym wielkim
Skarbie to jest o zastupach męki P. Leuso-
wey. którego same drogie kleynoty Serca
w każdym wiernych do siebie pociąga aby

Zniczo.

bieżował. aż do wylania krwi, by do Jeruza:
lem pielgrzymując ciato swoje trudził, by:
na każdy dzień wšytek platersz znowił ie:
dnakieś iedno proste rozmyślanie męki Pana
Jeżulowey y iednak za mękę. *P. Ł. 31160*
we wylana nad to wšytko Bogu miłsza
ieft y przyjemniejsza a człowiekowi nazba:
wienie pożyteczniejsza. Rozmyślanie męki
Jeżulowey przywodzi człowieka do
skruchy y do prawdziwey spowiedzi do sta:
teczney y prawdziwey pokuty. Na znak tego,
czasu męki *Pana Jeżulowey* opoki się pa:
dały, groby się otwierały dając znać iż
twarde y opoczyste serce rozmyślając mękę
Jeżulowey do płaczu będzie zmiękczone,
y przez spowiedź ludzie grzesni iako groby
otwarzając skrytosci serca swego bywając
oczyszczeni dosyc czyniąc y pokutując za
grzechy swe, a nie tylko te skutki y skarby.

zrozmyslania meki **P**ł. ulow, ale nadto
dulsę **V** bogą własce Bozey **V** bogaca, oziębla
ku goracey miłości y nabożenstwu zapala y dzi
wną słodkoscą niebieską na-pawa iako otyn
S. Bernat mowi. nadewszystko mi cie miły
Łce. Vczyniło miłego kielich twoy to iest
meka twoia gorzka ktorąś cierpiat dla mego
zbawienia, tac zaprawdę gorącą miłość y na
bożenstwo wdulszy mey sprawia. Tac mię
we wszystkich smętkach y przeciwnosciach
wspomaga y odpłaty wiecznego zbawienia
domieszcza. Bierze ztego skarbu te drogie kley
noty wieczne y doczesne ktore sie za błogo
slawienstwem Bozym rozmnażają, iako na
częsciey. Vwaza y mekę **P**ł. **V** **A**
zatem on obroci na cie oko swe miłosierne ro
zumiey oswieci iako Piotra, a na krzyżu iak
Iotra rozrzewni serce twoie gorzkosci napoy
zeby twoia dusza pokoy wmitym **P.** Bogu na

laeta

lażła izby nikogo nieśqdata iedno zranionego
 ierusa który cię tu zyiąc rozmbży we mżyt:
 kich cnorach. a potom zywocie chwaty -
 swey wiekuiстей domiesci. Amen.

Gdyż kto wboiażni Bozey zyię ten włascie
 Bozey zwykl Vmierac, ktoby natenczał od
 kładał skarby zmaiętności zbierac gdy mu
 one odebrane będą y samego związq każdy
 by co miał za bez rozumnego albo raczey na-
 der szalonego y ślusnie y gdyby kto maigc
 pola obłitemi zbozami napelnione a niech.
 chciałby lecie onych zqę y spola zbierac
 az zimie gdy będą sniegiem okryte, był.
 by podobny wzwyż pomienionemu szalone-
 mu. Acz nigdy niestychna aby kto kiedy
 był tak bezrozumnym y niedbatym w zbiera-
 niu dobr do czesnych: lecz wiele takich nie-
 dbatych okoto dobr wiecznych dufzy swey
 składaigc zbierania onych, czasu choroby

tam myśląc zażywać Sakramentów y poku-
ty gdy na nich P. Bog chorobę dopuści. O.
bezrozumni a nader szaleni do piero chcieli
+ zbierać skarby dusze swe y gdy od ciebie
będzie odjęta ta majątność, zdrowie y bę-
dziesz jako powrozami ciężkimi boleścią-
mi Vsiwniony dla których niemogąc sie
ruszyć nie tylko pokutować albo co dobre
go czynić, a dotego a zaś wielę iezelie
P. Bog w chorobie gasu Wzyczy O iako to
wielu omyliło iż dla boleści mówic niemogąc
albo dla prętkiey y niespodziewanej śmier-
ci niemogli przysc do spowiedzi y pokuty
a za skrytym sądem Bozym sie stało y
tak mizernie skonczyli gdyż niechcieli
czasu. latastych o y nich polzbierać to
jest czasu zdrowia opuszczając tak wielę
okazy do cnot swiętych. przez które mogli
by zebrać wielkie gumno cnot, S. a y po-
tysiąc.

tysiąc kroc. niestety też nagłupstwo oraz y na
 szkodę nigdy niepowetowaną Gwidząc
 przedmieczną mądrość. Syn Boży iedeż ży-
 iąc na świecie a iako Bóg przysta rzeczy
 wiedział y widząc miasto Jeruzalem płakał
 y mówiło Jeruzalem Jeruzalem. przyda na cie
 dni których obrotzacie nieprzyiaciele twoi
 ie walem. y kamienia na kamieniu nie zostaw-
 ię w tobie iżes niepoznało nawiedzenia
 swego) To miejsce pisma. S. wyklada ię
 Doktorowie Kościoła S. mówią Isz **P**le-
 niemurów Ieruzolimskich płakał, iż miał y
 bydz spustoszony, gdyż mogł by ie po-
 spustoszenu iednym słowem daleko ozd-
 bnieysze stworzyć niżeli pierwey iako
 stworzył iednym słowem niebo y ziemię
 ale płakał niewdzięczności żydowskiej
 oraz y wślychich grzesznych. dla której
 na takie nieszczęście y wieczną zubożę przy-
 chodzą.

chodzą **lezu Chryście** oraz y Boże pra-
wdziwy niech tetzy obmyj skropę zduż
krwią twoją od kupionych y skropionych
dla ktorey nawiedzenia twego nie poznawa-
my aby nadaremnie niebyła wylana tak ob-
ficie s. krew twoja ktoraś powylaniu tych
tez na świętszych wylat. Gdyś nas przes
mekę okupował zmoczy szatanskie y niechże
sie znowu wone nie podaiemy przes niewdzię-
czność nawiedzenia twego.

Krotka przedmowa albo raczey pobudka kto
przedgalem rzeczy Wważy a wpostępkach
roztropnie postępuje ten zalu ani szkody
niepodeymuje. Cztowiek mądry y roztropny
przeście rzeczy Wwazając zniech sie Vczy y
przestroge bierze. Wninięyszych ostroznicy
Vmietnie postępuje a przyste pilnie V-
patruje. Staray sie wliczbie bydz między
mądrymi y roztroptnemi Pannami.

Staray sie

Starai sie zebyś miała lampę oche dozoną y
zapaloną y zebyś woli była opatrzona przed czasem
Nakoniec zebyś była czuła, aczuiąc pilnie na
oblubienca swego, przyscie aby gdy zako:
tacje gotową cie zastał. Tym sposobem, ma
my sie gotować na zakotatanie Boże to
ielt na chorobę iaką. *E leous.* do męki
pierwszy sposob. *E leusom.* przed męką
iż wyszedł napuścić oddalając sie od lu:
dzi ktoremu zadna rzecz zaszkodzić niemo:
gła y ty przykładem iego czasu zdrowia
ile moześ oddalić ię od społeczności ludz:
kiey doznawając skłonności swey do grze:
chu adyś y wiele Świętych to wyznawa:
li iż sie mnieyszymi stawali gdy złudzi
obcowali. a gdy cię tęskność wosobności
trapić będzie ciebszą, niewidomą obecno:
ścią Bożą, który dodać ratunku swego.

y przypatruie sie mężtwu twemu sam za-
stawie sie gotow za cie wśytkim nie-
przyjaciolom twoim, im więkſzych cięſ
koſci woſobnoſci Vczuwać a zwycięzać
one będzieſz tym więkſzą koronę od oblu-
bienia ſwego za to wezmieſz y więkſzey
pomocy od niego doznawać będzieſz iako
ſie wiele odludzi od cię, tak ſie wiele do
obecnoſci Bożey przybliżyſz woſobnoſci
nabywają duchowney mądroſci tam Pana
Boga poznawamy ile bydz moſe za to mno-
ſci naſzey y ſamych ſiebie tam rozma-
wiami z Panem Bogiem y pociech ducho-
wnych nabywamy tam poznawamy ſli-
cznoſć cnoty y ſproſnoſć grzechu, tam
poznany bywa ſwiat y marnoſci ieſo,
tam acz nie tak doſkonale iako ſą te
cztery rzeczy poznać moſeſz, to co ieſt
ſmierć Sąd Boży, piekło, y niebo, woſobnoſci
ile

le możność twoja zawspomożeniem Bożym,
wiesz się nagotować na chorobę na śmierć,
y na sąd Boży pomni natożesz się sama
Wrodzita, sama Umierać będziesz sama też żyć
ile możesz chronić się obcowania złudzi od ty
nie przy śmierci wszyscy opuszczą tylko sum-
nienie, na które ty miej pilne oko, wka-
żdey sprawie, a Uczynki twe lub złe lub
dobre te z tobą y na sąd Boży staną. xii
się, od świeckiej oblubienicy która powese-
ła przed przenosinami będać ielse wdo-
mu matki swej. Wważż żiaką pilnością sta-
rać się Uniey aby iako najwięcej dostat-
ków y skarbow od niej wzięła przez co,
aby większą miłość od oblubienca swego
miała a stałą y częścią od obywatelów do
których przeniesiona bydać ma.

Wważż szesście swe a Uniey go zaszywać.
Luzes odprawiła obłóczynę iako żmowiny.

pro:

Profesię iako slub, Consecracię iako wesele,
y iestes zostawiona do czasu przenosiń przy
Matce swey zakonu Świętego wielce bogatę
przy ktorey na wielkie do statki y skarby zbo-
gacie się mozesz barzo latwie prześ wypet-
nienie przykazania Bozego, slubow, Reguly,
y Vstaw zakonnych prześ Vzywanie Sa-
kramentow Świętych, Prześ odpusty na-
dane od koscioła świętego, prześ inſzych
wiele sposobow prześ ktore na nie oszacowa-
ne skarby mogłabyś się zdobyć w domu Mat-
ki swey zakonu & pokora w garda samey
siebie y świata, cierpliwość Vboſtwo prze-
śladowanie, Vtrapienie wewnętrzne y zmer-
chne, tych drogich kamieni pełno w domu
Vmatki twoiey, ktore wniebie nie oszacowa-
ną cennę mają, tych iako naywięcey ſta-
rać się zgromadzić y nienaſyconę onych
baż, ktorych im więcej zgromadziſz.

tym niſk.

52
tym większy miłości po oblubieńcu swym
P. Jezusie doznasz, y wielką byś stawę
y chwałę Vobywatelów niebieskich mia-
ła, gdybyś tych skarbow na ziemi zysk
łita nasbierała. gotuj się pilno nadzień
przenosić swych ciał na tym dniu wie-
czności twoja zawista, a niewieś cza-
su ani godziny bądź wśzedy gotowa.

A K T Y W Y T R W A N I A W P.
R Z E D S I E W Z I E C I Y S W O

Nataskany Bóże statecznie obiecuje
zecz chcę aż do śmierci nieomylnie służyć
Naywierniejszy Panie, by też przez tysiąc
lat na tym świecie miżernym pracować potrze-
ba było wprzedsiewzięciu twojej służby
będę trwała y nieodmienna.

Namilosiernejszy Bóże nie daj tego abym
ola.

dla jakiey przyczyny albo przeciwnosci y
Vcis ku miatam zaniechac ochotniey sluzby two-
ier. By nie wfszykie negde y mizerye tego
swiata naydobroliwfszy Panie wniwec o bro-
cie miatj niadybym niepomyslita o odmia-
nie stanu zakonnego do ktoregoś mię zwiek-
kiego milosierdzia powolat czego byta niady
niegodna. Day Boże abym pierwcy Vmar-
la tysiąc kroc ni zelibym sie miata od ciebie
na ieden punkt oddalic.

Poznawam to dobrze ztaski twe y iako mi
wiele natym nalezy bydz wiedności ztobą Pa-
nem moim dlatego bede barzo czuta zebym
sie od sluzby twoiey nie oderwata nam nie-
nie oka, poki wem nie zywota ostatniego
stawac będzie od ciebie za pomocą twą
nigdy oddalic się niechcę.

Drugi sposob iż przed meką na kilka dni
pożegnatisz się z Kświątyszą Panną y z infszemi

mituigami.

mituicemi. Vwalz iz P. Iezus widząc bli-
ską mekę swą którą miał podeymować z-
woli Boga Oycy swego rozstając się znay-
milszą Matką swą opowiedając iey wszy-
tek sposob meki swej y rzekł iey, Al-
tegoć to powiadam najmilsza Matko moja,
gdy to będziesz widziata miew statosc y
cierpliwosc, gdyż musz być pisma pro-
rockie wypełnione aby się dosyc stało spra-
wiedliwosci Boga Oycy mego, acz nie-
wiesz iako wprzystym czasie ma być wy-
konana wola Boza nad tobą iednakże wie-
dząc żeś nawygnaniu y wpadole płaczu
mieszkać maś być wszegdy gotowa
na rozmaite Vtrapienia, gdyż ten iest
znak taski Bozey, iz kogo mitnie tego y na-
wiedza y nie mu nie dać wedle woli iego,
y Alategoć swieci Bozy onych barze pragnę,

Jan 16

znając się natym kleynocie iakiey wagi
Wważając to zawczasu oddalaj serce y
wolę od wszelkich miłych rzeczy gotowa
bądź na każdą godzinę zony mi się rozstą-
czyć dla miłości Bożey gdyż miłującemu
nie maś nic ciężkiego y zrozumiewając
następującą wolę Bożą nawypelnienie
oney, bądź ochotną stateczną cierpliwą by
wnętrudniejszych rzeczach, poddać wo-
lę swę pod wolę Bożą, gdyż cokolwiek Pan
Bóg stobą czyni na dobre twie odeymieć
P. Bóg pociechy duchowne pokoy przyja-
cioty, stawę dobre zdrowie. Wtym pomni
nate słowa które wkośdodzienney modli-
twie powtarzaś prosiąc P. Boga aby sto-
bą czynił wolę swoją mówiąc wpacierzu,
bądź wola twoja iako wniebie tak y na
ziemi którą gdy nad tobą wykonywać
będzie bądź wdzięczna tego przymiując.

zdejsk.

z dzieł czynieniem iako znaywiktzym wy-
nisczeniem woli swey poddaiąc sie zupełnie
pod wolę Bożą.

AKTY PODDAIĄCE SIE POD WOLĘ BOŻĄ.

Najmilszy Oycze pozwol mi łaski twej aby
zemną była zemną pracowała zemną aż do
konca trwała. Day mi tego zawsze porządek.
y chcieć co tobie jest przyjemno y twoia
wola niech będzie moia, y niech idzie z nią.
y iako najlepiej z nią się zgodzam.

Niech mi będzie iedno chcenie y niechcenie,
z tobą zebym czego innego niż wola chcieć albo
niechcieć, iedno co byś ty chciał y niechciał.

Danie lezu. ty wiesz co lepiej czyni iako
chcesz day co chcesz, y ile chcesz, y kiedy chcesz.
Gdy zemną iakoc sie będzie podobato y zwięks-
szą chwałę twoją było, wrecz twojej iestem,

kruc

iestem kręc mng y obracay mię wkóło. Oto ia
fluga twoia nawszystko gotowa bo nie zgdam
sobie zyc ale tobie.

Trzeci Sposob, Iz przed meką swą wszedł
do wieczornika z uczniami swemi Vważ
pilnie co tam czynił, przyszedłszy z diał
szary swę zwierzchnę aby wolny odprawował
przedsięwzięte sprawy przepasał się białą
tuwalnią Vmył nogi Vczniom szary zakon
zniost nowy postanowił, zo stawil ciato y krew
w xawie świętym sacramencie ktora była ofia
rą dla Vbłagania sprawiedliwości Boga Oycy
y dla otrzymania przeź niego miłosierdzia iego
potym Vczynił do Vczniow stółkie katanie o
miłości zo bopolney poktorey ich mieli poznaw
ać iż byli Vczniami iego.

Stąd Vcz się czasu zdrowia a daleko więcej
wchorobic, iako z uczniami, sprawami zwierz

Inemi

chnemi y wnetrznemi iako nacyzesciey w-
 chodzie do wieczornika serca swego przez pil-
 ne Vwazanie onych, iako szaty zwierchne
 oddal wszelkie okazye ktore by przeszkadza-
 ty przedsiwzięciu dobremu, przepas sie ia-
 ko tuwalnią białą w szermieziwością y przed-
 sięwzięciem mocnym do grzechow y nato-
 gow więcej sie niewracac, iako wodą obmy-
 łami grzechy swe ołysz serca skruszonego
 y Vnizzonego P. Boga nie pogardzi by nazyze-
 śniyszego czego maś przykład wielu, zmies-
 łare natogi grzechow swych postanawiając
 życie nowe wedle przykazania Boga y po-
 wolania swego bądź wdzięczna postanowionego
 skarbu od oblubienca swego, to jest ciota y
 krwi iego, którym dostatecznie mozesz wy-
 płacic grzechy swe sprawiedliwosci Boga
 Ojca, y przezniż otrzymać łaskę y miłosier-
 dzie iego, ktorogo iako nacyzesciey przyi-
 my.

przymuy do serca swego iako znaywiesz
czystosc miłosć, pokorę, a tę ofiarę wblagi-
wac sprawiedliwość boską y nieg ziedny wáy
miłosćdzie ięgo pokie P. Bog czasu y zdro-
wia Vzywa, bo czasu choroby, gdy cię cięż-
kie boleści scisną niebądźcieś mogła wtakim
pokoiu y nabożentwie Vzywac Sakramentow
Świtych a wezdrowiu gdy zechceś z jakim poko-
iem nabożentwem, y prześ inżte sposoby rozma-
ite przygotować, sie możesz tak do Sakramen-
tu spowiedzi S. iako y do Komunicy, S. gdy-
bys ieno chciała o iakobyś onych z wielkim
pożytkiem Vzywala, pospolicie z jakim nacz-
niem wielkim albo matym do zrodła przycho-
dzimy tak wiele wody z niego bierzemy acz
choćbysmy y z wielkim naczyniem przysli,
iednakże ieslibysmy niechcieli wody ze
zrodła brać zarowno bysmy też beż wody
odchodzili sproznym naczyniem tym ze
sposobem.

sposobem z jakim przy gotowaniu do Sakra-
 mentow Świętych przychodzimy tak do spo-
 wiedzi iako y do Komunii S. tak wiele z tych
 zrodle wody żywey bierzemy. naczynie iest
 przygotowanie nasze przed Używaniem Sa-
 kramentow S. ktore iako wielkie będzie tak
 wiele łaski Bozey W niego wziąć może zrzę-
 dlem są sakramenta S. czerpanie z onych iest
 zawdzięczenie powzięciu onych, ktore iako
 wielkie będzie zawdzięczenie tak wielką ł-
 ską Boga serce nasze napelnione zostanie kto
 tego nie będzie prozne serce nasze od ł-
 ski Bozey zostanie którąbysmy łatwie ser-
 ce nasze obficie napelnili gdybyśmy chcieli
 P. Bog gotow dopomoc, iako kazanie, czyn
 często rozmyślanie o miłości zobopólney one
 wzbudza ię w sercu swym gdyż ona iest
 znakiem tych którzy są na śladownikami
 Pana Jezusowego.

Ami

AKTY EKVTYALBO SK RVCHY V INSZYCH CNOT

Naydobrothwysz Boże mój zampomozeniem
twoim oddalam od siebie wszystkie rzeczy by
naymilsze ktoreby mi przeszkadzac mieli do
cnot Swiętych a mianowicie do pokuty Swiętej.
Naimilosierniejszy Boże wyrzekam się grze-
chow moich dla ciebie y klanowię to vsiebie
raczy zainę niżeli na potym zgrzeszyć Daj mi
Płe w obfitość łez abym iako morze wylała,
za grzechy me łzy obfite nalaskawszy Panie zem-
prseciwko tobie zgrzeszyła brzydź się tym.
Zakonu twego reguły, ślubow zakonnych prze-
strzegać na potym obiecuję iako naidoskonaley
Cnaimilosierniejszy **P**łe w którego iako nay-
częstaięcy pragnę przyjmować do serca mego.
Cto koię przed tobą obwiniona zubożona
młosierdzia y łaski żądająca.

Gł. **P**łe w wylad do Goryczy i cła.

Wit, Vcznie

wil Vcznie swe pod gorą ieno wziął z sobą Pio-
 tra, Jakuba, Iana, sktoremi wszedłszy do O-
 groyca y rzekł im aby się modlili by niewe-
 śli wpokusy, y sam modlił się do Boga Oycy
 zwiłką pokorą przepuścił na się Smutek boia-
 żni, tełkność przerywając modlitwę swę cho-
 dząc do Vczniów ktorych zastał spiacemi
 budził y bacząc krewkosc ich mówił, duch
 ochotny, ale ciato mdle znówu się modlił, w
 wielkich ciężkoscach sktórych krawym
 się potem pocit, lednak trwając namodlitwie
 aż od Anioła zrozumiałszy wolę Boga Oycy.
 swego zaraz oddalił wszelką boiażni od sie-
 bie poddał się zupełnie one wewszyt-
 kim pełnie, będąc od Iudasa zdradzony od
 nieprzyjaciół poimany policzkowany y rozma-
 icie nieuczony, biczowany, korońowany,
 Vkrzyżowany te męki y wiele inśzych
 ponosił, zwiłką cierpliwością, pokorą, miłoscia

gotow.

gotow był y więcej cierpieć gdy była wola
Boga Ojca iego, któremu w wielkich bole-
ściach oddał Ducha swego więcej y Vmarł,
zpośluszeństwa. To wszystko z wielką pilno-
ścią Vwazając ztąd Vcz się iako maś przy-
mować chorobę y woney czymśie do cier-
pliwosci pobudzać aby była zpożytkiem
duszy twojej którą P. Bog dla tego przepu-
sca nacię Vmieć z potrzeby cnoty sara-
biac gdyż każdemu człowiekowi potrzeba
cierpieć od tego żaden nie jest wolny by
naisprawiedliwszy y Syn Boży który przy-
jął cięło nasze sam mówił do Apostołow,
iz było potrzeba Vcierpieć y tak wnieść do-
chwaly swoiey który grzechu żadne^o nie miał.
tych słow Pana Jezusowych obacz
iako z wielu miar potrzebac cierpieć stworzo-
naś jest od P. Boga na obraz y podobieństwo
iego datici siły duszną cięło zupełne zmysła-

mi.

mi wszystkie rzeczy stworzone dat na pożytek y Wstąpię twoje ażeś tego wszystkiego zazywała wedle wolej swojej a przeciw woli Bożej, y przezcoż największą zapłatę zasługować miała zazywając tego wszystkiego wedle wolej Bożej toś największe karanie zasłużyła zazywając tego wedle wolej swojej zacoe trzeba barzo, barzo cierpieć przez też sposoby co P. Bóg dopusci na cię zwoli swojej odstępując zupełnie wolej swej, aby były grzechy odpuszczone y zasługa przywrócona przez cierpliwe znoszenie. Dla miłości Bożej y dla chwały niebieskiej o iakoc trzeba siła cierpieć było Izraeli Synowi Bożemu trzeba było wciernieć y tak wnieść do chwały swojej a ty iako bez cierpliwości do niej wnieść chcesz ktorey nie byłaś dziedziczką ieno do niej zaski przypuszczona darmo, którą wtracił pierwszy rodzic.

rodzic twoy acz za zaślugami **Pana Jezusa**
ślowem iest ci znowu przywrocona iednak
ze trzebac wiele cierpiec, y na niebarzo za-
ślugowac gdyż stworzył cie **P. Bog** bez cie
bie lecz zbawic cie niechce bez ciebie.

Przykazanie Boga Regule Vtā.

wy y służby zakonne samo summienie nie-
chci pokaze iako pełniłz nacoś Bogu a nieczło-
wiekowi przysięgał a **Vważ P. Jezusowe**
śłowa kto wiedzny przykazaniu przestąpi
iakoby wewsztykim przestąpił ach gdy
wewsztykim y przes tysiąc razy a co
więkfsza. iżes przed Panem Bogiem y ludźmi
Vdał sie na więkfszą doskonałość zycia przes
przyjęcie stanu zakonnego o sędz sie sama
iakoc wiele trzeba cierpieć albo natam tym albo
natym świecie iako **Iańs.** mowi iż żadna zma-
za narzęd do nieba niewnędzie, iako żadney
cnoty, **P. Bog** bez zapłaty nieopusci tak grze-
chu.

chu bez karania, proś z Augustinem S. aby cie na
tym świecie siekl, piekl, y rozmaicie karat,
a zebycie wiecznie od siebie nieoddalat.

AKTYVZNANIA GRZE

chow swych.

Nie obam opiektu choc mierzam do niego nie
la mi tak ciezkie łogie meki iego iako mi tego
ciężko sal, zem cie obrażila mego tak dobrego,
Wyznamu moy Boze zem grzeszyła nad ludz
piasku y gwiazd przestępstwem przykazania
twego, y niewdzięcznością dobrodziejstw twoich
przez co stałam sie nainiegodniejszą między
stworzeniem nie tylko rozumnym ale y bez rozu-
mym do utrzymania naimniejszey łaski a
daleko więcej nie jestem godna miłosierdzia
twego niegodnam iest aby mie ziemia nosila,
słonce oświecało, powietrze ożywiało. Ale
to zasłużyła aby znieba piorunowę strzały
mie ubili aby powietrze y wszystko stworze-

nie

nademi
nie namieki mściło się krzywdy stworce swego
y mego ktoregom smiała obrazac, aby się ziem
podemną rozpita à mnie nawieczne potępieni
spuściła, zemnie wiecznego Boga obrazata a to
piekielne męki wielkie są iednak że nie iedno
piekło zasłużyłam wżółdem postłosci moiey
a wielmożnego maiestatu twego zemnie smia
ta obrazac Boga mego.

AKTY MIŁOŚCIERDZIA PROSZĄ
ce P. Boga.

Widząc się tak cięzkami orzechami ogarniona
iako wiatami morskimi skruszonym y poniżo-
nym sercem wolamy ku tobie Panie niech będą
Wszystkie twoie nakłoniłone na coś modlitwy mo-
iey zmiłuj się nademną Bóże według wiel-
kiego miłosierdzia twego a według mno-
stwa łaski twoiey zładzę nieprawosci
moie. Gdyż nieci Umarli co w piekło po-
grzebieni wychwalać będą miłosierdzie two-
ie ale

ie ale ci ktorzy z miłosierdzia twego stali się
 dziedzicami królestwa niebieskiego te wiecznie
 mi czasy będą wyspiewywać miłosierdzie
 twoje, do ktorych proszę z miłosierdzia swego
 przylączyć mnie, albowiem jeżeli pilnie będiesz
 obaczal nieprawosci, a ktos wydzierzy.
 Ciebie jest Vblaganie z ktoręc dziękuje
 z nam dat syna swego na Vblaganie spra-
 wiedliwosci swey y dla utrzymania miło-
 sierdzia swego, o ktore proszę a dla zako-
 nu twego czekam miłosierdzia odrozzu
 wsiecia az się dusza z ciałem rozstanie.
 Bo V Pana miłosierdzie y obfite odkupienie
 to jest zastugi jednorodzonego syna iego w-
 ktorych ja wszystkie nadzieie zbawienia
 swego pokladam. Sprawy nasze są iako
 mosiądz a Pana Iezusowe iako złoto nay-
 wybornieysze y kamienie najkosztowniey-
 sze gdyby iako mosiądzową rzec pozłocili.

y kamie.

y kamieniami drogiemi ośladzili tedyby miała,
ozdobę y Cenę niewzględem osiądzu ale w
zgle dem poztoty y kamieni drogich toż sie
dziecie z zasługami naszymi które są same
przes nie iako osiądz a gdy one zasługa-
mi męki P. Iezusowemi ozdobione będą a
krwią iego iako przewyborną poztotą rana-
mi y sinosciami zelżywosciami iako niezos-
cowanemi kamieniami ozdobione tedy sie
stana przyjemni Bogu Oycu a nam pla-
tnymi. Wwazajcie to Vcz sie ztąd a wżyt-
kie sprawy wzdrowiu y wchorobie stosuy
do zasług męki P. Iezusowej y Kasiwet-
szej Panny, y przeżyciach ofiaruy wżyt-
kie sprawy swe Bogu Oycu a bez nich nie
waz sie stawic przed Majestat iego gdyż
nie nie są sprawy nasze bez nich a miano-
wicie wchorobie gdyż tam czas podeyrza-
ny niewiedząc iż zeli ta choroba nieposet
Smierci

śmierci, a dlategoż ile będziesz mogła w szyt-
 kie boleści swe stosować do boleści, P. Iezu-
 swych. Gdy będziesz wchodziła do loża ia-
 ko do bolesnego ogrodnika zostaw wszystkie -
 sprawy y zamysły swe wręku Bożych tylko
 weźmi z sobą wiarę iako Piotra nadzieję iako
 Jakoba, a iako Jana miłość ktoraby w najwięk-
 szych przeciwnościach niech z serca twego nie
 wychodzi aż do śmierci, z przestrogi P. Jezusa:
 wey wstawieźnie się modl jeśli nie możesz wsty-
 dla boleści tedy sercem abys niewęsta w pokuśy
 doktorzych wchorobie wiele okazy przez akty
 y posłrzały wzbudzą serce swe ku Panu Bogu
 a bądź w szegdy czułą, ^{*}Posłrzały. Panie Iezu 127
 Chryste dla zasługi męki twej, y boleści mat-
 ki swej mię miłosierdzie nademną y nadarze-
 moiem, a dla nich nie daj mię nawoła nie-
 przyciaci moich y nie oddalaj taski swej.

2. Oniebieski Oycze iesli moze bydz oddal ode-
mnie ten kubek choroby wszakze nie iako ia
chce ale iako ty chcesz tak niech będzie, y
niech sie wewszytkini zemag dzieie Swię-
3. wola twoia. Ofiarując sie oprzenaychwalę
bnieysza Troycę S. na wszelkie Vpodobanie
boskie twoie, y wykonanie S. wole y twoie y
3nam Oycowskie serce two o P. Boze moy w-
krzyżach Macierzynskich w pociechach na o-
boigu przestaie bądź wola twoia iako w niebi-
tak y nasiemi wolność tu karac.

4. P. abys w wieczne one czasy pofolcowal a iz
od ciebie cierpliwosc moia Panie iako Dawid
Prorok twoy mowi day mi skromne przynam-
nienie krzyza tego wytrwanie, day pociech
y slabosci dusze me y poratowanie niech be-
de zliczby corek twoich ktore karzgc koro-
ne im gotujesz y znak miłości Oycowskiej
gotujesz y pokazujesz.

Gestlin

Leslim wesole y szczęśliwe rzeczy brata wdzię-
cznie żręki Pańskiej a czemu troskliwych y
niefortunnych ochoćnie przymowac niemamy.
P. dał zdrowie y wszystko P. odgiął iako się mu
podobalo tak się stało niechay będzie imię
Pańskie błogosławione na wieki.

O naistodłszy Jezzu ani żywota ani śmierci nie pra-
gnę ale dobrowolnie v podobania twego ciebie
ja czekam niechay mi się dziecie według woli twoiej.
Chcesz abym się światem pozegnana Jezzu do
broliwy przyimi ducha mego. aczkolwiek wwie-
czor prawie poczęłam wwinnicy twojej praco-
wac nieracz mi przedcie od wieku tego od
poczyniania sobie y tobie wylęzać.

A jeśli chcesz abym ielseż bluzey była żywa Je-
zu taskawy mam wolę y taski twej proszę abym
ostatka żywota mego poprawiła a wszystko się
bie na cześć y chwale y wolę twoję iako na
ofiargę iaką całopalną oddać tylko racz dać

cierpliwość y pociechę wtey chorobie. będąc na-
tozu iako w bolesnym ogrodzie^u zbliżyć się do mi-
łosci Bożej iako największy żal za grzech
Swe, boiaź Synowską, y tęskność do Sakramen-
tow do spowiedzi S. y komoniej S. zrozumie-
waieć wolę Bożą od Doktora albo ockogo in-
szego iż wtey chorobie Vmierz maś oddal-
od siebie wszelką boiaź y poddać się zupeł-
nie pod wolę Bożą one we wszystkim chciey
pełnie żywot y śmierć iednako z ręki Bożej
przymiuc. gdy będą na ciebie boleści następować w-
zbudzay w sobie akty wiary nadzieie y miłosc
Wierze Boże w Troicy S. iedyny iż w wszystkie
rzeczy zwoli y dopuszczenia twoe y te boleści kt-
re mie obtoczyły zewsząd zwolitwoiey S. są m-
sprawiedliwy ięstosłanie y sprawiedliwę są-
dy twoie ale wielce miłosierne.

Boże w Troicy S. iedyny praonę tego zupełnym
sercem aby zemną wszelkie stworzenie nie-
sta nie

Ślawnie chwalcie S. imię twoje poki duchanego w
ciele sławac będzie.

Zemie nie iako sędzia mieczem sprawiedliwosci
karzesz, ale iako miłujący Ociec rozga tych bo-
lesci, niektorzy gdy grzeszyli nie dajes im cza-
su do pokuty ales ich skazał mieczem sprawie-
dliwosci swey przez śmierć y oddaliles, ich od-
dzieductwa chwaty krolestwa niebieskie posta-
les ich do piekła gdzie nieznosne męki cierpią,
y cierpiec będą wiecznemi czasy bez wszelkiej
pociechy y nadzieie o miłosierdziu twoim. umnieś
iako przepuszczał grzeszącey Vzycając mi zdro-
wiać zasu spokojnego okazać mi doświado-
dalać a podawać dobre y łaski Duchu S.
hoinie Vzycając. A iam tego wszystkie Vzy-
wata na obraz, Głaiękatu twego iednakże prze-
cie niewystawionej dobroci Boze moy mie-
czem sprawiedliwosci swey nie karales mię.
ale.

zorcowskiej miłości nad którą niemam nic mi-
lszego clothingles mie rozga tych boleści które
przymiue zwiellką miłością oktorę cie z Augu-
stinem. proszę tu mie piecz tu mie sieć y
czyń zemną co iest & wola twoia ieno mie nie od-
dalać od łaski y obecności twej Oycowskiej nad
którą niemam nic milszego na ziemi y na niebie.

AKTY NADZIEI

Wiele bieżow nagrzanego ale wstaigę w Pana
miłosierdzie wgarńie którego ia czekać bede by
najdluzey zwiellką cierpliwością y wnaiciela
szych boleściach. Bo gdy mie kropisz Izopem
tych boleści a ia cierpliwie ie znoysz zdaru
twoego i oczyszczasz mie prześnie z orzechow
morki. a gdy one do zasług meki. *Psalmowe*
y do zasług *Księżki* y *Panny* a mianowicie d
boleści iej które miała przy mecie Syna swego.
przytężone będą naterczas bielszą nad śnieg
wybielona będzie dusza moia zwiellkim weselen

y radością

39
y radością przymuie te boleści Panie Boże
moj, gdyż one są znakiem łaski y miłości
twojej Oycowskiej bokogo na ziemi żyjęc mienią-
wiedząc a o nemu wszystko według myśli dając
ten jest znak nie łaski twojej y oddalenia od
dziedzictwa chwały królestwa niebieskiego a ko-
miłując y dziedzicem chwały królestwa niebie-
skiego, mieć chcesz. żeś nigdy rozgi do czegoś
karania nie zdecydował ale iako na łopata iedno
po drugim Wyrąpienie przepuszczał.

ARTY MIŁOŚCI.

Panie Boże wszystko dobre y szczęście moje naj-
rozkosniejszy i najwdzięczniejszy y przepaści
wiecznej miłości częściej pragnąc y chcieć mogę krom
ciebie a słusnie zapomniawszy sama siebie.

Tys wszystkich niebios wdzięczność y nieporęta
piękność, tys wszystkich rozkoszy wdzięczność, tys
wszystek piękny, wszystkie kwitnący, wszystkie mi-
łostny, wszystkie nad wszystkie pożądający, tys.

namillzy Boże dusze moiey żywo! Vciwość
ochłoda wesele y iedyne a naiwyższelgescie
moie dla ktore^o miłości wszelkie prace y trudy zdo-
dzą mi sie iako krolowanie najsposobnieysze y
naiszczesliwysze, a Vtrapienie zelżywości choroby
staig mi sie iako naucielnicysze rekreacie y de-
licie naiwdzięcznieysze. I te boleści ktore mię
otoczyły zwoli twoiey & przymwie zwieltk
miłości y pokorę iako od Oycy miłuięce^o ta-
skawe karanie y gdybyto można rzecz była
rada bym wśzytkie inieki piekielne ty się
kroc na ciebie moim cierpiata dla miłości twoiey
Boże Oycze mój taskawy ześ mie dla grze-
chow moich nie oddalil wiecznie od siebie.

Azkoledy czelek zprzyrodenia lęka sie Vtrapie-
nia, choroby y rozmaitych przypadkow ale i-
ko zelazo wogniu staie sie podobne ogniewi choc
znatury iest zimne twarde y czarne tak taska
Ducha & y miłość twia P. Boże mój odmienia
przyrodzenie nasze, oco cie pokornie proszę

J. J. J.

Wczyń tak zemną niegodną sługą swoią odysz duch
ochotny ale ciało młde y najmnieyszy przeciwności
zniesc niemoze bez wspomozenia twego y pozwolmi
nataskawszy Boze taski twe y aby zemną była zem-
ną pracowata y zemną az dokonca trwata.

Gdy bedziesz cię zkie me bolesciami zdieta dla
których nie mogge władac sama sobą wspomni iako
P. Jezus był poimany związany od nieprzyjaciół,
y rozmarcie męczony doktorego obroc serce swoje
w try bolesciach przez postrzaty tak że one mę-
ie ofiarując a c miłosierdzie y wspomozenie prosie
bedziesz tym sposobem.

Danie odkupites mię chwata tobie za wszystkie pra-
ce, ktoreś podejmował dla zbawienia naszego a miasto-
wicie za tę miłość y miłosierdzie zktoregoś tak cie-
kie męki cierpiat gdyś był wogrozu poimany zwi-
any rozmarcie męczony tak miłością racy zranie-
rze moie abym te bolesci zwoli twoie y znak na wiek-
sz miłością znosiła zham to moy P. Jezus wiek sze-
lesci zastużyła zem zle zaz ywata bytnosci sił du-

Łazarz

Swych zdrowia, ciata zmyslow, y wſzykich stworzo-
nych rzeczy. aprzeto miłosierdzie zktoregos tak cięż-
kie męki cierpiat racz te boleści moje złaczyć zbole-
sciami swoimi y one racz ofiarować Bogu Oycu na
dosyc Vczynienie sprawiedliwosci jego za grzechy mo-
ie y ziednai mi proſzę Vtraconą łaskę aby nieby-
ła przywrocona wnoy y wednie nieustaine.

Godzin y redra po drugiej nadchodzi, wktore
P leus nieustaine y rozmaite męki cierpiat. Wno-
cy przed poimaniem modląc sie wogroſcu swiel-
kich ciężkości krowawym sie potem pocit, smutek
boiaźni teſkności nie zmiernie ponosit.

Gdy poimany wutrzenną godzinę związany,
rozmarcie dręzony do miasta prowadzony, al-
bo raczej wleczony gdzie o iako wiele ciężko-
ści Vcierpiat przyprowadzony do Annasza ro-
zmarcie despektowany do kaiphasza odestany
gdzie srogi policzek zbroiną rękawicą y in-
nych wiele ciężkości cierpiat, wepchniony do
ciemnicy gdzie do samego dnia odzotniestwa

albo kulta.

107
albo kultaikwa rozmaicie męczony y Vsta
rozdzierali obrzydliwie, wone plwali na wzgar-
de ieoo. pierwszy godziny nadzień zciem-
nicy do Pilata przyprowadzony, fałszywie
obwiniony, do Heroda przez Vlicę prowadzo-
ny rozmaicie despektowany y od niego wzgar-
dzony znowu do Pilata od Heroda odesłany
od pilata nabizowanie skazany. Otrzeci ey
godzinie na dzień, Cierniową koronę głowę Pana
Tezulewę Vkoronowali y na śmierć skazany.
Oczystey godzinie zmiasta zkrzyżem wymie-
dziony, Oczem y zalcia poiony.

Dziewięty godziny na krzyżu w wielkich bo-
lesciach Vmarł od wszystkich Vtrapiiony.
rozmaitemi słowy Vsczypliwemi po śmierci
trzy godziny na krzyżu wisiał y bok mu prze-
bito y rozmaicie bluznione
Dniesspornych godzinach zkrzyża zdjęty.
w kąpielną godzinę do grobu włożony.

W tych wszystkich nękach od wszystkich opuszczony
od Judasza zdradzony. **N**aktore ty **V**stawi-
cznie pamiętaj w boleściach swych nocnych y
dziennych obracać serce y myśli swe do opych,
y wedle nasrępnących boleści swych wspominać
na rozmaite boleści **P**ana **I**ezusa **w**szystki po-
mienionym sposobem boleści swe do boleści **I**ana
Iezusa ^{głęboko} wyczuwać. **W**potrawach y w napo-
ju nie bądź wrzędna w chorobie pomniąc iż **P**ana
Iezusa w boleściach ciężkich żołądka karmili a
octem poili. y w ustaniu toza pomniąc iako **P**an
Iezus na twardym tozu **R**zymu **S**. wtak wiel-
kich boleściach odpoczywał. y w braniu lekar-
stwa nie bądź wrzędna pomniąc iż **P**an **I**ezusowi.
Vsta rozdzierać płaci obrzydliwie na wzgardę
iż serce jego zobrzydlivosti drżało. gdy po-
trzeb będzie wedle ztego zdrowia nie będzieś
miała pomni iż **P**anu **I**ezusowi tyśki wody
wtak ciężkich boleściach nikt nie dał.

gdy

Gdy będziesz od ludzi opuszczona, od przy-
 iaciół smylona pomni iż **P** Jezus od wszyst-
 kich był opuszczony, od Judasza zdradzony **W**
 tym takich postrzałow używaj, daj mi ratu-
 nek Panie Boże moi wrych boleściach boc
 omylaj ratunek cztowięczy.

ratunku.
 Tak często nienajdowałam tam gdzie się spo-
 dziewałam, a wiele razy tam najdowałam wiarę
 y ratunek odziem się niespodziana zporządze-
 nia twego. rzadki wierny przyjaciel któryby
 wewnątrz wałkach przetrwał przy przyjacie-
 lu. Ty Panie tyś sam jest najwierniejszy
 ze wszystkich a nad cę nie maś wierniejsze-
 go przyjaciela, a dlatego wszystkie nadzieje y v-
 śanie moje w tobie polożyła Panie Boże mój pro-
 szę niechaj zopatrności twojej nie będę opuszczona.

**CDI W CHOROBIĘ BCGA O-
 BRAZISZ POSTRZALI.**

Wyznam Panie wielką kręwkość moję często
 miata

mała boleść która mnie obala y zasmuca. po sta
nawiam wiele razy ze bym mężnie cierpiała ale
skoro mała boleść wczuję wielki weisk mi sie dzie
ie y wielka niecierpliwosc na mnie przychodzi
Obacz ze tedy Panie Boże mój Włomność y
Vnizenie moje tobie zawsze znaioną zmituy
sie awyrwi mnie zniercy. Nie jest prawdziwy cier
pliwy który więcey cierpiec nie chce.

Niech mi Panie stanie sie podobno przez łaskę
co mi sie zda niepodobno przez przyrodzenie
potwierdz mnie Boże przez łaskę ducha S. daj mi
mocy potwierdz w wnetrznego człowieka a
serce moje Vtwierdz w cierpliwosci S.

Agdy która boleść Zstanie zaraz to P.
Bogu podziękuy.

Niech imię pańskie będzie błogostawione na wie
ki i z wspomniat na mnie w tych bolesciach a
one odemnie oddalil, proszęcie Panie Iezu ser
cem upokorzonym abys te bolesci złyzył z bo
lesciami swemi y z bolesciami Xawiętłszy

Lanny

Panny y onemi poświęcił a nazbawienie ie
 moie obroti. a zawszytkie niedoskonatosci
 ktore sie znajdowali wznoszeniu tych bole-
 sci obdarz mie serdecznym zalem za to oktorę
 cieprasz, przez bolesci Ksawiejszey Panny,
 ktore miała przy nęce twej, a przez bolesci
 y Smierci swoię, najmilszy Iezu obdarz mię
 cierpliwoscię wdalszych bolesciach ktore
 na mię zwoli swej dopuścić.

Rozmyslaie o sądzie Bozym na ktory
 stanę masz te są postrząty.

Grzmisz nademną sądami Panie y boiaznię
 a drzeniem straszysz kosci moie y lęka sie
 barzo dusza moja leze zdumiała y Wwazam
 iż niebios a nie są czyfte przed obliżem two-
 im. iesli's wannelech nałazł nieprawosc. a zes-
^{ia}im stolaował, a ktorzy iedli chleb Anielski y
 ktorych sprawy zdały sie chwalebne przed
 ludzmi upadli na przepasci piekielne gdyś
 dalekie sądy twoie od ludzkich y niody niepoięte

O sie stanie zemną a dy stanę iako służebnica
przed tobą Panem y Bogiem moim. Wszystkie
rzeszy by naskrytse wiedzę czym dawać li-
bę talentow powierzonych iakom była wierna
w szafowaniu onych prószę z Dawidem. S. nie
wchodz zemną Panie wszad twoi a tyś sie nie
usprawiedliwi przed tobą żaden żyjący czełk
Znam Panie Boże wielkosc grzechow moich y
edy stanę przed tobą iako winowajca przed se-
dzia dla zastugi meki Syna swego y dla boleści
y zastugi Naswiętłzey Panny matki iego y
przes przyczynę wszystkich Świętych. miety
miłosierdzie nademną a dla grzechow moich nie
oddalaj mię wiecznie od łaski Swoiey.

Lecz nieskonczonogo miłosierdzia swego wy-
pełni nademną tę przypowieść o marnotrawnym
Synu a o miłosiernym Oycu znam to P. Boże mo-
iż niemaż marnotrawnięzłego Syna na de-
marie Córke twę Ani miłosierniejsze Oycu nad
ciebie Boga y tworce me. Takim sposobem go-
tować się.

rować się mamy na sąd szczególny przy śmierci
 sztej tajemnicy ody Pan Jezus przed pilatem
 stanął aby był od niego dekretowany na śmierć.
 Stanął wbrany w białą pawłokę na wzgardę
 osoby i^o którą mu wyrządzali co żywo akym
 więcej i^o go nad Barabasa gorzszym poczy-
 tali i^o na śmierć zgadzali. o iakobys szczęśliwa by-
 la gdybys na taką pogardę przysta dla miłości
 Bożej żeby bez przyczyny z tych obczytaw.
 ecz żeby była biała pawłoka to i^o jest żywot czysty
 i^o świętobliwy odziany był w purpurę czerwoną
 na wzgardę, nad królewską purpurę ozdobniey.
 fca, i^o chwalebniey fca przed Panem Bogiem si-
 dybys zwyciężyła ciało znamiętnościami zho-
 rami świat przez prawdziwą pogardę samey
 siebie i^o w^o wszystkich rzeczy które ma świat wo-
 zdobie swey, o szczęśliwa oblubienico która się
 starała w takim płaszczu stanąć na sąd Boży.
 Stanął w^oronie cierniowey która zgłow i^o wy-
 ciśkata.

ciskata moza krew y tzy y wielką boleść m
przynosiła. Korona boiażni Bozey wymie
spraw twoich okragz głowę to ieli rozum p
mieć, niech ta korona boiażni Bozey wy
Inie spraw twoich mozapychy Krew mi
własney, y tzy skruchy, ta korona nie bole
ale oclode, duszy twoiey przynosic ci będz
wiecznemi czasy.

MIAL RECE ZWIAZANI

It y miey ręce związane ządz twoich powrozer
przykazania Bozego. W związane ręce dali mi
trzęcinę dargę znac y poar dzali władzę iego
nad sobą, wumartwieniu trzymaj wolę twó
bez Vporu Tako P ^{leu} ^{sewi} kto dical brat trze
nę zrak iego y bili s głowę iego tak y ty bez
Vporu kazdemu Vstepui woli a chwalebniei sz
zwycięzy cielko, będzieś niżeli cesarz wielki
Alexander ktory był stawny w zwycięstwach
swych, lecz sławę y władzę iego śmierć skru

Szyta.

zyla a twoie zwycięstwo samey siebie wiecznoby
 zyla; trwalo gdy bys tak Vbrana Staneta na
 ad Bozy wiekszy bys łaski y miłości doznata
 o oblubieńcu swym Panu Iezusie anizeli niekiedy
 Hester Krolowa po Krolu Asperusie oblubieńcu
 swym y wiekszą bys chwale y pociechę wie-
 znemi czasy miała anizeli Hester niekiedy
PAN IESUS TAK VBRANY STA

al przed pilatem aby był od niego dekretowany
 a śmierci ktorey on przez wszystkie czas życia
 wego wielką miłością pragnął jako przyosta-
 eczney wieczerzy raczył powiedzieć Uczniom
 swoim. Auslyszawszy skazanie śmierci zlekt
 ie jako człowiek okrutney śmierci Krzyzowcy
 i Vkloniwszy sie Pilatowi niskorzekł Pilacie
 Dziękuję za sądzenie.

Vcz sie z tych trzech rzeczy iako.
 nie maś przy śmierci sprzeciwić niażdom
 szataniskim uważając ie pilnie a będący wielką
 pomocą przy śmierci, gdyż natenczas nai-
 więcej

na więcej zwykt szatan na głowięka rozmie Bogu
cie szturnowac, niech tajemnice meki Pana trwie d
Iesusewcy iako naipotęznieysza zbroia tobie rzezy
będzie dla ktorey wspomniania szatany od głow m zy
wieka odstępować muszą mowi Bernat. S. i. z milue
przes wżytok czas zycia swego Pan **I**esus darg
pragnal vmrzeć z miłości dla głowięka aby do tego
przes śmierci swej złączył go z Bogiem Oycem mi pil
I ty y iedney godziny niechciey żyć nad wolą Boga
Bogą pragni śmierci z miłości Bózey abys śmierci
bezczności jego iako na rychley cielesny lęca my zy
nie dla żadnego utrapienia. a gdyby przy sci zsta
śmierci szatan ta szatan zranic chciał duszę boski
twoje zebyc zał było vmrzeć dla pokuty albo wez yn
dla zarobienia nawiękbszą zapłatę niewierz m tal sie
gdyż on zwykt ozdabiać grzech. Cnota tak o szu skarby
kiewa nie opatrnych y dawaj sie zaras do tego nicie
Oreza przedsięwzięcia ktoreś miała przes wży me lle
tek czas zycia twego, i z y iedney godziny nie byt
chciałś żyć nad wolą Bogą rozumiey o Panu ty ch
Bogu. 13

Bogu iako o Oycu miłującym, który lepicy. Vp
 truię dobro twoie a nizeli Ociec doczesny y wie
 rzeczy przyste y gdyby widział zlepszym two-
 im zyc naswiecie pozwolit ci by zyc gdyz barzo
 miłuię dobro twoie a przeto bądź ofirowzna nie-
 dając się zwodzić nieprzyjacielowi swemu a
 dlatego coś są za sługi nasze gdyby P. Bog zna-
 mi postąpił wedle sprawiedliwości swej. gdy
 by Szatan na cie drugą strzałę strzelił boiaznię
 śmierci y są dow Bozych Vdąc się do tej bra-
 my żywota y meki Pana Jezusowego iz zmiłoso-
 ści stąpił z wysokości y wyniósł majestat swoy
 boski y stał się pielgrzymem na ziemi aby cię
 uczynił dziedzicą wkrótce w niebie skum.
 stał się Vbogim aby cię Vbogać wiecznemi
 skarby stał się cierpiącym abyś ty wiecznie
 niecierpiał był sądzony niesprawiedliwie abyś
 wedle miłosierdzia a niesprawiedliwości sądo-
 na była, chciał sromotnie na krzyżu Vmrzeć, abyś
 ty chwalebnie na wieki żyła zmiłosci stworzył
 cię iz teysze miłosci przez wszystkie czas y dnia
 twego.

Wtego, y sławicznie dobrodzieystwy opatrował
cie niepomniąc na grzechy twoie y zteyże miło-
sci y miłosierdzia gotow cię zbawic w ktorym
potoz wszytkę ufnosc twoię, bez ktorey zba-
wienia niemaż, a dylż rozpacz y iako ypy-
chy potrzeba sie chronic iednako gdyż przes-
te dwa polsyzaty naprzedzey dusza nalez-
wank śmierci podczymować zwykła. ✠

Iesliby cie y ta trzecie szazat szatan zranic y
litował wyniosloscia z dobrych wczynkow y day
sie do Synowskiej borazni, y wazai iz dalekre
sądy Boze od ludzkich y sam *Paulus*
powiedzial wiele wezwanych a mało wybranych
nie poięte y nie zrozumiane sądy Boże między
infzemi. y wals onego pustelnika, który czter-
dziesci lat napuszczy był w wielkiej swięto-
bliwosci a przy śmierci zapylżną y wyniosłą
myśl korona iego dana była onemu rozboynikami,
ktory przyszedł był gonić onego kaptana co
dował naswiętszy Sakrament onemu to pomienio-
nemu.

nemu pustelnikowi przeciwko boiazni niewolni-
 czey **V**zywaj oręza miłosierdzia Bżego. **†**
 Przeciwno lmiaty pilże zazzywaj oręza boiazni
 Synowskiey. a nadewszystko iako znaiwiek-
 szą pokorą poddaj się pod wolą Bżą zupełnie,
 mięka Pana **Iezusowa** niechci będzie zbroia
 przeciwko wszelkim zastrzatom nieprzyiaciel
 skim: mięka Pana **Iezusowa** niechci będzie na
 nauczycielką y ozdoba w sztych spraw
 twoich. zmęki **P. Iezusowe**y bierz sposob
 iakobys ostatni pojedynęk znieprzyja-
 ciolami swemi szesliwie odprawic mogła
 zwięzną pochwałę y pociechę swą co daj
 Panie Iezu z miłosierdzia swego;
 3 Siedmi słow **P. Iezusow**ych na krzyżu -
 przed śmiercią nam za testament zostawio-
 nych **V**ezmie z nich **V**mierać. pierwsze
 słowo, Bżę oycze odpusc im bo nie wie-
 dzą co czynią **V**waż iż czętym słowem
 (Vdy

Wszystko iz niemaż zbawienia bez tey cnoty
byś miała wiarę Piotra S. nadzieję łotra
szczęśliwe miłość Pawła S. lecz jeżeli z serca
nie odpuścisz wszystkim oraz bliźniemu swo-
mu tak małych iako y wielkich nie spodzie-
waj się zbawienia: Oczym maż pełno
wpiśmienie świętym y w ewangelii y
w pacierzu którego nas P. Iezus nauczył.
gotym nie zaniechać, który gdy mówił Viva
żay pełnie jeśli się temi słowy zgodza serce
twoje odpusc nam nasze winy iako y my od-
puszczamy naszym winowajcom temi słowy
kośdodziennie przy powtarzaniu tych słow
swemi Wsty wydać na się dekret pilnie
Wważay iako mówiący te słowa odpusc nam
nasze winy iako y my odpuszczamy naszym
winowajcom jeśli odpuszczasz z serca y zanai-
większą okazję niemaż woli mścić się y
gotowas go ratować w potrzebach jego y do-
brze mu czynisz toż sobie V P. Boga temi
słow

nia nieprzyjaciół moich mam taką zapłatę prze-
 Maieństwem twoim spólnie się ona dzielić z nie-
 mi; aby oni mnie **V** bogacając własce twej
 samej ubogiemi oni nie zostali.

① **N**acisłszy **P.** Jezus iesliby mi się okazać poda-
 ta co dobrego **V**ezynie nieprzyjaciółom moim
 nieopuszczę cię, ale iako o skarby oto się starac będę
Nacierpliwszy **Panie** Jezus **Chryste** choćbym
 się musiał tysiąc razy nadziei zemścić nad nieprzy-
 iaciółami moimi nigdy o tym pomyśle nie chcę a
 daleko więcej niechaj Bóg aby mi skutkiem
 to **V**ezynie miała kiedy.

Drugie słowo **P.** Jezusowe do lotra dziś zemię
 będziesz wraju tym słowem dać znać o wiel-
 kim miłosierdziu **swym**, któremu miarę nimałś
 przypatrując się miłosierdziu **Pana Jezusowego**
 mu, nad lotrem. hej **V**ważyc cnoty **świątyni**
Lotra natenczas **V**wierzył w **Pana Jezusa** a dy
 go **Apostołowie** opuszcili natenczas miał nadzie-
 ię o zbawieniu gdy **Judaś** swąpł o **swym**
 zbawieniu natenczas miał miłość gdy się go

S Piotr.

S. Piotr zaprzat wiał się zakrzywde Pana Je-
susowe, gdy go bluźnit totz po lewey stronie V.
znał, iż słusne karanie ponosił zawystępki swę
nie oco inše prosił P. Jezusa ieno aby onim
pamiętał w krolestwie swym.

Bądź stateczna w wierze S. żyjąc y Vmiera-
jąc by w naywiększych nawałnościach y tur-
bach nieprzysięgielskich zwłascza przy śmier-
ci gdyś Apostołowie mając czas do życia
powetowali iż od P. Jezusa czasu męki zboja-
zni po Vciekali nagrodzili to pracę y męcen-
ską koronę lecz przy śmierci zachoway Boże
wczym zwątpić strony wiary S. y Vmrzeć w-
tym iuż po śmierci trudno by y niepodobna
powetować, żyjąc nasładui Magdaleny
S. y Piotra S. w pokucie a Vmieraając łez
słiwego totza w nadziei mając nadzieie y
za zaślubiami P. Jezusowemi, zbawiona
będzieś mieć miłość poracą przeciw P.
Jezusowi y actowa bądź tożyc zdrowie

Swę za częśc y chwale iego czyn spotrzeby cię
te zyg y Vmiera ięc co kolwiek P. Bog na cie
dopusci przeciwnego prz ym i z miłoscią y
Vznawaj i z to słusnie ponosisz za grzechy Swę
y gdyżes y więcej zasłużyła lecz sprawiedl
wość boską miarkuie miłosierdzie za które m
dziękuy, podaoś często Serce Swę do Pana
Iezusa i ulz na prawicy V Boga siedzącego
pros go aby na cie pamiętał ielcze na krzy
żu Zakonu S. będąc y ratował cię przes
w sz ytek gas zycia twego a nawięcey cza
lu śmierci aby cię Vmocuił. w nadzieię obie
tnięc Swę.

AKTY WIARY

Sprawco wiary chry ste Iezu bardzo mocno
wierzę ze są prawdziwe rzęczy w sz ytkie
które za objawieniem twoim wierzy Święta
Matka nasza ko ściot nasz, a na potwierdze

nie

ie tey wiary iestem gotowa Vmrzec. Niepodo-
 na rzec iest naiprawdziwyszy Panie abystry co-
 kolwiek falsiwe kosciołowi twemu obiawil.
 Zaprowde trzysq Troyce Przehalwiecszey
 soby wiedney istnosci boskiej. Zaisze pra-
 wda iest nataskawlszy Panie Iezu Chryste
 ses ty iest prawdziwym Bogiem y prawdzi-
 wym człekiem pod iedną tylko osobą
 Prawdziwie P. Iezu Chryste ty iestes dosko-
 nalyym Bogiem y człowiekiem w nasmiert-
 lszym Sakramencie.

AKTY NADZIEI

Nataskawlszy Panie Boże barzo mocną
 nadzieię mam że kiedykolwiek zapomoca
 twoią y z dobremi Vczynkami zaskit twoy
 sprawionymi wiekulszey chwaty zaz ywac
 bede. Chociaz bym iá sama w lzykach grze-
 chow ktore od poczatku swiara popelnionę sa
 byla winną ty naidobrotliwlszy Panie taska-
 wie.

wie byś mi one odpuszcit adybym zanie załowa
ta, a donich sie więcej wrocie nie chciała.
Spodziewam sie zaprawdę ze z daru twego na
miłosierdzieyszy Panie wszelkie zywota te tro
dnosci zwycięzyc mogę y wsiemi zyciych
mam wieczny zywot prowadzić. By się obroci
li przeciwko mnie wszelkie nieprzyacielskie
strony, y choćby powstało przeciwko mnie.
woisko niezmiernie y bym się wędzwiąch pie
kielnych iuz widziata ielcze miłosierdzia two
wielkie^o będę oczekiwata. Chciałabym widziata
przeciw sobie oburzone niebo y ziemię nieprze
stane mieć nadzieię wrobie moy Panie du
lzo moia weselsie a Vmocniaysie nadzieią ze
flu^o chrystułowychy spodzieway sie dostąpię
chwały krolestwa niebieskiego tylko meżnie
poczynay wciężkosciach swiata te^o statecznie
stojąc przy zbawicielu swym ktoremus wiara
y miłosć poslabita.

Aktj

ANTY SK'RVCHIV

Najtalskawizy P. Iezu chryste Boze y czo-
wiege prawdziny Stworzycielu y odkupiciele
moy zes iest tym czymes iest najdoskonalszy
Naswietlzy zrodlo laski y wszec dobra
Naswietlzy sam serce niewidzieliako. Zatuze ze
wszytkie serca zem cie obrazala tak czesto
y cięzko oto stanwie nigdy cie wiecny nieo-
razac y wszelkich okazyi, dogrzechu sie waro-
vac dla milosci twej, y zapomoga twoja.
Opowiadac sie y pokute wypelnic ktorą mi kaplan
ada za dosyc Wszynienie za wszystkie grzechy mo-
je, odpuszcam dla milosci twojej wszystkie krzy-
wdy bliżnim moim, a iesliby co ktomiat prze-
ciwko mnie dlaczem by sie stulnie przed toba
Bogiem moim na mnie Wskarżal zapomoga twoja
zapiernwśa okazyg gotowam mu dosyc Wszynic.
Dla milosci twojej ofiaruię Naswietla kren
twoię y z ktora ofiaruię też zynot moy y
sprawy

Sprawy nadosyc Vczynienie Sprawiedliwosci twey
A iako cię oto proszę tak też mam nadzieię w do-
broci twey y miłosierdziu nieskonczonym, że mi
będziesz raczył odpuszczyć grzechy moje dla zasłu-
gi meki twoiey s-y dla też ze najdrobney krewi
y najświętszey matki swey przyczyny y wśry-
kich Świętych a iż mi daś łaskę - sęb ym się po-
prawia y trwata aż do śmierci wwierse w na-
dziei y w miłości twey y we wszystkich do-
brych Vczynkach.

Tę. cie słowem P. Jezusowi C.
tedy Pan Jezus Virzał matkę y Vznia stojące
go które miłował rzekł Matce swey Niewia-
sto Syn twoy iż pod imieniem łaski wśry-
słyszmy za Syny y corki Naswiętszey Pannie
słachmy zaleceń. O Ogniu wielkiey miłości
które nie mogły zalać wielkie wody grzechow y
niewdzięczności. Widząc nasz ośieroćiałych
własce pierworodney Boga Oycaswego będzie
mu we wszystkich równy stał się mu posłanym.

dla człowieka.

ta człowieka Vpadłego aż do śmierci krzyżowej,
wyniszczyłszy Majeść swoję y Vbogo narodzi-
wszy się żył w pracy w ubóstwie y w przesłado-
waniu Vmierając obnażony nakrzyżu wiel-
kich boleściach od wszystkich opuszczonej nie-
mając dosyć natym, dał nam wielkim nie-
wdzięcznikom najmilszą Matkę swoję ^{za matkę} świętą
wybrana posłubioną poświęcona, za oblubienicę
synowi Bożemu, przeto stała się. Sze gaulnicy
tym sposobem cerką Nświętszay Panny Mar-
ki reo. Vwasay owdzięczay to dobro
zielsko poki dusza w ciebie twoim, a żebyś
prawdziwą cerką Nświętszay Panny była
Vsiluy, ile możność twoja, naśladować cnot-
y najmilsze Syna słowy niewypowiedziane
rozumeim niepojętę byłoby szczęście twoje gdy
byś prawdziwą naśladownicą cnot P. Jezuso-
wych była, za pominiawszy domu Cyca swego za-
mierzawszy się posłuszeństwa S. przez kościo-
dziennie

dziennie Vmartwienie wyniszczać namiętności
swoie, odradzać się w zakonie przez taszę
Ducha S. stanąć się małą dzieciną, prze-
głęboką pokorę, rościć dzień odednia własce
Boszej wypełniać S. wolę jego żyć wpra-
cy w ubóstwie, w czystości, w cichości w er-
pliwości w gardzie w obnawieniu zewsząd
pociech, w warganiu w popuszczeniu od wszyst-
kich trwać na krzyżu zakonu S. trzema słub-
mi iako gwoździami przybita mocna do niego
narozmaite nieprzyjacielskie namowy nie
chcieć Vstępować z niego aż do śmierci,
przed którą dać obraz oblubieńce
twego na krzyżu przybitego na krzyżu
zawiesz o iakobys się Vwesełita gdybyś
żyć prawdziwą nasładownicą y miłośni-
cą krzyża jego była, bądź starą pilną
y miłującą sługą y córką Naswiętłey
Panny a pros iey Vstawić aby żyła

y Vmieć

Vmieraiąc miała cie wobranie Swojej y na-
 ngnienie oka aby cię zopaki swe y nie opulga
 a aby c to V Syna swiego ziednata, abys
 wodną nasładownicą jego była.

OSTRZAŁOW PLEC

zpiaciu liter imienia Panny Nai-
 swietzey. Maria.

Matko miłosierdzia, iakoś nigdy niwczym nie-
 spuszcila woli Syna sweo prośze naświetla.
 Anno, dla grzechow moich nie za niechyway
 starania macierzynskiego okolo dułze mi-
 ęcy od syna sweo czasu męki ie tobie zlecone y.
 Atys w kazdych trudnoscach wspomozyciel
 ską namillą w smetku ochłoda naiwdzięczney
 za wucisku podpora y pociecha słodka
 wniebezpieznosciach y wpokusach Vciegą
 naipotężniejszą naipewnieyszą tys ponamillzym
 y iedynym Synu twoim zbawienie ostatnie.
 Racz zewłszytą rzelą niebieską zamną sie
 przyczyniac.

przyczyniając, tobie oddać dużą zsiłami,
ciało zmysłami sprawui ze prośbę nauczay, pro-
wadź, broni, czasu każde mianowicie czasu-
smierci bądź mi targą przeciw nieprzyjacio-
tom moim na dziesięć rospazających a wszystkich
opuszczonych wspomozycielko, ktorey przyczyni-
tak jest poważna iż o cokolwiek najwyszszego
Boga prosisz zaraz otrzymaś tobie klucze
Królestwa niebieskie^o y skarbow tobie poru-
czone są, tyś nad cherubiny naruciwsza
y niżli Seraphinowie Boga naibliższa tyś
Abraama Izaaka y Iacoba Oycow twoich naj-
wyższa ozdoba, imienia twego chwale y godności
twojej słęznosc, łaskawosci twoje, chryności wszel-
kie y wiek płeć y ięzyk wyznawa iefies wy-
wyższona wyzey wszystkich zaiste pow-
Anielskich, iako dni widny obroczyły cię
ogarnęły cię kwiatki rozane y nadobna lilia,
zbaw mię a niezapamiętyway mię w tym pla-
czliwym padale, Ba od wszystkich opuszczona

żeńszad

746
mi, cwiślad Vtrapiōna y bolesciami otoczona nie-
naięc odzie oczy obrocie ani Vtrapiōney glo-
wy skłonie nie racz ze sie mię brzydzić arze-
żnicę o matko miłosierdzia zplugawey Vczyn
czystą. oświeć mię, wspomóż mię rozwesel te-
kliwość moię wyrzuceniestwo pokrop łaski-
ści napelni łaskę czynym nabożeństwem serce moje.
Albowiem po Kasiwiejszy Trójcy on dwor niebieski
niema nad cię nic naprzedziwnieyszego zachę-
tze pięknieyszego na samo tylko mię twoię nie-
czyste duchowie drżą przed twoią łaski-
mocy ciemności wole bokosci piekielne Vcie-
kaiaę na twoie samo skienienie, bramy Rayskie
otwarzaiaę się tyś nadzieia wszytkich Chrze-
ścian po Panu Chrystusie o krolowa miłosier-
dzia do ciebie wolam sierota do ciebie w-
zdycham Vtrapiōna wygnanca z tego pa-
łotu płagliwego nieodwracajze proźbę, twa-
rzy twoiey o Matko moja, ale racz wspo-
moc.

moj pracującą w poręczy morzy, racz bydz
ochroną moją czasu gwałtu mego racz ratunkiem
y podporą moją bydz a potem w ygnaniu,
racz mi pokazać błogosławiony owoc Jezusa
Chrystusa znasliżnieyła twarzą twoją.

Ożwiante słowo P. Jezuse we Bosc D.

ze moy czemuś mię opuścił Vważ ciężkość gra-
chu y wielką sprawiedliwość Boga Oycy i
jednorodzonemu Synowi nieprzepuścił ktor-
y nigdy nie przelżył a ze zmiłosci kuman-
przył na się grzechy nasze y tak wielką
mękę cierpiał, dosyć czyniąc zamiespra-
wiedliwości Bogu Oycu swemu czemu żydzi
nie poznali P. Jezusa mając takieśne pro-
roctwa o przysciu jego y gdy zniemi żył,
wielkie cuda czyniące widzieli a niewie-
rzyli wen bo byli głupiego y nieważnego
serca, ztąd w wielkie grzechy zasli, y nara-
kie nie szczęście przysli, Raab P. Boga nie
znata

znata cudow iego niewidziata ient onich sty-
 lzac a Vwazaiac ie y hie^o Vwierzyła w Pana Bo-
 ga sprawil to P. Bog iz onim wiadomosc wzie-
 la, y od zguby pospolitey wolnq zostala. V.
 Na smierci doczesney y wieczney wkosciele S.
 ma pamietac zaalecenie y ziej krwi chcial sie
 P. Jezus. wedle ciata Vrodzic. a oney obywatel-
 la miala Ierycha spulznia mieszkajacy wiek-
 lszq wiadomosc o sprawach Bozych maiac, a
 ze ich nieuwazali y wolisze Bōzey sprzeci-
 wiali padla na nich boiazn wielka o ktorey
 wiadomosc wziqwszy nieprzyjaciele ich
 smiele na nich zelopusczenia Boze^e nastq
 pili, miastot ich zniszczyli. a ony okrutnie
 pomordowali, Vwas Szescie Raaby y za-
 plate doczesnq y wiecznq, iz sprawy Boze^e
 Vwazala a ty wiedzac iako P. Bōg karat,
 y obiecuie karac tych ktorym dal wiado-
 mośc o woli Swoiey. a ze niechcieli ony

amiedziec.

wiedzieć y onę pełnić. mowi P. Bog do nie w-
dzicznych wiedzieć owas niebode. Szukac mi-
będziecie, a nienaidziecie mnie, wolat do mnie
będziecie, a niezmilwie sie nadwami bądz wdz-
czną wiadomości owoli Bozey onę pełnić i-
ko zna i wielką miłosierą Szukaj P. Boga poku-
go znaleźć możes przez pokutę y skruszonę
serce, słuchać głosu paskiego przez spowiedni-
ki kaznodzieje przez pismo S. y natchnienie
Ducha S. a skłoni P. Bog Vcho swoje na wo-
tanie twoie czasu kезде. a mianowicie cza-
su śmierci twoiej oco go Vstawicznie prosz,
gdy natenczas będą Vstawac siły twoie aby
przybył naratunek y znaimillzą Kasię
szą Panną y sam zwyciężył w szytkie ni-
przyiacioly twoie ktorzy natenczas w szyt-
kie siły swe y fortele nacię obrocą. aby cie
odtashi Bozey y od żywota wiecznego od-
dalic mogli wiecznemi czasy.

Tym słowem

476
Tym słowem Wszy nas P. Jezus iak wewszyc-
kich potrzebach a mianowicie przy smierci
mamy opomoc do nigo wolac pięć postrzaw
z pięciu liter Imienia Pana Jezusowe^o
Jezu nadchod miera niech miła ynet
smierec twoia we krwi twoiey niech się ob-
mywam, wranach twych niech spoczywam.
Ey namillzy Jezu podai mi rękę miłosierdzia
swe^o iakos podał Piotrowi S. na morzu toną-
cemu, choc mu sto o Vtonienie dogesne lecz
mnie moy namillzy Oycze idzie o Vtonienie w
morzu wieczne^o potępienia iesli mi nie podasz
ręki miłosierdzia swego y ratunku oktory
cię proszę. Zmiłuy się Oycze łaskawy po-
mai zem iest proch y ziemia. a iako ziemia
się ruszyć nie może bez ręki ludzkiej.
tak i ja nie mogę bez pomocy twoiey
wzrusz proszę tej ziemi serca me^o za-
twardziałosc boiaznią twoią posiey na
niej

Wrey na sienie przedsięwzięcia dobre zału za
grzechy y wypełnienia przykazania twego spuste
na nie deszcz łaski Ducha Ś. ogorzey ię Noncen
miłości swey y bliźniego.

Wszal się mię a obróć oczy miłosierne na mię i a-
kos obrócił na Piotra Ś. ciebie się zapracęgo
pokaż nademną takie miłosierdzie i akoś
pokazał nad totym zput ztobą nakręsyu
wylęczym, któregoś zbawit z miłosierdzia
sweo bez zasług tego zbaw mię też ztegoś
miłosierdzia choć w zasługach nieie siem
rowna onemu, swiatłem łaski Ducha Ś.
oświeć ciemności serca mego dai mi poznać
aby m obaczyła wielkość grzechow moich
y wielkość łaski y miłosierdzia twoo, które
odemnie dla grzechow moich prosię nigdy
nie oddalać.

ARTYKUŁ WYSTAWIAJĄCY
miłosierdzie Boże.

Oycze miłosierdzia tyłkom ia tobie wyznata.
 grzechy sywota mego ales ty łaskawie przy-
 iat, przed oblicznością twoią tzy moje i am
 w smutku do ciebie zawolala atys Vstyszał
 zwysokosci twoiey niegodny placzliwy oles-
 moy Tam sie pilno ieno poczeta badac o tobie
 Panie, aliś ty mnie wysluchal y wyrwat
 zciężkosci moich. do ciebie zawolalam rozse-
 rzając y wznośząc ręce moje atys sie mnie
 Vsalowal. a wszakże niedłamiś tego ani
 dla prosby moiey Vczynił ale yżeś ty dobry
 O zaprawdę dobry ktoby sie był kiedy mnie
 Vsalował w upadku moim gdybys był nie ty
 o mity Oycze moym nie darmoś sie nam kazat
 Oycem naszym nazywać o moy Panie albo
 niem żaden okrom ciebie nie Vmie sie poza-
 tować nas. prawdziwie, ty sie sam frusielś
 znieposłuszeństwa nasze ty sie sam raduieś
 z nawrocenia nasze ty chasdyś staranie nasze.

Ojcankie

Oycowskie ty okazdym obmyslałz sledwa do
ciebie kto welthnie Oycze łaskawy a lity za
razem miłe sierdzie pokazujesz.

O Piątym Towie, P. Lesulowym

Widząc P. Iesus iż sie wszystko wykonato a
by sie prismo zysciło rzekł pragne Vwaz iż
P. Iesus przez wszystko czas życia swego zwie
ką pilnością starał sie aby we wszystkim wypeł
nił wolę Boga Ojca swego y przy śmierci w wiel
kich boleściach na krzyżu Vwazał iezeli one
we wszystkim wypełnił, y wspomniawszy iż
ieścze octu niepił, y zawołał pragne Aż nie
opuścić nie chciał z tych ciężkości które mu
ocięć nosić kazał.

A iż żywot P. Iesusow iest nauką naszą, zto
Vezyc sie mamy abysmy przez wszystko czas
życia nasze iako z najwyższą pilnością stara
li sie pełnić wolę Bożą y by w najwyższych
trudnościach, Vtrapieniach y chorobach mamy
pamiętać na powinność chrześcijańską y za
konny.

conną na regule y sluby Wwagaigcz żeś my
 Bogu a nie człowiekowi przysięgli który le
 nie y wie skrytości serca nasze^o aniżeli my sa
 ni y widzi intencye dlaż^o opuszczamy powin
 ności, y łamiemy sluby acz czeka cierpliwie
 namrocenia nasze^o gdyś droga dusza nasza
 przed oblicznością ie^o przemienia zgasem spra
 wy nasze, iednakże przyjdzie ten dzień które^o
 będzieś ściśle osądzona ze wszystkich spraw
 twoich, y będziesz zanie zapłatę, brac za opu
 szczenie powinności y łamanie przysięgi, kara
 nie, a zapelnienie powinności y slubów za
 płatę wniebie wielką. które y Jan S. powieida,
 iż cko nie widziato, ani ucho styżalo, ani serce
 człowiecze pojąć może co P. Bóg tym nagoto
 wał ktorzy pełnią wolę ie^o. Takó potrawę
 korzenne, słone, słodkie wielkie pragnienie czy
 nię wktórym, nie słaczne napotrze smako
 wite sie stały gdybyś te korzenną potrawę
 Wwazaniem meki Pana Jezusowej miał i sy
 leżących

leżowych y piekielnych serce swe napelnita wiel-
kie^o byś pragnienia dostala do poprawy zycia
y ten nie smaczny napoy pokuty smaczny by
sie zdal, y ta slona potrawa Vwazanie sy-
watow swietych, ktorzy gwalt nieuczynili, y
gwalttem^o porzynali nieznosne pragnienie spr-
awowata wielu, dla ktore^o przykrosci napoiu zy-
wata sakonne^o y pulcelnicze^o nasycic sie nie
mogli przykrosci malo ce Vzuwaiges dla pra-
gnienia wielkie^o, a pokarm slodki, Vwazanie
chwaty, niebieskich dobrodzieysiw y milosci
Boszey, ktorym dluzje na karmione dla pragne-
nia nieznosne^o omdlewaige azadny rzuga nie
mogge bydz ochlodzeni, ieno widzeniem Pana
Boga gdybys temi potrawami karmila serce
y Vmysl twoy za pomocą Boszą wielkie byś
pragnienie Vesula do tak^o milosci Boszey,
y do wypetnienia przykazania Bosze^o, regu-
ly y slabow zakonnych postrzaly pra-
gnoce wolę Boszą petnic Otworz Panie serce

noie w zakonie twoim y w przykazaniach
twoich naucz mię chodzić dai mi zrozumieć
wołę twoję Duszo moja weselsie ze to za
przykazanie dano abyś miłowała P. Boga
y bliźnie. O przedziwna mądrości y ro-
zumem niepojęta miłości któraś takie pra-
wo postanowiła na wystupę królestwa niebie-
skiego. O ciedyna y naidostoinieysza zapłato
twoich pracujących nastodźy Jezu o nai-
nijsza cząstko dziedzictwa niebieskiego cie-
bie miłujący naidroźszy Jezu oskarbie
wiekuisty dla ciebie światem gardzących
naymiłszy Jezu o ciedyne wesele dla ciebie
placzących nazywdzię cznieyszy Jezu o
zdrowie nieśmiertelne dla ciebie Vmieraig-
ych naypotrzebieyszy Jezu. Niechże scie-
bie czerpam wodę żywą. O studnico nay-
rozkosnieysza, której Eskłotowawdźy
uzbym daley. Tym ciebie miłości moiej

niepra

niepragnęła niechże zstąpi na mnie iesa i aslo
Isa wdzięczney miłości twoiey na serce
moje, którą będąc skutecznie napelniona
był dalecy nie szukala sadnych pociech oblu
dnych natym pudole plagu nadziei P Bona me
AKTY, PEŁNIC PILNIE

PRZYKAZANIE BOZE

Najmilszy Boze stanowią we wszystkich pro
kazania twoie Vstawy sakonne słuby iako na
doskonale wypelniać aż do śmierci Nai
milszy Panie będę wyskakować z radością
iako obierzmy do postu twoich najtęsknot
P. lenienia twoego, y cokolwiek się cię kę
pr. ytraci, w służbie twoiej y. od siebie od
pędzę, Najśliczniejszy Panie lesu do
cheru y do innych zakonnych postap
kow najpierwszą będę Vsiłowała ze wszyst
kiej miły mojej abym cię się po dobiła
Vchowy mię P. abym serce Vtracać miała
do nabycia do skonalosci Chrzescianskiej
y zakonney

y zakonney ale co dzien oney zwiększa
 miłością będąc pracując az do śmierci oney
 się nasycić nie mogące. **Mowa 1. ohr. P.**
Przysłowe. Gdy ocet wufia wziął rzekł,
 wykonali się V waszemu P. Jezus nie rzekł,
 y wszystkim już wypełnił, co była wola Boga
 Oyci me^o ale iż się wszystko spełniło iakoby
 kto inny a nie on te prace y męki ponosił, nie
 dla tego in^o i^o ieno dla tego iako przynaro-
 dzeniu y przez wszystkie żywoty swoy wielki
 przykład pokory zařtawie chciał, y przy
 śmierci temi słowy Oni cie Verzy iako ma
 drość przedwieczna wiedząc iakie potrze-
 bna ta cnota, że iako stonca wszystkim ro-
 zom stworzonym potrzebne do rozrozmienia y
 zatrzymania cnych, tak pokora iest potrze-
 bna wszystkim cnotom do rozrozmienia y zatrzy-
 mania cnych ona iest wdzięczności y sło-
 wu cnot ona iest skarbnicą wszystkich cnot
 ona iest zacności bo dla niej wysokie
 miejsca.

mieysca y pierzge wniebie pokornym daia
ona iest drabina poktozey ludzie wstepu
az do serca Boze^o ona iest targa przeci
ko Sprawiedliwosci Bozey y dla niey od
mienia P. Bog Dekret Twoy karanie od
dalanie ^z tasek Twoj dla niey Ka
swietliza Panna matka Boza zostala
iako sama zeznacie ady mowi weyrzal
P. napokore sluzebnice swoiey dokto
cie wszyscy przykladamy swięci y naukam
barzo pobudzaja iako Apostol Pawel S. mo
wi chocbyście wszystko wypelnili mowcie ze
smy to wypelnili cōsmy powinni byli iednak
zesmy sę slugami niepotrzebnymi iako
y duszna kto rozum ma to zeznac musi
iz niema cztowiek namniey okaziey ni
skąd de pychi ale raczy do pokory
same nature Wwazajac y chocby miał ene
ty Apostolskie adys niewie iakiey wagi
sę przed P. Bogiem bo iako zrenicy oka
maty

maty prosek zawadza tak cnotie przed P.
 Bogiem do zapłaty anagla intencya
 przeladza cktorych my nie wiemy a dete
 caka kamien sam sie znieysca ruszyc
 niemoze bez ręki ludzkiej tak y my bez
 pomocy Bomy a dlatego y najmniey by
 myśli sami z siebie mieć niemożemy bez
 łaski Bózey, a dlatego gdyc one Pan-
 Bóg do serca podać Dziękuiemu za nie
 a pros aby one w tebie do skutku przy-
 wieść, z tego miłosierdzia zktorego one
 podał do serca twego a gdy co dobrego
 wykonasz. P. Bogu też zniżay a nie
 sobie onemu za to dzię kuąc a spokoję
 to mu ofiarując prosząc go abys tego
 nie Vtraciła, przes pychę ktora iest iako
 ogien ktory by naszczynieysze rseczy y
 naspianiałże wniwcz obraca y niszcy tak pycha
 caoty s. by najwiękżze wniwcz obraca y
 łaskę

laskę Boga wynieść z serca ludzkiego.

AKTY POŁOBY.

Zaden sie naidobretliwŝy Panie nie
naidzie tak niewdzięcznym tobie iakom ja iest
Potrawie sami y swięto kradoćwie naimilosier
nieyŝy Panie doskonały by tobie sluzyl
bys im tak wiele dobrodzieŝstw uczynil iako mnie
Nie nieznam ani miluie naidawŝy Panie
tylko ziemię, a dlatego nie iestem godna, o-
czu wniebo podnieść nie tylko wniesć tam.

Wszystkie nieme bydlęta weŝłao swego spo-
sobu do ciebie sie P. przybliŝaig tylko ja sama
nieskonczona synwota meo brzydkeŝcia od
ciebie sie oddalam. Plugawŝa zaiscie ie-
hem dla owczehw moich Panie nadwŝy-
kie trędownie. Naidobrothwŝy Boze ŝlu-
ŝnie hym wogniu miała leŝeć y od innych
ludzi społeczności odrzucona abym ich

ŝnadz

Snadź nieprawości moich grzechów nieza-
 razyła. Niedaj Boże tego aby miata
 pragnąc pompy y marności tego Świata.
 Życze sobie najsprawniejszy Boże aby
 ludzie wszyscy poznali nieczemność moję.
 a mnie na oczy wyrzucali niegodności moję
 Panie, abym w wszystkich była dla Ciebie wpo-
 gardzie. *Śłodme słowo P. Jezusowe.*
 Życze wręce twoje oddać Duchu me^o Wz-
 yszym słowem Wszycię P. Jezus ziaakę po-
 kora, chęci, y miłością maś oddawac du-
 sze swę P. Bogu, (Gdy wola jego będzie)
 od któregoś onę wzięta bo i jeśli byś niech-
 ciata Wmrzeć choćbyś żadne^o grzechu nie-
 miata, to byś za to samo wczyscu męki cier-
 piała co stąd obaczyć możesz na przykład
 gdyby król iakiemu Wbogiemu Kmiotkowi
 bez wszelki zastugi ie^o dał do czasu kilka
 namiętności których aby Wzywał wedle praw
 krolenckich

Krolewskich czasu kienaznagaige ieno do
woli swey Krolewskiej, y gdyby zaś potym
od niego one krol chciał odebrać ażeby sie
on kmiotek sprzeciwie chciał woli Krolew-
skiej ziąk by nie łaską one od niego od-
brane były a za niewdzięczność łaski kro-
lewskiej y sprzeciwianie sie woli re^o. Vwa-
żająćy wszyscy inszygowali na niego iż sie
śniat woli Krolewskiej wtym sprzeciwie
y taką niewdzięczność za dobroczynność
pokazać krolowi toż sie dziecie takiemu,
ktory z dobrego wola y spokojem nie chce oddać
dułszy y żywota swe^o gdy P. Bog one przez
śmierć od niego odebrać chce. Tak o oblu-
bienica Vzywa sukienki, sukni płaśza,
Korony, nełzenia y inszych kleynotow,
wschodu y Vcciwosci tymże sposobem
przyobleż sie wsukienkę skruchy a
zwierzchnią suknię nadziei Vktorey^e
te dwa rekawy niech będą Vwazane
Sprawiedli

rece twoje Boże mój Uczyni mi, a dusze na
poko biensko y obras swoy dajesmi Tęto-
rac zsta kę miłości oddac pragnę zia kę mi-
łości onę mi dat, o Boże obrońco moja mi-
łostie rdzie y Wnoscie moie, prośę cię Wnizo-
wym y pokornym sercem nie pogardzay św-
żenia swego zmitui się, a niepomni grze chow-
miłosci y przes wżutek czas życia mego
ale bądź miłości w miarę grzesney zmiłostie-
dzia swego Panie pragnę się rościć, światem
y światem, a zto bę się Bogiem ^{moim} złączyć. Oto
pragnę iść do ciebie Cyca meo adys nie-
mam ^{moim} e krom ciebie inżego Przyjmij siro-
tę, przyjmij dziecko twoje. A racz odpuscie
wystęki y głupstwo moie, a adys mię tu był
postawił na tym miżernym świecie wtey ble dli-
wy y drodze na korey ciemności wielkich sił
desu, y wiecego zginienia o kazji wiele posta-
dziłes mię wtym Wmierałym żywocie, w kto-
rym nieprzyjaciół dosyć zamięłania płaczu,

T-bostwa.

y bóstwa bożni smutku y wielkiej
 nędze pełno y kazałeś mi chodzić poniey
 tak abym nie minęła ciebie albowiem stworzy-
 les mnie do siebie y niemogę być Vspokoienia
 dokąd nieprzydę do ciebie bo ty jesteś kres
 mojej wesele moje, ty jesteś Ojciec mój. Bog
 ty jesteś miłośnik mój, i światłość moja ty
 jesteś korona moja i chwala moja tyś naj-
 wyższe dobro moje i o krom które^d nie nie
 jest lepsze tyś jest morze wszystkich dobr.
 Sktorem się ią pragnę rychło cieścić. po-
 wstanże tedy chwalo moja powstanże lurnio
 wdzięczna, powstan wesele moje, pragnę pra-
 gnę ruz się rozstęczyć stym światem y scia-
 łem, a ślubę się Kochanym oblubienicem zstę-
 czyć oiedyna y dostrateczna zapłato two-
 ich pracujących naśladzcy Jezusa Onaymil-
 śsa czątko dziedzictwa niebieskiego. cie-
 bie miłujących naychrońszy Jezusa Oskarbie
 wiekuiſtry dla ciebie światem gardzących
 naimiſszy

naimillſzy Jeſu o iedyne weſele dla ciebie pa
czących narwdzięcznięſzy Jeſu, ozdrowi
nieſmiertelne dla ciebie Vmieraia cych ni
potężnięſzy Jeſu, bo twoia pięknoſć
wdzięcznoſć, barzo przyciąga ſerce moje d
ciebie o kwiatku naſłiecznieyſzy y nawię
liwitnący naſtołſzy Jeſu przyozdobſze d
ſze moje oną pięknoscia miłości twoiey y z
ſługami męki ſwey o iako mię teſkno do c
bie dobry Oycze iako ſie płaczem na karm
nie może dufka moja do kąd zioła nie będzie
złoczona, O kwiitnący y naraſnieyſzy B
że moy iakoſ ty na dobny miły moy ſtwo
rzycielu iakoſ wdzięczny ztyſięca wybran
roſtkoſny o bliſieńce dufke moiey Wtobie
moie kochanie Boże moy, to bę ſie ia wy
chwalam y wtobie wſzytkia nadzieia moja,
przeniſni ſerce moje pataięcą miłością tw
ią, abym ia nią zraniona dla niey wtobie
Vmarła, Omocnoſci niezwyćezona a nai
millſzy

miłszy Iezu ktore^o miłosc zwycięża słogoscią
 śmierci, onaypięknieszys obłubienge Iezu,
 dajże mi pod cieniem skrzydeł twoich miłe
 Vmżec, tobie się wszytka oddam o redyne
 a nieomyłne Vłanie moje, tobie się ofiaruję
 onaipewnieysza nadzieio moja, wcię się ocho-
 tnie wrzucam ona miłsze zbawienie moje od-
 dal moy Iezu, oddal myśli y chęć od wszyt-
 kich rzeczy stworzonych ktorekolwiek są
 pod niebem abym iedno o tobie samym myśla-
 tys iest światłość moja Boże moy nie dopu-
 szczay że ciemności gnamię abym się snac nie-
 odbłąkała od ciebie, tys białsta zbroia y
 targa moja, mocność dusze moiey Panie
 przeciw nieprzyiaciołom moim nie daj się mi-
 ęć, ani mnie opuść. Boże nadzieio y obro-
 no moja, dajże mi Vmysł stateczny y wpa-
 niały, abym ci wzywey wierze nadzieie y
 miłosci gorącej y we wszytkich cnorach sta-
 tecznie trwała y nieprzyaciół sie moich
 na wieki

namieki niewstydata Ja niewluku moim V
ani miecz moi mie zbawi ale wtobie Bogu
moim wszytka nadzieia moja iest polożona pro
niech nie będę zawstydzona dayże mi pr
sc dosiebie, obracam serce y mowę moję Krol
wo. nieba y ziemi Najswiezsza Panno Matko
miłosierdzia ktore° wszyscy ludzie żywi y
Vmarli w mękach czyścowych doznawali
za ktore bądź pochwalona tysiący sięcy
bez licy y nie Vstanie o dwysyć lat
Stworzenia wiecznemi czasy. Ja zewszech
nainiegodnieysza Sluga twoja dziękuję
szczególnie za wielkie miłosierdzie ktore°
doznawam prześ wszyte kesaś zycia me
czasu kезде° bo gdy by nie przyczyna ty
ia dawno by iuz nade mna była wykonana
sprawiedliwość Boga W. ktora ia co codzi
na za sługowie grzechami moimi alety Vsta
wieżnie Błagaj Boga Wszecchna daj cego,
a iednak mi miłosierdzie ie°, iezeli kiedy
ia ko

ia ko terazniejszy^o czasu następującej
godziny śmierci mojej y następującego
Sądu Bożego proszę Matko wielkie^o miło-
sierdzia rą^o w^ołagiewac sprawiedliwość
Boga W^o Trojcy iedyne^o a ziednai mi ta-
skę y dekret zbawienia wieczne^o y nieo-
pułczay mię do brony swojej namienienie
oka p^oki zaskaraniem y przyczyną twoją
nie stanę się dziecką chwaty Krole-
stwa niebieskie^o a ra na wieki będę wychwa-
lała miłosierdzie y obronę twoją Aniele
trozu mój N.P. Patronko mój. S. Augusty-
nie, Ojciec mój. S. Bricido Matko mój
S. Katarzyna, y Wszyscy Święci y Patron-
ki moje Którzyście przepłynęli to burzliwe
i szatańskie pełne morze światła te^o
y wieczną zapłatę za zaśluga walce ieliesci
obdarzeni aniełskongoney chwaty Koron
wanym palac u niebieskim ieliescie W^o Koro-

nowani.

nowani wspominićie naduższę moie iusze
tem sie rozstaięca y na Sad Boży sie por
ięca. Wezmiecie kadiłni ki goręcy miłos
walszey a niechay wonnosc modlitw walsze
zamnia grzeszng przydzie przed Złaię siat
Troicy przesławiejszey przyczynicie sie
y do Naswiejszey Panny matki miłosie
dzia aby sie swami Prawitami zamnia grze
szng, y ratuycie mie przyczynę swą wte
raznieyszy gwałtowny ostaię potęsi
C w posrodku żywota a śmierci iestem te
ras) a kogoś inższę w spomozycielu y
pośredniku szukać będę. a moy P. le su
mitosierny, a za nie ciebie Oyca y oblubienca
meo spólnie z Naswiejszą Panną y Matką mito
sierdosa zwiększa pokorę sercem ukruszon ym Vp
dam przed obecnoscia waszą wielmożną prze
stanie między sprawiedliwoscia Bożą Oyca
a duszą meą. Vstawię waszą sprawiedliwosc

iego. a ziednaicie duszy moiey Dekret z Im-
wienia wieczne^o o moy Iezu z Nalwiftszą
Panną Matką swą naimiłszą nrecdste-
puiecie oclennie pociecha moia iedyyna Ie-
zu kochany niegpuszczay ze mnie omiła
o brono moia raś ze bydz zawsze przy-
mnie na iedno monienie oka prosze nie
zstepni oclennie wta bte wfsz ytko Vsta-
nie moie tobie sie oddaie tyś Bog moey y
Ociec moi nawięki dajze mi to aby mi sie
nawieki z tobą nigdy nierozdzielita przy-
ni ze mie do krolestwa swe^o aia nawieki
zde wyspielowala miłosierdzie twoie albo-
wiem ty Panie zbawiaś Vstągcych wtobie
zbawse y minie niegodną Slugę swoję aia-
sa miłosierdzien twoim, stawię sie obli-
nosci twoiey, y będe na lyczona ady sie na-
demną obiawi miłosierdzie y chwata twia
am sie dopiero będzie radować duszo moia.
wtobie Panu moim y będzie rokoszowała

W Bogu z bawicielu moim.
Gdy Crucifyz przed cesy. Na-
wiaz ci beda mow te slowa.

Panie odkupiles nas chwala tobie zagor-
nia megie twoie, przez Ktora cie probe y
przez bolesci Nalwictzey Panny mie y in-
siedzie nademna y nad grzechami memi
dla onych nie oddalai nie, od tasi k swicy
y nie podawai mie na wola nieprzyniaciel
moich y prosta prz ymi Ducha meo we-
dle miłosierdzia swio a nie sprawiedliwo-
sci swicy obchods sie zemna gdyz bi de
dawala ratunek zycia meo.

Jesus Maria niech cierpie mech Vm-
re niech walsz a nie swoia zostane. O Le-
zu nadzieio meia niech mi da zywot smierci
twoja, Maria Bogu rodzico naczylisz
sew szech dziewie blagay samie Syna swio
Vprosmi abym szak naynieksza miłoscią
znosila

725
śnosita te boleści zwohiego y siednaimi de kret z hamienia wieczne^o chochary Jezusa obłubienge moy prośbę przesi^o e boleści ktoreś cierpiat na krzyżu przed śmiercią swą ratui mie w tych boleściach miertelnych a dziękując Vnierzonym a nie kornym sercem, zes mi to dat z niewymowione^o miłosierdzia swego zemięst na krzyżu zakonu. 8. trzema słubami iako gwoździami przybita do nieba.

Przyśięść na Crucifixie.
mowa słowa & namit y Jezus obłubienge dusze moiey z raka miłosćią ius Vmicraige zostawiles mi siedm słow a Testament wedle ktorych syczylam sobie przez wszystkie czas życia mego żyć y teraz wedle oney pragnie oddać duszę moie wręce twoie. **Namit y Jezus** prośbę ze wszelkich narańegodniejszych stworze^o nie twoie zmitui sie nad wszystkiemi mi^o przyiaciela

przyciaciotami mojemu odpusc im grzechy
wspomols ich we wszystkich potrzeba
y dai im obfite błogosławienstwo swe
leu namilszy proście przez wszystkie
zastępy ^{śmierci} y mekę twoie okrutną, zmiłui się
nad wszystkimi grzesznymi a dai im po-
znanie grzechów ich y miłosci swej z ko-
rezy ich znisz grzeszących y dai im to smi-
lesierdzia swoje aby wznawszy grze-
chy swe nawrocili się do ciebie przez za-
łedeczny y pokutę prawdziwą. 3

leu najmilszy y proście przez te bo-
lesci któreś nateręzas cierpiat adys do
Boga Oycy zawolat Boże Boże czemuś mi
opuścił nieopuszczay mnie ^{teraz} adyżes Alami
cierpiat bydz opuszczonym od Boga Oycy
proście cie przez te bolesci któreś nateręzas
cierpiat ratuy mię w tych bolesciach mo-
ich y nieopuszczay mnie, póki ducha weide
stawac będzie.

Namięta.

Najświętsza Panno, prosięcie przes
 te boleści ktoreś natenczas miała gdyś naj-
 miłszy. D. Iesus. Włochany Syn twoy od-
 dał ci Iana S. za Syna a ciebie Ianaowi za
 Matkę y nam wszystkim w osobie Iana S.
 prosięcie Matko miłosierdzia raz mię-
 macierzynskie staranie okolo mnie niego-
 dney Corce y służyć swej poki ducha
 wciele, y staw sie zeminą na sąd Syna swego
 y zjednać mi miłosierdzie jego.

6.
 Iezu najmiłszy bez taski y w spomozienia two-
 ie stem iako ciato bez duszy prosię wtrusie
 nad niedźną duszą moją a obdarz mie z łaski
 swojej a bym wstawicznie pragnęła pełnić wo-
 lę świętą twoją poki dusza wciele.

7.
 Najmiłszy Iezu dziękuję iako z największą
 pokorą iść wemnie niegodnym stworzeniu
 kiedy wypełnił wolę Twoją.

8.
 Najmiłszy Iezu oddając ducha mego wprze-
 bity bok twój dla miłosierdziej y przyjmiesz
 ducha.

ducha me^o wżranione serce twoie dla miłości two-
iej o co cię proszę przez wszystkie dobrodziej-
stwa któremi pokazujesz przez wszystkie czasy
cia mego, a mianowicie proszę cię o to przez
okrutną mekę twoją, którą podjął z miłości swo-
jej dla miłości mojej. proszę najmiłszy Jezus
dla drogiej przenaświetszej krwi swojej któ-
rą iętkropiona dusza moja przyimi duszę mo-
ją wprzebite bok swój, krwawy pot P. mego Je-
zusa na trójaki modlitwie w grocie wylany
niech będzie zamną gładząc przestę grzechy
moje za które serdecznie żałuję. Krew Pana
meo Jezusa Chrystusa przybiegowaniu wy-
lana niech będzie przedemną gładząc wszel-
kie okazy do grzechów do których woli
nie mam ieno się ich dla krewkości mojej ob-
wiam. Krew P. meo Jezusa Chrystusa, zło-
ty jego najświeższej koronę cierniową wy-
tłoczona niech będzie nademną błagając gnien

Boga

220
Boga w Troicy S. iedyneho a iednaimy ta-
skę y miłosierdzie iego zaktorym by wsta-
orzechu smiertelne^o y powstachne^o żyjąc, y
Vmieraicy dekretu potępienia wiecznego,
Krew P. meo Iezusa Chrystusa znak y nog,
awozdżiami do Krzyża przybitych niech
będzie okolo mnie na obronę od wszystkich
nieprzyjaciół moich proszę najmilłszy Iezu,
przes znak Krzyża S. dajmi zwycięstwo
nad niem proszę najmilłszy Iezu przes znak
krzyża S. dajmi błogosławienstwo wieczay.
Świeć się, zaktorym bym łezesliwie rozkłada-
sie z tym misernym ciałem y światem a zła
czyła sie z tobą najmilłszy m oblubieńcem moim,
Krew P. mego Iezusa Chrystusa z boku iego
nawiektłego włącznią przebitego żywota wy-
płyniona niech będzie w sercu y w duszy mo-
jej y nautwierdzenie. 1. wiary, z nadzieie,
y rozmązaie: w sercu moim. 3. zał za gre-

chy.

orzech. 4 cierpliwość i pokorę, i posłuszeństwo
twoje. gorąca miłość prosię namill sy le
su, przez imię twoje przesaświętże te u
y przez imię twej Najświętszey Matki
Panny Maricy. dai zemi przez te siedm
stopni przysć do siebie, a mianowicie wiel
ką miłość swoją racz prosię zranić serce
moje. Boże mój Stworzycielu mój odku
picielu mój oświeccielu mój, Ojcie mój,
wszystko dobro y szczęście moje. Kochany
oblubieniec mój y kochaj ze mi ius rościć się
o tym ciałem a stączyć się z tobą Kochanym
oblubieńcem moim, O Panie Boże ty wieś
zemi i a tobie oddała wszystko serce moje
y owoli tobie wysłać na wojnę, bargo nie
bezpieczną y kiedyś mię uczyniłeś zwycie
zycielką nad nieprzyjaciółkami memi y kie
dyś stanę przed tobą niezwyć zoną y.

niezawstyżona

niezawstydzona od nieprzyjaciół moich, a
 Wziętyś stworzoną, kiedyś ^{a iezis} otrześś łzy
 z oczu moich y Verapioną długą ^{a iezis} moją kie-
 dyś mnie obłeczś w late niewinności wie-
 czney, kiedyś wreke, moie daś palmę
 na znak zwycięstwa nad nieprzyjaciół
 moimi, kiedyś włożyś pierścień na palec
 mój, na znak wiecznego złączenia z tobą
 Kochanym oblubieńcem ślubów moich,
 kiedyś mi okazśś śliczną twarz swie-
 dajną pożądaną y wielkim pragnie-
 niem oczekiwaną co jest wielką zatoscią
 serca mego iż się mieszkanie moje na świe-
 cie przedłuża. kiedyś włożyś koronę
 słotą na głowę moie na znak wiecznego koo-
 lowania z tobą barankiem niepokalanym.
 śpiewając bez przesłanku Alleluia kie-
 dyś się poznam z świętymi twoimi Ito-
 ryczas.

tyches od wieku Vmitował, Kiedyls znie
mi za spiewam społecznie Święty S. Vczy
niles ich królami y dziełzicami króle-
stwa niebieskiego do których społeczn
sci przylącs mię proszę.

Czemulś iuz więcey naidobrotliwśzy Bo
przes to niedzne ciato od widzenia wspani
lego y. Vciężnego Maiestatu swego do
puszczals mię odrywac iac iuz wtym mizer
nym żywocie wszadney sie rseczy zgola
niekocham, nic inego ieno ciebie łamego po
zgilać nic inne^o owśelki nad cie niemiluić,
albowiem cokolwiek inne^o miluić, zgola dla
ciebie miluić, dla tegoś tedy cielska nik
czemne^o zdradliwe^o śmiertelnego odda
ła sie wielce po zgdanie widzenie Vciężne
chceszoci twoiey otworz se otworz omie
po zgdany Panię, iac to sierota twoia
Kotaczę.

nie-
 cę do ciebie dobrego Ojca w nadzie-
 cie dobroci twojej, do ciebie wolam racz-
 ze wpuszcć duszę moją strapioną na-
 pełną on wieczny królestwa twego, chcie-
 dyś ty polamić okowy, y oddaćś
 niebespieczeństwa Boże mogności moją,
 kiedyś ty mię wprowadziś do siebie
 abym dalej już nie była związana grze-
 chami moimi bom cię dośyc ^{onem} gniewa-
 ta za co załaskę twoją boleć dusza
 moją wydzwigniś o Boże mój y wspo-
 móż Vboga y nędzną duszę moją, spro-
 chu niegęmnosci mojej, wywiedź mię
 iesli się spodoba z tego więzienia ciała
 mego wyzwól mię od zycia ziemskiego.
 a racz mię miłościwie przyjąć do siebie tam
 gdzie ty iawnie mię czekaś kochaj mię
 miłujesz, abym cię też wychylała du-
 sza moją na wieki.

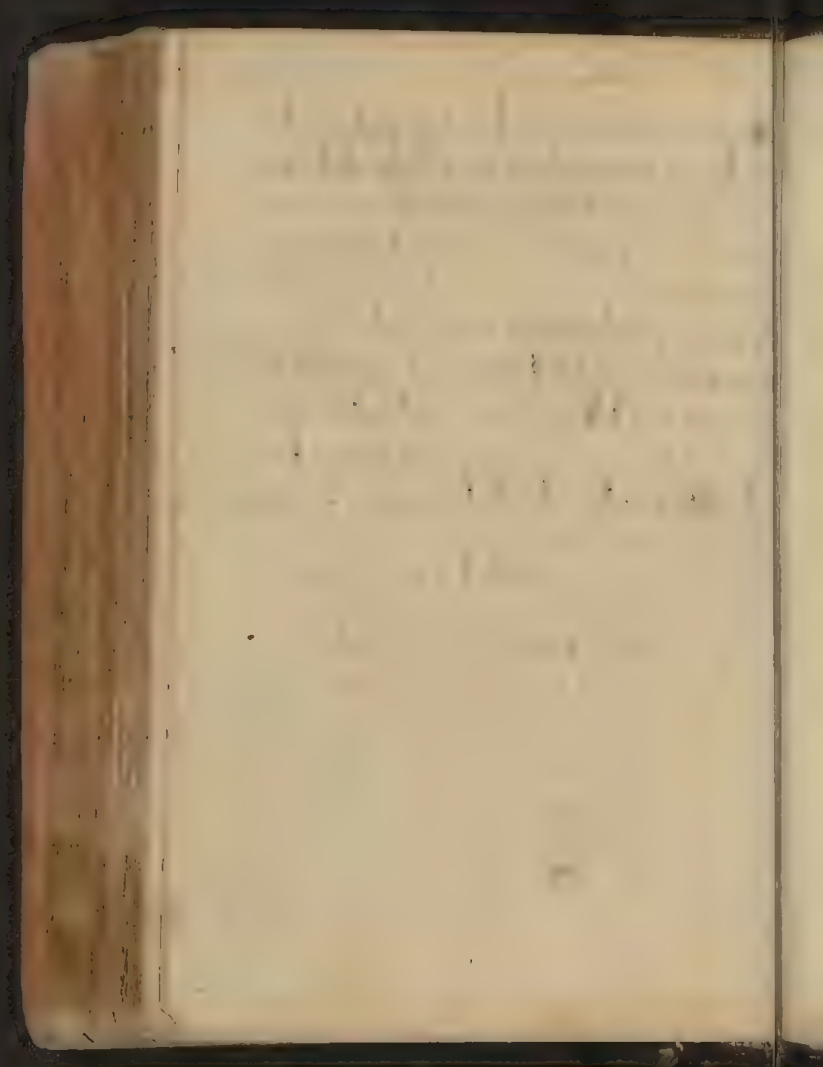
za dobra

za dobra twoie Boze w Troicy S. iedyne Sw
ktore ty mnie darmo, hojnie y schęcią
remi bez przesłanku dawaś y daleś dał mo
ze mi tegoż miłosierdzia zbawienie dus
mojej

Okiedyś ia przyde y pokaze sie przed
niezłą y wdzięczną twarzą twoją.

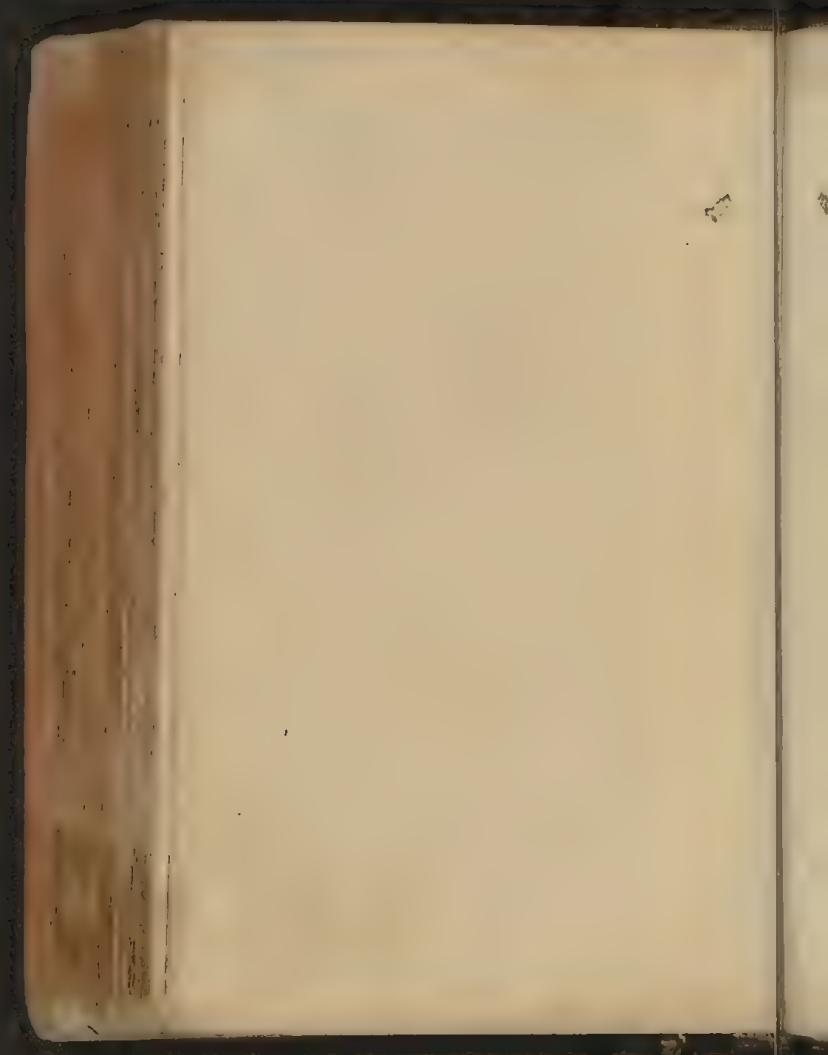
Naimill y Iesu o kiedyś ty do stare
cnie nasyciś pragnienie moje widze Boze
niem oblicza twego. **P**e u moy o miłość
serca mego **M**oy Iesu. Kiedyś ia ciebie
doskonale o siegnę kiedyś ty mnie do
liebie przytulisz abym doskonale mogła
patrzyc na cię naimillze oblubienca mego
kiedyś mie vpoisł zrodłem stołkiem ro
lkośzy twoich kiedyś ia kiedy ciebie
meo naimillze oblubienca chlapiac y ro
lzkosnie całowac będę na wieki. Ry
chloss ia ciebie o Boze moy chwalić będę

Świętemi twemi wniebieskich pałacach.
 Których oto cie pożąda y ius wstaje dusza mo-
 ja moym Iezu zmiłuiże się nademną pamię-
 ajze namię, patrzajze namię stojze przy-
 mnie moym Iezu moym Boże zbawienie moje
 yczy moym, miłosierdzie moje Królu moym o-
 trona moja y nadewszystko miłe najmilszy ^{obłubien}
 sercu memu. W ręce twoje wszechmocne.
 Boże w Troicyś iedyne Któryś mię kwo-
 tył oddać ius, ius duszę moję tyś mię
 kłup **Boże** o daj mi krew iednorodzono-
 gna swego przymiesz duszę moję krewi
 Syna iednego kropioną łzami sie ł-
 memu Panu Bogu w Troicy iedyne.
 mu wniebieśskim ciele y
 chwale najprzystanniej
 łze sercu y sercu
 stworzona na wie-
 ki wieki. Amen.
 Kłękajcie bóg w Troicyś. B. 1. 2222.

139

135

M
Z
C

N
to a
clo
sure
u

Poh

A

36
LASKA
MOYZESZOWA
Z OPOKI SERDE
CZNEY ZDROY
IEZ WIWODZĄCA

Albo też

Namowij Pana Jezusa cierpiącego
dla dusze grzeszney, aby odnowiły swe
choroby przez zał serdecznej do Pana
swego nawrocila sie

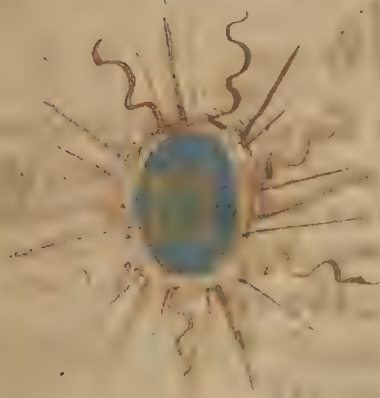
10 po.

Albo też

Pokuta skrucchi z mehi Zbawiciela
naszego.

Anno Dñi 1525

1121
MONTES EM
ECLIPSE DITTE
TAMEL ECLIPSE
MONTES EM

Pier
h: 2
D
more
wsc
putz
h: w
libo
T
erion
lich
maig
pizys
test
serce
ma
sate
Toc
sting

47
Pierwsza namowa z wważaniem mi-
hi Pana Jezusa o tej wopospolitości

Dziwne było naimilsza corho obcowanie
more z ludzmi, kiedy doznawając prze-
wzrostahiech szukałem cie, a naibawzię
podziwować się przystoi męce mojej, która
by wszystkie stworzenie poruszyć miała. Ja
albowiem Bog niecierpliwij, stawszij się
z wielkości mojej miłości, cierpliwym
człowiekiem, o cierpiałem wiele złego, od-
tych, którym siła dobrego uczynilem, iż
marą Biskupa skuszonego w wszystkim
przyspasabił się do wizerunku swego. To
jest rozmyślanie sprawiedliwych, których
serca topniera od wnetrznego polutowa-
nia, nad boleściami meimi, iż z którego po-
silek biorą na strzezenie drogi ostrych.
To jest podziwienie, które zapala wierne
stugi moie z dumiewając się iako to mi.

smiertelny Pan Bóg wynalazł prawota-
row sposób, którym bi tak gorzko i okru-
tnie omrzeć mógł. Jcć rest morze wielkie
i szerokie barzo, w którym między słu-
Aż mój nurzają się, aż do przepaści
Aż wciągając się jako to głębość wody.
Bożkrey, wynalazła sposób dziwny i
bawienia ludzkiego, który nigdy nie był
doskonale poznany od miedzoio świata
tego, ale tylko obawiony jest mądrolim
aby się nie chlubiło wszelkie ciato, przed
stworzycielem swoim. A kto by się był
tego kiedy spodzwał Corako abym ja
Pan nieba i ziemi, a hrol wiekuiący;
ktoremu służy wszelkie stworzenie, na
takie ponizenie przysc miał, żeby stwo-
rzenie moje iadem piekielnym zapalone
miało na mnie podnieść rze swoje zgrz-
tając zembonia swemi przeciwko mnie.
A któremu to czlowiekowi, kiedy na myśl

przysć mogło naznaczonego czasu meki
 moiej; w mieście pierworodnym moim
 Hierusalem, aby sprawa śmierci moiej, to-
 czy się miała kiedy na Tribunała czy bez
 bożnych? Ilo by kiedy rzekł aby miał się
 obrać dzień taki, którego by lud szalony
 wrzeszczał, przeciwko Bogu swemu, a
 na śmierć żądał tego, o którego życie ot-
 wiałał Oziroma to rzecz rako to rozmy-
 ślanie meki zaniedbywasz Corho na mi-
 szaj z czas sie bydz nad opole twarde
 brząc za żądami tego świata. Jeżeli
 otrzymać mozesz odstęstwo twój, gdy
 słyszysz w Euangeliej moiej ogniste slo-
 wa, i płomienie roznoszące z Historiei
 meki moiej. Wzięła się stała złość two-
 ja, nizeli poganow, którym nie rest obra-
 wiona, tażem nie śmierci Syna Bożego,
 niewiedzą bowiem cem ra uczynił. Lecz
 ty która wierzyysz w czyste wojnowy moie

przeciwko sumnieniu twemu, więc hasz
odemnie, reymowki niemasz wnieznośnej
nierodzączności twojej. Nawróć ze się tedy
Corho do mnie cierpiącego, dla wiecznego
zbawienia dusze twojej, a nieci ci nie będzie
ciężko być uczestniczką boleści mojej;
przez prawdziwe nawrócenie i godne grze-
chów twoich obżalowanie, abyś się stała
uczestniczką zmartwychwstania i nieśmi-
telności mojej. Wspomni na mieszczany Jhie-
rosolimskie kochanki moje, jako niepomniac
na dobrodziejstwa moje, powstałi przeciwko
mnie, i jako łoi bieżeli na wytarcie żywota
mojego: tożrazie obraz cierpiącego Syna Bo-
żego, i umierającego za cie i kupującego
wielkimi kosztami naimilszą wolność two-
ją, na zoidoch żalosci i wzgardy pełen, kto-
rymi ty odkupiona jesteś. A jeśli to wiernie
uczynisz i odmienisz z umysłu do mnie się
nawrócisz, przyjmie wonniejącą ofiarę duszy

tworzy; a jako najwierniejszego sluge j
przyciela mego milowac cie bede.

Wtóra namowa z wozaniem po
mania Pana Jezusowego.

Odzienne są bardzo tajemnicze, męki mojej
orko moja, które gdy byś z lepszym serce
wazała, dusza twoja przez łaskę spoiła
i sie zemna, i na wieki odstac nie chciała
i dla wielu ciężkich grzechów twoich
ioremis pobudzała gniewu mojego, zasłuży
i była potępiona bydlę od wilkowi piekielnym
i wiazaawszy ręce i nogi wrzuconą bydlę
i do ciemności zewnętrznych, które są bez
i które który mieszkam w niedostępnej swia
i tości. A teraz przecie ja prowadzą, woli
i osę Synów i Córki Bożyci potępianą i z
i wazani byłem dla grzechów twoich i me
i rzyścinem obyczajem, co sie nigdy mego
i zilo na majestat jednorodzonego Syna

Bozego, kto będzie tak mądry, aby dwa
zaide to rozumem mógł ogarnąć litości
Nianskie. O naimilsza Córko Boża byś się
czesną uczuciła, w którymś zasnęła, nikt
nie o zbawienie twoje, a widziała byś jako
rościeniem się zasłony jakiej, com ja doświadam
wpoimaniu moim, abym tęś zażyczył koszt
tem łaniebnym swobodę twoje. Ale szepo-
ta duszna w którą wpadła nie dopuszczać
przezyszczenem, oczyma patrząc na głę-
bość radę Bożkiej w zapalczywości nie
przyaciół moich, którzy jako psi wscichli
wypadli na mnie o jakie szaleństwo, jakie
sragie serca, j jako przewratne myśli? Po-
brzeli przeciwko najczystsшему Baran-
kowi Bożemu, który by był przyszedł do
miasta kapłanskiego aby był ofiarowany
za cie. Szali to być może abyś nie chciała
wspomnieć na one noc, którzy po wysianiu ze
cie krowego potu, to trawie oni chrustni

poimali mie dawno pozadanego wieczna
 srogo. wyhrzykajac y wyskakiuac iako
 z dygiczy, gdy z dobyczy znaczney do-
 staloszy one międzij sie dziela. Nieładz
 ze tali twardego serca Cerko pomni na mie
 a iako wielk młotści y wdzięczności powin-
 na najlitościowszemu sercu memu domysla-
 sie. I tak albowiem iasna jest litość y dobroć
 mora ktora sie pokazala nocj onęj, śniędj
 ucydany bysem wręcz grzesm iow. rz byś ter-
 nie uciem iako zasnęła, niemożla byś ina ..
 tej sa dzie iedno żeś ty jest twarższa na
 lże nni, że cie niewznusza nieshonczona
 ierplność y cięłość mora. Jzali tego nie
 upatruiesz iako Judasz domownik mo y
 solitorj mem sie był zahoczał, przystapił ku
 nnie, swiadam będąc pokornych obyczaiow
 nocy, a iam go nie kłuc nie odegnał ale sfo-
 lniem sfoiow. ktore by były snadż. skatj z
 mięszczye mogły odpowiedziatem mu

Żyprawde pokazalem tam nieskonczoność
moją miłość, którą miścił grzesznik, ktorzy
zblaznili y przedawali mnie. Ponieważ tedy
ty najmilsza Córko moja wiesz że oświ
żołielka gołow iestem przyjac cie doczas
sic ciężko nagrzyszyla, czemu rozdy, nie
miękczeresz y nienawracas sie ku mnie
namniej, dla nieskonczoney dobrociwości
mojej. Jako wytrwać mozesz y przez iestne
noc wnieprzyjaźności mojej, walczyć prze
ciwko dobroci y cięciści Syna Bożego. Prze
stan ze tedy przyjacielu najmilszy, tego głu
stwa, ktorym poterasz dusze twoje, a pocię
sie ze mną, abym cie policil między slugi me
ie wiernie, we wszystkichem do mu moim, ktorzy
sie boia osterwać odemnie prawdzinoy oświ
dy swojej. Nawroc sie do odkupiciela twoje
poimanego, dla crebu od okrutnych nieprzya
cioli, ktorzy na to sie byli, nasadzili, aby byli
Zniesli pamiętkę tego z ziemi żyjąc
Czas hroty iest y dzień sie uż słułania hu

e: wueczorowi pospieszaj sie tedy nuzli noc za-
 rzy: dzie, noc ciemna pokryta ciemnymi nocnymi
 rzy: smierci w litoręj przesniej wuecznie pła-
 rzy: cę dą za litorę rozpuste y niewreclha roslasz
 rzy: tego zywota. Daj ze mi sie corho poimac y
 rzy: związać powiazami miłości morię, litorym
 rzy: dla ciebie związany był, a zpiłnym narę-
 rzy: zeniem serdecznym pospiesz sie do najsłod-
 rzy: zię przyazni mojej.

Trzecia namowa z dwazaniem po
 Stanowieniu Pana Jezusa v sąctow nie
 Zbożnych

Sprawa moja Corho naimilsza, iako sprawa
 ztorieka iakiego niepobożnego sąctona jest
 ce dziwniejsza, i a sedzia najsprawniejszy w:
 zwi wszego stworzenia od niesprawiedliwo-
 zwi zciow zelzowie potępił iest. Zasłu-
 zwi ytas y litya mi telko stopi sad ale y potępi-
 zwi nie wręczne dla obrzydliwych sprosności two-
 zwi jnych przestępstwa niepokalanego zakon mo-

a wzdaj z najobfitszego miłosierdzia i am
za cie przed sędziami stawał y obżalowan
i osądzony iestem: słuch sie może pokazać
nieznosny w por tuoy, ktora tak zjesz iako
bys godnego smierci nie nieuczynila, a nie
przycznie na myśl com ra dla twego zbawie
nia odt sędziow miasta moiego Hierusalem i
cierpiał. Jac za prawde iestem najwysszego
Ojca Syn, ktory nie z luyrestwa, ale z natury
iestem rowien Bogu, a wzdaj iako bluźnierc
oskarżony y osądzony iestem, oto zem sie sy
nem Bożym ozywiał, ja iestem samą miłos
ścią Bożką, ktora z Ojcem moim wszystko
zporządziła, a wzdaj w białą suknią ubran
iestem i iako iaki bez rozumny nasmięwał
aby m cie do Bozkiej mactrości, ktoraś była
otraciła przywrodek, ja iestem samą miłos
nością i iasnością Bożką, a wzdaj iako iako
złoczyńca okrutnie barzo poanbiony iestem.
Cóż ci też mowi sumnieniu własne twoie co
ko nula i gdy czytasz com ra barzo zniosł
dla wiecznego zbawienia twego: Izali z

przesć mozesz wielkość dobroci y litości mo-
 ej bez zhruciy y wysłania też niepotamowa-
 ny. Co byś była rzekła kiedy byś mnie była
 odrzuciła po miescie krakowskim szarpałnego
 słyszała fałszywe sżargi y iotni one upornie
 a to stojąc aby utrafiły drogą dusze moje
 o byś była czyniła gdy byś była widziwała
 chichli bicia y plwania na śliczną twarz
 moją, abym tała do naimniejszej podłości z
 tą pierwszą wzdrewnił barzo wójmostą pjęt-
 ucie? O coho tuż grzesnicę, iako sie to
 złe upornie opierasz, naimocniejszej łaski
 mojej meci. Oznena mi to iako nawspomi-
 nanie, ty tała pełny y nieomylny Historię nie-
 ppniere łod twoj, a nie głybie woda cięsta re-
 znena z wielkości sżruchy serdecznej. O-
 dę bydz sie wyraził na sercu twoim obraz
 aliczysztzego y najłaskawoszego Syna Boż-
 o stojąc przed sądziami niesprawiedli-
 ymi, niecierze aby sie nimiał y te zruszyć
 nętrności twoje. Zaprawde Litat człowiek

niedobrze nigdy temu stać w rary co na mnie
przednim zmyślali nieprzyjaciele moi, y nary
był barzo aby mnie był wprawał z paszczeli
wielkowi onych, ktorzy stali na pozarycie nam
milszego życia mego. y dziwna to rzecz i
człowiek niewierny; życie czczony iasne s
wiodactwem niewinności mojej iasnie roz
ze ra ianiem do śmierci żadnej przyczyny
nature. Alty wierząc że ra jest Bog praw
przyczyniarac iednak co raz grzechów twor
znowu mnie strzyżuresz. y prawde Corho ile
z ciebie jest, toidze iz na to stworisz, abyś m
znowu ostrzyżowała, a wzdry ia to wsi
cierpić znosze od ciebie takie czehając
nawroccenia twego y godnej pokuty, litora by
wójdarwie mogła od siogosci sątu mego miła
dusze twore Corc że się corho namilsza
przyaciela twego od złości twojej litora cie na
pokrepienie ciągnie, a ra cie ochronie na są
ostateczny, gdzie się rozpięrac z csharz
cielami nasmiłowami y utrzymowa mi

edziesz, wspaniesz sie abys wola quie wu przy-
 ztego, a dćciej powetciac wypadkow dćsć
 uodier, iuz prćwć qinacć; nřzi sie stćnć
 reuleczonć rana tćocia, ić cć wćzywam po-
 czas rest miłosierdzia, bćez co pńdziej do-
 solice moicć łasławej; abys sie wćreszć
 uenoscćć odpuszczenia nćprawosci stćorć
 abys zřła mćdziej łocianemi przyacićł
 i mćmi, woposćroćku Hierusalćm obćlubć:
 cć moiejćć.

Zzwarta namowa = łwazanie
 biczowania Pana Jezusowego.

Barzćs cćezħo i rozmćrcie nćgnieszćł
 orħo moia, a ić czynićem łano dćziwć
 ekute za cć ić łylem łali mćdziej łudćmi
 cćociazem mćłć na sie okrutnyćł nćpř
 cićł jć potwarcćo dćsć, zaden ućłnćł
 cć mogł zadenćgo grćccću dćwćiećć, a wozd
 ć dñćł ićħo łeden złocćzinca co ić swiata
 ićgo dćzićł okrutnie biczowanćł wćłtem.

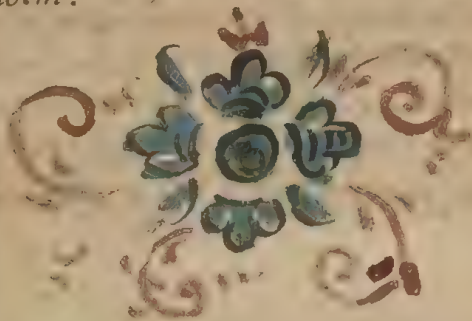
Trato ene niewinnie znarczył się krwie
marłodszej Rodzicielu mojej Ducha S.
sprawą sformowane, stawione było o:
serulnym biciem od tych sitorzy mił mien
widzeli, y sitorzy bez miłosierdzia starał
się zaqubie najdroższe zdrowie moje O m
dy byś Cerho miła w ten czas gdy o grzech
pomyślasz wspomniła sobie na postać Syn
Bożego o shipa wrażanego ze iestym ten
siem milczącego y niewojmowa łachawosci
znoszącę razę cięzkie bja cych, sitorych
było równie siła naho prasku to morzu o by na
cięgię położone grzechów mnożosć Synów y Ce
nich Adamów y trapienia sitorom bez
miarę cierpień obnażony y wystawiony na
dowor y zapalczywości nieprzyjaciół moich
o raho słusnie potępiona będziesz, iesli się
zapelnym sercem nie nawrócisz ku mnio
rodzicielu tozmu? bje alocioiem swiadpou
oskarżającę sumnienu twoie miec będziesz

17
Jle było plag różg y biczow trapiących
niecienne ciało moje, a przeto tym czasie
pełni dnia stałe czyni polute coko mila
a nie przyczyniały grzechow, nad liście
wołow głowy twój, nie wolny przeciwie
odkupienie loz twemu z rożanemu y
z biczowanemu, dla ciebie bóg to okrucie
stwo nie przystoi na chrześcianie. racho:
roq ia ciebie uczynił bez zasługi twojej
Pater na wzzerunki twój, abys sie nau czy
la kruszyć, y wzruszac do polutowania
nad talnem utapieniem moim. Pomyśl
coe by było wielo własne sumnienie two
że gdy bys była, na ten czas obecny na
tym miejscu na litojym mie okrutnie bito
ia wttrze iz by cie było ostrze barzo tline
ło, patrząc na podarte y poszarpane cia
ło moje, y liwę płynącą gdyż leż y

liatowie meij syracowani cloc ci uszcz
nu nasycowusz sie do hienca ustawili
Teraz zas czlowiek, melia moia przemius
ta iednali potrzeba uist Corho, abys iq saw
sze iako obecna zwazala, we ionstrz no
sci tworzej, abys siebie za tym wytcinela od
zlosci litorq czynisz. Zaprawdecc olimni
slu tzy sędziego nie sprawie. Aliwego bo
iaccgo sie wiecej cztaq Calsaria wiscy
nizeli Pana Boga, poliazowali olimni
iako psi wsciekli litorz od glocu szaleiz
nie wzruszyl ier Baranek Bozy litorz przed
strzygacem sie zamillngl, i nie otworzyl
ost sworec. Nie przepuscili Synowi Bozemu
lezacemu pod nogami roz, cloc y cescie
srogie zwiylly wisc folgować cecrowelnie
sie podtaigcym, ale skoro sie z pracowali
mnie zemcionego y olimni poszanpanego

o ziemie porzucili. Jecz to jest. Aligosi te
 go będzie ze grzesny czlowiek z hartnem ioy
 iostym pobiezy przeciwko ciępliwości Syna
 Bozego. Jako hamienie nierozłaię i wosytlio
 stworzenie nie zęta goręcemi głosy, nad
 niewdzięcznościę taką litora serce grzeszn
 go człoiouia zatwardzone iest, iwarz Cor
 ze to iest rzecz cięszlia nad wosytliu cęza
 ię siwata, a ochni sie i wnetrznym nawroci
 niem dozjń mi dostę, piewci nizu sie wyjel
 ni iadza dni tycę, litoręci ci dozwalam ię
 na tej ziemi Zaprawdeci swięci moi przy
 ratnięci sie gorshiey Tragedyey moiey.
 toci iet nęstrofowalo sumnienie z grie
 chow iet cęzshieci, pomnięci ietna na bi
 zowanie moie scala swe zelaznymi bicz
 i rapali, a wzdęty litoras grzechow nacię
 nia iasio gwiazda na miedie, nie tellio nie

ie harzezs ciała mego y wnie wołą nie
podbiiasz, ale przeciw zakonowi memu
tuczysz sie y piescisz, misując ciało swoje
wiecej niżli mnie, torąc ze sie Cerkh. to
serca i patrz co czynisz, wważaj spra-
woj nainaszawszego odkupiciela krocig o-
litorij sie stal wzgardą o ludzi y pod-
ptaniem nainrzszyim y pospolstwa ro-
zenci poworzy grzechot, a bierz do mnie
owiazanego o skuta a ia ciutic rozlora
ze na miewymowną oclotce, litorą z.
nawdziesz wopozadanyim obcowaniu
moim.

47
PIĄTA NAMOWA ZV WA
ZANIEM CIERNIOWEY
KORONY P. IEZVSOWEY

Serce twoie Corho co dzień ziębnie
y twar dnie, y nie pamiętasz na zęły
wości y utrapienia moje, chętnie się odda
siey cierpienia czegośkolwiek, dla grze
cho twoich, a ratujesz wszystkim sercem
za proznymi żądzami, cci y wtzasow
abyś iedno była nieprzyaciółką krzyżu na
go. Jam ci zaprawdę nie tak postępował
sobie, lędym wpośród ziemi spracował
zabawienie twoie, ale szukałem occasy
ialobym krzywdy y bólu wszelkie mógł
znosić dla ciebie, y śaćno staczysz resli
żechcesz, uważyć widoki żalosnej Corona
naciey moiey, taku altowiem korona litować

dręczyła y w zagardle przynosiła niesły
szana jest w kromiściach królów ziemskich
ale wynaleziona jest od okrutnych nieprzy
aciół moich a przyiła od nieśhoniczoney
ciężkości moich. O byś wiedziała Corlio ra:
liom okrutny ból wycierpiał, kiedy curna
przenikała głowę Bożym palcem załozo
ną, a na chowanie Boższnied tajemnic
wybraną nie była byś tak dzika y tępa
abyś potłowaniem uskromić się miała:
a jeśli z boleścią takie nieznośną złączysz
nasmierwiska y wrzaganie z króla po
blazensku zbranego y ucoronowane
go, uznasz to żeś się głęboko nader
ponurzył w wrzaganie y boleści żeś
też nierzemiemogł postąpić. Głęboko
to studnia, o gdy byś pomyślała Corlio
kiedyś wiek na sprawę moich litorali:
ho dla samego narowocenia y zbawienia

twego stała się. Proszę cię albowiem co
 też za przyczynę mieliś kłótnie z nim i
 się za mnie nasmiewaliś bolesciami smut-
 ci obłożonego? Jeżeli cię ta historią i
 czynił tak podle były ze też trzeba było
 szczerze ze mnie, iako z błazenskiego
 sirola żyłowskiego, czemusz wzdrygnij
 ludzie zli grubo mnie wżjadzili. Syna
 Bożego history tak zacne cuda mało co po-
 dłym czyniłem z podziwieniem wzdrygnij :
 chociaż Zaprawde Cośko jeśli dobrze dwa
 żył yz bolesci y nasmiewiska, nie tak
 dalece służą zacnym sprawom moim
 iako raczej głupiem y szalonym grze-
 chom moim, rozdaj i o to czyniś pokutę
 za cie te ponosząc abyś się naprawiła gor-
 szności dusza twoja, za historią by była mo-
 gła wolną od smutku i wżjadziny, czemusz
 tedy nie wspomniesz na mnie ale za

lali mioszacowane miłosierdzie odku
pienia twego; oddajesz mi wzgardę y
przestępstwem przyłazam'a mego, ile
jest z ciebie taki często mię cierniem sioro
nuiesz y rozdzierasz głowę moję, czemuś
tedy taki zaslepiona wstęś, iż nie roidzieś ia
zowego potępienia twego, gdy to czynisz
przecnieś to temu lito y taki wiele dla ciebie
wciępiat? luredyś wzdę poczniesz pa:
Trzać na siualle prawdy najwyższej dano:
szy polioy owym lito y cięciąc to ciemno.
scać miłurę prozność y siłamstwa szu:
kaia Ej dosre cięś się ze mnie na urę
gała Josicres nasmiata Corlio miła od
min ze iuz wmyśł twoy; a wręć się do
mnie, abys była oczyszczona od zmaży;
nie wdzięczności tworę; mow sama sobie
najwyższego Boga Cyca Syn iofisnie iaho
taki nie pocciwy grzesnił od ludzi y od

sietała niegodnych srogą horoną w dzieło
 y wysydzony był dla mnie niegodnego sto
 rzemia swego; rakoż ja bez srogięgo potę
 ma mego te de go obrażała y do gniewu po
 budziała? Jżeli go niewierze bydz nieśho
 czonęgo, maresztatu to wielkości y szeroko
 wierze zaprawde rz on jest Panem rzeczy
 rozsyłsiec na litorego skincenie drzga fil
 y niebieskie; rakoż te dż na tak y sie nędze
 y na ludzkie szycerstwo ponizyl. To mysl
 Corho a ulazni tez obliżył staraj sie abie
 obmyla od brudow złości twe o, litorem z
 pligawiona restes. Rozemowuz związli
 nieprawosć i litore cie związały; a od stan
 od fałszywej ch Proróclio, litorz y cie zawo
 dza szulig sędu y sprawiedliwosci a w
 cześną posłutą zbawiaj najmilszą dusze
 twą. Bonu y dobry bur, litore wiaza podai
 podz za mną a ciągnij zycie wieczny

za cierniewą korne, literę rebito wglowe
cie ja tobie dam szostowną koronę i s.
tęym mieście moim.

SŁOŚTA namowa z Trwaza
niem pospulsztuie wkazania Pana
Iezusowego y o słowiech o to czło
wieku

Milosierdzie moje Cośto miła podnosi sad
woj, to przyczyną potępienia twego i s. iedle
erowiania litosci moiej, ktorzym cie ofiars od
upul a i s. ze ciiesz szaczować wiellosci mi
sierdzia mego trwazay wielloscy lielsze ramu

bna bolesci moich litojchem dostal dla lulu
 mego, mogac go tez taki ciechliwch mali ochupie
 Zaprawde z wietelu onigo litonigo byl Pital
 wystawil szalonemu lutowi niewiege c to
 zlewiech, zrozumiesz com ia uczyniai, bo ie
 sli to talia rzecz byla ze tez rozumiat on po
 ganin ze miał dosre uczynic nayolubniejsz
 szym nieprzyjacielom pła gnacym smierci
 iez: miała bys : y ktoru wiesz com ia ucz
 rest dosre sobie uczynic, obaczysz ztrapi
 nigo lrela troego, a uż wiecej niepomnażey
 zlosci na mylu more : d wiehu mi rest sly
 szany am widziiany talu wietoh taluey bole
 sci y na smiewish, a wozety przecie ty litora
 wierzyysz iz przed zelzywosciami owemi za
 kryty rest manifestat bezhy me wzruszasz
 sie ani twarzisz : co to nenobity zlosci troie
 a dluogosz : i taki ciepierec będe Corlio obca
 litora wyznawasz Boga i sly a sprawaami

twemu onego sie przysz, a dlugosz będe po
lanal nateciemni more, y będe liolatal
drzwi serca twoięgo a nie stworzysz mi
gnącemu odpocząc w lozniej serca twego
a nie ofioczysz mi pragnącemu Izali to se
podobne rzeczy abys i os pomniałszy na mi
przed ludem rozżythiem postanowionego
z Barabaszem porozonanego, niemiala pl
hać na grzechy twoie az dę ostatnie y hio
tez tworcz O Corke Adamowa ralso zes ty
niwartę y tępa, niemogł świat gorzej rozu
mieć o Zbawicielu swoim, ralso gdy człaci
ha bezecnego buntownika cęci ani iedytu
niemalę cęgo przelozyli na dęni O ralso Bog
puscił mgłę na Corke Syoniskę na lud swoy
wybrany rz dla wielkied zbrodni rē tali
barzo zasnęła rz przelozyla złoczynice bz
Aliego nad najwyższęgo Syna Bezego Dri
rona to Corko rz świat rozumiał sebie barzo

4
za rzecz potrzelnieyszą, mnie woszelaliuś etc
to zgładzić a człowieka niecnotliwego za
prować, ztąd albo iem znać iż wedle rozsą
u siwiata tego, grzeć zawsze przekładają
szad niewinność moie. A jeżeli ten wiec toli
mi ziwiję się zda patrz y pilnie wiczaj z
czy ty tego sz zdania swieckiego zawsze na
płacturasz, gdy przelitasz nad mi rzeczy
płochie dla litowć grzeszysz, wroc się tedy do
ierca Cerkie miła, abys ztym swiatem po t
rona nie była, niech ci się przytro niezda o
uscie pociech y wczas y tucel, na litost nie
ty i dpyasz na zachowanie mandator moich
z tego ni mozesz wnieść do zywota roci
znego, pozYTEczniej ci to tobie y lepiej tu do
zlie pofrasować nadzieię wiecznego we.
dzela, nizeli pod tym taki lrothiem czasem z
ynimi y Cerhiami tego swiata i ospretnosci
radować bez nadzieie, wiecznego dzieła

litorum in testamentum adhaerens naimmisi
testamentum meum iuxta nimum. Poczmi ze
kady Corho oraczycac sie j wozbudzac sm
gle na szukanie zbawienia twego, a wicaz
raloby de ciebie rzeczono cie czlowieku, Pat
na nare od stopy nozney a sz to wazchu glo
zoy z ramionego j wystawionego, albo mi co
suydziu albo gniewowi twemu, a wicaz
okrutna odpowiedz niewdzięcznego ludu
woclaniecego Chryzuj Chryzuj Charioe
mi sie stale dzie dzieciwo moje raho leio n
czacy na puszcy przeciolo mnie Po
wiedz ze mi prauode Corho mita co bys byl
myslila w ten czas slyszac glos on okrutny
litor j przerazał wnetrznosci more, na litor
lirzyl nicdo j ziemi sie zdumiewala Za
prauode bys tez najgrzesniejsza oyla z na
iwo iednak niewinnośc more, rehy j by
sie byla pomiszyla dzieruac sie taluty z
palczywosci miasta moiego Jereli ta rehy

niewinnym będąc kicem ze własnym roz-
 rażeniem przestem na śmierć pozagdanym a-
 ł i tożesz ze za ciebie umieram i alu i wiesz
 smiesz grzeszyć, a lym dawać szczyg-
 łym iu zabity i używany był. Gład-
 ci ci kicardemu litość się mierzysz do
 iolutowania, gdy się odprawnie sprawa
 śmierci Syna Bożego, nie najdzie też mi-
 osierdzia, gdy ra przyde sędzie s iotat
 wezmie tedy Corho mita rade moie iot-
 ząc Bogu i odkupicielowi i szurowi tute-
 nu a grzechu twoim serdecznym żalem
 gładzi złoz plugawstwa i dylezau A-
 ama starego, litoych es się nauczyła i d-
 a prawem członkowi, litoyim nieprzyazni-
 est naczysz Duch Boży, a zioy trys-
 zomym sercem przystan do czystego a ni-
 shalnego Zakonu Ducha moiego. Aia na-
 nozcie najsłodszymi pociechami, i iroth i i-
 roiczenia smiercielnego z ioota twego.

Siodma namowa z uwaza-
niem Pana Jezusa krzyż.

dziwigającego

Kupilas sobie naimilsza Corsio pi-
iarzm woslow, litore siarhi twore zaisze hi-
niemi cisna, tak ze do nieta gdzie sa pr-
ze siarby moie wesciein qe niemozesz a u-
rozalniesz sie cietie, wzialem na sie ciez-
y twore, dla tegoz shoro niewolziecni mie-
szczanie Jerosolimscy potępnym glosy za-
hrzyhneli o smierc moie a Płat zezwolił
na ich zapalczywość, zolezony był krzyż ta-
ze cieżli na ramiona moie, abym wcielił
moim na chzeicie ncsit wosytne grzech-
moie, tworay ze tedy ralsio wyszedł najw-
szego Boga Syn dziwigające na siebie krzyż-
siowy O zaisze sm. tny barzo wieteh, liton-
by zelazne sercu zmiechcyc mogł?

O racho byś ty stusnie płacił miata z
 zorkami Jerusolimskimi Corho moia, i
 hopami moimi lre dym wyszedł na ofia
 re za cie za miasto, iako bym był niegodziw
 pomyślenia z uumilowanym miēscie m
 im. Juz bicia siegie strawili ciato moie, a
 iwie nieoszacowana moia pelala ziēmie
 nie płodna, litora ciernie y bōdy telho rodu
 ka. Juz sily wstawaly dla wielkości bo
 ieści, a wzdry ciężarem łaniebnym znoia
 obciążony testem aby sie nasycilo olu :
 crenstwo nieprzyjaciel moich zle wzywara
 ejel niezłomczony łashawosci moiej
 Picarda nestes Corho, ktora iardzie z prz
 ciwiasz sie łashawosci moiej, ioszali ze
 gdy byś ci ciata iako potrzeba rozmyslic
 aroge Syna Bozego idącego na gen aby za
 cie umarl, wznięszy ty by sie wongtrznosci
 tiorie, abyś wzdry przestala grzeszyc a

a szta byś za mną wielkie by było szczy-
cie twoie, gdy byś pozagłiwości ciała lito-
wym służysz poramowala, a odmiemla i
taczę noszenia ze mną ożywiającego ch-
tęla hrzyza świętego asz na gore miedzenia
gdzie się barzo wielkie cięta Goze polaz. i
Błogosławieciem literzy naszą iarżmo moie sz-
szy się towarzyszymi mągli moich bo też będą
wczęstnikami zmartwychstania mego
Błogosławieciem literzy niebrzydzą się ale ro-
słodzą się y sióciąg wciódzie do gory o-
ney, na literę Syn Boży z siostrami porzyte-
ny jest, bo z oney w zgaroty będą podniesz-
ni w chwale. Niech ci nie tworzy postać
smutna zbaniczeła twego z drzewem ro-
cego, meślabiey na sercu wiażące drzy-
cze holana y słabe zdrowie moie, ta albo-
rest droga żywota, litercy nie nalezli mę-
drcewie ani przemyślni handlownicy tey

świata, ale trochę smych wybranych, którzy
 w zagardzili prawa Metow y Persow, y wia-
 domości króla Babiloniskiego, aby dosta-
 li prawych pociech y prawych dostatkow
 ziemi Syriackiej. Ci są litoży modlą się
 do wielkiej sławy z wielkim wzdyca-
 niem y gorącym łez wyłaniem i tą y za-
 mie, a zda się im radosz słyszeć zgiełk y
 grzmot, a wrzaski żołnierzw buńczących
 na zgubę more. A ty zaś maczej idziesz Co-
 ho za radą tych, litoży opuścisz mi-
 ciech, a jeszcze gorsza wtchasz, nie dla
 strachu ale dla obrzydzenia mego moiej;
 litoży świat zje y bez litoż by wszyscy lu-
 dzie umrzeć musieli. Przeto upominam
 cie wróć się na drogę z litoży obłąkatus sw-
 iasio cięca nędznie zgubiona, byś snat-
 nię wpa dla wpaszczeha wilha onego, litoży
 zawsze czuwa na trzode more. Ocieć się z

Z błędu twego o coho patrząc na mnie wa
dza drogi, prowadzący na żywot wieczny
a powstani ze snu śmieło w litorym leżysz
boć ieszcze daleko chodzie. Patrz na ciele
Syna Bożego psy otoczonego, litorzy pragnie
li leptać hrwie jego dwazay wstępujące
na miejsce ofiary wieczoney, litorą najwy
szy Ociec jego oblagany jest. Strzeż się
zgoda ludzi stroniących, od naiproszszey
aroli Bożey, a wstap ku widzeniu pokoi
na miejsce na litorym się pokazal przyjmie
rza postanowiony między niebem a ziemią
Czegosz ieszcze mieszkasz Cocho? czemu
się borsz iść maige mnie dobręgo przewo
dźnika, i towarzysza drogi tworej, i wsp
możyciela iesli by słabiła moc twoja, i
stąpmy razem a pomirzeimy na gorze su
tey, na litorą miłucnie poglądała nityła
skawoszy Ociec moj, ofiaruymy tłuste ofi

pełne najśrodszej miłości, aby śmierć tra-
ciła gorliwość i surowość swoje. To rozmy-
ślaj Corho abys była uczestnicząca ocału-
pienia mojego, a będąc wybitniejszą z ciał
niej bardzo niewolę grzechów litora cie-
obciąża, abys sobie poczuła według przy-
lewo Synów Bożych, ktorzy imiona żyć będą
na wieki wieków Rozczynie pięta grzechów
tworcy, ktorzy nie chcą iść na gór za mną
abys zazyciała owocu łowu mojego, ktorzy mi
dla zbawienia twego, Czas bardzo krótki
jest a dni przemijają bez pożytku jowsem z
rociellą szkodą tworzą, pohi sie ociągasz na-
wrocie do najwiedzielszej przyazni mojej
Bierz ze tedy prętko a w pilnej pokucie yser-
cu skruszonym wetnij lat utraconych, abys
sie dobrze czuła w dzień ostateczny. Jesli
poitdziesz za mną noszącym ciężar grzechów
tworcy, ja cie przyjmę w poczet wiernych

przjaciol moich, ktorzy wytrwali przy mnie
i pokusaci moich, ktorzy stanowiacy po tej
pracowitej drodze biesniadowali ze mną i o
nazacniejszym i rosliszniejszym kościele
moim.

Osma a ostatnia Namowa z
wzaniem ukrzyzowanego Pa
na Jezusa.

Skończył się nieprzyjaciele moji i ciebie
wzglądzie z ziemi zycia i życia przysięgi
goi na litery baranek. Boży miał być ofiarą

iowiny, dla zbawienia nawet tych sitorzy, że do
 drzewa przybyli, trudno przecieżyć, jako wtra-
 pili mnie, chcąc mi sutor przyćmić, mnie zaci-
 zili nasycić, trzeba by było, co przeczysz-
 czonych oczu, resztybyś chciała widzieć, wszystko
 co się działo na gorze onej, ja jako baranek be-
 rego na ofiarowanie niosą z milczeniem i cicho-
 ścią i wolią poddałem się wyciekat orosnąć, aby
 na losu onym sitor mi wskazała grzechami twee-
 mi położyli ciało moje, nie dla spami sitor, dla
 ciężkiego bólu wzięło odtoczyć, ale na-
 ostre barze boleści, które przemiliły dusze me-
 ie, nieufolgowali miżemnie leżącemu, ale okrutny
 mi rękami dręczyli ciało moje, aby do zgotowa-
 nia go sitor z niesnasywym trapieniem moim
 naciągali ciało moje przez Chuda s. zpowone dla
 spracowania odtupienia tego. Tam zezwyczaj-
 ny boleści smiertelne, jako walczy morskie olizły
 mnie, gdy okrutni słudzy bez rozważu i litości
 gwałtownie przehłoli rękę, sitor małe przed

lym zacne cuda czyniły, i nogi litore po drodze
twojego odshupieniu chodzily, i strasznymi oczyma
na patrzyli na mie. Przemiłny stracił ciele-
ność i more, a męli niezlężone i kłóciły niecht
suroczu mecieptal, zadawano gościom i żył
moim, a na niedostępnym przede zmitgo ciele
ciało moje wydałem byącym, i położyłem si-
na łozku innym litore i stały grzechy twoje, abyś
ty obficie odshupienia, dozwoliła posłom si-
łozyc i lozniczy serca twojego. Ale z tą znać ze-
twardość nad hamień, i znowe prawde te-
o litore i też i siarut wie, na mnój i to niemuszy
de sił i uciły, i oślasme i a ho by to i oszyto ni-
da była, co napisali o mnie Ewangelistowie i
Coz to i ożdy i iś Corlio, marnotrawna litore
o desza i o daleka strone od lasu i przyznan-
moję? Wierząc ty ta i mni i si-
na litorem syn Boży i oślas, i z bieżesz ta i pi-
lio drogę przestroną litore i o daleka do zatra-
cznia. Podnies oczy i serdeczne łozie o Corlio

miła, a patrz iako się podniosł od ziemi, a ty
 mocnymi łan czuła mi miłości i wodził ci no-
 szyć wszystko przeciągnął ku sobie. Pojrzyj na cia-
 ło one na krzyżu dla ciebie zawieszono, na swo-
 igo stworzyło się wszystko nawet nie żywe stwo-
 rzenie, a ty to nie bądz twarzą nad hamie-
 nie, które się patrzyło gromyć nie iako oziębłe
 serce twój. Wziom się Corlio Adamowca, gdy
 się wąż przepaści i cielluich, a kiedy mrota. i
 pływ iako kiedy w ciellnego morza, rozpomni
 gdy się na ten czas stało, gdy się stawał zdu-
 miwał, i znieść mi mógł śmierci stworzyć
 la swego, abyś się wzruszyła do śmiechu i o-
 płać iania duszy twój, w taki obfitej siły mo-
 ury. Stencc się ciele groby się otwierali, zasło-
 na się rozdarła na kłosa on, a ty sama Corlio
 etac nie niechcieć wiazać ani zaliczać, iako
 i zmiera sprawiedliwy. Niechże wstąpi ta
 iwoia iakoś uporna śmiechność i głupstwo
 a litarym ty gorsza się zdasz niżeli siła mę-

litorz y niewierni będąc, doczuli udnali pra
smierci moie moc Bożę y byli ta cy co moi
Zaprawde sprawiedliwy to człowiek był. A ty
Zas litorz i więcej nie leśli zemia uol spr
wiedliwy ale y sprawiedliwiam ludzi, y
Tmierał za niesprawiedliwe, miała ty s
Sie pomszyc do odstępstwa niesprawie
wości, litorz nie lirzyz uwisz, y oddania m
wójznama chwaly, litorz perwinny iest nie
winności Syna Bożego, y doczasz by ieszyl tu
inne tucimnie melu moiey niemogly zm
czyc łamiennego serca twoego, ten iest na l
ostatni Zbawiciela twoego uiszęcego na l
zu mędry loty, y mędry bolesciarni smie
sluchającego nas niewisła przyszle sratze
ly by ci na iorcie y odmiennie, y zbrzydli
grzesznice w swięteliwa y czysta, abyś do
uczynila miłości moiey. A rzecz to bo ier
kalia iest, rahu y swiat mgły nie widziul
Znal y brzydli to grzech niechcieci y uff.

przetrzeszcyansliem rważać, kto załbiewiem
 słyszał talie rzeczy: talie Syn Boży wosstat
 nią go dzine dla ciebie i cierpiat. Alito ludy
 procz mnie był talie m skutym sposobem
 szczyzowany, i tali wielka gromaltę nieprzy-
 ciel obłeczony, ktorzy szczytali z umierania
 ego potrzebując głowami swemi przecie-
 ści mu, aby napelnili dolecia niewinna dusze
 go. Czyli nie wiekisz Corho mila, tyż ci nie-
 bore się daty wiedzic na gorze cale palony
 flerce. gdzie nie uznalem miłosierdzia po-
 dziać. Ale i Ociec mój niebrosli dla zle-
 du swego obil mie, Twaz zem ra nie mia-
 atunhu od luctej, ani za cney po ciebie, abys
 rzez nie dostępiła miłosierdzia wielkiego
 ploliarosz ni prawosci twor, i zarzucaosz
 wgtę beliość morsli, a na wroc sie lumina-
 on go zawro zastaniesz z ziozciagnio-
 mi yghoma oczelewaiczego przednania
 ego. Alesli cie ani nylu more nie usz a

Ausze twojej, tak upornie przeciwny
nieśloneczney dobroci mojej; wzrusz się
przynamniey najsłodszy mi sławy, który
mim się mógł za krzyżowaniem moie, aby
dobrze mogli zarzyć krocie moiey, który i
lewali. Niech cie pouszy cieleśność moia, która
i a dsiromiła siorat, mę żelazem am dżel
toem, a przynies. Umiera i cemu, nie ioino
Zoloty pemi szane, ale kute li tez wyppływa
i cych, z ioleśności słuchoy, która się roci
i przypatrowania umiera i cemu przyni
cie sioru tucemu. Ichnoay ze się cośto miła
aniech przystanie i czeni i smie i c moiey
ten i trzości twoiej; aby wnetzym nawo
cenie i olrzyżowanie i c tobanu mogli
się spocziwać błogosławionego i c estm
twa i martwych i c stania i c i c. A m n

Akty, w wynoszeniu serca do Boga,
przez cnotę pokory.

Najłaskawszy Panie Jezu Chryste; wyznaję
przed tobą: żeś jest ze wszystkich ludzi napodleyssa.

Zaden nie jest namilszy moy Panie tak nie:
należcznymy tobie za dobrodzieystwa twoie, y
nieciernymy; iakom ja jest mizerna.

Łotrowie y śniechradczy o najmłodszeiny
Panie, doskonaleby służyli tobie, gdybys onych tak
iako mnie, tak wielkimi dobrodzieystwy opatrzył
znacznie.

Chc nie; nałam, aniż tez miłonała nigdy:
brodliwszy moy Boże, tylko ziemię, a pychoss
tez nie jestem godna oczu pochnieć wniebo, a
tym więcej miłuję do niego.

Wszystkie zmierzsta, y bestie nieme, nedług
możności srożej ku tobie się maia: sama ja
tylko niezmiernymi złościami moymi od ciebie
się oddalam.

6. Brzydzą iestem Panie dla złości
moich nad wszystkimi trędowatych, y mro-
dani obfadzonych, zktonych ropa cięce.

7. Zaprawdę dobrośliwy Boze, iā miāła
bym sprawieallinym sądem twoim ngnoiu
leżec, od inšnych ludzi społeczności nylaczo-
na, zebym ich sprośnością grzechon moich
mā zarazała.

8. X iē day Boze, abym chciała o sobie
nięcej rozumieć, nacl to co iestem; będać
prochem y ziemią.

9. Xandżeczniejszy moy Jezu, niechay po-
znaia niysci ludzie podłose y niekczymose
moie, na nięszą nżgardę moię.

10. Boday niēle zehynności nymicili mi ludzie na
ocny międnosć moię zebym była zhanbiona
alla ciębie iēdyna chwala moia.

Wynoszenie serca ku Bogu
przez akty Cierpności.

1. Najcierpliwszy Panie Iezu Chryste; iaka :
kolwiek praca młożona będzie, dla ciebie chcę
cierpliwie znosić.

2. Najcichszy Iezu, jeśli ostraść zakonna trudna
mi się będzie zdała; miłe i chcę ponosić.

3. Najlaskawszy mój Boże, jeśliżę pokusami mnie
jakimiśnamiś, mocną a skuteczną się stanie
chcę.

4. Najsłodszy mój Iezu; choćby się też i
piękło na mnie oburzyło, wytrwać. nie chcę.

5. Najświatłszy Boże, Jesliby serce moje smutku
miał opanować: żadną miarą zwyciężyć się nie dam.

6. Najmilszy mój Chryste. Jesliby mnie

Choroby przycisnęły, tęskności, boleści,
wszystkie y wszelkie, mocne y uśilne
zniosę.

7. Najproszę cię, mój Boże: Choćby w
wszystkiego ciała starość, członków rostar-
gnięcie, ogień y iakiekolwiek męki okrutne
byłyby mi zadawane: niezmniejszoną wtwoję
mocę zostanę.

8. Najpożądlejszy Boże, Wszystkie złosci mnie
od ludzi wyrządzone, y wszelkie ich prze-
śladowania, spokojnym wmyśłem moim chęć

9. Najwciśniesz Panie Jezu Chryste. Je-
stłibys mnie oziębłością Duchu, y długi od-
pychaniam od siebie cniżył: ochotnie
karanie przyjmę.

Wynoszenie y offiarowanie serca

Bogu, przez Affekty cnoty posłuszeństwa,

1. Daylaskawszy Bore ściedyholwiek mi przez
Przełożoną moją rolę twoją oznaymisz; mo:
cno postanowiam oney, iako tobie być po:
stuszną.

Zaprawdę, nieśkonczony mądrości Pa:
nie, choćby Przełożoną moją była naybliż:
szą zproszych nie miał, y nie miękłą, co:
holwiek by mi iednak rzekła; iako głos z
nieba chce pytać.

3. Jestem tego pewna Panie Jsi starsza
moja nosząc osobę twoją: godna jest nsięk:
kiew pomagi; A przetoż nsięk się ciebie całe
oney poddać.

Nie narpię o tym panie, skarżą moie
cyd; mnie, takoby ciebie samego: zaczyn
mym potęż mądrość, y roztropność czynię:
nią moiego.

5. Zgola, choćby się też zdało roztropności
śmieszki, iż kara moja, nie rozładnie
co mnie. Nie inaczej, ieno iako słona zy:
nota chce przyjąć.

6. Nie inaczej: ieno iako gdybym ciebie
cezyma widząc tobie była posłuszną. To
chce być y skarżyć moiej.

7. Boże tego mi daj. Aby mi się to
uśmiechało podobac, co się podobą star:
szy moiej.

Wyrażenie Affektor D'bo:

Strza w nynoszeniu ser:
ca ku Bogu.

1. Nasyłaskanszy Boga. Niechaj doór
innych nał cię.

2. Bogdaybym Oycze namilszy tysiąc smiatro
miala złota pełnych: Niezbym ona posiadała. Ale
aby mgarajła dla ciebie.

Nasyłoshosnięszy moy 'jesu. Gła do mnie barto
ochotnie to wshy. Cho jegobym ieno przynędo mogła,
dla ciebie opuszczam.

3. Nasyłoshosnięszy Boga, bogdaybym y key suknie
nie miała, którą się odziewam. Aby m tak miedosta:
thiem y woshnem tobie się podobac mogła.

4. Nawłodszy moy Chyście. Ja zgła tey ciele
nie iestem godna, bogdaybym dla miłosci brzoć
pod nshodęm, aby na iestem męyscu podobajm

Znięczasem odpoczynku zaczął.

6. Długość się żemną cióbyz dzieło, gdybym
dla ofiarki jocharmow które spactiaż zsióu
treich. proszę, Wyrz mie godną zazynania ió

1. Boze tego nie day: Abym Xięzch, Ciel
śubnie, albo instrych nęsy, pragnieniem; ci
niła jóbie przeschode do ciebie.

Pocześnieńia Serc do Bo
ga, przez Affekty Miłosci.

I. Nastawiaj my Boze. proszę przychuy
infern móm.

2. Namilisy moy Serz ofiaruie kóbi nfydu
to, cołstuch ió Serc mriego.

3. Naprzędnysie dobro mie. miócy me mió
nac, przez ciebie.

4. Nayndziejnierzy Boze duszy mriey.

Ciebie szukać z łamę dziesiątka mego.

5. Dąrośkośmiejczy sprawce zynotu mego.

offianę tobie męchności mego sera.

6. Dąpśhiejczy nad nstyske piekności smia:
ta, rozpali mnie głomieniem gorącej miłości twojej.

7. Dąiaśniejczy Krolu y Panie Sera mo:
iego, podaj mi miłość swoją miłości twojej.

8. Niechce Krolu napśhiejczy Twój imię
dziesiątka przez ciebie

Ziżi y panu nseru moim Dąpśhiejczy Mi:
nawo tak iako tobie przysię.

9. Świedzi y wpróczynaj w Sera moim. Jaku w
miejnym przybytku Tbronu twojego.

10. Podajbym nieśliczne Sera, niech się pod:
bali hedy, albo podobnie mogą ić sama posiadła

aby m ciebie milowała cieni.

12. Jay mi to iedyna pociecho. abym było
moje samy i podobanie nie miała.

13. I gdybym ja myśla. Najwyższo strata
serca mojego, najsztukie syny Adamone y Cien
podobac pod słodkie ianmo tnie. Aby i
tylko piękności fruwały.

14. Odpocynąże najsztukie Janie w lę
Thonie Maieffu brego na męhi y cieni.

15. Mam wielkie y podobanie w m. Bez
cie i tak szustym iako iester sam nioie.

16. Barzo mi się podoba męhuisty Kro
lu. Jesz Krohuiesz y Krolonie bedzie
na męhi. S S S S S

103

Stowica sta s. oao nym ma
no,

Cion Fienia Iodt ostok nia
Zagle cghimoron Iewiaf

Masoreu Jiac defoktun
niatose BoiaM Wesele ma
ch gnyw

as dowehtun Mitosci

ionanyse Jakobiano brzyd
io i Radwica Ho gac drado
kupienia mitosy Boly daglo
zla Iodtunay Iodtunay

Piec palcow zakonnych

1	{	Pocós przysła	}
2		Coc do tego	
3		Głowa munda	
4		Ochotnie	
5	{	Gzyn pretko	}

- I. Nie woła, swoje pełnić aleć co przełożeni
kaza
- II Nie cudze występki y detekcki cupatwo:
wać ale swoje
- III Najmniejszą kulpę wyznawać y wszystkie
ponizac się
- IV Porównosc y wskazanie ehetnie odprawo-
wać a niemruzcć czemu to imnie wskaza-
no a niekomu innemu
- V Nic odkładać dzień zadziwni albo monięc
potym ale czynić zaraz

N
ale

P
gy
w

W
lu
m

de
T

m
y

C
b

n
s

I
a

l
h

111
Nie wsamym chlebie żyje człowiek
ale wszelkim słowi. Bozym. Macb 4

Pierwszy chleb jest z al serdeczny za:
grzechy przeszłe bądź na świecie bądź
w zakonie popelnione

Wtóry chleb. Spowiedz pokorna zdefe:
ltor albo grzechow ustawicznych, słowem
myślą y uczynkiem popelnionych, y zdobytych
uczynkow niedbale odprawionych

Trzeci chleb jest. Pocięba duchowna na
modlitwie nadzieia oodpuszczeniu grzechow
y o łasce.

Czwarty chleb. Jest podziękowanie za do:
brodzieistwa Boze tak w szczęściu iako y
wnie szczęściu, w chorobie y zdrowiu, w we:
selu, y w smutku

Piąty chleb. Rozmyślanie wesole o błogo:
sławieństwie wiecznym, y wielkości chwale
przyszłej w niebie z Bogiem y świętymi.
kto ten chleb nadpożywa, orosko y światła nie
nie dba.

O strazy vstney y o cwiczeniu
w pracy.

Covko hadz ostvozna wu srieb
twojeb bo znamniejszego słow dasz
rachunek Bogu. kto iezyka niepowścią-
ga tego zakonność jest prozna, znieostro-
zarymny porhodzi wiele złego od czego
spokoyny jest wolen. Zachoway ze milo-
nie covko, a stviesz sie słow proznych
do długie szemranie gasi nabozenstvo,
svovolenstvo vodi, czas traci, sumnienie
obciara spokoyny y milczacyes gorzej.

Od Jycow swiatyeb wprowadzony y spul-
noscie zachowany. ktogo bed potrzeby lanie
Boga y swiatyeb obraza. Jesli chce zachowac

726
wac y wypełnić wola moie chbron sie
mięsc pospolitych, a miłuy zawsze pokoi
lepiej psalm abo pacierz 3mowić zasie
albo przysięgi twoie anizeli o wieczad
niepotrzebnyś mowie. Nie jest uciechą
duchowną ucieka sie słow bawie bo słowa
niepotrzebne duszy niekarmią, lekkosci
y wżeniam nieczynią, ale y owsem wzdra-
żniają y pokusy mnożą.

Idź co rorko do powinności twoiej, praci-
ciępliwie w winnicy moiej za grosz dzie-
ny żywotba wiecznego abym ci nieprzy-
ganit. czemu tu stoisz cały dzień próżnu-
jąc? Miłuję ja którzy dla mnie praci-
ją, wiernym nagrodą wieczną, sła-
leniowym sie brzydzą y niedbalcem, y łaskę
moję od niego odebrać, a innym ja, ko-
rzy mi wierniej wśrzesności służyć dać.

Przydaj ten czas gdy będziesz ciałem

corke

cozko moia robic, alec iuse czasu
niebadzie, badzies sie obciatala mo-
dlie, lecdla bolesei niebadzies mogta
monie, y badziec zal, zes przed tym
wielomowna, wniepotrzebnych rzeczach
byta y teras mones uwaćita. Tomasz
myslic cozko polimasz czas. Biew
przyktad s swietys ktorych przykla-
dem slupkami sie dla mnie wiazesz,
o iako ci w zaloniem tym w ktorym ty
teras zyjesz pracowali, y dla zyw-
ota wiecznego ciatala swie modlowali wpo-
stach wielkied, wmlczeniu y osobnosc
woczniu y modlitwie, y wielu innych re-
czasach ktore sie mninie podobaly. Coz mo-
wiesz nato cozko moia? Rozumiesz
yze prubnujac czas na szemraniu ob-
mowiskach posadzaniu trawia chudy
masz

162
masz lewone lewey smerci moiey
prześ krew swoie y weisli volmaite
dostapili. Niebadzie to coko. Pomni
na ono com powiedział niegdę napr.
stoge wszystkim. Jesli pokutowacne,
badziacie wszyszy razem poginiecie.
Straszna to sententia tobie, ale napopra-
we zywota y zaslowanu tych zve-
czy ros dla mnie slubowala pozy-
teczna. Popraw zesi coko a uava-
nia widzies y swata mierną, mić
badzies

O swiaty nad swietemi Panie Boze
moy slon vcho twoie doprozby setu-
zebnice swoiey, wspomoz mnie a zba-
wiona bede, y uwalac bede zawszu
milo.

miłosierdzie twoje. Ałbym sześ-
ta najmniejszą, refugi twojej wkró-
stwie ktoreś zgotował pokornym,
y cichie miłujączym. Bądźże tedy
miłować. Panie mocy moja, ze wszy-
stkiego serca mego iakosmi roszkasz.
Tys nadzieia y zbawienie moje, day
że mi rozum przeciwko wszelakie-
mu błędowi czyste serce przeciwko
nieczystości wszelkiej. Wiarę do-
bra, przeciwko wątpliwosci, nadzieie
mocną, przeciwko nieufności, miłość
patriąca, przeciwko niedbalstwu, y
leniństwu, cierpliwość przeciwko nie-
trudzącym, światę rozmyślanie prze-
ciwko myśłom sprożnym, modlitwę
ustawiczną, przeciwko zabawiey

semranii.

semvaniu prozonym, p[ro]sne y wwa-
sne czytanie przeciwko naci[er]dom
y zdradom. czartowski[em] pobożną
zabawę przeciwko reskliwości y aspal-
stwu swiatu rozpamiętywanie męki-
twojej przeciwko grzechom moim
wszystkich umartwieniu. Przybradz
mi na pomoc Boże moy, y potwierdz
mię w tych rzeczach, który do cie-
bie się wickaję czyś nie opuszczasz.

Otom się oddalita wickajęc y mieska-
tām wosobności. Czemu?

Dla wielu rzeczy które stąd p[ro]sodzą
dla rozzerwania serca mego w wielu
rzeczach widzianych y słyszanych.

bo czego.

czego okonięwdzi y ucho nie
słysz y serce nieboli ani się turbaie.
Dobrze mi tedy dla Pana mego kryć
się odmięisc pospolitych y ludzi
swobodnych na otrzymanie pokoju ser.
decznego y modlitwy. Bo iako rybka
gdy nieie w wodzie prętko umiera,
taki też zakonny człowiek, gdy nieie
na mięiscu własnym toie w celi pr.
thosie zmaie y cierpi rozewanie, mę.
dra pszczołka miod skwiatkow zbie-
raiać leci zawa y zwręciem się do
mieszkańca swoięgo wraca y tam odpo-
czywa. Pszczołka pracowita moy
Pan mnię uczynit niech mi dla nięgo
pracować niebedzie ciężko. kryie spul-
noscia zapach pszczołka który skwia-
tkow zbiera wulu swoiem aby służyć
lucaniem

lataniem po powietrzu wdruaczności
 woniey skwiatkow niestracita, do.
 brze mi sie tesz mieiscem osobnym
 zabawiac com na modlitwie pospo-
 litey zdobyta, abym wonnosci y poży-
 tku modlitwy swiatey niestracita.
 Roze wogrotku damlunione bezpiecnie
 kwitna, lee gdy ponies ludzie depra-
 wyscacia prathko. Takci tesz mnie kro-
 ram iako roza wogrotku Paname
 iest wsadzona, dobrze iest bydzwa-
 knieniu y czynic owoc doskonaly.
 Zakonniceza czasto woczes ludzkis
 odnosi zniewadzenie y zalekkomysl-
 na y ptocha poczytana bywa, leegdy
 pokoi mitwie y przed okiem sie ludzi
 kryje za swiate poczytana bywa.
 Swieca goraiaca nawietrze postawio-
 na.

przeto zgasnie, wlućciwnie zamknie.
na długo świeci, tak nabozenstwo
w zamknięciu bezpiecnieysze, strzeże
wprzecstawia częstych gasnie. B, dz
musi bardzo ostrożny kto światła, cen-
uwać a przeszkody w nabozenstwie
nieczuie. Dobrze mi tedy słuzebni-
czy v Pana mego mieśkać w zamknie-
niu y w homorce moicy przykładem
Marycy matki jego która z Aniołem
w homorce swej rośma wiata sama od
Boga posłanym aby mięz za słuzęta
mieć zawsze przy sobie Anioła smu-
za dusze moicy niepokoiący człowiek
nawiedza wszędyśkie kasy po prostu
krazy bo yś pychy peten milceć stu-
nieumie y chce aby był od wszędyśkich
za mądrego mianę, widzianę, od wszędy-
śkich

770
miej poznaczony y chrześciany.

Czysty człowiek y wstydlivy stro.
Jem iest serca swego y wszystkich
smyslów swoich które są skłonne do
złego aby Boga nieobrazować. nie iest
skruszony na sercu który prubnych
rzeczy słucha y sam mowi. Przeto
ten traci łaskę Bożą nabożenswa któ-
ry drtwi serca y ust swych nie za-
myka. Zakonnik wielomowny prze-
tło zgrani występuje, bo nad powo-
łanie swoje czyni. Dobrze między
Jem Jezusa za przyjaciela y oblu-
bienea swego obrata. Dobrze misie
strzedz towarzystwa które mi iest
czesto przyczyńa do złego albowiem
szeroka droga która prowadzi do pie-

ka

kła y wiele iest ktorzy ona chodzą
Powiedzial to moy Pan Jezus Chry-
stus. Dosyć mi nanim do pocieszy-
miej ktorzy mi dacie sammoze krolestwo
niebieskie Amen.

Mnie iest v bogi zostawiony
opuszczonemu i opiekunie bede Psal. 6.

Błogosławiona dusza ktorey Bog
opiekunem albowiem niewszelkiem
ciężku niebądź opuszczona. Corko
nie tęskni w ubóstwie i jestem ktorey
cie w bogactwie mogę, ić mićś będzie po-
ciechą twoją y wznosią wety m ra-
zie, ić jestem koronną chwaty w kro-
lestwie oycza mego. Droga y kosto-
wna perła, w bosmo dobrowolne sta-
mie

171
mnie przyrządził którego zapłata
wielkuiszcie wfaćca 3. Anioły iest
wniebie, wiele niebesprzeżstwu y
prac ludzie podejmia, dla bogactw,
Jem cie wytaczysz sobie zato mi zawsze
dziękui. Wielka wolność dusze niew
ney która nie pospolitego y własne
z światem niema dla krolestwa ode-
mnie wdomu Ojca mego zgotowa:
nego y dla miłości moiej ale wszy-
stko opuszcza aby mnie samego otchy-
mac' cala mogła. Corko tak mów
zawsze do mnie. Panu o to mi a ubo-
ga y boleści pełna wspomóż mnie
bo to głosz ubogiego y chorego do
mnie wzdychającego. Micy cierpli-

wosc przez krotki czas Jesu bo-
ga w polu armie y wszatac bo tu
nie dlugo bedzies zyc y cierpiec.
Dziechui mi iako mozesz bac lepiej
tu do czasu bydz w zamknieniu
z ubogimi anizeli potym w piekle
z bogatymi. Nie rozumiey Jes dosko-
nala y Jes mi z mlodosci stuzyc
poczeta wiele mi rzeczy obraza
ktoryes ty do siebie niewiesz, y co c-
wszystko zocota dla mnie czynisz
mow ze sluga nie potrzeba iestem
bo bez pomocy moiey nie czynie dobre
niemozesz snos ze rozge moie nad
odpuszczenie grzechow twoich za lito-
wosci dosyc ciebie nie uczynita. Na
poucie-

472
pociebie twoie pomni zemia choc
niemienny dla ciebie niesty cierpiat,
wspomni ciebie ku wzeleniu bolesci
twoiej na Lazarza ubogiego po.
smierci na łonie Abrahámonym po.
sadzonego, aboi sie konca bogacza
woskosnego po smierci swoicy y po
bakietach w piekle pogrzebionego gdzie
nawieki cierpiec bedzie. Obiecyay
sobie cokolbo albo cierpiec troche 3.
Lazarzem ubogim y cloyym a polny
zemny nawieki krolowac, albo zyc
w woskoszy y wdostatkach 3 Bogaczem
a polym nawieki w piekle gozdec. Choc
mádvemu. Istogostawiony który rozu.
mie to, a wczasz ze zlych nalogow
bo logo tu słowa moie niepoprawia

polym

'połym bez pożytku żadnego karać
go będą, ze złości aże namieki. Cie-
plnie tedy znos ciężary wszystkie
y gdyż jest uludzi wzgardzona
radui się; abys z Łazarzem w.
królestwo moje wniość zasłużyła.
Jeśli cię postąpek mój nie wry-
nie zachoway się w boiaźnię
Bogey nie bądź swowolną, ale u-
mątwiaj dusze smysły twoie y nad
wola stąszysz nie nitczyń. Na
ptarłości serca y niedbalego uważenia
przecbow twoich nieczuiesz boleści
dusze twoiey, y dlatego często się-
smieiesz y weszelisz gdy masz wacery
ptakac. Nie jest wolność dobra y ra-
dost iedno w Boiaźnię Bogey y w su-

mnieniu

mnieniu dobry, szczerliwy który prze-
 skode wszelką odzruca. na co pragnie
 widzieć czego się mieć niegodzi. Prze-
 miła swiata y porządkowosci jego ciar-
 gne educ cielesną do proznowania,
 do gadek proznych y szemwaniu ale gdy
 godzina minie co stąd odnosiż iedno
 ciaskosc sumienia, y cos przez kilka
 dni nabyła toż przez iedne godzi-
 ne traciła. Szczerliwy który przed
 temi rzeczami uododzi co sumienie
 związać może: Wależ meżnie do
 nałog zwyczajem zwyczajony by-
 wa iesli ty dasz drugim pokoi, drudzi
 cię praatko zaniebają. Niewdoway się
 wte rzeczy do czegoś nie nienależy
 na się

na się sama mieć oko zawsze pilne a
nakazy dzień karz sama siebie y
strogi w niedbalstwa twego. Jeśli
przyjaźnie ludzkiej nie masz oto nępa-
sui się ale to cię nieś frasie ~~z~~
iż się wielu rzeczach nieśowaś, tak
ostrobnie iako przypoi służebnicy Bożej
y prawdziwy Zakonmiej. Pozytaczno
człowiekowi gdytż niema według ciała
poacieb. Ale iż duchownych niemienić
albo rzadko bardzo, wino to jest tego, bo
iako przypoi skruć y pokoiu nieśzuka
wnetrzego ale się zastworzeniem wga-
nia, y one więcej niż mnie, albo zarównie
milnie Gdybys często o śmierci myślała y
wedługim żywocie bez wątpienia, iż
bys się polepszyła. Gdybys maki ~~cz~~
ne

174
we często uważała, wierze że by
cierpieć niebawdzo ciężko było, ani-
bys się na ostrość reguły uskarżała;
lecz jeśli te rzeczy do serca nieprzyjmiesz
rzeczami się niepotrzebnymi bawisz y
przetofsz ożigbla często kroc y leniwa
bez łaski mey zostajesz. Rozieblasz cię.
cha ciało się uskarża. smysły bożas,
Bożę niepokrytą, pożytek swój tracisz.
Niedźna lepiej cokolwiek gdzieś się kolwiek
obracisz bezemnie. Co się frasujesz że
się często y to y owo turbuje, że nie nie-
według myśli wiedzieć: A kto jest na nie.
mi? Żeby mu się wszystko według wo-
li powodziło: ani tobie ani drugiemu
ani żadnemu na ziemi. Żadnego nie-
masz na świecie któryby mola swe^o
nie miał. Chcesz wiedzieć cokolwiek kto

się ma lepiey na świecie: za prawdę
ten krowy dla mnie co cięplimie może
może. Rozmawiając ludzię częstokroć
oto się ten mądobrze y wiele ma do-
gachy alęty spojrz na niebieśkie do-
bra, a obaczysz yż to są wszystkie
rzeczy małe. Nadza jest życie na świe-
cie. Gdy człowiek duszowniey, z tym
światem jest mu goręczy. Biada ludzię,
ktorzy nieznają, nędze swojej, ale iest
goręczy tym ktorzy w tym się żywocie
kochają. Tobie coko życie y umrzeć
wesele się y ptaka dla mnie niech
będzie żywotem.

Naco przedsię wzięcie dobre do uro-
dzenia: powstan a czyn zaważ
y mow teraz czas czynienia teraz
czas

czasz walcenia, teraz czas po-
 prawienia kiedy cię to trapi natę-
 czas jest czas do zastugi. Trze-
 ba coho przeczodzie przez ogień y
 wodę nim przydzie do ocsłody. Je-
 sli natęgomu smysłom twym gnawtu
 nieuczynisz. Poki iesze w tym cie-
 miekasz bez grzechu niezyjesz prze-
 tosz potrzeba ze bystu zawsze ro-
 dze moje nad sobą ciępiata. Wtem
 ze bys rściata czaszu utwapienia
 twego sciałem się rozłaczycś ale
 zez przez grzech niewinność y Błogo-
 stawie two owa ciła, potrzeba a ze bys
 tu w ciępliwości przyscia moiego do
 siebie czekata, agdy przyde, weźme
 cię do siebie y natę czasz poznasz
 że mĩa jest który zbawiam ufaia czycś so-
 bie.

Jesteś cokolwiek wewnątrz skłonna
i dogrzebowu skłonna. Chcesz się spo-
wiadać, a na jałmużnę znowu spo-
dajesz. się grzeszów dopuszczasz. Tęsk-
nisz się strasz obięczujesz pogodzinie
czynisz iakobys nigdy nie obiecowala.
Tęsknisz płacasz żałujesz, pogodzinie
się śmiejesz i wiesz. Chcesz gdy cie
upominają poprawę, obięczujesz, a na-
kładać opak wszystko czynisz. Przetoś
śmierci cierpisz chociaż niewinną
się być rozumiesz. Jednak. Że
masz tu cokolwiek wielki i zbawienny
Czyścić, gdy tu dla mnie cierpisz, kto-
rykolwiek sama mając bawdzę czu-
dzą złota i grzeszów aniż swojej
krywdy;

716
krzywdy płacasz która sie dla spole-
wnia, czyś sobie modlisz, y serca
odpuszczasz która przedza ięteż dopro-
szenia aniż dokazania, prosza
do miłosierdzia niż do gniewu. lepiej
tedy tu występki karac y odczyniac
aniż potem ogniowy czyszczeniu
na spalenie zostawowac. Czynięzgo
ogni on pozerać będzie iedno grze-
chy twoie i bardzyj tu sobie od-
puszczasz y za ciałem idziesz, tym wie-
cey cierpieć będziesz. wczem człowiek
grzeszył w tym też y karany będzie. Ta-
leniwy y ospaty y spaleniemi ognistemi bod-
cami pobudzeni będą. Tam roskosni-
czy niewymowny głód cierpieć będą
Tam wielomownym ięzyki urzynacy
smole w gębe łac będą. Tam nieposada-
głowi

glinę wymyślał swoich strasliwych
dzenia czartowskie widzieć będą.
Zaden grzech nie będzie, któryby oso-
bliwie karany być miał. Tam
pyśni wszelka bania y swomioty napel-
nięni będą. Tam będzie godzina ie-
dna. cięsza aniż tu tysiąc lat w poku-
cie oney bardzo. Będzie z cedy tu fra-
sobliwa a zbawienie twoje aby spo-
smierci mogła i dostąpić łaski mojej. *or*

Panie odpusc mi abym tobą z ufno-
ścią rozmawiała słuzebnica twoja.
Ojako wielka potrzeba jest słodkości
twojej którą zakrył bojaźnym się
ciebie a iśli się bojaźnym a coż miu-
sta.

iaczym ciebie, y tobie wserczosci
stuzącym, zaprawde niewymowna
stodkosc tym ktorzy cie mitują. Wot
znam łaskę twoją, iż gdy niebyła stwo-
rzyłaś mi, y kiedyś zbłądziła
odwiodłaś mnie, rebymci stuzyla
y roskażalesmi abym cię mitowała.
O zrodło miłości wieczney coswie-
ke o tobie iakos ciebie zapomnieć
mam ktorynamie newszelakim o-
twapreniu pomniś? Bezynies zemna
miłosierdzie twoie, nad nadzieie
moie y nad wszelką zasługę y go-
dnosc stałesmi się aż na zbył łaski
wym, cos ci za to dam miłosnikumoy:
bo niewszystkim to daiesz, cos mi dał
abym się myrzekłszy świata y wszy:
stchłś rzeczy przemieniać, czyś żył
zakonny obrat: a lafzanowka, rzecz.

sobie poczytasz iż ci służe które.
mu wszelkie stworzenie jest powinne
służyć, mnie to rzecz mała służyć
tobie boś mię stworzył y jesteś moim.
Panem ale to wielka y dziwna
zesłanie y niegodna y uboga
stworzenie liże y niedbale ozbawie.
nia swym za służe wziął y między
wiernemi słuzebnikami twoimi postawił.
Oto miły Panie wszystko twoje com
słuzebnica twoja oddaie to wszyst-
ko szczegol służe, ale adź mnie
niedzney y sztywnie radzay amf i
służe tobie. Oto niebo y ziemia ko-
res na posłuże człowieka grzesne
stworzył sacc posłuszne y nakazdy
godzące potnia wskazywanie twój
mato natym stworzyłes y Anioły na

778
postuganasie lee wszystko przewyższając
mi y sam służysz y wszystkiego
kupozywaniu dodajesz. Co ci dam
za tak wielką miłość twoją? Obym
ci przez wszystko żywot mój dobrze
służyć mogła któryś go dzień jest
wszelkiej ci y cwałty. Zaprawdę
ty sam jesteś Panem moim a ja nędzna
służebnica twoja ze wszystkiego sił mo-
ich ciebie winna tobie służyć y Imię.
twoje zawsze cwałić chce y pragnę
panie mój, co ja wypełnić niemożę
ty sam nagrodz. Wiem to bowiem
ysz wielką będą miłością twoją
którzy dobrowolnie wdali się do służby
twojej. Naidą pocieść którzy dla ciebie
pocieść świecką opuszcili, z tym wiel-
kiej wolności dostąpią którzy się boją.

dla.

Imienia twego wnie wolę oddali.
Obłogostawiona służba twoja Boże
przez którą człowiek wszelki wolności
y królestwa dostępuje. O szczęśliwy
stan Zakonnicy który Aniołom czo-
wicka równym czyni Bogu miłym
czartom strasnym y ludziom podzi-
wieniem. O dostatek godności y ucze-
sności wszelkiej godna przez którą
sie Synami Bożemi staniemy y obywa-
telami chwały wiecznej. Bądźże ty Boże,
mój aby mnie nadewszystko
miłowała oddalać odemnie wszelkie
leniwość y ozębłość aby mnie bez
wszelkiej przeszkody z osobą służącą
y wolą twoją wypełniać powinności
mojej dosyć czynić mogła.
Amen.

Cożko nieumiesz wiele rzeczy ktorych
 ci się ięszce dla mnie więcej potrzeba.
 Coś takiego. Panie? Pamię w tobie
 własna woda, ięszce starszym niepostu-
 szna mędrze, yż kto się sposłusze-
 nstwa wytłumie przed łaską mądrze.
 ka, kto szuka tylko prywat swoich
 zdrużeniemi nieprzeostaie, Zapłaty idru-
 żeniemi mieć niebędzie. Kto mnie obo-
 tnie jest posłuszny przetożonym swo-
 im, Mac że ięszce cięsto w nim panie
 y przeciwko Duchowi nieżga y sprzecia
 Jest się tedy spratkorcie wola starszy
 co nieęst przeciwko dafze y Regule
 twoicy wykonywać ięstiećcię dosko-
 nale cięsto twoic rozumowi podbić. Bp.

drey pozwiensobnego nieprzymusza i my-
ciarsz, iesli cztoweka wadliwego imo-
ci tego nieopuszcz. Nie masz nieprzyjacela
la wackszego dusze twoiey iako same so-
bie yd sie chucowi sprzeciwiasz y z nim
sie dla cielesnych affektow, ktore ci czę-
stokroce wwodzą niezgadzasz. koniecznie
cocko potrzeba zebyls sie wzgady oblo-
kta iesli chcesz cialo y krew twoją zwoyczyć.
Jsz cieszę sama siebie nieporządną mito-
szyć milujesz dla tegoz cale sie wolidru-
gich oddać boiesz. Cofz wielkiego czynisz
ktoras iest prosem y ziemią, yd sie dla Bo-
ga cztowiekowi podajesz, gdyz in sam
ktory iestem wszechmogącym, ktorym wspy-
stko stworzył samem sie cztowiekowi pod-
ał y iemum był posłuszny, statem sie
cocko nad wszystkich ludzi pokorniejszy
y wzgadyejszy abym pokorę moją twą
pysze.

pycie zwyciężył. Bez się postępującym
780
Wócie pokory praca y niemi, w sę te waz
wzyskim pod nogi pokladac po ktorey
potym beda wżyszy deptac. Wccie wola
wlasną odcinać, iestly ciecz drugim ro.
skazowac y łaskę sobie umnie żędnac
Czyn gwałt sobie y po za dźwosiom twoi
mocno się sprzeciwiaj, ani patrz czego
ciebie ciato, czego nie chce ale się oty pił.
nie staray aby było posztuszone duszowi cie
kz nie chce y zemrze. y tak go długo mo v.
dui asz gotowe będzie dla mnie wżysko
cierpieć y cierpieć niemi wuezec. Nie sam.
się często gniewaj, abyś gniewu mego
wzsta, tak się drugi poniżay żeby po to.
bie iato pobłocic drudzy csodzili. Co masz
zapreccyć yz się na złość drugich
skazysz? Co gżes mi co! yz się sprzeciwia.
wczym robie tak bardzo sprzeciwiaj.

Która.

ktora mi tak często obrażaysz y Biektło Ja.
Auguiełz : Ale to odpuszcza oko moje
do droga dusza twoja jest przed obliczno-
ścią moją abyś poznata miłość moję
y badać tego wdziaczna tym mnie bar-
dziej miłowała y wolę me spełniła.

Zagrzebiały nademną sądy twoie
Ja nie skruszyłeś strasłem wszystkie
kości moje y dusza moja napoty odemnie
odeszła. Stoię zdumiała y wolałam iść
niebiosiśa nieść y czystę przed obliczn o-
ścią twoją. Jeżeli y w śmiertelności znalazłeś
nieprawosć aniś im odpuszcisz a coś ze-
mny będzie z spadły gwiazdy nieba
a iś proś a Jaś nie bac mi mam ktoryś
prawy zdały się być dobre upadły na
niekości y ktorzyś ciele Anielski pożywali
w d. 10.

131

Widze iż dwasy twiepiami podzywaię.
O Panie moy niemasz wemnie nic roze-
stego y dobrego iesli oddasz odemnie
ręke twoie. Niemasz rożumu iesli tymnie
władzie opuścisz niemasz pomocy iesli
ty sam mnie niewspomozesz. Niemasz
czystosci iesli mnie dostąpisz nic mi
czuiność moia y strach niepomoc iesli
mnie strzedz niebędziesz, gdy opuścisz
robie my y ginie my gdy ratujesz y nawię-
dzaś ozywiamy bo jesteśmy nie stateczni
ale piteccie bywamy potwierdzeni ohe-
bli od ciebie zapalen.

O iako stusnie o sobie mam nisko rozumieć
y poddać wole się poddać. O sady nie
poate gdzie nic o sobie nie nadoić. Gdzie
śwata, gdzie ufność gdzie rozumienie o
sobie samey: przepadła wprzeka pro-

z nosc wglebokosci sądow twoich
Ciebie wszelkie ciało przed oblicze.
swoją? a ja się celsię błoto prze-
ciwkolepiacemu i siebie. Jak os sie kto
celsię może w proznej mowie y podno-
sie którego pierze jest poddane tobie.
Niemożego świata wszystek wydrzeć
mocy którego podbił swoiemi si-
łami y poruszył wszelką ciwota,
który w tobie nadzieję swą położył.
Albowiem y ci którzy mówią y chwala, oto
nie są przed sądami twymi, wstana jako
proch y popioły ciwoty swoi, a prawda
twoja twać będzie nawiąki. O natuskowszy
Jezu daj mi łaskę twoją aby ja nigdy znowe
była, zemna pracowata y aż nawiąki
zemna twata. Daj mi tego, zawsze pra-
gnąc y celsię co się tobie podobna. Twoja
wola

182
wola mied będzie wola moja, a mój światło.
rey mied zawsze nasładowie miedmi bę.
dziośtość obrotu miedzieć, tylko o to obrot
ty chcesz y nie chcesz. Daj mi umrzeć
wszystkim rzeczom które są na świecie
y dla ciebie być wgardzoną y po-
stanać na ziemi daj mi odpoczywać w to-
bie, bo ty jesteś sam pokojem serca mego
a oprócz ciebie nigdzie pokoju nienay-
duie w tym pokoju aż nawieki odpoczy-
wać dusza moja pragnie bo niemaż mi
na świecie aby ja oprócz ciebie w spokoju
mogła. O Panie spójrzy na pokrzyżowaną
żebnicę twoją ty wiesz czego mi żak
wiele trzeba, oto stoie w boleści y smu-
tku mym przed tobą pociesz mnie iakoby
mnie potrzebny rozumiesz y niech się wpy-
sko

stho tak stanie iako sam chcesz day
mico chcesz iako wiele chcesz. Czyż ze-
na, iako wiesz, iako się tobie podobą.
y co zwiększą twoją chwałę, byś ma-
łotaś mnie gdzie chcesz y wolno żemną
wszystko czyn co mnie potrzebnego
wiedzieć. Jestem w ręku twoim, obra-
caj mnie y sam y tam, mowdaj mi iako
chcesz oiedne rzecz tylko proszę taś
y ratunku twoiego odemnie nieoddalać.
oto służebnica twoja gotowa na wszyst-
stho będziesz niepragnę zyc sobie ale
tobie day żemito Panie mój aby
godnie Amen.

CZORKO. Dobrze mówisz do.
 pascbay mi czynić stobą iako iā dce
 bowiem iā czego tobie trzeba. Ty my-
 ślisz iako człowiek y rozumiesz iako
 twoy affekt kaze iako który wiem odwie-
 lu co sie' toba stanie wszystko stobą, dobie
 czynię. Jeszcze y w tym upominam abys
 dwounosci świeckiej potrzeba y pro dū.
 dzy czynią badac sie' potrzebay bo to.
 bci nie. do tego idz ty zanna. Co dūdz
 czynią zanieś ty niebądźiesz odpowia-
 dac ale tylko zaszame siebie: a na coż
 sie' wtrądasz do czego prawa niemiesz:
 Wiem iā y znam wszystkie y wszystko
 co pod słońcem iest, widze wszystko, wiem
 co skim będzie, co myśli, co czyni, y do
 którego

ktorego konca sprawy swoje odprawie
Czego poprawie nie mozesz mowac tobie
na cos sadzisz y obmawiasz mnie to
samemu nalezy a tys ktorego sluzę
mego sadzisz y mnie to polec. a swoy
pokoy miluy a patrz zebys tego co w dru-
gim ganiysz sama nie czynila. Niechay
drugiczyni co chce yialo chce yialo
dlugo chce, przydzie ten czas gdy be-
dziem sadzil sprawy jego by co mowil
y czynil opzukaemie niest y Betacie nie
niemoze przedemna. Nieparay sie nie o
slawie swoje chocci kto skodzi i sadzie
za tobie sownie nagroder odmienie
serca ludzkie y strdaly ktore cie brama-
ia, naiego samego obroce. Olag ze-

184
Czu cudzego niegniewu się bożniewu
y nienawieści gasić miłość; wsewu
pyłnego żalost y gniew częstyd
lic dobrze czynisz gdy za niego Bo:
ga prosisz gdygo wspomnieniem napra-
wić nie możesz: gniew serce roderwane
czyni. Powiedziałbym tobie tajemni-
ce moje gdybyś mi dohymata, ale
żes mało ukońskonałości dostąpiła
dofzyć masz iść wiece wolać moje teraz
gdy ci wehnie domnie na ten czaszoba:
czyś iakosą dziwną sądy moje.

Panie! prawda to wszystko co mówisz
większe jest staranie twoie omnie aniż
ia co dla mnie czynić mogę. Na Slyn
fundamencie stoi kto się na woli swojej
funduje byle by wola moia dobra była
Znowu się tobie oświadczam czynię
mny.

mną co chce. Bo nie może być ale
co ty tylko chcesz. Jeśli chcesz aby my była
wcielnosci bądź błogosławiony jeśli
mię chcesz mieć wcielnosci bądź znowu
błogosławiony, jeśli wu ci się. bądź śie-
dnako błogosławiony y chwelony oto
pełnić wola twą gotowa słudźnicatwa-
ia. O kiożemia jest iż bym sądzić mia-
ła sprawy ludzkie, powinna i o
sobie mniey niż o innych rozumieć
bo kto śodzi w pokorze. czużyc spraw
y słow nieuwaga, wieć iż wielka ma-
drość miećże czasz tego ani sie ludz-
kimi słowami turbować. Niechc mieo
pokoiu wuścięć ludzkyc, choć ym dru-
gich posadeata y onich złemowita ni-

jest mniejszym ymniejszym człowiekiem
 iedno iako przed tym. Cioć omnie drudzy
 mówią y sprawy me szukać, przed ciałem
 niednakiey cenie przed tobą ostaje.
 szczęśliwy który pokoiu wsamym tobie
 szuka bo ty jest prawdziwym pokojem
 y ciałem naszą, który się podobac lu-
 dziom nie chce: przygany się badney
 nieboi, wkim ty wade y przygane nay-
 dzieś banby iest wpełki godzien.

Czorko. Dziękuj mi iż cię nawiedzi
 iż cię pobudzam iż ci takie nad ciemni-
 moie dawam. Bo to co mówisz nie s Sie-
 bci maszale s samey łaski moiej y zem-
 nacie weyrzał, żebyś wchotał y upoko-
 rze postępek tym większy czynił y.
 Zem.

Rem na cie wciwrat, wiele mi obieca-
iesz y iako ogien gdy patrz plomieniem
bes dymu wzgure nie wstepacie takteż
inowba twoia iako ogien wzgure sie
podnosi ale przedcie od ztych affektow
nie jest wolna y dlategoż skutku pro-
by twoy nie odnosisz koscias sie wste-
czach ktore sie wbojwu zakonu two-
sprzeciwiaja y czego sie ras wyzre-
kta dla mnie znowu affekty y serce
swoie do tego obracaż a ja niewolę
com powiedzial yż waden kladacy
reke naplug a parując wstępnie
godzien jest krolestwa niebieskiego
Niedawny pragnąc tego czego sam nie
niegodzi na cos mi wbojwu o obiecata.
gdyż mi dohdy mac niemożta niema
ro.

Bydz cieszko co z dobrej woli twój obra-
 ta, posil się obietnicą moją, bom co
 obiecał iestem tysiąc gotów. Gdy wytr-
 wasz koronę mieć będziesz. Znam
 iá radzę twoje y częste przytwoie
 obciata bys iusz bydz wolności cswaty
 synów moich, to dobrze y szerokie
 często mię doswiadczaś ale mienio-
 puszczaś. choc często bezporadny do-
 stawiaś ale gdy się wrocisz sowi-
 cie to nagradzaś. Niechay to do-
 mna stanie się co mi obiecujesz, aby
 kiedy skonczy doczesny żywot mój
 łaskę przed tobą znalazła. Niech ci
 zadość w oddanie y sieroczo mi-
 ie nademną poruczy do miłosierdzia
 nadzina słudźnicą, nioia, dokadze
 mięskac będziesz. Panie mój, nadzina
 iestem y iakoby w wcieleniu swoim.

Zła zem okowana przyjdź a wyból mnie
obtoczli mnie zenszczesna nieprzyja-
ciele mojej gdy ty mnie nie ratujesz
ostanę siły mojej y zwycięzami dostanę
przeciwników moich, ale wiem y mówię to
znovu iż gdy się wrocę jako przed
wianem nieprzyjacieli moich rozproszę.
nie będą a mnie utrapionej sownie na-
godzisz. Niechcey jednak mnie na
długie czasu opuścić bo mocy mo-
jej nie ufam iesli dla upokorzenia me-
go odchodzisz, wratko się do służebnice
twojej wracaję w smutku mnie dłu-
żym mnie zostawiaj bo żyć będziesz nie-
możę. Gdy ciebie przy sobie wcielnie
żyć tykno gdy jesteś smierci się nie boję
bowiem

157
kto w tobie umrze żyć na wieki będzie
O toż i ja y żywot y śmierć moję wrzuce
tu spolicam matcuśność y szc mnie
w przygodzie y porządki mej ratujesz.

Wpokoju stało się miejsce
iego Psalm 75

1
Córko. Pytasz mnie kto udobrym pokojem?
Ten który jest cichy y serce pokornego.
Czemu się pytasz o drugich co się dzie-
mi dzieje y co czynią a o sie nie wie-
dają? Patrz iż ten jest w pokoju który
się umie dla mnie upokarzając y czeka
ratunku mojego ciępliwie ten jest w po-
koju.

koia ktorysie dlamnie samego niedla
meky kharania grzechasie w szelachie
strzebe; Ten jest upokoru ktoru w szel-
ki ci azav lekki dla Boga ktoru w ser-
ca nosi; Błogosławiona która rozma-
win z Bogiem modlasie w omyślaiac
spiewaiac y czytaiac gdziekolwiek sie
obrociez, gdziekolwiek iestes y pierszo-
drzez mysl stoba, twora milia. Dobra mysl
w wesela Na zasmuca. gniew twubie.
Zazdrose zaslepi, nienawisc zabija,
terzeby zyrunt z serca twego wykorze-
nie staray, czytanie nabożne naucha,
modlitwa zapala, mowa chysta serce
w wesela y ochysza, praka maże;
człowiek produity drugich gorczy.
gniew który obraza nabożne slo wo dru-
gies

gic wzbudza, pobożnie buduje i wstępuje
 do nieba podnosi: Czyszcze serce twoje
 od wszelkiej złości. A czystsze cię będzie
 szukać będzie. Mieszkaj w miłości a czło-
 wiekowi mało i cię wywoli zwycię-
 zstwa twego. Błogosławieni którzy płaczą,
 albowiem pocieszeni będą. Od kogo-
 zaprawdę odemnie Cóż wshytosi ser-
 ca, nie wrzechać do ciebie. Gdy tedy
 obciążenie i oziębłość w sobie czujesz,
 gdy pokuszy albo też niemoc jaką, cierpieć
 oddaj się do modlitwy, i wranaś moich
 obwoły, pomocy, i lekarstwa szukaj. Wier-
 żaj szeroko, krzyża mego, długie i
 wielkie gdzie był dla ciebie zawieszony
 a obaczysz iż ^{nie} albo mało bardzo
 dla mnie cierpieć. Łęko pilnie i tak wiele

osci wkoronie ciemnowy bylo kie-
re przenikalij glowe moie resli prze-
chy moiey memasz potosze ciasto
makimoiey potosze bierz y wlochnia,
podlozoku twego hu strazy dzien-
ny y nocney zebycie nie przyjdzie
twoy probna y nie spodziwanay nie.
Zastal wadze twoiey myslay plu-
gawic niemała. Ze ze twoie mied
bedzie despiersa napamiatke naro-
dzenia mego iakoby zlob ciastny
wszelakich cnotk polne gdzie ia lebate
wspoluczy wuniony sianem troche
miasto puelowey prezeny przykryty
a mlekiem trocha ubogiej matki
mei karmiony. Twardosc toba twee

nieś będzie ciałem kamieniem albo
grobem moim gdzie był posmieci
moim położony dla ciebie wewnątrz
ziemi. Tak tedy w pokoju odpoc-
zegwasz na wszystkie rzeczy swia-
tote niepomniąc wszystko żanie po-
czytać abyś powstała własce
mojej, a w dzień ostatniej trybna-
nem moim wesoło wędrowny

Staga Bóży Iżaczeniem y marbro-
scia ma wszystkie odprawować. Arde-
ba tedy krolewski nie drogi trzymać
zaby był aninabyś ciała folgujący

anigo

anigo też nabytys no. diei reby
aby przed czasem y konczem
nieopat. Jesli chce dobry porzą:
dek zaobowac wbyciu, między
dwoma drogami isc ma srodzi-
na, zeby wfaic sie tam swoiem
zuchwale nie nechynit agdynie
wiecey dla temstwa zeby nie opu-
szcat. Niepodobuie Bóg skaze:
nia cielesnego ale od grzechow powo-
sciagnienia. Niepodobuie y niewy-
ciaga y niepodobnego ale tylko
to co jest duszy potrzebnego. Rady
dodaie, sami potrzebam i wzela.
kiem i opatrnie aby dobrze zabry-
wat.

wat ciało podbijac dudy miarki
nieprzebrać. ¹⁹⁰ Dziś białe a iutro
poles dzień cały lezeć, dziś sie nie-
wzyc a iutro sie skłócić y dopłakom
szukac nie jest postępować ale sobie
wstyd czynić y do postępku przeszkadzać.
Dziś nie mieć ani chleba a pomyśleć
na rzeczy niepotrzebne zdobywać nie jest
mieć chleba, wubornie ale łakomstwo sobie
mnożyć. Dziś y potrzeby nie mieć a
iutro spediataw szukac, nie jest poscić y
wstrzemięśliwym być, ale obżarstwu
drogę czynić. Dziś postawić od sie-
bie poręczy, odmykać a iutro przeciwno
przełożonym szemrać nie jest znak pow-
sca głodności ale niecierpliwości. Dziś

bardzo wiele czytać, dziś robisz
na zbyt a polym nagłowe stakac nie.
jest duze kawie ani ciato chwi byc
ale sie niemocnym do inszych bych
ochynkow czynie. Dzis nie niemo.
wic, a iutro swawolnym bych, y mul.
czemieraz tamac niest tu jacy
swiaty Zakonny zachowac ale z.
siebie sydzic y drugich gorszye.
Dzis sie zamknac, swiatu sie nieu.
kadac a polym do kazdego kata
narzecz, niest pokoi omilowac ale
glososc posobie pokazowac. Dzis
napytanie nie odpowiedac a iutro dru.
giech gabac, sadzic y obmawiac
niest powage y stateknośc Zakonna
zachowac ale nie narodzi y p. swawol
sukor

Jeżeli chcesz osiągnąć cel, który
głównie siebie czynię a nie doleć nie pi-¹⁹¹
szee nie jest Boga chwalić ale dru-
gim lubaczyć i smieć czynić. Cokol-
wiek tedy miarę prześledzi ybach-
nie ani się Boga podoba ani dłu-
długo trwać może.

Potrzeba tedy we wszelakim dachowny
postępku żeby go kto dobrze skon-
czył zachować zwyczaj zakonny
od Ojców postanowiony nad innych
się wynosić to jest nad ustanowienie
pospolite, Choć którzy tamia stęmi prze-
stawac nie trzeba y owsem osobno
w dawności y zwyczajem potrzeba zawsze
chować czynić iść rzecz niebezpieczna
W rzeczach wątpliwych zawsze rady
starszych.

starzeysz szukac i. zba. Bydz na.
wysokim stopniu nabozenstwa
nie jest podobna rzecz wtomnosci ludz.
kiey, bydz sklonnym do rzeczy
nieprzystoinych ciemi sie wiechlic
nie jest postepowac ale zgube
y sromot zakonowi czynic. Jesli
tego Bog osobliwa taska swa y
nabozenstwem nawiedzi i zbaawie.
dziec i szc jest czlowiekiem nie Anio.
tem y cie. Zar nosi cielesny nie proste
duszena woziat taska nie dmiu sie
andzeit. Mladrego tedy stuzi iest nie.
rozumiec. wiecey osobie rozumiec
aby potym ponozony nie przyszedl do
watpliwosci kiedy praca nie wiesz.

stka

1792
sako mysl swoie ma wrobowe nabyć
ale cestodusze do Boga podnosic.
Ala wiazac sluga dobry, naco ycze.
mu gwa cuie? dla tego isz te rzeczy do.
czasnych zazywaiac wiecbnych sie
dowabiat. Zeby tedy sluga wierny
cnotę miał baczenia wpracowaniu
y mgdrosce wproznowaniu lepiej gdy
oto Duchu S. prosie bedzie ani zby
swoim siom rufat. Amen.

Ad maiorem Dei gloriam Beatę
Marię Virginę

193

AR
C

adda
bie
Stkin

O
meria
ciebu
ciech
iong
bie

777
AKTY DO OBLUBIEN
CA, ABO WZGARDY
SWIATA.

ezu naślicznieyszy i namilszy
cibie ia za oblubińca mego
brata toba sie ziedniaczam, tobie
oddaje, tobie sie we wszystkim chce podobać,
bie serce moje, rozum, wola, pamięć, ze wszyst-
skimi i mistry i sily oddaje.

O Jezu tyś iedyny mily moy wkochanij,
moja pociecha, tyś moje wszystko szczęście. W
ciebie nie ma, choćby wszystkiego swiata
ciechy, i rozkoszy miał, nie ma, spoko-
ionij i nasycenij być nie może. Kto zaś ci-
bie ma, żadne wtrapienia, żadne choroby,

e, niedotátki, pómieniska, nic mu nie sa, y
wtem tyś iak na niccey pragnie te bórniem
ia czaia z toba. Dla ciebie namilszy Jesu chł
incoż iedyny mój, za nie tobie wszystkie p
iy mam, wszystkie porażenia światowe, y
kie rozumienia. Gardzę światem y
i pociągami iego, y przypuszczając iak nie
lce, żebym się tobie samemu podobiał
Dnamilszy Jesu kiedyś wszdy z iednocze
toba? kiedyś wszdy żyć ius niemię, lę, to
ie samemu będę? kiedyś wszdy nie wszystkie
odobać się będę? Tyś namilszy Jesu nie
ypowiedział na pociąg moia, Tyś wszystkie
części, tyś radość, wesele niezmiernę.

Żyć niechcę namilszy Jesu, iestliż mam żyć,
tobie się nnaninieyszym czym niepodobać.
Dla ciebie wkochany mój Jesu, będę się nie
wszystkim martwić, aby mi nie było nic miłsze

go, nie przyjemniejszego, nie wdzięczniejszego
nad ciebie samego.

O najpiękniejszy z synów ludzkich Jezu panu
mój, kto mi to da, abym cie tak miłowała, iak
cie miłuje naszmierza Matka twoja, iak cie mi
łują Święci y przyjaciele twoi.

O ostatnie szczęście moje wypal oświeble serce m
aby dusza moja od ognistej miłości twojej pal
y od ciebie szczęśliwie w rąniona, a miłości
rozpytnęła.

O z Ty siąca wybrany oblubieniec mój, tobie
ci mnie oddaję ty bądź panem iego. O krom
bie, miłe iedyne, niechce nic miłować krom cie
samego.

EX REVELATIONIBVS
SANCTÆ BRIGITTÆ
QVÆDAM PVNCTA
DE SYMPTA

O Poscie obwiastwienie:

Sunt Boży moni, chociaż Ma-
tka mciā miała doskonałą
nóstrzemislinność. przecie tak
rzędziła ciato swoje, że ani
łbytnim postem, ani postu przestępowaniem
żenrycie żyć sie nie dopuszcza. I chociaż
bariżeuszonie y wiele ieszcze zakonników
łina niepiłaią, iednak przez to nie ius sę do
łkonalemi, bo nie maia, fundamentu nōtrze-
mislinności, to ius pokory, y dyscretiey. I dla
tegoż gdy co wielkiego rozkazuią, potrzeba
eby to miarkowano dla chorych, aby nie
czynieli

zynieli ile chcą, ale co jest potrzebnego y
 ie godzi. Albowiem porcie na chlebie y na
 wodzie zdronym jest dobra, ale nie jest
 wyższe dobro, albowiem ci najwyższemu do-
 brom jest miłość, bez ktorey nie masz zbawie-
 nia, a bez potu na chlebie y na wodzie, ko-
 dy może być zbawiony, jeśli ma doskona-
 lą iść, y discretia y słuszną przyczynę. A
 przeto yż się czasy odmienną. Mieśca zi-
 serca twarda, y naczynia słabe, dla tego
 ogrodnik latorosli obropowate, y suche ro-
 zy może polewać. A to potrzeba tak rozumieć, że
 do puszczono porządku o chlebie y o wo-
 dzie, iść iaryzynie, y wodę przewarzaną pić.
 albowiem chleb suchy przez iaryzyn szkodzi
 pod czas, y woda przykra y zimna jest
 kiedy

Jedy iey nieprzenarza na kształt Tytan
albo przez iezmien nie przeprania

O Rozgrzeszeniu około postom.

Syn Boży mowi: wszelki za-
kon Boży bywa postanowie-
ny, albo dla powściągnię-
nia śmiałości ryderych,
albo dla posamowania rozpust cieles-
nych albo dla tego żeby wiedzieli lu-
dzie co czynić a czego się strzedz
braia, y dla tego wkaż dym z akonie-
nieśli kto grzeszy z ulomności y spo-
rzechy wielkiej nieznosney, bierze od-
puszczenie. kto zaś grzeszy niechcąc
albo bez rozmyślu, tedy bywa sadzo-

ny 2.

ale kto grzeszy chce y zzwyczaić,
 ma żadney wymowki. Tak y vcznie
 wie moi kiedym wciele żył y na świecie
 wycieraiac ziarna wdziem sobotni skłóć
 y iedząc, byli posadzeni od obłudnych
 żydów, którzyćm ia bronil, znaiac ich
 prostotę y włomność, przykladem Dan
 donym który wpoirzebie podroźny i
 cbleb kaplanski, którego wsakonie sta
 rym, prostym ludziom iść zakazowano.
 Teraz tedy ia sam Bóg nową regule o
 demnie vczynioną posłalem przysiać
 moim, wktorey wszelka pokora, wszelka
 łosc y discretia ma być wpatrowana, v
 lowanie też ma być y nad choremi. y na
 zdrowie

z krwi. Albowiem naszeli zakon który
nie niepełni w miłości, w pokorze, y discretionie,
nie jest godzien pochwalenia.

O Miernosci w potrawach

Swięci Boży nie dla tego dreczyli ciało swoje ^{żeby} mieli wnie-
namisli, ale żeby je miarkowa-
li ku służbie Bożej, do której
są powołani, a nie dlatego je dreczyli aby wie-
dzieć że za takim wdreczeniem mieli by królestwo
z miłosierdzia Bożego jeśli by Pan Bóg uspra-
wiedliwosci swej z nim pospować chciał. I dla-
tego wzięczna y miła rzecz jest Panu Bogu, aby
służnik tak służył ciału swemu, iako by dłu-
giemu słabemu; żeby mogło trwać w służbie Bożej,
nie żeby zbytkowało, albo w rozkoszach płynęło,
ale żeby się potrzebnie z dyfretią dosyć wzięło, y
iako

iało natura słaba potrzebuie.

758

Ta iestem stworzyciel wszystkich rzeczy y od
żadnego niestworzony. między wszystkimi re-
czami ktorem uczynił nic nie masz tak godnego
iało człowieka, ktorego uczynił Panem nad
wszystkimi stworzonymi rzeczami nasiami. Dalej
mu też rozum, żeby stworzonych rzeczy ku po-
żytkowi y potrzebie swojej używał, a mnie zła-
skę dany chwalił. Ale mi do takiego gniewu
tak barzo nie pobudza iako człowieka, y oprócz
samego wszystkie rzeczy są posłuszne na rozka-
zanie moje. Powiedziałem ci wprzód żeś po dobre-
mu królowi który sądził winnicę dobrą, która mu do
dziś czasu czyniła pożytek dobry. Ktoreż to byli
winice? tylko zakony, y ustawy świętych oyców, z
których pragnąc posilać się, oziębli zagrzewa-
ć się, pysznić się korzyli, ślepi wzrok brali. Tera-
żas skarżesz się, że plot y materia winnicę roz-
pala

Dla y rozproszyła sie. strze posneli y wcho-
cietą złodziei: podkopywaią kretowie korzenie, la-
osle od slonca poschnęli. a grona od wiatru
adle depcą. Dla tegoż żeby wino koniecznie nie
wmeto. Wszechpi sobie znouu winnice, do ktorych
naniessz rozg słow moich. a przyacił moy
sądsi ie, a ia sam Bog oblośe ią łaską moia
do tey winnice poszle takową straż, która nigdy
zasnie w noc. posianuę płot miłości Bożę, wmo-
uę winu korzen dobrej woli, którego nie pod-
pa diabeł. spokusami swemi Rozszere rozgi
boty, ostodze grona ie y dobrego rozumienia
nabozenstwa ie y wielum. Przetoż ty która masz
na ność, masz być mocną y stałą. do nosze-
a gotową y czynną. do przyięcia wierną y
rozną. do straży. bycie szatan niepodszedł.
Ten który będsie sędzić rozgi winne, ma
tego

153
tego doglądać pilnie, aby ie sadził na m
cu przystoynym, y masie starać z pilnością,
aby ie zakrył od zimna, y wpalenia. Przetoy
rway statecznie, a miluy mie ze rozyskiep
serca; biekay przed rozelaką pychą, a oble
ci w pokorę, strzeż wt swiec, y rozyskiech c
kon twoich, na część moie, bądź posłuszna,
comci rozkazał, rozbieray na każdą godzinę
sumnienie twoie, ile kroć występuiesz y wrym
porożanay zaraz do mnie iesli wpadasz, nie
dabay nic na swiecką część, ani na tyć ktorzy
iey są przyacielnu. Abonim gdy mnie będzie
miała, rozyskoć się słodkoscia stanie; Igdy mie
wmituiesz doskonale, rozyskie rzeczy swiata
stanąć się dla mnie gorskie iako trucizna.
Tę tedy Regule na część namilostey matki mo
iey, przez białogłowy naprzed y mianonicie
postanowić chcę, który rząd y władny sam
vsty

pięty swoimi do statecznie wyłożyć.

Siostry Zbawiciela z pilnością nie
chay tego przestrzegać, aby oby
czaię y sprawy swoje według
nauki y ustanowicy kiasse
pisanych, rzadzili; a zynow swoy według Re
suly S. prowadzili, żeby też umiely y mogli
te odrzucać, a obierać dobre; y żeby się na
bliższym oczom onego, który zakon y Regule
swoimi naswieszemi opowiedział, bardzo
podobaty; uważając sobie słowa Pawła S.
około wiek napisano iść, dla naszej nauki
napisano, abyśmy poznali co czynić, a czego
nie wystrzegać mamy. Większy tedy uśc Za
kon, a chwalebny y Anielski, którego Regule
jam Krol Aniołow, wybranej obłubienicy
swojej Brygidzie S. na cześć y na chwale
najmilszej Pannie Marycy Matce swej

z niemyślnego

z nie wymowney łaski swojej, y do tego czasu
 niesłychaney, osoba swą powieda y obianić
 Ten zaiste iest Rayski Zakon, który sam Pa
 Chrystus, Ogrodnicy Niebieskiey iako wybra-
 natorosc, tych czasow ostatnich, w Koscielu b-
 rzącym, iakoby w wirydarzu Niebieskim
 rzyl wszepić, która latorosc, iako grono bł-
 gosławieństwa, z ziemi obiecanej przynoszą
 winem duchowney radości serca wybranych
 swoich pilianstwem najswiętszym wvieseli. Prze-
 którą też latorosc, czasow terażniejszych, przysta-
 winnicy Kosciola, to iest Reguly, które dawno
 scia, czasu, od zilonosci cnót S. wstę, obieca-
 naprawić, y z miłosierdsia swego aż do pier-
 nozey szerzoci przynieść y odnowić. Szczę-
 ny tedy człowiek będzie, który do tego Zako-
 nu nasniętszego, iako do światła, nowego sta-
 ca, tych czasow ciemnych będzie wvrowa-
 dzony

bowiem bez wątpienia iako stonice snie-
ga na wysokim niebie, tak też y ten zakon na-
byt barzo iasney, promienniem znanomosa
Bożey Bożości wkościele bożiącem; ktoremu
promieniami, nie tylko ziemskie serca poru-
szu do odnoszenia owocu s. ale też iasnymi
niebieskimi prawdy promieniami, ciemności nie-
miejscowości wszędzie oświeca, y gorącością
stworzoney dobroci, wszelką nieczystość gnie-
tów z siebie wysusza. Ten nakoniec jest s.
zakon y za pewne godny poszanowania, y uc-
nowski od wszelkich narodów, które są pod
tym cieniem o którego zakonu ludzkości, i asni-
wiadczą Królowa Aniołów y Matka praw-
dy, y wypełnia w sobie Duchowne ono opisa-
nie Kościoła chwalebnego, które widział w
Duchu Ezechiel Prorok Boży. Zaden się tedy
zawodzić niema, iż takiego zakonu klasztoru
nie tylko w powołanym budowaniu porzą-
dek

44 zachować we wszystkich rzeczach, które przy-
jmuje, to jest pokornym i zakonnym odie-
waniem, w ponownej strzeżeniu miłości, w strzeżeniu sie-
bie, w zachowaniu czystości, i prawdziwej
pokorze we wszystkich dobrych i wyczerpięciach, i w taw-
nieniu zakonnych. Będzie z nimi wspólnie pracował i
wielką miłością swoją, jako zwykły ogrodnik
murem ogradać winnicę swoją. i dam im taką
pomoc, że zbędą się kontrować samymi
potrzebami do życia przystoynego należącemu,
i wszelką zbytność wzgardzając, przez to bowiem
winnicy zabity kret, który korzenie gryzie; to jest sa-
tanские podaszewienie, które pragnie odjąć dobre
i wysłać zemię po głąbokościach. Będzie też i straż-
nicą w budowa, to jest sumienia tych, którzy się nie
wstydzą o zbawienie dusz swoich, Oczu się ze-
wrócić same sobie, przeglądając się jako we zwierci-
adle. Naostatek wtuczyć słodkością ducha me-
mory ić wzmocni do służby mojej, którym ić
wzmocni ić i krwią swoją nadroczą odkupić.

rn.
u.
su
neo
tana
y
rak
aka
mi
ti,
m
8 na
cbre
rai
ri
ze
rai
ma.
b

olu
wład
podda
ch
abo n
wnege
a is
cobu
swen
iebs
wec
rapo
lud

O TO KUBE

na pierwi

ołowa prawdziwa ta jest, bąć się Pańa Boga
 włażda godźniet, nie lochac się wsey woli,
 poddać się pod posłuszeństwo starszych swo-
 ich dla Pańa Boga wrzecbach przeciwnych
 albo nie dośnych, nie szemrać, choćby co przeci-
 wnego roślano. I tych myśli nie polowywać,
 a jeśli by kto miał co na sercu swoim, tajemnego
 coby Pańa Boga obrażało, tedy spowiednikowi
 swemu co naprędey niech ożayni: wad. Kied
 ieżde ołowa święta prawdziwa, jeśli na ten
 wrzedy łura, na od starszey swow, by też
 napodley bey przestanie, jeśli się nad wśde na ni:
 leżemnieyszą, a napodley, nie tylko s. t.

swoimi wyznawa ale też y na sercu swoim tra-
fia być w sumie jeśli nie nie czyi tylko to co re-
ta haże y do czego ia przykłady dobre star-
swoich przywodzą jeśli nieżenie chowa y ie-
nie mowi do tąd ażby ia o co spytano jeśli
nie iest pretha do smichu jeśli mądze y o-
rzedach zbawionych nowi nād to ieżde iest
dawże wodzienu y wnowie soladnie y na wst-
lin miejscu ma rożun, iałoby tuś stali na
sądzie Bożym nowie dawże zia wogresz-
len, ten ia niegodna iest y obow noich do
nieba podnieść.

Pan Iezus mowi do ob-
biecinice swojej.

Pomóżay sama siebie we wszytych rzedach
o żadną się nie frasuy, tylko na grzechu łowie
Młoty wszytych y te ktorzy cię nait wnie-
wści, albo tobie woloczą, bo oni tobie dają

niecsta przydyne do zapłaty wroleszwa niebie
weno.

- Trzy rzeczy przykazuięć uczynić
- Trzy rzeczy zakazuieć czynić.
- Trzy rzeczy dopuścić zamci czynić.

Nad to trzy rzeczy radzić uczynić

Naprzod.

Trzy rzeczy rozkazywać czynić, abyś nie na
wiecie nie pragnęła, ieno Pana Boga twego.

Abys powścią usidelala pychę y Hardość

PRZYDATEK

Iako to rozkazanie S. Brigida zachowała
stad się pokazuje. **G**dy iaż Sztan

kusit strony Sacerosci domu, tak Sztan odpro-
wiedziata. O Sztanie mierny tyś dla twej
pychy spadł z nieba, a ia dla czego się nam bożno-
sic wpyche, gdyż nie iest lepsze ciato wrolo-

ieno iako y napodleysey niewolnice, to uszytlo
Siemia iest y narwość. y czemuś się poniżać ni
mam? gdyż y namieyszey dobrej wysli a swi
mieć nie może, gdyby ni iey Pan. Bóg do serca ni
podal. Tedy Pan Iezus Chładowszy się
iey rzekł. Pokora iest nieialu wschod abo
drabina, po litoey ludzie wstępuia, aś do
serca Bóiego. Trzeci, abys chowała w
stę. czystość.

Powtore zaliażnić trzech rzeczy abys nie ch
rila, abys się wystrzegala słow próżnych y wy
dwornych. Abys się strzegła Bytlu w po
liarniach, y winnych uszytlich rzeczach. Aby
się wystrzegala wesela y próżności tego świata.

Potrdecie. Trzech rzeczy pożywian y do
buszdam. Poniernego spania dla sposobności
czuności poniernych dla rzeczy przydatnych

ochowu miernego dla posilenia, y zatrzymania
drowia cielesnego.

oczwarte. Radzę trzy rzeczy, abys się cwi-
czyła wpośaciech y wdobrych rzeczy, bo się temi
rzeczami zasługisz na królestwo niebieskie. Wszelkie
te rzeczy które masz, abys je ku cści y chwale Bo-
żej obracała.

Radzę abys te dwie rzeczy w sercu swoim ro-
zmyslała.

Pierwsza. Jest cierpiąc
y umierając dla ciebie, bo takowa myśl wzbudza
miłość ku Panu Bogu.

Druga. Przy-
patruj się spillości, surowey bardzo sprawiedli-
wości mojej, y przyszłemu sądowi, bo takowe
rozmyślanie wzbudza bojaźń na sercu.

Nastatek piąta rzecz jest, którą rozmyślając
y rozkładając, dopuszczasz y radzę, to jest,

abys

bys była poslušna, iakoś iest powinna,
przyladnie, i ten iest Bopiem twoin, toć roshad
abyś inaczey nieczynila, bonia iest Panem tw
tegoć dopuszcza. i ten iest obliwiecem twoin
toć radzę, bon iest namilszyn przylacielem tw

**Siedm Znakow zktorych
się poznac może kto ma Du
cha S. mieżkającego w sobie**

Duch Święty gły iest w sercu człowieka
sprawuie to że mu świat y wszytkia ozdobia iene
iē bardo przylry y brzytki. Sprawuie to
że wielce iest miły Pan Bop duszy iego, a
wszytkia roshad cielsa y narosć ięzi nifko
ie. Dodawa cięplowości, y wsamym się Panu
Bopu chlubie laże. Potuoda mysl lu miłosci
y Slikowanu nad bliżnin y nieprzynicielem
swoin. Wiedzie lu zachowanu czystości (du)

onętrIney iako y Durnýchney. Sprawie to se
 na cłowiek wielką Vfnosć w Panu Bogu cdaśu
 dolegliwość swoich y jnich się chęćpie kaze. Za
 jala wielką Sada, aby się cłowiek rostał dym-
 ni Bernym ciałem, a był z Panem Iezusem.
 I n tych siedm znakow nac
 chnienia ducha nie dobre

80.

Stodzi ten swiat y sprawami iego, a kaze się
 brzydzić niebiaślami. **K**aze się piąć na go-
 dności swieckie, a samego siebie zapominać. **P**o-
 budza nienawieć na sercu y niecierpliwość Byn-
 smiatyn być ku Panu Bogu, a wsuyn przedsię
 wzięciu być gorylnym. **C**dyni leluć być gło-
 chy cłowiekowi, y one onawiać kaze. **K**aż-
 też cłowiekowi leluć nyslnym y lochiać się oni.

czystości cielesney.

Czyni nadzieję słuszną
żywota, y wstąpił do spowiadania się grzechów.
A przeto bądź ostrożna w wysłach twoich, aby
nie była oszukana od Ducha złego; y owszem masz
nowić do niego; niechcąc ci ani przyśwalać, bo twój
koniec byłby bardzo iść.

Pan Ieżus rzekł do S. Brigidy
Chcesz wiedzieć oblubienico moja, jakie mię masz
miłować, y służyć polecaję tobie. A wtym była
chwycona w Duchu, y wyrzeka, a oto włos ciebie
przy lewym rogu ołtarza stanął Pan Ieżus
a około niego wszyscy Święci. Tedy stawiono u niego
duszę przestępną na sąd, do ktorey rzekł Pan
Ieżus. O przestępko y na wielki nieszczęsna du-
cho iakos się szpetną stała. I Balin iu ciebie tak.
szkarsadna y szpetną stworzył? Czyli iu nie
dla ciebie tak olutną, mękę cierpiał? Czyli
iu tobie często słowa mego nie posyłał? Czyli
niech

kiedy na dobrodzieys' wie moim ktorym scho dzito?
 Nie ty niesiedęsna duszo na mię niechciała nigdy
 pamiętać. I obrocuszy się Pan Iezus do Swiętych
 swoich, rzecze. A więcie wybrani moi, że ten cło:
 wiel podobien iest do trzech rzeczy. Naprzed do
 onych Phariżusow, ktorzy ja nna chodzili, y słowa
 mego stuchali, ale pożytku tego żadnego nie mieli,
 owszem Istow moich szyderstwa sobie stroili.
 Taki ten cłowiek często stuchał słowa Bożego
 y o wołey moiej się pytał, ale niechciał tego czynić.
 w pożytku duszny tego sobie nie obracał. Podobien
 iest y do Iudasza, który mię zdradliwie przedał
 y nie szczerze się ze mną obchodził. Taki ten cło:
 niek wiedział, iako mię miał miłować, ale się nie
 szczerze ze mną obchodził, y cęstolować mię wydam.
 przed grzechy swoje. Podobien iest y do Piłate

ktory wmywał ręce swoje, y chcąc iakoby nie win-
i być lewie moiey, a przecie nie osadził, choć
A wiedział, że był niewinny. Tak ten słowiel,
wiedział, iakon iá dla niego tak wiele cierpiał
y śmierć tak srogą podiát, a nie chciał tego być udog-
l. Synu, ale iakoby znouu nie grzechami swemi do
krzyża prsybiat. Potym szel Pan Iezus
do Świętych swich. Święci noi oto ta dusza nie-
szczęsna tak wiele dobrodziejstw Szaleatów po-
brata, które marnie poutracata, na ostatku y nnie
stworzyciela swego zapamiętywała iest: godna wie dno-
go potępienia. Tedy zchylwszy Pan Iezus
błaski swego, alie ~~by~~ bok iego święty otworzo-
ny. Skorożo lew iakoby światła plynęła, y wy-
iższy zbolu swego lew rzucał na onego cło.
wielki mówiąc: Niechci będziesz ty nieśczęsny cło.
wiecże ta lew noia na wieczne potępienie. A ni:

wna dusza widząc się już być potępioną, posłała
 łazić y narzekać, y wotała o pomoc do świętych, ale
 nie wzięła smilowania, bo go niegodna była, y tak Idana
 jest na męli wierze. I rzekł Pan Iezus do obli-
 cienne; widzę oblubienico moja, iako się ja składowa-
 ła stowieliem obchodzę surowie, y bardzo go karzę: pra-
 wdajże żebyś ni doskonałe służyła, y mnie nad uszy-
 kie rzeczy miłowała, abowiem ja ciebie miłował bardzo.

Drugie objawienie.

Jedna Zakonnica Ananta, y pokazywała się Brigi-
 dzie S. wstając białą mając na niej sić wolną
 gęstą, ręce y nogi związane, kłwas y oczy czerwone
 iako ogień, dusz, Inosa, y duszu płomień wychodził
 latorę Brigida S. pytała, iestli ona była letna
 nie dawno Ananta, letna odpowiedziała, Jem ja iest
 matko moja. Tedy S. Brigida pytała czenie

1   tak wielkie mieli cierpiata, poniewaz tak wolałono
2   była, że ią wszyscy za świętą mieli, y oniey dobrze
3   rozumeli. Oza odpowiedziała. **O** Brigidko S.
4   byś wiedziała iako Pan Bóg sprawiedliwie sądził
5   tego człowieka, by też y i poznał. Abowienia
6   choćem w dystrykt była, y przeto tę sdatę nam
7   lator jest latorą powleczone; bo iako lator wielu
8   węzłkow bywa wiązana. tak ią żyjąc walcenie
9   wielce niewala niedostatkow, wlotem przeto nie-
10   dlatosc wpadala. Rece nam Swiątane, dla tego
11   Jem się często Iroboty ręcznej y spustuszenia
12   wynawiając bez dozwolenia robiła y na swoj przy-
13   tetu obracała. Noji nam Swiątane, Jem często
14   marnie czas trawiła na nieysca tamie chodziła
15   na latorchen. często Pana Boga obrażała.
16   Z usz moich ogień pada, Jem często słowa pro-
17   sne swiećcie mówila, o swiećlich wśedach ra-
18   dam się pytała, mileżemam niechowała, radan-

uchata liedy o wiedzach swieclich nowiono, ian.
 z mowita, obmoweli radam sluchata, ocsy moich
 je pilniem strzegta, radam patrzyta na wiedz swie:
 cie, piekne, prozne, lutoreni byly przyczyną do
 ienabożerstwa. Tedy iey Brigida S. spytała
 esliżeby mogta być ratowana; odpowiedziata mówiąc:
) Brigido S. (tego ty nie możesz i Para twego,
 piodz o tym że ty wiele możesz i oblubienca twego,
 abowiem nie może dla ciebie, y noddliu twoich tobie
 nic odnowić. A przeto cię proszę nom natlo nodd
 się da nna, abym była wybawiona.

Panna Nasw. mowi do oblubienice.
 Jam iest Maria, lutoram porodziła prawdziwego
 Boga y cłowiela Syna Bożeno. Jam Krolowa
 Aniołow, nituię cię ze wszytliwego serca swego, dla
 tegoż y ty go też nituię. Masz tedy być wbrana

wszyscy.

wszaty godne y przystojne, ktore iakie maie by
polażę tobie. Iakos abowien ty przed tym da żywo
Dążywała sukienki, potyn sulinie, trzewiow, płas
y noszenia na piersiach twoich, tak y teraz duch
wie potrzeba, abys to miała. Sulienka iest to słu
cha; iakos abowien sulienka bliska iest ciała, tak
słucha y spowiedzi drogą pierwszą iest do T. Boga
ktora dusza gdy się weseliła w grzechu, bym or
sędona przed Jaki da grzechy one. Sulnia twa
iest to nadsiecia do Pana Boga; iakos i sulnie są
dwa reławy, tak y przy nadziei, niech będziesz sm
wieciliwość y miłosierdzie, aby tak naigie wfnosć w
miłosierdziu Bożym nie Janyedbywał sprawiedli
wości jego. A tak, rozmyslay o sprawiedliwości
jego y o sądzie, nie Janyedbywał miłosierdzia
abowien nie czyni żadney sprawiedliwości bez mi
łosierdzia, ani miłosierdzia przed sprawiedliwością

Ptas deś iest wiara; iakos płas deś wszęclio

polny

lerywa, y wszytko się pod nim zamyła. Iako wiarę
 słowem wszytko może ogarnąć. Ten plaster na być polro:
 iony. Inialani oblubieńca twego, iako cię stworzył, iako
 cię odłupił, iako cię wychował, y przyprowadził cię do
 ucha swego, y otworzył ci otchy duchowne. **Noszenie**
 est roznyskanie meli jego, y to niech będzie Twoje serce
 a piersiach twoich, iako się Iniego nasmierano, iako
 był wicbowany, iako strawiony y braniony na wszy:
 tuch cłonkach, iako wisiał na krzyżu, iako przysmer:
 zi srogiey boleści y meli olutne cierpiat, iako duszę
 swą polecał wręce Boga Ojca, to nożenie niech za:
 być będzie na piersiach twoich. **Korona** niechay być
 dzie na głowie twojej, to jest, czystość wranieć twoich.
 Debys wolata podić ławanie, ni deli wscę się inż Ina:
 Jąc. Trzejli są to dwa Inysły, przedziwujące
 Jelowie da orzechy popelnione, y wświeceniwość
 od słych rdecy, Alła tenoś bądź uszydlia y kłanu

nie mysl, nie pragni tyllko. Pana Boga stworz
y odkupiciela twoego, który cię odkupil, na dzie
wie ludzka Świętego, y wyrwał Imocy Statu
przelutego, którego gdy będziesz miała, y czego
se wszytkiego serca swego miłowała, wszytka będziesz
miała, a tak obrana odekupny oblubienicy
Iezusa Chrystusa. który Syn. I Bogiem
Oycem. y I Duchem Świętym na wielo
wielow. Amen.

MODLITWA

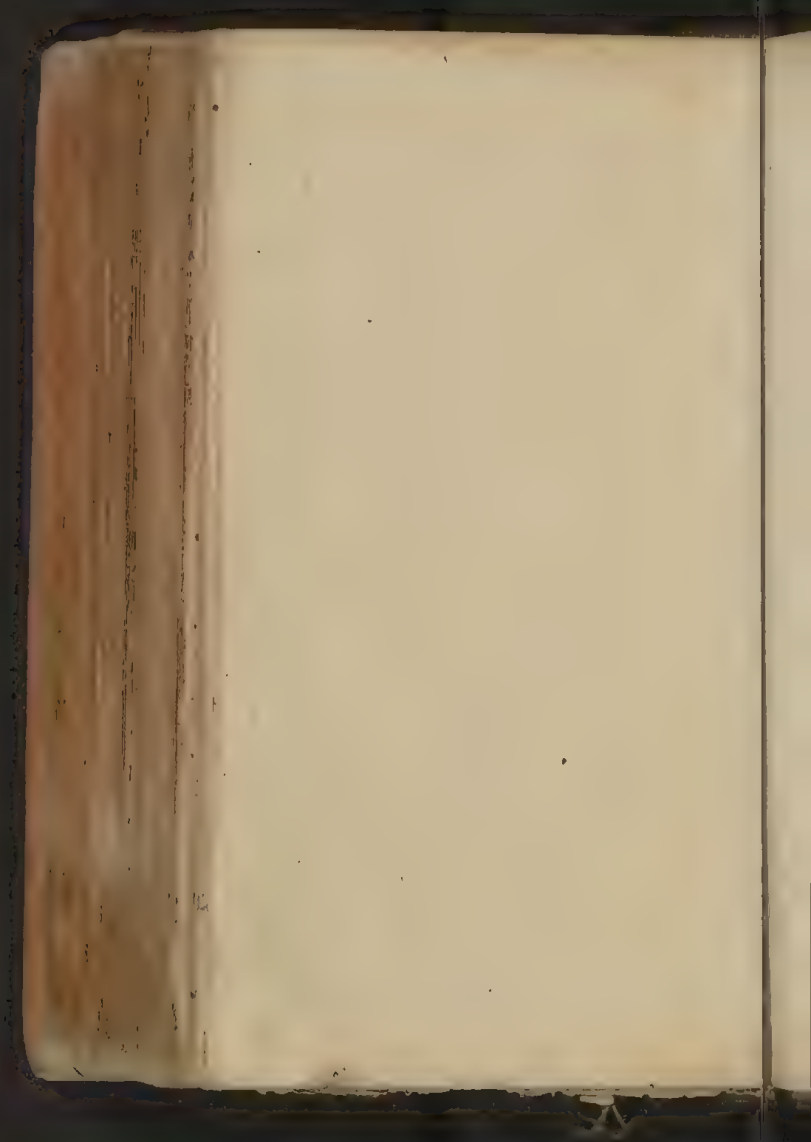
Proszę Cię Panie Iezu Chryste pro
szę grzechom naszym, bo aczkolwiek wskazi
łeś grzeszącym wieczna miła by. byc
dawa, więcysz dać prosimy cię miłością
Panie aby to cośmy dostać byli tu potępienia
soby nam tu łaskawemu ławaniu y wspomnieniu
Amen.

[illegible]

[illegible]

212

213

m
W
C
C
P
D
W
F
F
F
F

WIZERUNK
Człowieka wotze
chu vnielace
PRZEMOWA
doniedbalego nipa
winności Chrze
scianstwie

Ty który wboiu zaczętym wstaieś
Jęz ostreinu szurmoni podacieś
Cnoty dla pokus odbiegaś o spaly
Pamiętaj nasie życie Bóg bądź dbaly
Ty, któryś pierwey ogniem palat Boze
Zmysłów krewkich byles pilny stroze
Ty, któryś cnoty nprzod dwogo saciona

Wizerunek człowieka

A dla nich krwawe dosińce torował
 Sam ci Bóg słodniał a nic oprocz nie
 Niemialeś wstwiecie Osiebie drosz sę
 Już lody zimne twoje otacza
 Serce / a myśli pierwsze już wstają
 Zwolnia pospieszaj fortuna pocz czony
 Uważnie noś ten mieniec wżłoczony
 Bonie o mieniec dba. ale o głowę (mors)
 Smierć duża królom patrz wrzecz min
 Zwolna pospieszaj z cieśni wypuszczony
 Szerokie pole wnie rowne zagony
 Bo sziat przestrony zawodnikom swoim
 A brankom dęstym niezabiega twoin
 Pohamuy biegu hardzie rozpędzony
 Nędzny człomecze sziatem wniędzony
 Rozumny jesteś dopuść radzić sobie
 Osluchaj mądrych; triumfować tobie
 Winienes słuchać przestrogi drugiego
 Należy ci barzo dociebie samego:

Wgrzechu umierającego

215

to w nieprzyjaźni mieśka z sobą samy
 en nieczłowiekiem słusnie iest nazwany
 olem fortunie zwyczaizanyse chodzie
 Siec nie iedne trzeba iey docodzie:
 Wszytkich podziela, a woznym obrotem,
 ednych weselem, drugich czci kłopotem.
 Drugi co z ledwa szczęścia skośtorany
 i nie zroskośa, siebie postradany.
 Naprzeciw temu, zetyś dzwignął soba
 z upadu ranny, dokad wždy iest z toba
 Hetman twoy sławny Bog który dla ciebie
 Okrutnei śmierci ofiarował siebie.
 Podaieci rade, nad ktora perwnieysey
 Inney nieznaidzieś będzieś bezpiecznieysey:
 Postuchali mie wnetze poydzieś skokiem
 Za Panem twoim, zniezmrużonym okiem
 Zasiadź osobną, myśli swe zebrany
 Na rozmyślanie wшыtek sie oddany
 Wymon dzień nypomni kresu ostatniego

ostatniego

Wizerunek człowieka

Gdy drogę skńczysz życia niniejszego.
Postan przed oczy Śmierci ogromną / kica
Umierać będziesz / zarywając biedy:
Jesli niedbalym będziesz / zaskoczony
Tamci świat nyszytk niedoda obrony.
Bo kto zaniedbał swego powołania.
Ani wiecie szukać ciachu / wkochania:
Ten iako mucha wogniu się zarwieci,
Gdy wpadnie w ręce do okrutney śmierci
Myśl iak okrutne tuteż zamordowanie
Będzie gdyś srogią śmierć nadawaleś
Tobieś / wrozenia cnemu / rozumnemu:
Biała za pięnaś niedbalstwa mojemu.
Więc / gdyś to nadłże pennieysa nominy
Ja nieś / ja przysła iey nie mieś / do dziny
Podobno tego dziś skoś / tuieś / trun ku
Porędnąś świat ten / w wielkim frasunku.
A jeśli śmierci dziś czekaś / strasliniey

strasliniey

Wgrzechu umierającego. 2:6

Dzis o niey myslie poczni zabolirey:
zozesliwa zatosc ktora serce skruszy
Skruszonym sercem tylko Boga wzruszy.
Byc nie dat mowic Umierajac onych
Ston nie niwaznych, ludzi opuszczonych:
Darnety mie smiertelne stekania
A Bog nieslucha moiegowolania.

GŁOS CZŁOWIE ka niebosnie umiera

jącego.

Wale szczechow (mowi) nademina stanich
Jak wale morskie wclab mie podraznety
Podobno zgine wiecznie opuszczony:
Gdy Bog opusci, iuz zle z kazdey strony.
Biada, zem kiedy na ten swiat sie wodzi
Obym byl zginal edym z matki wycho
dzit.

Wizerunek człowieka

Wśródtem na góry żyłem troskliwy
Od pracy w boleść odchodzę płaczliwy
Kiedy aboniem co się naswiat rodzi
Na płacz na pracę do trudów przy
Przez nimi ciasną drogą naśladowat
Syna Bożego co do Umilorat
Atak po smutku z nim w weselu siedzi
Jam żył yna cześć, a czemu o tym wiedzi
Bom chciał mieć sobie ray na żywności
I cielsnemu służyłem kochaniu.
Tak dorzbska iester śmierci wspomina
Tak będzie przykra odemnie witana
Nie rychłom wierzył na głębi zdanienu.
Umierał: a świat dmię w oczy męmiem.
Lecz cie już widzę domnie przychodzącą
A przytem pioną kose trą ostrzącą:
Juz mi zwrócićś ręce nie szczęsnemu:
Pomańcori każeś klęknąć twemu.
Juz mi maś wdarsci zęczytając zębami

Wgrzechu Umierającego 217

abiałś mię srogiemi oczami
eta, że byś się nademną paśmła
artownych nitow okrutna włożyła.
az składam ręce twym rykiem zlekniomy
siemaiąc miejsca twięcey do Uchwoyny.
Idney bliskości dla strachu dwetwicie
prowadząc się ściata iuz ni bozeić.
Patrziałosny wte y onę stronę
czyli kto stanie na moie obrone.
ecz każdy widze musi sam wtey dobie
Strachu, boleści, płaczu pomoc sobie.
Trudna pocięcha, trudne wysłuchanie
Idy iuz napokos członrek śmierci stanie
Zdaleka miły moy przyiaciel stoi,
Niemami mu zażte gdyż sietez sami boi.
Jama tylko śmierć srogo namie krzyczy
heac porzrec wychło, iak słodny len wycoży
Bieży iak niefekłamowiać okrzyklinie
Gdineles nędzny, próżno dżyż płeklinie
członreka

CZŁOWIEK
przysmiera i niszcz
o palacu.

A kiedyście o bogactwa moie,
Kiedyś wrodo, gdzieście drogie stroie
Lecz y to widze śmierci nie wrodi
Choc Krole biec przeci na dachodzi
Prozne bogactwa stroiey wroda,
Gdy na człowieka śmiertelna przydoci
Upada a tam niszczek sriat nie wradzi
Tiedy śmierc sroga zębami zaradzi
Mądroszy panskie ustnie władanie,
Gładkaśc y wzlocie poważne stapanie
Na to barda śmierc lednie raz ptunel
Na urąganszy sie noć a ich popchnel
Skawby dzielnośc y zracney kwie zrodzenie
Owsak spaniały Krolenskie odzienie

Manp.

ian piersniemisku antym i fciających,
 i k biazny pędzi przed sobą płaczących.
 i dzi poddane z zacnem i ich Pany
 ciężna kto nać i jakto był i brany
 i byscy za biazny umiey poczytani,
 i doktorowie zостаia dzieckami
 i mocarz z dębło przednią okryty żelazem,
 i edwie nań dmuchnie i umiera zaważę.
 i ycerz na koniu pięknie i fciadzony
 i wężem zensąd dobrze opatrzoney
 i koroicy zaiwzy zapomni swey broni
 i ak wojsk o dniom i tak sie iey ukloni.
 i ovona złota, maie stat spaniaty
 i toty siac z broinych i Hetma' zuchwały.
 i ow btko swoim i dzyrskim poczyta
 i niew ktora z broinych i ako muchych bryta.
 i tamki na skalach mocnych i posadzone
 i Muvami, strzelbą i ludem opatrzone
 i Bez Sturmow bierze, a razu za tuie.

Kinąc sra kosa & dżz szrudlkiem zwróci
Onierymowna smierci okrutności,
Osercamędo nieznosne dżwżkości
Razu iednego wycięciem iednego
Ku łaskawości wte mącięską trwoę

SMIERC ODPOWIATA

P

Prozno (mowi smierc) mnie to nic nie
Prośby stękania i płacz cię nie wyzn
Ctochys rzekami nylewał tży twoie /
Tym się nie zmieć kęzy twarde serce m
Na rzekay co chieśy nży iak bestya,
Wszystko to wśy me okrutne miia
Skoro cię kosa tępa moia zatnie
Do mórey wpaćnieś nie przedni maw
A tam wnet doznaś, czędo ani twoie
Ucho śyśało toż minęło moie:
Anabyś tyśey rozum porąc możeś
Jaka cię chwiła czeka o nieboze?
Jeslis się zmienił tak mnie obaczynśy

Delezyb

leżyś iak pień oczy zawrocinyś.
 duk tamy sam miece twoie stowe,
 narzci zakrzywny, oduat ci mowe,
 z czoło zimne kropie wystapili
 w sytko ciato iuz przechodzą sity.
 oczu ty drube poniewolne plyną
 lewisie wrzedy pod skorą siną
 ciągną sie żyły stawy z miejsc wychodzą
 Anysli straszne co daley nadchodzą
 smrod zębey teci zębey sie sciskaia
 Rozdrza zgniotoscia sprężną, opływaią
 Paznokcie wrak w nod posiniały
 Rece iak drewna niemiadnie zostaly.
 W uszach ci sumi skronie sie tve wrzedy
 Jagody ż zotkby oczy wtonęły.
 Chociaz cie wronnych wodkach wmacza (cia)
 Zdrowym to i nie tobie pomagaią.
 W nich mógł dluzey zostac sie przy tobie
 Wrym to pachnie ty sam smierdzisz sobie.
 Iuz oddac mozesz te kniatki od siebie

Te ślechy były które pachną wniebie:
Iż mogą odkryć okna zasłonięte
Dożyć że serce twoje jest zaciemione.
Coż będzie kiedy przed sąd Boży staniesz
Antym sumnieniu nałożbie zostaniesz
Tam cię odarna Dusza takowa
Consego świata przechodzi w mój
Bożemu sumnieniu będzie dokuczało.
Na które żyjąc miałem wzroku mało:
Won czas cię wyda w sykiemu stworzeniu
W namnicyśkoy rzeczy coś miał w pomysłu
W syrek smiał z tobą będzie z niedo czynu
A o dowodach nie będzie się pytał
Gdy cię obwinia, bo tam przedim sobie
Sam świadkiem będziesz na zapłatę tobie
Bóg przed którym niemaś nic zakrytego
Nie nie opuści w tobie skaranego.
Tam cię odsądzi szerszego nieba
Dość karni: czegoż nad to więcej trzeba
Bo gdy to straciś więcej niż sam siebie
Straciś

Stracił bo mój Bog mi dzian jest wniekie
Boda mi widziec jest widziec zlenieozne
Dziest zartami zaginac spolecznie.
Wielkie zle zlemu zleciwiercierlemi
Dami sie iedza zwa czas w nieoznem
Ostatka sama do wiem sie od ciebie
Wedy sie karmic bede wieoznie z ciebie.
Bo iako skoro osadzany zostam
Znowu sie do mych wak srodich dostam
Tam ci dopiero cala smiercia bede
Achoczym rada wieoznie cie mierz bede.
Tam ci nastapia prawdzine boleści
Placz krzyk lamet nad nyselkie pomiesci
Wasrozbe biedy beda niezboznemu
Gdy zdany bedzie ognioni wieoznemu.
Wozas bylo serce przyspasabiac twoie
A teraz nie tak nadzily by moie
Zmaranki ktorych wnet moc poczuiesz sroga
Gdy poydzie zmarlych pospolitą droga
Młlicze bylo gdy cie czasem oczczono

Leot teraz płacę. gdy cię opuśczone /
Widziates że to nie cukry potykać
Gdy mierzbożne przydzie cięsko zdycho
Juz ci się niebo zacmity zgniazdami
A ty zapadnieś z swemi ciemnościami,
Jiuz nie żydziesz nadęstley do dziny
Sames przyczyną, mnie niedawaj niny
Dobra ia dobrym na mnie wazy mało
Kto czego szukał to się mu dostato.
Pobożne życie smierci dobra gotuie.
Niezbóżnego złość własną zamordue.

CZAS NINIEYSZY

Barzo drogi

Choćby się wszystko ciało rozstłynęło
I przed tysiącem lat płakać poczęło:
Trudno opłakać trochę straconego
Czasu pretkiedo nieposcielnego.

Chociażby

chociażby wśbytkie rzeki się nylały
 i zom cztomieczym, by czas optakały
 rozbe jest nadto czasu Otracenie
 chociaż tak mało, iak naoka mienienie
 wiat wśbytek czteku nierrazy tak miele
 tak na by dz może tu w cztomieczym ciele
 takrotki knadwant, bo Krolestwo Boże
 zamalucki czas otvzyma się może

LAMENT V MIE

РАІІАССО

Ach mnie nędznemu iak to obratuie
 Gdy na tak dobru wielkim iur szkoduie
 Nie chciałem pomnie po mienśbytkie czasy
 Kanie bezpieczne ostatnie mien czasy
 Widziałem często gdy drugich drzebiono
 Kiewn rzatem czemu mnie miniono
 A ono czasu pomykano ztemu
 Wiec mi go teraz rzęto mien dzieżnemu

Bym sie

Tym się był kariat blizniedo przydoda
Byłoby teraz perwie nie zma škoda
Z eoż mi zbiciaty te myśli wyborne
Ste towarzystwo, ku sławstwa dwojne.
Młodościu Ufat, alic y ta myli
Gdy nitody zstawym iednakosie chyli
Podkosc smierci, na kodo napadnie
Iednie niedniebokiem, alic stowa spadnie
Widze ze nbytko cztowieka opuścza
Przy smierci, na cosie on teraz spuścza
Wierny towarzysz zycie bogoboyne
Obronca prawy sumnienie spokoine.
Teraz znam prawnie o nspecz mocny Panie
Iz niatrem było tu moie mieszkanie.
A nie Wyżz mie iuz mie dzy zynremi
Od tąd nawieki cztowiek tu naziem
Iuz się nie Wyżz y razu stym swiatem
Zoycem, z matką, z siostrą, ani z bratem.
Dobra dożesne scięskoscia zebraue
Nie wiedziec komu te zostanę same.
Gednam

Jednam się z tobą o obłudny smieć
 Nałes mie gdy bym był wnym rozkwitę kwiecie
 Teraz nie dbaś choć yde o ciebie
 Nie żał ci choć się nie wróce do ciebie.
 Tiam rozumiał żeś mie miał ratować
 Nie godzi się miates mie ratować
 Licz na oze / skryles się przedemną
 Sumniénie samo to zostało zemną
 Dopiero poznat co to jest sumniénie
 Bomi zadacie nie znosne dręczenie
 Dopiero widze ozy Utraciłszy
 Galię wosk sobją zapłaciłszy.
 Jednam też y was o boćactwa moie
 Woiście były / iur teraz niemoie
 Tarnet pokarmem wobaczu zostane
 Tupa zgnitego nazwiska dostane
 Nadi Umieram nadi narodził
 Iato nie wezmie postmieri ochwoy
 Iedwa ie zcierpi moi przyjaciel miły
 Przy sobję w domu do ma luckiej chwili

Ady sie dotknie doła ręką jego
Wnet zmywa rękę idąc precz od niego
Przytkość wnet czuje, a chce do iedzenia
Traci dla trupa samego widzenia
Okropny leży sen mu niemiakuie
Odmiare iaką nasumieniu czuje
Tężysz się że go minęto wesele
Więc prędko rychto widzieć do wkoś
I tak niemoże być uspokoić
Do kąd nie będzie mi za grzebiem
Beda drac dzwony nie tak Tmar temu
Jak żywym! monię: do domu do domu
Przy miosą nad grob ciału w trune skryte
A by swe miejsce wzięto przyzwolite
Antym przyiaciel iatosny za ptacze
Abo więc pod czas od radości skacze
A ciału iako część od żywych wzianby
Kiedy od grobu poidzie precz planow
Zledwa że miły przyiaciel odepdzie
Gadzina brzydka / trupa ni tak przyjaciel

Przyta

przyłączają się beffiecznie do niego
 i wodne swe brzuchy zatykając z niego
 karmiący zaby będą przesiadaty
 i czy wyiadły, będą w nich mieszkaly.
 i żółwie mmozgu będą się kapały
 i temu zgłoty będą wygładali
 i szewronki i żebow salsmionych do będą
 i ogony zębey i karowac będą.
 Tam i język ziadły, wolne przecho dzemie
 i niec będą / gardłem naswe od poczmienie
 i Holmbyce czarne, ogony wloczące
 i Frzeć będą chciwie wnetuzności smierdzące.
 i będą, sobą czynić wielkie waty
 jak na mronisku mronek gnalt niematy.

IAKA ZYCZLI
 WOŚĆ KU VMATYNY
 NYCH ZNIAŁA
 CZAIEN

Anym biesłade żywi sprawni siebie,
Przyjaciel krotko pochodzi wrzato bu
Zasiada, pierwsze miejsca Mitosciwi
Zmarłego duszy niedzeniu zyczliwi,
Któż wgadki prozne / wż prawni nom
Zapomnieli wnet zmarłego do dziny
Zaplan / by żebrak c'dzieś / Upieca sie
Co zbywa Panom / tu chudzi / iedzi
Panom / nwinie lednicie / pływaiq
A słudzy Boży / dwoidze / przedmuch
Opak sie dzieje: Panom / zasiedli
U bogich / miejsce / y czastke / ich / niedli
Duszy / dogadzac / ianie / panom / trzeba
Ztora / zabodich / dostepnie / nieba
Bo napisano: ze błodo / takiemu
Który / pokaral / taske / U bogiemu.
Wzien / zły / od Pana / będzie / wybarwiony
Intonie / miłym / iego / będzie / posadzony
Niech / sie / ostrzeza / co / Umarac / mai

Niech

Niech miedza komu czastkę zmarłych dała
 Bo iaką miarą dawał imoni mierz
 zasoń swych takąż odinbych odzierza
 Gdy by sliśeli iakie narzekanie
 Dusze jest wszyscu naich ożywianie:
 Cnet by potrany kamienni siestaty!
 I trunki zolig nich ofiieb zostaty.
 Po się część zmarłych temu co nieczyni
 Dość zanie / dawe swej zgubie przyczyny
 Sluchajcież żywi / co nam zmarły moni /
 Omrzec pomniacie: a bądzcie gotowi:
 Tak skarbaie skarby / by nas dolezały
 Po smierci / przez wiek niecznie nieprzetni
 Tak szałcie sobie / sobie tu zyożliwi
 Byście zżyli wczasu w dzień strasliwy
 Galednie teraz nasmiere pomyslacie.
 Choc się z martwemi niemal dziś widziacie
 Zecor o tym miedziacie lekawstwa piemiędzy
 Miec niemożecie ku poprawie swej
 Synota ktory smierci smięta gotuje.

Arosk. Sami po śmierci czestuię.
Brzydkość nam czyni śmierci wozny
Ojciec (Zaworskie własne oszukanie :
Tęto on / yz ten co śmierć ma n pamię.
Zadrzechy swoje szereg siemiet śmierci.
W takim się cnoty hojnie rozmazują
A zle natoci co daley tstaie.

ROZMOWA DV

Łe z ciałem

Pierwszy wyrok z ciałem
miał być. Lecz...

Dusza do ciała mowi

A z tym dusza nad ciałem staniesz
Te słowa rzecze ciebie konprzod nesteh nory
O niedzne cialo! Ktoż cię tak obalit
Ktore smiat przed tym iak Boga chwali
A dziez fotnarki ktore z ciałem adza to
Bpne patace nktory chęć iniepkato?

e.
 oraz ci się zda to twoje mieszkanie
 rzedmi xopach miedzi na moie zdanie
 okciami sie ci są tego szerokości
 e:
 eżąc dostać nosiem wysokość
 pamec
 smię
 toremu przedtym sriat męby t przestrony
 azau
 e.
 Zamknął ci teraz ten dom tak ściśniony
 Gużes zamknęto nrtzięczne oczy twoje
 V
 Kierwodzi ich śladkości / skarby / stroje
 język zamilknał iuż sobą miewładnie
 adakto z ciebie nasmiałby się snadnie
 os - ledwa mocto iedno stonko znosić
 Teraz trup niemy leżąc / znosić dosyć
 z staty orlonki jak piień leżyś ciato
 iadnego niemaś skim być się dwać chuiato.
 Krewidze teraz wokoło stojąc ich
 Przyiaciot myłych z toba się uieśścacyct
 echnon
 lit
 kma
 dzate
 kato.
 Fraucmeru niemaś ani ich t kłonow
 Jucie odtbiegły blido swoich domon
 Dmowzanie kedy co pobokach stali
 Natwe namnię się mienienia pilnowali
 G. t. s. sie

Gdyście ciężko zec ludzie służyli
Teraz ci żanich robaczy przybyli
Połosne kiedy kotrze comiaby
Patrzących rzadem / liczbą zabawia
Armaty niemaś ktora cie bronila
Zeci gadzina teraz obstarila
Muzyki twojej teraz inśy slucha
Aniwoie wino nieprzyciel dmuca
Zdobstaniej kuchnie reść tobie nien
Bytwe zebranie iadł drugiego niepr
Tytuły sławne kiedy mościwego
Zadwabit inśy ktoryś zycia twego
Herby na kartach widze zanieśone
Sadzami troche na czas wyrażone
Których pamiątka potwra ztapieram
Herbowni bezcnot v Boża błaznam
Smierci święta kosa kmiot twojej Drow
Napatrząc nacie czasu ni podody
Kremsce poznać twej pierwśey piekności
Złotośc a nyschłość maś miasto biatost
Osta nadobne swa wzięczności straż

Przenysła

przewyschłość nstrome szpetnie się skrzywiły
 emby przez naręci ledwa nie patrząc
 osame skore zapokrycie mają
 os zastrzony / czarny i zsiniały
 agody ostre iak kamien zostały
 nbytko prawie iuz botnieć porzynaś
 aznie / perfumow sukien niecy niemaś
 uz się przernata zwiaska twej miłości
 zaniechał bliźni swej za cie załostí:
 ozteraz nprawdzie nie niecierpię zle
 Nie wydrześ potym karania szolnego

Jako duży odpowiad

Idy takie mory ciato wstępało
 Od ducha swego / wnet że się powrtało /
 Jakoby żywe: a cieśko stękaiać
 Zdumiewało nte słona pytaiać:
 Gaiście niemaś prawdy nmoście twojej:
 Wnet też posłuchay odpowiedzi mojej.
 Ciebie nasroie Bóg wyobrazenie

Stworzył

Stworzył dla czegoś jest racne stworzenie
Ktoż ziemną mówi, kto mię zęsu między
Obudził, zaywając mi domu ziemnego
Jestes ty duch mój, co tak mówisz zemna
Namnię niemaiać baczenia na dom
Drodim kleinotem zmyślorcie dawno
Anac to tak cię zbytnie zmiotowa
Jeśliś tobie snędo iedyne
Synaś dat na miere znak miłosci iedy
Aniēc zaś dat stuć ciębie moim Panem
Anac kto znaś wiecy temu był kochan
Więc ięśli ty mnie byles Panem daj
Tyś jest przyoznażenie byt stuchan
Jeśli nie zabieć jak mądry i stupien
Nieprzeciniąc się snowolenstwu memu
Lomać cię mi dajm iaco działo
Co cię wnym stanie iawnie strofowa
Gryzie robactwo trupie boki moje
Idź precz duchu mój / ptonne mój
twoie

Duża

Wystąpieniu od ponad

Wniecie proszę / zetrzyj nieco mato
 Wnetci od ponieć niedzne moię ciato.
 iato mizerne ciato iuż zbotwiate
 skądzie wzdę maftakie monysmiale
 Wylenas namie zbytki twych sprosności
 Zapamięta nby wrodzoney mi tości
 Fac duchem będąc / dodzi mi się mowić /
 Teżoż gdy bym to mość do dnie wystowić
 Jdyż twerzypufty nbytkie przewyspaia
 Łatwie które smrodem optywaia
 Aozkolwiek nieco do rzeczys monito
 Teżoż zmieśćby częśi dwojśi wstapito.
 Widy ia ciebie chciata kawać ciato
 Poftem nieśpaniem biczem tys niewzga
 Wnetci marności smieckie smakomaty
 Imamieniem swym wnetci przeciągały
 Takieś się barzo wroskorzy kochało

Tak onie

Jak by o niebie nigdy nie słychać
Jac się też mnie yżem w tym błądziła
Panią twą będąc / z ciebie złorzuciła
Pozwalałam ci zrodzoney mi tości
Co było luto twej pożałowości
To słysząc ciato wzemnie zapłakato
I zatosnemi słowy powiedziało.
Wzalo duszy odpowiać

Ou ręką moiem bydzę daniem
I będziem pewnie dady przed sąd stanem
Leoz ciężby tobie drzech będzie przyznem
Probowac mogę temi dorodami.
Byś była duszo pokiszem na żyta
Stworcy twojemu wprzeime staryta:
Złudzi mi niewiedząc towarzysztwa złymi
Zecz przedstawiając raczy sposobem
Nieurodki by nas był on smiat niebożesłowy.
Nie przyszlibyśmy na hak tak straszliwy
Fatożem żyjąc w kochaniu twym by to

Tędom co widziß zato dosta pito.
Wrodo robactwa grobu sęć piono do
ktorym sędzina wyzie jak srodo
iemci to pemi yze zmarłych stanę
Grobie sie zas nawieki dostane
ndzen ostatni, kiedy sie staniemy
Przed sadem Bozym spolnie oskarzeni
tam odniesiemy dekret potępienia
m znajdziem drugą śmierć bez dokonczenia
my ty yia Umierać będziemy
w mękach wiecznych hniędymy zginieemy

Wulsa do cięła moji

Łoszcząc duszę strasnie zawołata
Biada mnie przedom niedzna doorekata.
Niestetyż yżem kiedy jest stworzona
Zem dawno niawa, była oswiecona.
Comi przedtym ku pocieße byto
Wbytko sie wgorzkość razem obrocito.

Niestetyß

Kiebyś co się rokoszy konczyły
A zanie meki nieczna nastąpiły.

Cielodochulce moi

Tak barzo smetną duszę widząc ciato
W ten sposób dalej. Unieję się pytało
Jesli dusza piekło już namidzala
Powiedz mi proszę, co też tam widziała
Jesli jest iaka nadzieia grzesznemu
W dobrym Jezusie o dusznym zbawieniu
Powiedz mi iesli jest tam wzgląd na pa
I na słachetne rozmaite stany
Którym się ludzie naswiecie kłaniali
Jesli szlachectwa stam nie postwada
Jesli się mogą odkupić skarbami
Od maksa zmiekczyć sędziego dawanu
Miałli władzę swoich majątności
Mogli na bydztam zanie wolności

Dusza odpowiad

ciato, twoie jest głupie pytanie
 Czy tylko w piekło kto nogami stanie
 Dla śmiertelnego rednego zwrócenia
 Niemaś nadziei dalej odkupienia:
 Choćby się w szysy wraz z nami modlili
 Choćby fakony w szyskie też poscili
 By narobie skarby w szysgo świata
 Porzucił kto / z piekła nie dziwidnie redne
 Tych rozmów kiedy z sobą dokazyli
 To dwa czarci dusze obcozyli
 Towych sprośności niemożę pisać
 Opisać ani zmalować malarze.
 Choćby się nato osilnie sadzili
 A że w szyskiego świata się skupili
 Ci na żelazne widły dusze wżanęszy
 Biegli z nią w piekło ziemią zatrzaskonęszy
 Przeciwno którym drudzy wybierzeli
 Także nosidla rozpalone mieli
 I z towarzysza takiego doszali
 Przeradłość w szysy skacząc wykrzykali

Lament dusze pro
tampioney

To styśać dusza z cieśzkoscia mdycha
I do sem ile mocta wos szemvata,
I eoz gdy piekielnie progi przestapi
I mituy sie kto mdy nademną morita
Cuo neli (zarci y domiey morili
Nie mczassie modlisz nteraz męszeych
Nie vychlon prawdzie nczynasz Boga sobie
Wzynac go bylo gdy on był przy tobie
Iuz ci odstąpił iuz sie wyrzekł ciebie
Daley iuz nie mysl o szcześliwym niebie
Iuz nie pros więcej sobie nspomożenia
Nadzieie niemasz daley y stać wybranie
Iuz tu niewytechnieś od mak ad srogosci
Iuz sie odmieni kżalt tworey pieknoty
I będeiesz od tąd nto narzysz mi znamy
Oszkara dzona nąszemi larwami
A ze byś temu wenszem rowna byta
Ktoregoś wola na ziemi czyniła

ędą, trzymiać stoty siacne lata
 ty niewyidzisz więcej stąd do smie-
 poki Boga wiecznego na niebie
 tym wiech, że tak też długo tu ciebie.

Przedmowa szynym

Wielka omylnosc ktosi tu funduje
 Nad tudzie zycie ani sie dotuje.
 W drogę daleką, na którą, każdemu
 Razano pomniac, a byde gotowemu
 Iecz zeszmy wyszli z popiołu Bogowie
 Tęsie nieczuim / az wzniem pod towie
 Ōz nas Onosi, że myslie nie chcemy
 Ōsmierci, czy tu na wieki bedziemy?
 Gasmrodziem in szym piękny ciałem naszy
 Uroda w szelka / smrod bedzie raczajem
 Takie my barzo swiatu Ōmierzyl
 Ge spoznim zginac krzyzoz / bedzie zyli
 Stawiem postaw / iak pany chodzimy
 Stoino, y z ledna na ludzie patrzamy

Zbedzieś powagi gdy zatoba skoczy
Śmierć smęka która cię tak muche stłocza
Poidzieś przez czerstwą światą spadną ciebie
Oblupię cię świat, Boć też wezmie swoje
Daj Boże! byś znalazł co twoiego
Gdy już w kresu staniesz ostatniego
Szczera jest marność i nieszczęście próżności
Co kolwiek miał maśmoleń spania twój
Był ci przed nami ludzkie ścieżki ścieżki
Powiedli, pili, i nieszczęście mieli?
Wierzyli światu co się stało z nimi?
Juz poniechali jak nie byli na ziemi
Nie patrz czym jesteś, ale czym wnet będziesz
Patrz na śmierć z którą nieszczęście porządne
Pomni na koniec jeśli chcesz być wiecznym
Miej się ku niebu tam miejsce bezpieczne
Masz tuż niemały, którego nie wydziesz
Oddaj go mychle kiedy z świata poidzieś
Poidzieś boś tu dość niemały tu mieszkałaś
Chcesz wesół odejść niemyjże kochania

Wsmiecki

smieckich wkośbach a lew Boga twoim
 k cie przydawnie ku przybytkom swoim
 rzetliwaj chciwie / bo to zańsze bywa
 ze takomego do br obozy Ożywa
 ienerzmieśz sobą coś nabył z cieśkoscia
 zostawiśz w sztyko / trugiemu z ziałością
 kaschylku życia / pozna kardzy iasnie
 echmata tedyż zezłomiekie z adasnie
 sa on czas pozna co lepsze do było
 twczym sie cnotie kiedy / oboze wbito
 i lupstwem poczyta / ktoreśn miał mituie
 stowy swym miłym wieczną smiere dotuie
 abyżes poznał to co maś miłować
 to / przez co byś miał wiecznie škodować
 ał byś sie cnoty / a to co w gorzkosci
 Comie odnosi / w gardzi / byś zbryzłkości
 Natym należy cztowieku kardemu
 zyc smię to bliwie aby ku swoiemu
 Poroni przybył / bez szkod z sława całą
 Awysiadł / wniebo z korzyscią / niema ta

Chceś

hceß nabydz meba zostac panem wiec
Musiß swiat / cialo / pogardzić koniec
Dac ktemu pomoc smierci rozmysla
Jatnie wtót trafiß iedno pomni na nie
Przyiasni sukasz swiata klaninę
Głupim zostaiß, gdyż zaś zdrzbiety cni
Pomierci rednie aty obnazony
I zalem stad przyidzieß mon kraj nie zna
Na iednym mamy przestac między otym
Drugie zrak puszczać przyidzie askto
Co teraz trzymaß przeci rozumowi
Tym sie wportnoy (między otym) wstowi
Tymieß sie Boga z Bociem wniebo poide
Chryeß sie swiata z nim na k wiecnych do
Mierzylic drudzy ze mocno trzymali
Smieckie roskosy iuz ich postradali
Byli nam rowni w roskosach ptywali
Iz im iuz potym gdyż po umierali
Skarbili ztoto y drugie kamienie
Danno zapadli w wieczne zapomnienie
Dorony, palace pyzne budowali

Byli panami i uż niedzq zostali
 wiarzem ich chwata ziemską odbierała
 wzydkasie a zgnitosc ta przynich zostata
 zq ich kości ziemią przymalone
 od robactwa zciata obiedzione,
 xproszylysie: indziy weka, słowa
 dziey w duplecy y pierwsi polowa
 czy wygnity, zemby wyprochniaty
 arod staru gdzieś żyły sie porwaty
 Doczekalisie czego tu czekali
 etnitosie w nich to oczym stychali
 i nato przyszli w czym ich przestregano
 li a gdzieś są: iuz ich zapomniand.
 ym sie brzydili przedozym boiekali
 mi sie dwuclim brzydliwemi stali
 posbli swą drogą: zadensie miewocit
 boe mie, kedy sie z nich ktory obrocił
 o byli minni oddali z batoscią
 iuz sie podkali z swej smierci srogością

Dopiew

Dopiero żyjeś a nnetze niebedzieś
Comaś na ziemi wbytkiego pozbędzieś
Oprocz spwan smiętych te cie poprow
Tobie przed Bogiem smeswiadectwo da
Dopiero czytaś o śmierci strasliwej
Gotuysie nanie i grzechon i zablony
Smiertelny i estes na si bez obrony
Masz niebezpieczeństwo tysiące zkażdey str
Taki czas na cie przydzie braciemi
Gdy sie odmieni szcitolowika w trup z
Szczesliwi ktorzy Boga tu milują
Na ciato, na smiat w pokucie strumia
Jakaż tym zatosć smiat uczynic moze
On sam im więcej na dobre pomoze
Bedasie smęcić ze sie śmierć odwróczy
Pragnąc dostąpić tego co chcą czy
Aby na rychley Boga oglądali
Ktorego wbytkim sercem milowali
Tak gdy męc Jelen bieżem straconar

P. Agnieszka

ognie wozymych od praw nagałany
 jak czasu śmierci dusza pobożnego
 pragnie do Boga weschmienia milego
 mówiąc: o kiedyż przedobliczność twoją
 ujde moi Boże Ociepienie moje.
 Kluny będąc już tęsknie do ciebie
 ugom się tulał naziemi bez ciebie
 nieście Panie wynieś mnie z więzienia
 ta zgnitego, zbaw mnie potępienia
 twoja dusza do ciebie moi Panie
 leż mi kiedy chęć o moje kochanie
 zytul do siebie przedrzymanędnego
 a któregoś krew wylał z ciata twego
 ofe moi Jezu przez śmierć drogą twoją
 wzyjmi do łaski nędzną duszę moją
 bytko cię, pawa, prożność natym świecie
 bytko do jutra co się nanim plecie
 Nieznie poczynaj, co się zriary chlu
 bię

Bo bez cnot miare nie nad tuda z dębici
Niech cię obłudny świat nie iatwie znie
Który swych miłych o zdubie przyn
Cukruć podać, byle zwiodł dłużej
Tębie dzisiaj oczy i utro zas drugiego
A ty coś nrgorę siedział wnet pod le
Osiadzież, idąc stąd zwićtkame sta
Zas nie sciagniony skwapliwie ucieka
A śmierci pewnej zegarek do ciebie
Zabawie mi się czasu nie trzymamy
Godzinę śmierci Bogu nie iak pomżem

Koniec Mizerunku

ON TER FET

Balladonin a Chr

stusoręgo.

og ci pomagay ty co wrgawdził światem
 co świat wrgawdził ty przostaręś natym
 dokora cichość, proste obyczaie
 zato świat słowa dobrego nie daie
 og ci pomagaj co idzieś za Bogiem
 nie dając duszney woli stać odlegiem
 hoc się oblenasz łzami przed się nieieś
 w nadzieie zniwa przyślego się smieieś
 doze słiny ptacz dla oney radości
 ora ci ozeka w przybytkach duszności
 do ktorych wnet poidzieś z swemi plony
 opami zyrnych cnot przyordobiony
 zroćci Bog sługo nainyższego Boga!

Ktorego

ktorego zadna niezasnuca trwoży
Obogi idnieß za Bogim Panem
Kontentuiac się nademszyczo samem
Szczegulny siedziß zenszą opuszczo
W Boskich wskoskach nbytek zamy słon
Jarynaw Raju wniemy sam z ywo cie
Sliczne Wstanie maiąc wkażdey enocie
Jako złota ozłomek pragnie chciwy
Tak iasty Boga wniemy oney prawnidzin
Uciebie fraszka nszyczo co smiat piersi
Chwale tego mafi za snone pomeści
Nieschodząc zocz u Boskie Czynności
Wielkie y mieczne, ktorymi zmiłości
Okoronował ozłomeka każdego
By się też zaczął tak Wozcaon odnie
Amekalat się miłwicią zelczywą
Jchwała tego swiata nie potcina
W tym tylko co maß zmiatem podobnego
Je chciwie pragnieß miec ducha pie

knego

Ra

iako pragnie swiat miec ciato piękne
 ty sum nie nie chcesz ranfze miec swiętne
 ec często tazni gwoi nam i fze mu
 ywaś pragnąc spodobać się ciemu
 xca taznia bok Pański zwaniony
 rkoncy ranfze ty bywaś zamknięty
 zeszła taznia, kiedy duch potnie ie
 tem zagrzechy prze co mieć bzy leie
 lka przyczynę takiego potnienia
 se, pobudzony będąc z wzalenia
 Panu Bogu iako dobroć jego
 ardzona jest, od orleka nędznego
 ißorym płaci grzebnik se nowcy swemu
 wy miłością, pata przeciw niemu
 to, że on dawać nieprzeftanie
 ob wielkich, cztówek Bogu zato taie
 daci się ranfze na krzyżu widzieć
 moniacego do cztówieka słyszeć
 tanięchay grzechu o moyt kochany

złotocię narbytak Omitowany
Barzom zwaniony, iur mi kwnie mje
Omięram zacie czylic natym mało
Grzechy two ciepskie barzomie zwanity
Do krzyza tego gnordziami przybili
Wybanilem cie zsmierci / smiercią moia
Nie zabiaay sie mienowicznoscią two
Obacz sie / prosze, iur zamiechay z tego
Ocie gra idzie tral sie samego
Masz smierciadło przedzinney piekno
Cymot Jezusow / pelen mienowności
Wnim sie przegladasz, w sobie wy patruie
Zmarzy namnieyszy, one poleruiąc
Fundamentem masz snęgo naborenswa
Fiebys nabył tego podobienstwa
Bonie nie wazą zmięrzchnet martwe
Borcnot nasniet szych Boskich wyrazen
Więc napokorze sadziś budowanie W
Aciepliność zaś dachem kładzieś na
Grodziś sie plotem Synowskiey boiaśni
Chodzą

drac z swą mola w miedznicy nie przyiazni
 swem ducha zaprzataj tne chęci
 karb troy w niebie to mąs napamięci
 wiernym swym masz chętnie siebie zdanie
 Na rozmaite Pańskie Kotowanie.
 hotnie pełniś w szelka mola, tego
 nie chynaiac podobania twego
 tosci serceżes, by ranfee gorzala
 ch tachu niary nigdy nie zgafala
 orey by dusza mienala ogrzanie
 otrosć wrotocie, wesole mieszkanie
 kiety księgi rozposcić w swemu
 cu / by miało droge ku zbawieniu
 ci sie nie zda Opatrzac w niego
 edno Chrystusa Ukrzyżowanego
 torym ty pragniesz by dz Ukrzyżowany
 emu w sercu zyc przypodobany
 groicu twoia z nim rekreacya
 idzie ducha twego testnica omia

Znim namodlitwie krzyżem spadając
Przeciw pokusom tak się obracając
Tam się ochotnie mazać, biec płwać dale
I przynim złego cierpieć mię przestaje
Masz oczy takie jak on zawiązane
Nie dbasz od kogo złe jest wyrzucane
Pomsty krzywd swoich mięszu kaski
Mięjsza zbawiając gniewu namnicy
Martem masz swoim mędrzaczonym
Być dla Jezusa tu prześladowany
Pomniś naukę twego słamiela
I przez cierpliwść dostąpić wesela
Zachna rzeź oczu twoich me wiodzie
Jedno to co się chwale Boicy godzi
Cieszyś się zborcia twouego bliznego
I swoim szkoda masz Otrate jego
Pełne wnętrznosci masz polutowania
Nieomieszkimasz wśelkiego starania
Czynic, gdy chwaleły Bogu Owtara

Tam się

nie tne siły nżytkie wglewaję.
 chłoda twoia pod krzyżem siedzenie
 dobry jesteś drugiey Magdalenie
 ie ramiona ciepyś obla pieniem
 yzia Śmętego, bo Jezusa nam
 nego widziś, którego strumienie
 rane przyjmujesz naduśne złecenie
 sem go bierzę z krzyża w łono swoje
 iego ranom kładziesz Usta twoie
 i naś trami, twarz iego zęplwana
 niś tne serce barzo ona sama
 ży patrujeś też czerwonej korony
 głowe twoie czyli z każdej strony
 ciała dolega ostrymi karami
 Takimi duszę karmiś zabawami.
 w ust stódkich zięś miod łaskarosci
 /czenia/ postow/ dobroci/ cichości
 uspać ciepłiność nozachs łaskę miłosi
 łone w cierniu/ w boku perodwobli noś

Traci duś

Bratku, myśląc iaka chwila była
Non czas gdy Pana złość ludzka męci
Kiedy umierał iakich był cieśkosa
Peten, dla ciebie zmierzmięcy mity
Gwóźdź az w sercu samym chonał
Nimi się raniąc mierzysz nieomylnie
Zedokąd tej z nim pieśńoty rarym
Co dalej duszney piękności nabywał
Dopieroż dajesz to co winno ciatu
Broniąc mu iednak zarowno braci
Oczy czystości Anielka patają
Usta świędziejności spóstron piękna
Twarz sucha zbladła wrode straci
Ale to wewnętrzna piękność naśrodku
Się zisz osobno w Bogu zamysłkany
Drzwi zmysłów wżetkich warownię zakn
Kamień pa strażą masz nad Usty twe
Kiechac ich kalac mowami proznie
Nieopatrujesz spraw postępkon ozuc
Anad swym życiem szukaś zdania drug

okiem widzisz tak na sevcu wierzyś
 i kogo z cudzych powieści nie wierzyś
 jeśli w kim widzisz co nie słusznego
 dźiś go nie chceś, gdyż Bóg sędziwego
 że nabożni ludzie pokrywają
 swoje cnoty które w sobie mają:
 przez małą chwałę nie stracili
 go przez długi czas i pracę nabyl
 złotaś nad się dosięgając meba
 czas na ziemi siadaś ilec trzeba
 do potrzeby duchowni chować
 i te dobre których używają.
 i kiej skromności a swe smakowania
 Boga czerpają, mile bez przestania
 w Oczysty który w gawda była
 łami w kół cnot przyozdobiła
 nania złoto / cnotę zatajenie
 rba światła / krzyż jest nożenie
 iutro woskofne / ofiara włościenica

Datkowski

Dotknięcie miękkie wczuwanie bicz
Perfumy idą spotu nabożnego
Nogitancuig skłócenia długiego
I oże wymysłne po piotem Ustane
Stroną Kotlerko smierci naodzian
Gmach niemiec kornu gwoli z budow
Mając Ubostwem obite swe ściany
Pierwsza brnatnym kobiercem pokry
Ktorego serie grzechy swoje czyta
Chociaż się sto bą pieści krol Aniels
Indziec me patrzy nacie dwoi mel
Chociaż wroskopsach wnętrzych pływają
Ty się pokuta trudziś wtey zabaw
Kaca wygladaś patrzyś nadotwar
Wstuzbie zaczeły przynie biśki Pa
Nie Ufaś sobie wąpiśz skazdey st
I przetoż znieba cze kasz swey obwo
Zanic poczytasz y naswieczone spram
Ktorem nie daie końca Bog taskany

Wiec

rzeć płaczę, proszę wieść się zniżając
 błogostanę w zachęciu twojemu
 żebyś zchwała dobieżał twojego
 esu a ciotami już zamierzono
 ięc w celu widzieli do ktorey zachoty
 niemrużąc / zmieniając swą wobotę
 kaść z weselem / ostatniej nowiny
 nadziei wasz się iść / mieć każdej godziny
 ko gdy cówka wdalekiej krajnie
 i okaię, rada Oycowskię nowinę
 y poszła donieć, by się gotowała
 iego przyiaź, pięknie się ubrała
 wy wnet męża z swym dworzany
 y wziął (okę) iak Oucę Kochany
 i okaznie co zaciego była,
 wka, ktora się nasmięć korzyła
 kie rokoszy serce twoe zdeymnia
 kie rokoszy ntenoras wyskakuia
 ty już zaczniesz one pieśni radośne

Nowine w dzieczną, nowine w koszną,
Prze radość młodej, podiechami mem
Bonnet do do Pańskiego przyjdzie
A gdy choroby następowac będą
Zadze tym miejscu ku Bogu przybie
Upadnie ciało, natwórk, zchorzale
Ktore znosiło niewczasny niemale.
Jeży nabożnie pokwyte - blade su
I w niskożone życia surowością.
Ucieśno widzieć skromniuchno le
Oczy wężami w niebo trzymające.
A to dla wielkiej serca tesklivosti
Która pożąda Boskiej obłozności
Myśli dość smiętych stękania mi
Z pokory zdasie zasne grzechy wrzyc
Od których czystym byt transe przed
Zołtebnikiem byt mu Ukochanym
Zanic poczyta ludzkie nawidzanie
Nad wpytko mając Boga pożądan

ryna iymot rozmyślać swoięgo
 zusa Pana naroskopięyszego
 ac na torku duchem pielgrzymuie
 Jezusem miłym / w sercu z nim obciie.
 szopy samey górze narodzonego
 etas / zais / krzyza przyimuię zmarłego
 droszki meki uęgo rozmyślanie
 w swey chorobie za wszystko kochanie
 z nim w groby leży zaśmucony
 m zniżany przyniem sprowadzony
 iorki, bicia / w gardle y / uplanie
 osi chętlivie przyswym miłym Panie
 stupa zyciom daie sie kępowac
 onno s Panem okrutnie biczować
 one swoga cierniowa przyimuię
 głowę ie waię Pana / w patrucie
 i smierc z nim i dzie krzyz swoy zaniad
 okornie grzechow odpuszczenia prośac
 ore rozmyśla z bólem serca swego

Je przyczyną bytę męki jego
Pana na krzyżu widząc zarzeczonym
Gnoidem bluznierem narzbyt
Wytwać mimo że dżiga się wstąpić.
Na krzyż / a Panem wespół go obta
Adasie mu nifec z drugiej krzyża st
Jnim boleściu cierpieć bez ochrony
Kofztuie trunku zoltia przypraw
Odeymniać go od ofi Pana swego
Onaia on ozas kiedy wiały zyny
Na krzyżu Jezus miłszą gorliwy
Więc też smoy nfytek ozas nato wy
Znosic kłopoty do kael ducha star
Zwidzi musie że rzgledem boleści
Pańskich bol jego jest gdy się kłopi
Dla czego pragnie nadturey choro
Byle się mogł w tym Panu przypodo
W tym zabannego, smierc na widza S
By dusza jego, była wniebo wzięta

Koncząc mowi wręce twoje Panie
 ucha oddaie mi wieczne docha mi
 staie ciało ku pociesze żywym
 zdy ie widzieć pragnie okiem chciwy
 oniem z niego samego widzenia
 refeni odnoszą odmiane sumnienia
 ufe prowadzą Aniołowie Świeci
 aleka stoi Duchowie przekleci
 kim neselem ta dusza opływa
 ly od Boga przywitana bywa
 do Uszyszy dziwnie Ucieżona
 tay namilża moja zasłużona
 kie roskoszy Dyma dusze Święta
 idząc się w Boskie obłapienie wzięta
 m wnet Królowno nawięki zostaje
 am ię Bog wieczne catowanie daie
 im ię pochwalic co dobrze działata
 wręcz w sztykim swiatam że do końca
 trwata

Tam włoży namie korone słeczności
Tam odpoczynie w wieczny bezpiecz

Boniec

anie moją, y doskonałości wewnątrzskim maia
ay mi naprzód nim co poczne pamiętać i w
ieniu y zaczynaniu aby wemnie było s
o prawdziwe y rada grontowna. Drug
byćm wkażdey sprawie raczetej upa
wata wszystkie okolicznosci tej sprawy
rzedstawietej abowiem iedną, nieprzystoy
nieporządna okolicznosc wszystkie istno
tej sprawy wynrocie y pogorszyć może:
Trzecia abyćm wiedział komu dufać, y ko
byćm się radzić miał, abyćm ztakimi się
pierwey pozynać. Czwarta daj mi to aby
hoc. się się radzić przychodzi, przy mato
ch konkludować, daj mi czterech znaczo
nodrości się wystzegac: skwapliwoscia
a nie rozmyśla: wyniosłosci y osobie się
rozumienia. Bo się ta nskogo nieradzi
poru, bo ten rada, pogardza: lekko
ności, bo ta choć się wielu radzi, radzi
nie słucha y na radnego radzie nie przestaje

zmodrym y konseyencyey dobrej
merem day mi sie znosc, y rady
sluchac we wszystkich moich zacze-
tych sprawach, ktorys jest nau-
zfa modrosc, rada, y miłosierdzie
na rzeczach wyniosłych y okazy-
tych abym sie zwodził niedata,
nie wszystko co sie świeci ztoto
od ciebie samego naprzód rady
roco y poznania prosit. 2.

Słowa I mnie powiadam wem
wzrostu słowa pryncego ktore
wyrzekli ludzie dadasz mi i daj
adny Sześci słowa pryncego i daj
takie mowcy pługom ~~zabaw~~
zabaw i zabawia b. i mowcy z. p.
nie wzywaj pryncem i mowcy
zabaw i zabawia odda. i mowcy
zabaw i zabawia odda. i mowcy

[illegible]

Jakos go pilno y wiernia odprawowa
ta naostatek oddaj rachunek zera
su zle albo dobrze strawionego tak
wiele jedzin mieciecy. i tak wiele
lat jakos przeżyła tu oduszo mo
ia skala narozbicie okretow zby
tne wielka niebezpieczna y stra
zna. Bezcie oktora wosistkie na
sze iedni. iezeli sie nie daczowca nie
rozstiga, ale przecie nie bez szkody
swouy na nie napadna, zbytnie sie.
teram y wosistka dca gdy sobie przy
goda. iednym wiec jedzin zle str.
nla. wiec z dnego po. iedne opuscula.
i. iednym. iednym. iednym. iednym.
i. iednym. iednym. iednym. iednym.
i. iednym. iednym. iednym. iednym.
i. iednym. iednym. iednym. iednym.
i. iednym. iednym. iednym. iednym.

powiedz mi prosze, gdzie ci sie osm.
 Tysiecy siedm set y szeszedziesiat y
 godzin przelegę roku podziato, cos.
 przez me zrobil y co zapozytke od.
 miost iakos wiele godzin. narzedzeniu.
 naspaniu narzadz y proznych ma.
 wach napracowaniu. igryzkiach stra
 wila, a jeszcze co nie cy kudy sto pro
 pedzi lat szeszedziesiat, skoro sie wy
 raciaze z po pieniu kroci sto tysiecy.
 godzin; jeszcze mu zostanie dwadzie
 scia pienie tysiecy y szesze set godzin.
 z ktorych sie trzeba spracowac a
 iezeli kto przezyje lat siedmdzie
 siat tedy poszesc kroci sto y tynna
 scie tysienicy y dwiescie godzin ba
 dzie z ktorych mu sie przydzie
 rachowac

Ach nie Boga Jako y

potrzeba

~

nosob

no. nie

z na

no

mach o

ne o

cin

nnien

rown.

Osu

przeb

zmien

el so se

olowce

rzy n

nie

ty

stał per

aw o

nnien

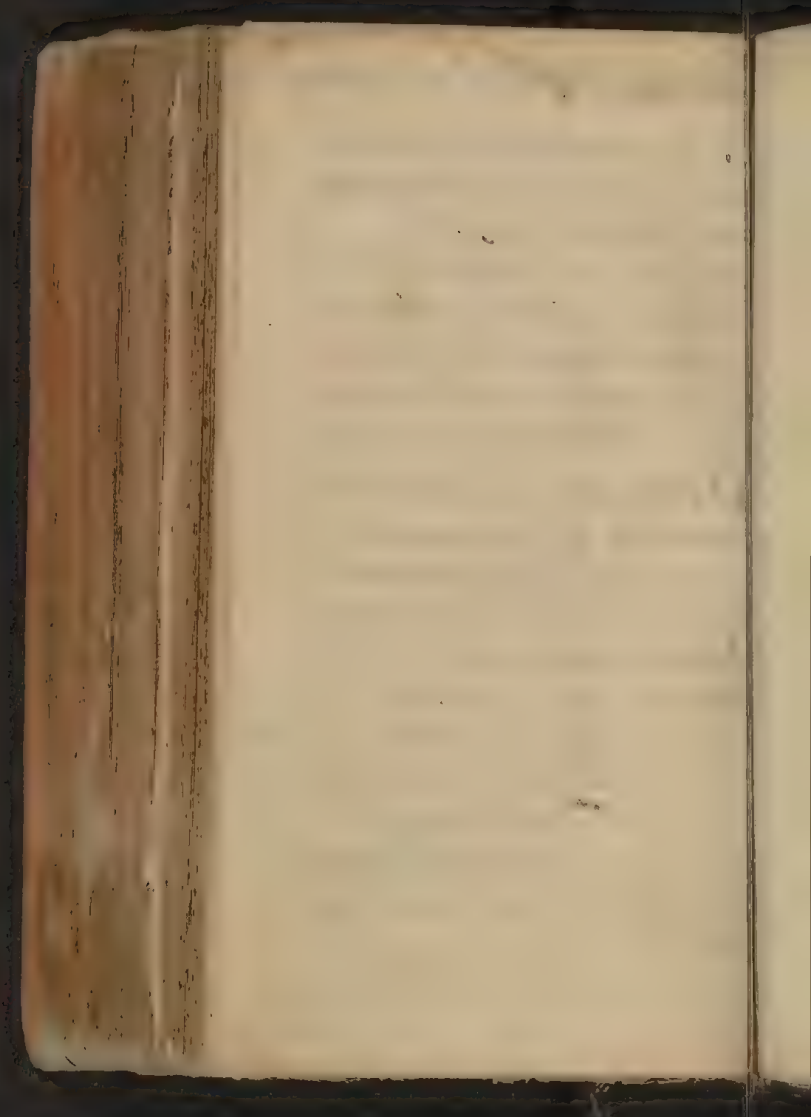
ste n

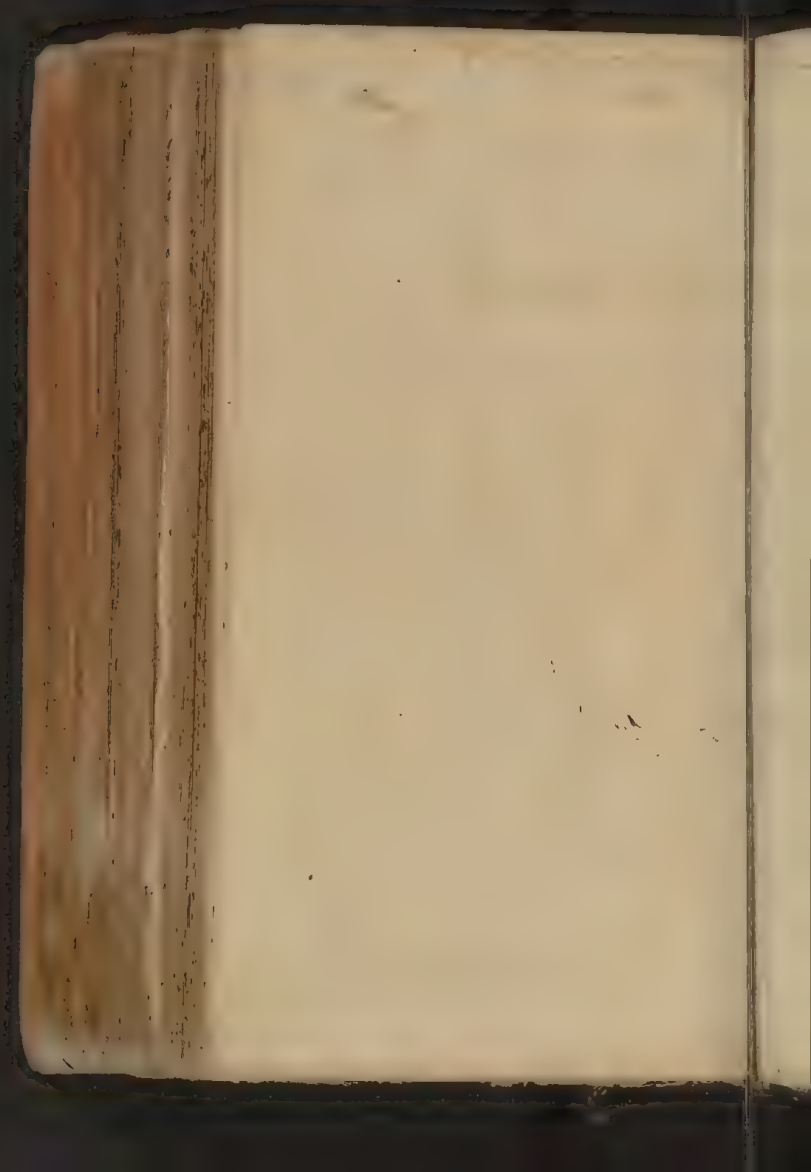
245

Wesołym i spokojnym Sumnieniu
niebu sie rowna wesole sumnienie
o nie zna co bol co tez i strwozenie
epsze nad slawy i wyniosle
machi bo nie zna co lekliwe strachy.
ladne bogactwa nie sa wporownaniu
makiem z Bogu sumnienie hochaniu
umnienie dobre mury zest nie dobytly
artowona zbroia piallerz nie dobytly.

O Sumnieniu niespokojnym.
ie przebrany zal hogo dramie
ie zmiernia bolesc komu nie raz w hui
ol w serce lutznie nieustawiajacy
zlowieczy serce na wieki gryzacy
rszy nad sep. i Xronowego
pieluelnych q machaet serce giodzycgo
i zlyty bedziec mol zawste zycy
obalijce dnie i wonocy toczacy
praw oczywisty dozorca hordego
umnienie o rali trapi me zloznego
uoste mu

246

297

P

emszystko Co to masz jako se a Bogu bwa
zkontentowac mozesz.

242

Rozmysłanie X

ko koscioł nazywa Panien no Chłeczenie
i rośnie conyca Podziw ni brana mori
aż od kagor ną brana i jako zurchic ną brana
Caj wotomie ntebi stoler mori Dwarz ntekin
stolice smoi mwie snitosc i ntekin to czin
o rozadai krol. licznosci broni i Twa
adai czego po Tobie chce ntekin stoler abis
czegolnosc snitosc paritę ze rozadai krol stoler
broni

Rozmysłanie XI

ko Pomyślenia przed ntekin Wtłum
enolnosc Chłeczenia ntekin. Cwarz scz
nosc. snitosc ntekin. i Tłoczą się ntekin
nosc. snitosc ntekin. ntekin. Cwarz ntekin ntekin
nosc. snitosc ntekin. Cwarz ntekin ntekin ntekin
nosc. snitosc ntekin. Cwarz ntekin ntekin ntekin

Rozmysłanie XII

ktorych słon koscioł nazywa przi klad
nie Wtłum. Cwarz ntekin ntekin. Cwarz ntekin
nosc. snitosc ntekin. Cwarz ntekin ntekin ntekin
nosc. snitosc ntekin. Cwarz ntekin ntekin ntekin
nosc. snitosc ntekin. Cwarz ntekin ntekin ntekin
nosc. snitosc ntekin. Cwarz ntekin ntekin ntekin

z tego naleści niemożesz bez pomo:
iego. . . . . I V. 249

n oświecenie moje, zbawienie moje.
egosz się mam bac?

Waż że w pomocy y zbawieniu iego b:
iac, trudności żadnych bac się niemasz.

Rozmyślanie Wtore. C
Mako kościół wspomina y pobudza
spiny do ochotnego wyszcia:

I.
Panny Mądre.

Waż co czyni Mądra Panna, y
czym iey naśladować masz

II.
otuczcie a przychodźcie kaganice swoje
Waż iaki kaganiec, y iako go przygo:
ać masz.

III.
Wto oblubieniec idzie, Wważ co za oblu:
bie

bieniec, y co go do tego przywodzi ze i

IV.

Wynidzcie przeciwko niemu. Dwa
czego wyniść masz, abyś wolnie wys
mogła. Rozmyślanie Trzecie.

Jako Kościół żąda y przyczynia
sie o poświęcenie Panien.

Oycze wielebny. Matka święta Ko
chce y potrzebuie, Dważ kogo potrzebuie

Abyś oblicznie te Panny poświęcić
posłubić raczył. Dważ ze chce oblicz
aby pokazała we wszystkim, ze wielo
mituie y powaza.

I. Komu posłubić chce. Panu naszemu
zusiowi Chrystusowi. Dważ iako cie p
waza gdy cie temu posłubić chce.
waza Rozmyślanie Czwarte.

Jak

ako sie Kościół pyta, y świadczy o
odności Pańien do poświęcania.

Pyta sie: wiesz ie bydz godne tego?
waz sprawiedliwość która wyciąga go-
wosc przygotowania. abyś sie onie starała

Odpowiada: ile człowiecza krew:
śc wiedzieć poznata, wierzę y świad-
zę bydz ie godne imienia tego powołania.

waz co świadczą, y komu świadczą
y świadectwo o tobie było prawdziwe

Przyjmuie to kościół y mowi: za
pomocą Pana Boga a zbawiciela nasze-
go Jezusa Chrystusa, obieramy te Panny
licznie poświęcić, y Panu Bogu na-
jemu Jezusowi Chrystusowi posłużyć y
oddac. Uwaz miłosierdzia tego kto:
y przyjmuie o niedostatkach dobrze wie-
dząc.

Ro:

Rozmyślanie Piąte.

Jako Kościół naprzód wzywa Pana
do poświęcania y co odpowiadać ma.

Wzywanie Podzcie. Wraz komu
jakiej sprawy tak wolnego przy
pu pozwalają y mile wzywają.

Panowy odpowiedzą. Oto teraz id
my. Wraz ze gotowości y chęci po
tobie chcąc.

I. Wtóry raz wzywają, temisz słow
Podzcie. Wraz że powtarzają bo n
samey gotowości nie dość owięcej o
ciebie wyciąga.

II. Odpowiadają znowu oto teraz id
my we wszystkim sercu. Wraz Co
ieść iść we wszystkim sercu.

Po trzecie wzywa. Podcie słuchaj:
nie mie boiaźni Pańskiej naucz²⁵¹ was.
mawaz iakiego słuchania po tobie chce.

Potrzenie od powiadaia Panny: Oto
raz idziemy wewsztykim sercu boie:
y sie ciebie, y pragniemy oblicze two:
widziec. Panie nie zawstydzaj nas,
le uczyn znami według cichości two:
y, y według wielkości miłosierdzia
wego. Uwaz ze wszystka załuga,
przygotowania twego w miłosierdziu ie:
o zawista. Co potym Panny.

Przyimiey mie Panie według umowy
woiej. Aniech mi nie panuje wszelka
nieprawosc. Uwaz coć do tego czasu pa:
owato oprócz Boga, abys temu praw:

dzic

dziwie służbę wypowiedziata.

Rozmyślanie Szofe.
Jako Kościół pyta Pańien. Ostateczny
wprzedsiewzięciu, wpospolitości y ko-
zedej zosobna.

Chcecie wprzedsiewzięciu swoim
świątym Pańienstwie trwać? Odpow-
dzą: Chcemy. Uwaz ze wpospolito-
ści pyta, bo w wielu wolej iedney ch-
y iedności miłuje.

W osobności kazdey pyta. Obiecuie
wiecznie chować Pańienstwo? Uwaz-
obietnice od ciebie samey chce. bo zna-
li twoiey samey pochodzić ma.

Odpowiada obiecuie. Uwaz komu
obietcuiesz.

Odpowiada za tym Kościół. Deo gratia
Oto się Matka cieszy.

Rozmyślanie Siódme.

cho sie potym kościół w Litanię modli
Prosimy cie Panie Boze, abyś posługę
służby naszej tobie rozumą uczynić
raczył. Uwaz co jest rozumna służba.

Abyś Panie Boze te służebnice
wzeczegnać y świętem uczynić raczył.
Uwaz czego Matka życzy abyś sie ty
to starała.

Abyś ie w przedsięwzięciu S. nabo-
żeństwa w przestrzeganiu, uwazaniu,
czinienstwa chować raczył. Uwaz co
nasz czynić abyś trwała.

Abyś ie w niebieskich naukach w
świętym zachowaniu y w dobrych oby-
czajach ćwiczyć raczył. Oto staranie
tobie wszystko ma być Boskie chciej
nu sie podobac.

Abys odpuscit to czego sie sumnieni
stracha a dat to czego sie modlitwa o
bawia, y niewazy proſic.

Rozmyſlanie Ofme.
Jako sie Koſciot przy poſwiacaniu odz
nia modli. Boze wiecznych dobr na
wierniejsza obietnico, napewniejszy o
dawco, proſimy pokornie, aby ſluzebni
com twoim, te odzienia byly zaſzczyceni
zbawiennym, prawdy poznaniem, bogo
boynosci nabozenſtwa, y ſluzby Bozey
poczatkem ſwiatoſliwosci, przeciwko
wſzytkim zdradom mocna obrona.

Uwaz. Jakosie w odzieniu ſwoim ko
chac, y iako ie powazac maza.

Przy poſwiacaniu Vellum.
Słowo wſzytkich wiernych. Boze, te

253
nawrócenia prawicą mocy twojej chciej po-
święcić, a tego co się przez nie duchow-
nie daie, daj rozumieć aby ciałem
y umysłem pilnie strzegły, aby w ostat-
ni dzień za toba wiodzem swym zmag-
dremi Pannami wniość zaślubiły.

Przy poświęcaniu Pierścieniow.
Dawca łaski duchowney ty Panie,
Błogosławieństwo twoie na te pierścienie
nie wacz spuścić, aby te które je nosić
będą, niebieską mocą były otoczone,
wiarę zupełną, wierność szczerą cho-
wały: a iako oblubienice Pana Chrystu-
sa ślubu czystości strzegły, a w czys-
tości wieczney żyły.

Przy poświęcaniu Koronek.
Błogosław y poświęć te ochłodośćwa, aby

te które ie będą nosić, ciatu zdrowie
y duszną obronę otrzymaty, y koronę
wniebie wziąć mogły. Przez cie zb
wicielu świata. Uwaz opatrzność
Boga twego któryc wszystkie rzeczy
do tego zrzadza abyć pomocą był,
y do niego samego nie chcąc abyć c
innego procz niego miata.

Rozmyślanie Dziesiąte.
Jako sie Kościół po poświęcaniu ha
bitu modli.

Panie święty Oycze, weyrzy na te
służebnice twoie, które wręku twoich
slub powściągliwości polozywszy, tobie
nabożeństwo swoje ofiarują od ktore
go ciebie, y one same służby swoje wzię
ły. Uwaz ze sie temu zochotą o a
da

owie
one
zba
noś
eczy
był
ryc
e.
ha
te
voich
sobie
tore
wzię
q od
da
dac masz, od ktorego wszystko masz
y sama siebie. 254
Obwiedz a ogradz ie murem obrony
twojej, a zawzdy im broni przyczy
niay, aby nieprzyjaciel wysokiey
checi zdradami nie zatrudniał
a ciezkiego nie uczynił zwycięstwa
powściągliwości nieznieważał, podł
nie uczynił, a wczółgawszy sie w
myśl nie wiał czego z przed sie wzię
cia Panińskiego. Trwaj czego sie
krzedz, y iako masz, o to tu Matka prosi.
I. Niech w nich zdaru ducha twego
będzie wstropna wstydlivość, czy
sta wolność w miłości twójej niech
goraia, nie okrom ciebie nie mituią
chwalebnie niechay z yją chwalo:
ne

ne bydz niechay nie pomyslaia, cie
bie w swiatobliwosci ciata, ciebie
w czystosci dusze niech wielbia, mi-
loscia niechay sie ciebie boia, mili-
scia niechay tobie sluzą. Uwaz
ześ sie oto powinna starac y iakim
spodobem. Ty im bądź czesc, ty wese-
le, ty radosc, ty roskosz, ty wzato-
sci paciech, w wątpliwosci porada,
w krzywdach obrona, w smutku cier-
pliwosc, w ubostwie dostatek, w lankni-
niu pokarm, w niemocy lekarstwo, wto-
bie niech mają wszystko, ktore cie
chcą milowac nadewszystko, oto
maż iako sie w Bogu twoim skon-
tentowac mozeż.

Rozmyślanie Dziesiąte.

Jako Kościół wzywa Panien po ob-
czeniu szat poświęconych.

Podziere wybrane moje. Uwaz od
kogoś wybraną, y iako z wielu wybraną.

I. . . I postawie w tobie stołek mój. Uwaz
w kim mieć stołek. swoy chce miłość
z ktorey to czyni.

II. Bo poprosił Król sli czności two-
iej. Uwaz czego poprosił y czego
po tobie chce w tych słowach abys tę
szczęśliwość twoją posiadał, ze poprosił
król sli czności twojej.

Rozmyślanie Jedenaste.

Jako Panny śpiewają przed wzięciem
Vellum.

Niewolnica Chrystusowa jestem. Uwaz
szczęśliwość twojego niewolstwa a wko chaj

sie wrim.

Przeto niewolnicza mieć wola.

Uwaz własności niewolnicze.

[I] Okazicie. Uwaz iako okazać macz y powinnaś.

Rozmyślanie Dwanaście.

Których słów kościół używa przy kładzieniu, Vellum.

Przyimiey Panno święte przykryćie oto chce wdzięczności. Uwaz iakoż ią powinna.

1. Ktore macz przynieść bez zmaży Uwaz, czym zmazać możesz y co czynić abyś nie zmazata.

2. Przed stolec wiecznego sędziego, przy którym wpada wszelkie kolany, niebieskich, ziemskich, y piekielnych.

Uwaz

Uważ ze tego masz oblubieńcem, ktore:
go y sądzim, abyś więcej z miłości
niż z boiaźni czyniła.

256
Uważ, byta poznana ze światem
wzgardziła, a wszystkie siebie Jezu:
sowi Chrystusowi prawdziwie y pokor:
nie ze wszystkiej chęci serdeczney za:
oblubienicę wieczną oddała. Uważ:
iako sie starać masz, abyś nie tylko o:
dzieniem, ale więcej czynkiem to wy:
razata.

Rozmyślanie Trzynaste.

Po wzięciu Vellam co śpiewała Panny
Położył znamię na obliczu moim. Uważ
czemu na obliczu, ziałości miłości, aby
wszyscy wiedzieli ze iemu już posłubiona.

Uważ zadnego inzego oprócz niego mi:
łośnika nieznata. Uważ co jeszcze mi:

tu.

tuiesz abyś y terna prawdziwie wypowiedzenia
I. Kieyliko (mowi) nie miała, ~~ale~~ ani
znała. Uwaz: iakiey ostrożności pot
ba abyś nie znała.

Jako sie potym koscioł modli.
Strzebnice twoie Panie straza, twoie
taskawości niech wstawicznie broni, aby
ślubu świętego Paniensstwa który z dapo
dem twoim uczynity, za twoią obroną
wstawicznie strzegły. Uwaz ze w Bogu
wszystkę obronę twoię mieć masz aby
iej prosić nie ustawała.

Rozmyślanie. Czternaste.
Jako koscioł wzywa Panien do ślubu
przez oddawanie pierścionkow.
Do ślubu miała przysc. Uwaz ze na
znakach miłości nie przestawa, ziedno

cze

wiedzenia z tobą doskonałego pragnie. 207

ani I. Zima przeminęła. otoć okaziją
potrójnizni odejmuie, wszystkich niedosko-
nałości zapomina.

li. II. Synogarlica śpiewa winnice kwi-
tniące wydaia wonność swoją. Uważ eo
zawinnice, komu wydaia wonność swoją,
aby zjednoczenia twego z Bogiem tobie wiele
innych zominawszy.

rozmyślanie Piętnaste.

Których słow kościół przy kładzieniu
pierścieni używa?

Posłubuje cie Jezusowi Chrystusowi Sy-
nowi najwyższego Boga. Uważ pil-
nie tytuł, zadziwuj się, a ukochaj się
ze cie temu oddaia nad którego więk-
szego niemasz.

edno I. Aby cie nienaruszonej strzegł. Uważ

ze wszystka przyczyna związku tego
do pożytku twego się zciąga.

I. Weźmiej ze tedy pierścien wiary, zn
Ducha Świętego. Uważ ze cie pożytk
Troyca S. sobie znaczy, ziąk w dzie
czności przyiac masz

7. Abyś oblubienicą Bożą była nazwana
Jeśli iemu w czystości wiernie służyć b
dziesz. Uważ: ze cie wierność oblubie
nicą czyni, y iako służyć masz wiernie

Rozmyślanie Szesnaste

Temu iestem z Rekowana y posługona
ktoremu Anieli słuza. Uważ: ze Anie
li słuza, ty oblubienicą.

Ktorego piękności słońce y miesiąc się
dziwują. Uważ z kim się ta piękność
złączyła, kogo sobie blubieta?

Pier:

Pierścieniem swoim z Rekowat mie so:
bie Pan moy Jezus Chrystus. Uwaz
ze cię sobie zrekowat, abyś zadnego
prosz niego nie miała, ani chcieć mogła.
Jako oblubienica przystroił mie ko:
roną. Uwaz: Co masz czynić abyś była
prawdziwą oblubienicą, gdyż cię o:
biera iako oblubienicę.

Rozmyślanie Siedmnaście.
Jako kościół po posłubieniu Pannom błogosławi
Niechay was przezegna y wam błogo:
sławi Stworzyciel nieba y ziemi,
Bog oćiec wszechmogący, który was wy:
brać raczył do Błogosławionej Maryey
Matki Syna Bożego Jezusa Chrystu
a towarzystwa. Uwaz: do iakiego cie
towarzystwa przyłączają, abyś z nim

na:

nakładac wmiata inſze opuszczając.

I. Z ebyſcie zupełne a nie pokalanie
I. Tanieſtwa ktoeſcie ſtubowali przy

Bogiem y Anioły iego zachowali przy
ſiewzięcia trzymali, czystość miło
wali, cierpliwoſci ſtrzegły. Uwaz
7. zmiłowac czystość potrzeba, ieſli
zachowac chcez cierpliwoſci ſtrzegąc.

Abyscie potym koronę Tanieſtwa
wzięc zaſtuzyli, odtę okazacie za
ptate abyć prace ciężkie niebyły.

Rozmyſłanie Osmnaſte.

Jako kościół wzywa Taniec do wzięcia korony

Przywz. ołubienia Chryſtuſowa.

Uwaz pilnie tytuł ſwoy, abyś godno
ſci ſwey. ochraniać wmiata.

Wezmiej koronę którą tobie nagoto
wał

wał Pan nawieki. Uwaz łaskę z cie
laniejsze w tym żywocie o wieczności
przepewnia. Których słów kościół uży
y prza przy kładzeniu Koronki.
nito S rzyimi znak Chrystusow na głowie two
z re cy abys sie stała oblubienicą jego, a
sli giesli sie iema stołecznie zachowasz
gac. zkoronowana. Uwaz: że cie nawszyl
kich członkach sobie znaczy, chcąc
za abys go we wszystkim w sobie wyrażała.
i. Rozmyślanie Dziewiętnaste.
o wzięciu koronek co Panny spiewać mają
koro Oblgt mie Pan wszatę przetykana
a. złotem. Uwaz: iakim złotem przetykana
dno. Niezliczonemi lantuszki ozdobił
0. mie. Uwaz: wielkość łaski jego, y darow
zgotu których ty przeliczyć nie mozesz.

Ja

Jakosie potym kosciot modli.

Ciebie wzywamy Swięty Ojczy nad
temi sluzebnicami twemi, które tobie
poslubiety czystą myślą y niepohalane:
mi sercy sluzyc; abyś ich raczył pro-
taczyc y potowarzyszc; między on-
które są Pannami; o iako zdrada; W-
sciech ich nie jest znaleziona. Tak
racz dać sluzebnicom twym mieszkanie
niepohalanemi, aż do końca.

Rozmyślanie Dwudzieste.

Panny spiewać mają w porwionym ha-
bit wbrane.

Oto czego pragnęta iuz to widzę

Wraz: że widzieć masz przez wia-
rę, a żebyś wyrzuta pożądać masz.

Czemu sie spodziewata to iuz trzymaj

trzy

rzymać masz przez nadzieję, w ktorey
nie tak wielkie znaki miłości stwier-
dzić mogą.

260

.. Zonym jestem złączona w niebie kto-
regom tu na ziemi wszystką duszę mi-
łowata. Uwaz, że z tym złączona
długo cię odrywać nikt nie może
tylko ty sama.

Rozmyślanie Dwudzieste pierwsze.
Jako się kościół za Pannami poświęconemi modli.

Panie Boże wszechmogący Stworzy-
ciel y poświęcicielu ciał y dusz na-
szych, racz tym słuzebnikom twóim
dodać broni, nie cielesney, ale mocą Du-
cha S. Stwierdzoney, aby nie przyja-
ciel dobrych nie mógł sobie nic przy-
właszczyć, z tych statków iuz Imienio-
wi twemu poświęconych. Uwaz: iako

Str:

strzedz. masz, aby okazyey do spługania
wienia sama niepodatna

Niech w nich wszystkę zapalczywość
przyrodzoną, Rosa łaski zagnie, a
światło wiecznej czystości niech rospali

[Niech oblicze wstydlive nie będzie
otworzyste na zgorzzenie, a niech nie
baczym nie daie przyczyny wystąpienia

Niech będzie w nich ostrożne Państwo
i przystoynne, i przyzbroione wiara
pełna, nadzieią pewną, a szczyt
miłością, aby duszom na czystość zgo-
towanym tak wielka moc uczyniona
była, ktoraby wszystkie wymysły czar-
towskie zwyciężyła, daj aby wzgar-
dziwszy niniejsze rzeczy o przyszłe
się starali, aby poży nad gody, a czy-

luga ania święte nad biesiady y roszko:
zne potrawy przekładały, aby mo:
y nos litwami nakarmione, naukami wy:
a wiczone, czynnościami oświęcone,
wspal wi czyły się w sprawach Pańieńskiey
dzieł dziełczności, aby tak zawodu Pa:
nie ienckiego dokonać mogły.

pieni Rozmyślanie. XX II.

anie Jako kościół poświęconym Pannon bło:
wia gostawi, y doczego ich Upomina.

czywa Niech was przezegna y wam
zgo błogostawi. Bóg Ociec, y Syn, y Duch
ona Święty, aby mieszkając zawsze nie:
czar naruszenie, odpoczywał nad wami,
egar Duch siedmiorakiey łaski, Duch mądro:
yfte ści y rozumu, Duch porady y mocności.
czy: Duch Umiejętności y pobożności. Wraz

iahoć wielkiego opiekuna daie.

Niech was napelni duchem boia-
zni Pańskiej, krewkie y state niech
umacnia, myśli niech rządzi, drogi
sprawie, uczynkow niech doświad-
cza, sprawy wykonywa.

I. Miłością niech buduje, miłością
oświeca, czystością ma w obronie, w-
miejstności wczu, wiarę twierdzi,
do cierpliwości niech przygotuje, do
posłuszeństwa podaje, w smutku niech
cieszy, w pokusach śmiałości dodaje
wzczęściu niech miarkuje, w gniewie
wśmierzca, karność niech przydaje.
Wraz: ze tego obrońcę samego, za-
wszystko mieć masz.

II. Onego mieycie sobie za świadka,
kto

242
ktorego macie mieć za sędziego, a
nie ście zawsze gotuyćcie, aby w was
nie znalazł, nie plugawego, nie zma-
nianego, nie skrytego, nie naruszone-
go, ale lśniącej dusze y ciała, y z-
dy przystąpićcie przed trybunał
iwoła wiecznego, abyście roboty swo-
jej wzięły przystoyną zapłatę, y
nawieki mieszkali woney krainie ży-
jących. Rozmyślanie XXIII.

O kościół we Mszey za Alleluia spiewa
Chwal dużo moza Pana. Uwaz
to jest duchem chwalić, y iako godno
chwalić dobrodzieystwo.

Chwalić będzie Pana czasu żywota
mezo. Uwaz ze wszystkich czas ży-

zota twego na chwale jego obrocić m
nie na chwilę tylko

I. Będę śpiewać Panu memu iako
długo żyć będę, choćby nadłuzę z
zstawać niemasz

Rozmyślanie XXIV.

I. Jako kościół w ofercie przy Mszy
świętej śpiewa.

Niechaj nadzieję mają wszyscy w
tobie, którzy znają Imię twoje. W
Ciebie poznać Imię Pańskie.

I. Abowiem nie opuszczasz szukających
ciebie. Uwaz iako szukać masz.

I. Śpiewajcie Panu który mieszka na
Syonie abowiem nie zapomniat
modlitw ubogich. Uwaz, wtaśność
modlitwy ubogich.

Jako się potym kościół modli.

Przez ofiarę tej obiaty prosim cie
anie racz dać słuzebnikom twoim ²²³

Paniensztwie trwałość, aby przez o:
worzoną bliznę w przybytek naj:
wyższego króla z radością wnieść za:
luzyl. Rozmyslanie XX V.

Po odprawieniu komunii swej co
Panny śpiewać mają.

Mleko y miod przyjął z Bóstwie:
go. Uwaz: że ten dwojaki pokarm
znaczy ochotę, y positekiego.

A krewiego wramienila jagody mo:
ie. Uwaz: zaśluga wylania krwi ie:
go, która wdzięczna uczynila sprawy twoie
Jako się Msza S. kończy.

Wyswobodź mnie Boże Izraelski Uwaz
ze wyswobodzenia potrzebuie ten kto:

ry jest niewoli, a wznay ktora jest
niewola twoja

- I. Z wszystkich uczynkow moich. Dmuy, ale
ze wszystkich uczynkow nowych chci-
masz, stare opuścić.

Rozmyślanie xxvi.

Jako kościół Panny poświęcone, do pu-
ney strazy przelozoney oddać.

Radz pilnie a dojrzy tego iako te.
Panny poświęcone Bogu chować ma-
Uważ: a wkochoy sie w opotrznosci
Matki twej około ciebie a strazy te
chęć cię chciey sie poddać.

Al iemu stawie niepokalane. Uważ
co y tobie czynic potrzeba, abycie nie
pokalana należono.

- I. Oddasz za nie ludzbe przed stoli-
cą

o ich oblubienca przyszłego sędziedzi.
o. Uwaz iako żyć masz; abyś nie
dwa, ale kto inny, czynił za cię ludzkość.

chci Rozmyślanie XXVII.

ko kościół daie Panom moc na od-
równanie godzin kościelnych.

co pi Bierz moc czytania Officium

Uwaz komu moc daie.

ko te. Urząd służby Bożej. Uwaz iako

ma wielki urząd masz wziąć, y iako

ści wielkiej godności potrzebuie.

zy te. 1. Zaczynać godziny w kościele, w Ji-
mie Ojca. y Syna. y Ducha. świętego

Uwaz z cie chce mieć postem do sie:

ie, abyś wznota wdzięczność z ro-
zmowiego.

Jako.

Jako kościół wszystkie swe modli
twy y Ceremonie kończy.

Sprawy nasze prosimy cie szyć się
wprzódzay, a wspomagać promad
aby każda nasza sprawa, od ciebie
się zaczęła a przez ciebie zaczęta
się dokńczyła. Amen Jezus.

in scru. in scru. in scru. in scru.
Hale carce me in scru. in scru.

Porządek Rozmyślenia o
 Mece Pana Chrystusowey
 Ktore codzien przez cały mie-
 siąc mogą bydź odpranowane
 Wpierwszy Tydzien

W NIEDZIELE O miastaniu Pana Chry-
 stusowym do Hierusalem przed pięcią dui.
 Aleki swoicy y jako od ludu Żydowskiego był
 przycięty ktorzy rozczeki zdzierwa łamali
 szaty z siebie zdykowali a przed Pana
 Chrystusa na drogę miotali wołając y spi-
 rując Hosanna to jest chwala Synowi Da-
 widowemu Błogosławiony ktorzy przyszedł
 w imię Pańskie Chwała na wysokości et ca
 Z Wrażania tego pobudzić się możemy
 do cnoty Wdzieczności zawżmacie imiel-
 kie dobrodzieystwa Pańskie. Niewłaści-
 łość bowiem była przyczyną iż Chry-

stus plakat obaczysz miasto Hieru-
lem y dlanicy opowiedzial im Veriski y
Verapieria ktore miały przysć y przy-
szły na to miano. Prędsienziencia
wzrozmyslania tego te abo insze im podobne
mogą bydź wyzerpione y wżynione.

Przed przyściem Naswietczego Sakra-
mentu pilnie przygotowanie czynić po-
przyściu nagorzącym podziękowaniu za
takie dobrodziejstwo cokolwiek czasu
stanie. Namiedzenia y natężnienia
Bożego wnetznego y powirzechownego
niezaniebować y nielekce sobie waząc

IIponiedzialek O Wmigraniu Pa-
na Chrystu wnym uog Apostolom swoim
wzrozmyslania tego pobudzać do cnoty
pokory Prędsienziencia te abo insze
im podobne czynić. Namiedzać ożetnie
aperta w Bogie y cko podług dusze im
czynić czożko postać e-dac im

Wzysład dohy słowem y wzynkim
Wentorek O postanowieniu Sta
retszego Sakramentu zwozysłania te
budzić się do miłości Bóży Przed sie
ziencia te abo insze czesto znabozenstwo
wracym przyimować Nasmietszy Sakrament
przed przyiciem wszelakie niedoskonało
i przez załyskrucze serdeczną y spowiedź
wietą obmyć y oczyszczyć Przed Nasmietszy
akramentem trzy razy kiedy może być
poieś poranu w południe y wieczor cakię
roćkie nabozenstwo Hymny abo modli
ny odpranować

We Środe O modliwici Pana C
rdesorey wogroicu Cnota pilność w modli
nie Przed sie wsięcia Przed modlitwa
netzną przygotowanie czynić. Na modli
nie wszelakiey wciwosć wnetzną y por
bowną czynić wnetwapieniać do modli
ny Tękać się

11 Czwartek Opanowaniu Pana
Brystusowym Cnota Cechosi Przed
siewzięcia. Trwarz mroła, wszystkim sro
im przecieru kom y nie przyczynym sobie
rokarzai i pominającym y strofuiającym
miele y wdrzęcznie odpowiadai. Tym k
rzy przykrość y złość myrza dzaia do
bze czynie.

11 piątek O Przyprowadzeniu Pa
na Brystusowym do domu Annaszone
y polierki tamże iemu dane y odesta
riu Ibanicula naszego do Caipazza
Cnota Ztego rozmyslania może być
mroczerpniona Czerpliność Przed sie
cia Okazyey do grzebow y miedoska
naiości mystrzycie sie. Zaprzecze grze
chy podurc iaka, co dzień albo raz kro
ry tygodzien sobie postanowic.

11 tory Tydsien

Niara Przedsiernziencia Zapraw
de y sprawniedliwosc y same smierc po
iac chetnie bydz gotnym niare ctw
suarska gay tego potrzeba statoc
nie msze lakimi znakami y sposo
bami osmi dora i y myznawac.

Ne Srode O Zaprowadzeniu a
Pelata y oskarzeniu przed nim ze
Chrystusa Pana z tymyslaniatem
pobudzii sie do Cnoty Mlodosci
z niego Przedsiernziencia Bli
znieb nystompli y niedoskonalosci
taic y nymariaci Prawde zanszemom

Ne Czwarcki O Pytaniu Pija
tym Chrystusa Pana opravdzii
y okrolstwie Wrazanie to pobudzii
moze do Cnoty Prawdy Przed sie
rziencia ta kie abo tym podobne
mogu bydz czynione bez msze la
kiego respcetu y bra ku osob.

232
oskarżać prawdę mówić Tego
mówić uczynić zaniec co się
prawda zgadza.

Piątek O wtórnym oskarżeniu
Pana Chrystusa przed Pila-
tem a młodościu gdy ran skazano
Rozmyślanie co pobudzić może do
zamiękania się Cnoty. Młodości
Przedcierzenia. Noskarżenia
ad słusznych bądź niəsłusznych gdy
możę być bez zgorszenia innych
nie nymać się. Nie przyciąć
falszy potwarzy zarzucając
się młodościem.

Sobota O Zaprowadzeniu Pa-
na Chrystusa przed Północną
młodości. Rozmyślanie tego po-
budzić się do Cnoty młodości
noron godności i wizerunku.

Przedsiężenia Teabo podobnie
czynić. Wydmownych niepotrzebnych i
nieprzystojnych rzeczy potrzebnych
które są przeciwko stanowi i powoła
niu własnemu nieczynić i nie mówić i
by stać pożyteczni i miłi być.

Trzeci Tydzień.

Niedziele O Prozie y za
niu Żydowski Pilata aby Chrystusa
Pana na smierć skazał a Ba
rtaśza nieoboyce wyrzolił Cnota
sprawiedliwości. Przedsiężenia
Teabo uszczynić. Nikomu prze
ciwko słuszności i sprawiedliwości
nie szkodzić. Nie mianych bronić a
mianych karać albo nieprzeszka
lać do kłaniania.

Poniedziałek O Biczowaniu
 Pana Chrystusa w słupa. Rozmyślania
 co pobudzić się możemy do Cnoty
 Posłuszeństwa. Przedsięwzięcia
 czynić być posłusznym nie tylko do
 brym y doskonałym ale też y niedosko
 nalm y złym w tych rzeczach które
 niesą przeciwko Bogu y starożytna
 sumie. Przeczyć przeciwne miłości
 własney chętnie czynić.

Wełtorck O Koronowaniu
 cienną koroną Chrystusa Pana
 y nasmiśkac się z niego. Zmaganie
 tego pobudzić się do Cnoty Wzgar
 dzenia samego siebie Przedsięwzięcia
 te albo podobne czynić. Cieszyć się gdy
 inisi małe rozumienia o małym. Ba
 żić sobie zyczyć cierpieć rozmaite

wzgardy nasmiśka Wtrapienia
ani z pociechy y poważenia.

Ne Srode Ony prowadzeniu Cyn-
stusa Pana do ludu Żydowskiego prze-
Pelaza y o słowach jego O to czło-
mek do Cnoty Melwiedzia z
ważenia tego pobudka może być
Przedstępienia Zais czynić te
się mogą Wtrapionych y niedrnych wa-
żności mieć nad nimi polowanie.
Z melwiedziem i naszymi choćteż
y innymi strofować y karać

Ne Czartek O Zdaniu y ska-
żaniu Pana Cynstusa nasmiś zro-
zmyślenia tego pobudzić się do Cno-
ty Zaprzeczenia się własnej wolej
Przedstępienia Czynić
abo im podobne wedle własnej

24
olej y Wpodobania smętu nie nieczynić
woli własną wola pod innych wola y
danie zupełnie podobać.

W Piątek O Pana Chrystusowym
wiesieniu krzyża. Wzważania tego po
udrac się do Cnoty Pilności wsturbie
Bożej Przedsiężęcia Czynić nie
dawać się Wprzedać innym wsturbie Bo
żej dla zabaw śmiechów zmyczay
nych nabożeństwu niezaniedbywać.

W Sobotę O białych głowach i in
nych y płaczących za Panem Chrystu
sem y Wzważania tego zaślonać się
Cnoty Rozmyślenia o mece Pana Chry
stusowej Przedsiężęcia Też abo in
sze mogą być Na każdy dzień sta
wać się cokolwiek rozmyślać o mece Pa
na Chrystusowej y na pamięć trzydzie

meki pomyśł dni osobliwie w Pańskie
kalendarie iakie w marmieniu sobie postanowi

Czwarty Tydzień

Niedziele O Wzrośnięciu Pa

na Chrystusowym Wzrośnięciu tego
pobudzać się do Cnoty Młodzień

Przedświenienia Czynić takie

albo podobne Krapienia rozmaite y na

przedświen Pańskie tak mędrze iako

y powiesz sobie meżać y z radością

prosić. Obyć się Poczynków y zmyśla

ćw pobożnych dla naszych namie

niach przymówek nieopuszczać.

N'Poniedziałek

Opoświadczeniu się szatą Pańską Chr

ystusową y nasmiemyślać mi

ęć o Pańską Pańską Chrystusa

274
rozmyślania tego pobudzić się do Cnoty
Łojna Przedlienzienica Czynieć
gdym wozym nie rozas y niedostatek. uer.
uery cieszyc się y radować. Szaty
Pana Bynstusowey ani słowy ani rozyn
łani co jest Kościoła S. nie szarpać.

Ne Ntorek O dnu pierwshyc
zsedai słow Pana Bynstusowyc toreb
o modlaniu się do Boga Ojca zakrzyżoni
ni ki swoje y przyobiecaniu Ojcu łono
ni. Dłep Wrażania pobudzić do Cnoty
Kadzięcy Przedlienzienica O dnu
siewdriu Bżym nigdy nie wąpić. Mo
dlie się y wszystko dobrego zyczyć
swoim przeciwnikom y przesławiać ich.

Ne Srode O Trzeci słonie pły
Bynstus Pan Na smietzay Pannie

Maryey Pana Świętego za Syna a
Panoni Panne za Matkę oddał. O
Czwartym gdy do Boga Cyca wolał
Bożemoy czemus mie opuscił, y pią-
tym słowie Pana Chrystusowym kto-
re wyrzekł mariae Pragne. Tworzy
slania tego pobudzać się do Cnoty
nabożenstwa Nasmietszey Panie
Maryey Przedlie nżien cia posta-
nawiać to albo insze im podobne sta-
nia się godnym czynić Synem Panny
Nasmietszey y czystości iey y Pa-
na Świętego nasładować.
Ne Czmariek O smu oznamach
słowach Pana Chrystusowych to jest
wymowieniu skończyło się y o pole

eniu ducha Boga byu z wrazenia
 ego pobudza sie do Cnoty Pamie
 i nasmierni Przedsiensiecia Czy
 iie calie albo im podobne Zyci dobrze
 zety koniec zgroza naszego byl dobry.
 zesto sobie rozpamietywai smierni

N' Piątek O Prebiciu boku Pa
 na Chrystusowego młocznia Zrozmy
 slania tego pobudzie sie do Cnoty
 Miłosci Bożej Przedsiensiecia
 Zynie mtrapieniasz mui skach
 swoich Wuekac sie do ran Pana Chrystusowych
 y mieć nabrzenstwo obo
 bliwe donich pragnac w mizeria P. Chrysty.

N' Sobote O Złożeniu Chrystia
 y złożeniu do grobu Pana Chrystusa
 z uwazieniem tego pobudzie sie do

Cnoty Czystości serca Przedliem.
Czynię takie albo podobne. Taką nagro-
dzię w którym Czystus Pan włożony
był. Niekt nie był potrozony przedtem
tak starać się swoje serce od prozności
smieć. Niekt niekt y myśli nie
potrzebny jest czystość zaciśnionai. Nie
dopuszczamie sunienia goręciami
tawalać. Tak żyć i tak być
byli godni i tak naszyć. Wiele
nie przy i bzmartnych wstaniu
otrzymać.

Vpominienie do porządku
różnych pomienionych
rozmyślan potrzebne.

Rozmyślanie to omecc Pana Cny
 stusowey przez cały Miesiac może
 bydz wedle tego porządku oznaczone
 te rzeczy zaśconawszy. Zaprzod
 staraj się pureta Księgoy n. k.
 Pan Kiey y tajemnic o ktorychś
 zmyślać się będzie. z Ewangelistom
 albo z katech albo z katech. Ewangel.
 nato sposobnych przeczytai ażeby prze
 drey n. Ewangelistach takie tajemnice
 znalezione były na księgach przy po
 czątku każdego rozmyślania położeni
 są Ewangelistom albo n. resp. moyssey
 czterzey albo też niektórzy tylko z nich
 którzy o takiej tajemnicy dosta
 tniey piszą iuz in.

Portore Po zachowaniu Sady
nie trafić. Miesiąc będzie miał
miejscę niż Czwarty tego dnia przez
dni piątego tego dnia które zosta-
ją do końca Miesiąca może się o
których innych punktach tajemnic
meki Pana Chrystusowej które tu
nie są położone rozmyślać które ta-
kie znalezione mogą być albo
w tekście samych Ewangelii albo w
całkach niegdyś o nich Pan Król
Józef w Niedziele zawsze rozmy-
ślać o czym innym albo o Ewange-
lii natch. czas przypadać: czy
albo do budzyciwa Bzyc

w soboty obolesciały w trapienia
 i smierci Panie Maryey Kto
 riała osobliwie przy śmierci syna
 mego naimiłszego Pana Chrystusa
 Potrzebie To strzazaj gdy się
 wafie początek Miesiąca i co latwie
 kordy może wiedzieć i pomyśleć
 tak we Wtorek albo we Środę tedy
 rozmyślanie na pierwszy tydzień
 naznaczone ma się zacząć od Nie-
 dziele blisko przeszły i być i być
 dni Miesiąca przeszłego sągdy
 we Czwartek w Piątek albo w Sobotę
 mieszac się pocznie. Rozmyśla-
 nie zacząć się ma od Niedziele

blisko przysley po zwavtku.

Naostatek Po wiedziei yz
gdy rtych rozmyślaniach iest po-
łożono to samo słowo **Cnota**
abo **Przedsięwzięcia** ma nie
rozumieć choc nie iest gdzie my-
warne napisano ze Lotey Cnoty
rozmyślania pobudza i y przed-
sięwzięcia. Zważania takie ac-
insze im podobne czynię. We-
dle natchnienia **Biege** a mo-
ley swoicy skłonności y potrze-
by duchowney mogą być y wuz-
cnoty rtych medytacij wzięte

przedsięwzięcia czynione
 toczy wedle powołania kazi
 dego y sposobności. Amen.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and mostly illegible due to fading and the texture of the aged paper. Some characters are visible, including what appears to be a large initial 'L' or 'U' at the top, followed by several lines of cursive script.

Nauka barzo potuzebna do
Stenia wrotie skrucha abo Zala
gidechi f

Kiedy kto chce zrozumiec coto
stomo znaczy skrucha. Snadnie.
Znadwiska iey zrozumiec mozebo
nadwapa iest do skruszenia iako
Zarno krusza miedzy dwie maki-
nienmij: tak tez j Zarno grzechu
ktore Ga-twardziate maseu esto.
wieka grzesnego, bywa kruszone.
przez Sat, opowca ktorego zna-
cey strawione. bydz moze

narej strawione bydz niemoze. 77

S. Grzegorz naucza: iako do
kruszenia czego trzeba dwu ka-
mien, spodniego y zwieczchniego:
ak do zalu prawdziwego za grze-
chy potrzeba kamienia spodniego,
to jest boiazni piekła, boiazni grze-
chu, y sadu Boskiego; potrzeba
y zwieczchniego to jest nadzieie
o miłosierdziu iego wielkim, nadzie-
ie w zasługach Nęki iego, nadzie-
ie zemi Pań Bog grzechy odpu-
sci, choćby były nawieksze. Po-
trzeba tych dwu kamieni, bo ieden
bez drugiego nic nie pomoze, y owszem
przeszkodzi. Bo naprzyklad kiedy
by kto zalował za grzechy swoje

a niemiałby nadzieie odpuszcze
nia ich, ali nastąpi przeklęta de
speratio. kiedyby zaś miał kto
wysność w Miłosierdziu Bożym, a
niezłował, ali nastąpi brzydka ~~z~~
~~pr~~ pra'sumptia: Potrzebne tedy
te dwa kamienie człowiekowi gze-
sznemu. boiaźni sądow Bożich, i
nadzieie w Miłosierdziu jego.

To jest pomysłic sobie co to jest
byćz w piekle, a byćz na wieki,
cierpieć męki iezykiem ludzkim ni-
gdy niewypowiedziane, a cierpieć
na wieki.

Zdrugiej strony co to jest
iz Boż

278
ze z Bog stał sie człowiekiem,
de tak wiele dla mnie Dcievpiat chcąc
to nie zbawić, a to czyni nie z za-
a nych moich zaslug: ale z szere-
sł niości swojey, y dobroci niewy-
dy wiedzianej, kiedy te dwa kamienie
zer wozna, sie obracac na rozumie y
y na sercu grzesznego człowieka, za-
was ona twawdość grzechu musi sie
est kruszyć, przez on bol wewnętrzny, zo-
bydzeniem grzechu, y z dobrym przed-
ni siewzieciem Pana Boga więcej nie
ie obrażac.

Nie boleść iaka powiezechna
ma bydz, acz y ta dobra, ale bo-

leść wnetvzna, y serdeczna boleść
ktora ma pochodzic zobvzydzenia
guzechow. Naczym s. Ambrozy znal
sie dobrze, boten ilekvor sluchal
spowiedzi, tylekvor vazy plakal
styszac guzechy, ktorym placzem
tych samych do sluchy y zalu pobu-
dzal tak iz zznim placzaczem
plakac musieli. Oiaosz bowiem
nieplakac, gdy czlowiek przygatuzy
wzry sie obacz y wvate swojej, o
ktora, przez guzech nieszczesliwy
przyshedl. Zwykli sie ludzie
frasowac gdy co wielkiego zobia,
iako

219
ako o zgubę pieniędzy, o zgubę
wawu, zdrowia, iaki tam frasunek,
aki lament? a iakosztij gorzsniku
awziej nimasz sie frasować, ktovij
luszę swoję zgubiwszij, gubisz
Boga, bez ktowego żyć niemożesz,
ij od ktowego wszystko dobro masz,
zgubiwszij Boga, ktovij jest namil-
szym dobrem, ij nad ktowego do-
bra większego nimasz, bez tego
kędysz ij iako masz sie zdobyde-
na tak wielkie dobro. Na zgubę
tedij tak wielkiego dobrego, inszego
lekawstwa nimasz, tilko skruca,
ktora

ktora iako jest poczatkiem nasze-
go usprawiedliwienia, tak też jest
pieczęcia, ktora zbawienie swe przy-
smiewa pieczętujemy. Isz tedy
wiele nam na niej należy, potrze-
ba żebyśmy ię nieleda iako wzię-
li, ponieważ nie dobre Dczyńki, ale
dobre Dczyńki dobrze Dczyńione po-
dobają sie Panu Bogu.

Spytta kto. A ktore są dobre
Dczyńki ktore do Dkuchij należą?
Odpowiem że siedm. A te są
siedm okoliczności Dkuchij pra-
wdziwey, ktore Bonaventura w
wonych słowach dobrze wyraził
Rey.

200
Re cogitaba tibi omnes
annos meos in amaritudine.

PIERWSZA Conditia

skvuchij w tym slowie zamijka sie

Bede vozmyslat. to jest
bede, dwazal, lekko podstupiac
bede, sie wzijpatvowal, ij dwa-
zal cieszkie gzechij, abo tesz
cieszkość gzechu zvozmy-
slam ij wielkiem baczeniem
bede to czynit nieledaia ko,
ktore dwazenie tak jest po-
trzebnie ze spowiedz bez niego
nie jest pożyteczna, to niewa-
zenie spowiedz czyni niezupeł-

na ij zła, psuiaca, skvuche,
ij z'al za gvzechy. Przyczy,
na tego isz ten tvudno ma za-
lowac, ktorij nie wie za co ma
zalowac, a wiedziec nie bę-
dzie kiedy nie dwazy ij nie
przypatrzy sie. kiedy do ko-
go nowina przijdzie niewdzie-
czna, dwdzy slyszac ia,
przed onym do kogo nalezy
niepowiedzia, dla tego zeby
sie niefrasowal: Tak gvzech
wlasnie poczyna, stava sie
oto aby czlowieka niezafra-
sowal. frasunek bowiem za
gvzech

grzech jest iako iskwa gora, ca, 287
ktora gdy na cialo grube, padnie
nie tak pali, gdy na delikatnie
wieksza, bolecie czyni. Tak gdy
sua sunek padnie na Sumienie
zle, nie niewazy, gdy na dobre
ali zaras pali. wiedzie do zalu
boleści przydawajac.

Skadze to, ze ten niezgrysl,
a ten zgrysl, gdy kto co goryznie
ie a vorzryza, goryzkość czuc
musi, gdy zas kto polyka, za-
dnej goryzkości nie czuje. Tak
grzech gdy kto vorzryzie przez
dważenie vormyślne, wielka,

gorzkość jego czuć musi. bo
onim tak powiedział, no, że jest
iagoda, żółci pełna, jest żółcia,
smocza, gronem bardzo puzykowem
i tucizna, nie wleczona, na kto-
ra, żadnego lekarstwa ni masz
opwocz żal i skruć i za gze-
ch i. Tak czynił Dawid ktory
mowi: Abowiem ja nieprawość
moję poznawam, i gzech mój
przedemna, jest zawsze. I daj
tego ludzie nie czynia, i nie dają
zaia, złości gzechu swoich, i a
kosh tesz i żalować za nie mają?
Itak widzimy, że ledaiaki puzyk
ste

powanie do spowiedzi, psuie skru-
zę, i żal, zaguzeczij, a zatym wnie-
sienie spieczendwo człowieka podanie.
Dobrze s. Augustyn powiedział
sz rozmysłanie vodi umiętność
bo wiadomośc wiadomośc vodi bo-
leść, boleść vodi żal albo skruchę,
skrucha vodi nabozenstwo, kto-
re potym człowieka czyni sposo-
nego i obrotnego do rzeczy do-
wrych, rzeczy niebieskich.

Dla czego drugim cięższa po-
uta? Dla tego ze nimai, prawdzi-
wego nabozenstwa, a to początek
na swój od pilnego wważania gze-
chow, i rzeczy niebieskich.

Dobrze tedy powiedział Ezechias.
as. Recogitabo. będę Dwazał.
Zapamiętuję się i ja pełnie sam na się,
i na grzechy moje, i ta jest pierw-
sza Conditia skruchy i żalu
za grzechy.

Druga jest Conditia skruchy
która się zamyka w tym słowie.

Tibi Tobie. Nikomu naszemu
tylko tobie Panie Boże mój, w sercu
zamkniętym tajemnicę, tobie same-
mu wiadoma, będę Dwazał. A po-
nieważ to tajemnica wielka, przeto
tesz potrzebuje pokoju swego,
zamknięcia swego. I dla tego

Matth. 5. Cap 6. Gdy się
modl.

cebi
al
sie
ien
lu
ceby
e
erica
amf
e
zeta
o
o
e
odl

23.
łodziś, wnidzże do komorki twojej,
zamkni drzwi, wnidz do skryto-
ści serca twego, i nikomu tylko Panu
Bogu otworz serce twoje. chowemu
potrzeba pokoju swego, i temu kto
ma sądzić rzeczy trudne i
wielkie; Tak kto chowym jest na du-
szy potrzeba żebym miał swój po-
kój, a większego mieć niemożę,
tylko gdy sie z Panem Bogiem
swoim zamknie przez rozmysła-
nia dobre: kiedy przysiąć i przysię-
giacielem o rzeczach wielkich tra-
ctwie, tedy to czyni wskrytosci,
odwiedzie sie z nim na swoje,
a ty gdy z Bogiem twoim tra-

ctuiesz ovzcz wielka, odusze
twoie, wnidz do komorki twoiej,
i tam wskazytosci serca twego,
mow do Boga twego.

Ale czemuś to Ezechias
mowi: Będę rozmysłal tobie
a coś Bogu po gzechach? po
nieważ jest w nienawiści B
ga człowiek gzeszny, i wsze-
laka nieprawość jego, dla tego-
isz gzech jest iako iaka czar-
ność i spworność, dla tego też
gdij go na czym czarnym polo-
zimy, nievozezna my, czarno-
ści i spworności jego. Niechaj
kto polozy co czarnego na czar-
nym suknie, nievozezna tatur
bo

bo czarne na czarnym. Niechaj 284
położę na białym dnie, ali sie
zawsz wyda czarnosc jego. Tak
zli ludzie czynia, klada, i pi-
sza, swosne grzechy swoje na
czarnym i złym sumnieniu swo-
im, dla tego ich tecz nie bura-
zaia, zły grzech zle sumnienie.
Jeszcze doudzy przynudza, wy-
mowki swoje, a cożem takiego
uczynił, atoli tecz ten tak czy-
ni? czym iako sukienka, iako,
okrywająca złości swoje.

Achcesz ty, obaczyc co to
jest grzech, położże go na
dnie białym, położ go na samej

niewinności. Majestatu Boskie-
go, a tam dopiero poznasz słabo-
ść i ciężkość grzechu. Ist-
nie, iż święci ludzie i małe go-
chy, za wielkie byda gorzyli,
kiedy je kładli przed oczyma
Majestatu Boskiego. Przyczy-
na tego, iż stali wsamem ho-
mieniu słonecznym Bogu samym
i którym i najmniejsze pyłki
i makulę, snadnie każdy oba-
czyć może, gdy zaś słońca
nie masz, prochu żadnego nieba-
czysz. Dobrze wzięto mowę
Ezechias. Będę uważał to
bie

bie. i acy bowiem grzechow
moich poznać niemogę, tylko gdy
ie przed tobą, pokorzę.

TRZECIA jest Conditio.
Omnes, wszystkie, w którym sło-
wie wszystkie grzechy, tak po-
wzednie iako y smiertelne. Z-
ważać będę, y affekt do nich
zniosę, y koniecznie do nabijcia
dobrego sumnienia trzeba tych
dwu rzeczy. Wymiszczenia grze-
chow, y zniesienia okazyey y
affektow do grzechu. Tak iako
niegdy Hiemiasz Provok po-

wiedział cap'z.

Effundo sicut aquam cor meum.

Wylewam jako wodę serce moje

Naco s. Bonaventura mowi, Za
dna przez z naczyńia niebywa
tak wylana jako woda, ktova wse
lkie naczyńie czy sa. wyleie kto
z naczyńia wino, pozecie zostaię
wonność wina. Wyleie iaki oleiek
ali zostaię tłuśc: wyleie miod
zostaię słodkość; wodę wyleie
nie takiego nierozstawa.

Tak Prorok s. chce abyśmy
serca przed Bogiem jako wodę
wylewali, żeby nie nierozstalo, a

286
i wonności złych zamiarów, ani
mąci złych nalogów, ani nad-
tek smaku rzeczy ziemskich, z-
czy potrzebę tego świata mieć
cięż. Kto tak czyni, wylewa i-
ko wodę serce swoje przed Bogiem.
To nauka jest bardzo potrzebna
nie wszystkim, ale osobliwie tym,
którzy pozbywszy grzechu, jeszcze
efektu do niego nie pozbyli. i tym
którzy cudzą rzecz mają, prz-
sobie, bo grzech ich odpuszczony,
nie będzie, aż on nagodzi
w czym kogo oszukał.

Potrzebna i tym którzy oka-

zicj do złego niechca, opuścić,
i tym którzy siła grzechów ma-
ia, a przez niedbalstwo opuszcza-
ia, i onych sobie nieważa, i nie
spowiadają się ich. Ci wszyscy,
którzy tak czynią, niewylewają
serca swego przed Bogiem. Po-
trzeba tedy, żebyśmy grzechy
dważali, i dważając kładli je
przed Miałostwem Bożym, a po-
tym żebyśmy za wszystkie za-
łowali. A do tego żalu pomożemy nam

CZWARTA Conditia. która
się w tym słowie zamyka. Annos
Lata, to jest ~~zamyka~~ wedle
porz'

porządku grzechow. wspomnietywa-
nia: iako bowiem porządek weurzy-
telich sprawach jest pożyteczny, tak
daleko więcej w sprawach tych, kto-
re należą do zbawienia. Porzą-
dek tedy zwazania grzechow. na
latach i dniach życia ludzkiego
należy. Aby sie to snadniey poznać
mogło, mamy wiedzieć, iż sprawy
dusze naszej tym są skuteczniej-
sze, i poważniejsze, kiedy du-
sza jest skuniona, i nierozdziel-
na. Co aby tak było, ma mieć trzy
condicie. Umiejętność. Pamięć, i
afekt. Umiejętność abo to roz-
umienie ktore ma dasza, sprawuie

to, że człowiek poznawa co to
jest grzech, iaka cięszkość iego,
i co za strać za sobą, niesie.

Dosyć że natym że czło-
wiek poznawa co to jest grzech

Nie dosyć. ale pamiętać na
potrzebą, iako Dawid mowi, grze-
mój przedemną, iest zawsze: do-
piero za wmiętnością, i za pa-
mięcią, ma iść aspekt obczydze-
nia grzechow. S. Anzelmus po-
wiał tak: kiedyby mi na ie-
dnej stronie położono ogień pie-
kielny, na drugiej grzech, wo-
lał bym iść w ogień piekielny,
aniżeli rozgrzeszyć. Iż dusza
potę

298
to oteźniejsza iest do żalu za grze-
chy mając te Conditie. Możem to
stać poznac i obaczyc, kiedy bo-
wim frąsunek od kogo chcemy
ddalic, napowzod sie oto stawa
nij, abyśmy rozumienie i wiado-
mość onego frąsunku odmięnić mo-
li, i mowimy pospolicie; nie iest
ak iako rozumiesz, albo iesli iest,
edy nietak barzo, wiecej tu przy-
ozono. Żebyż zaś mogł zapomniec
nego frąsunku zwykłymy mowic:
losię otym co inszego mowic.
Anaostratek i affekt odwozzimij
od onego frąsunku, i mowimy iusz

dosyć tego żalu, tej ciężkości, abo
tesz mówimy: ten fva'sunek pozij
niesieć tak wiele pociech, tak wie-
le pożytku, sław. To tak zwykli-
śmy stęmi postępować ktorzy fva-
sunek iaki mają. Istego obaczyć
możemy, iż dusza mająca te trzy
Condicio. Umiejętność, pamięć i affek-
cie jest potężny do odpowiadania
spraw zbawiennych do żalu za
grzechy swoje, a gdzie tego ni-
masz, tam żal prawdziwy, i
spowiedz dobra być nie może.
eż nąto lekarstwa inżego ni masz
tylko poznać, kto jest nieswiał
domy, i dwojgi niewie, pospolicie
zwykl

29
abo zwýkyl sie pýtač, á miý pokazuiemy
nu goscińiec, abo mu przewodniká
láizmy. pámiéc ná grzechý, to iest
wzewodnik ý goscińiec nasz. Aia
losz do tego przýsc! s. Bonanentu.
a odpowieda: iáko wvoku sa, czte-
ý częsci. iest wiosna, láta dzie-
inne. Lato Młodzienstwo. Jesien
áta Męskie. Zima Stáwosc. kto
edy do tych lat iusz przepędzil,
iechájze sobie wspomina, czym
ána Boga obráził w dziecinstwie,
o Młodzienstwie, w Męskim wieku
w Stáwosci. A nie tilko ten, ale sa
mí sze sposoby do tego váchunka
potrzebne, zedy kto sobie przýká-

zanie Boże stawił przed oczyma
i obaczył przeciwko ktorému grze-
szył. Potym siedm grzechow glo-
wnych. Takie są. Pycha. Łakomstwo

Sto jest wielka, zaniedbanie
powinności stanu swego: a ponieważ
bez stanu swego pewnego żyć
nie może. przeto też iako wie-
le stanów, tak sie też wiele grze-
chow stanom rozmaitym należa-
cym najduie. Sten jest porzą-
dek przez ktory, przysposobiamy
sobie grzechy, ktorými i ktorogo
Czasu obrażalismy Pana Boga.
kiedy zaś kto wte Regestrze nie
— wygla-

200
zj, wgląda, niepodobna aby kiedy
grze, niał dobra, spowiedz czynic. Prze-
to, tożeba sie obawiać żeby zas
Stw, kto inszy z Regestrami pilno pisa-
e, nemi niezaśtał, a osobliwie wgo-
raz, dzinę smierci naszej.

n
wie- W klasztorach dobrze spowza-
ze- dzonych jest ten powzadek, że po-
a, spolicie starszy naznacza pewnych,
i, w powinnościach klasztornych wy-
i, cwieczonych osob, ktorzyby de-
i, fektu Bractw obseruowali, i one-
to, starszemu odnosili, aby za cza-
ie, sem ona Religia psuiaz sie poma-
a, u nie upadła. Tak sie właśnie

znami dzieie, my niewiedziemy
swoich defektow: ale ten jest ktory
bardzo silno patrzy w sprawy nasze,
i one bez omieszkania pisze w Re-
corda, a ten jest szatan przeklety,
i chowa je na dzien sadny, i przy
pominać ich nam będzie przy
smieci, iako onemu Tytanowi An-
tyochowi, o którym mamy w księgach
Machab' w rozdz' 6. który mając
mieć kazał do siebie zwołać
przysiacioli swoich, i mówił do nich.
dla waszku i synham, i pamię-
tajm na sprawy moje, którym cży-
ał wkościele Hierozolim i w iem
przed tym

przedtym nie pamiętał na to że ko-
 sciół zburzył, że skarby pobrał, tak
 wiele ludzi na zabijał, a przynajmniej
 nie pamiętał. Aby na nas taki strach
 i bojaźń przynajmniej nie przepadła,
 zabiegajmy temu, i mówmy z Dawi-
 dem. Grzech mój przedemną, jest
 zawsze.

Piąta Condicia Meos.

to jest własny ch mój grze-
 chów będę czynił, wspomnę i wanie
 nie cudzych. Zbawiciel nasz gdy
 zedł z Jerozolimą, krzyżem ob-
 ciętym, obciążawszy się obciąż-
 onymi płacząc, wchodzi do nich

nie płaczcie na mię, ale na syny
wasze, i tak ta p. Condicia mówi
do nas, abyśmy za swe grzechy
płakali, i oni ich myśleli, a nie o cu-
dzych. Nieszczesna to zaważa,
gdź człowiek sam siebie wdzier
i znać nie może. Bodaj ludzie po-
znali iako sie znimi dzieie, gdź
na cudze grzechy patrząc swych
nie widzą, a zwłaszcza gdź o so-
bie więcej niz o drugich rozu-
mieją. A kto takim iest, ni gdź
sie nie pozna, a za to nie zna i o-
moscia, przyjdzie nań kłatwa i
wytarczen?

wylaczenie sposrodku dobrych. 232

SZOSTA Condicia.

In amantudine. Wgozko
sci, y, nawzekaniu.

Zawzekat niegdij Provok na Mias-
to Hierozolimskie gdij mowit. Co
ko ludu mego Uczyn sobie placz
taki, iaki zwykta czynic sobie
Matka placzac iedynego syna
swego. Aczemu to. Temu isz
zbawienie twoe nagle przijdzie.
Tak by sie godzilo zalowac na
ludzi tych ktorzy zalowac za
gozzechy niechca, y powiedac
im isz zbawienie wasze nagle

napędzie, to jest smierć. o straszne i okrutne słowo, gdy gorzniejszy nagle bywa zniesiony.

Okrutna i straszna owo, gdy nie wzięciel niewiadomie napędzie, pobierze, powiaze, i zaprowadzi w niewolę, daleko straszniejsza, gdy gorzniejsze zaprowadza, w niewolę wieczną, bez żadnej nadziei wyjścia stęj niewolej.

ktoby to dał aby ludzie zaprasowali sercà swe, i żalowali że kiedy Boga swego obrażili, a żalowali w gorzkości serca, i wóztali każdy z osobna mowiąc

wiać, zemia łaskę Bożą, stracił,
na śladem na kłóvanie wieczne, w któ-
rym filko płacz a rozżutanie żebow.

ktoby to dał aby każdy wziął
serce na spoweciwanie się guze-
chom, dlatego iż zbawienie nasze
przez guzech, a światym przez smierć
ma przysię.

ktoby to dał aby kto skruszonijm
sercem zawiolał do Boga, poki de
spewania przeklęta nie nastąpi,
zeby nadzieie o swym zbawieniu
nie stracił, iako niegdy Micheas
Prorok. Będzie płakał i będzie wyl,
przede obnatoj i, stane się dzi-

wowiskiem ze. Na cosz tak vze
wro plakat y nawzehat Prorok.
Nato iziusz zdesperowane ha
vanc tego ktovij zalowac za
gryzechy niechce. Przeto polki
do desperaciey nie przysidze.
Dzycz mi ten placz wogowzkosci
dusze naszej, aby smy na on
placz wiecznego potepienia
nie przysli.

Siodma Condicia.

Animd med. Duszy moiej
wnetvzna bolesc, za's ma bydr
bo iest wiele bolow y zalow po-
wierzchniych, ktore do dusze v
odpuszczenia gryzechow nienale
za,

291
za. Tak powiedziało kvaicie ser-
ca wasze a nieodzienia wasze. tak
nam y na poczatku podu powiedzia-
no: Bmij twarz twoie gdy po-
scisz. Twarz dusze naszej jest
sumnienie dobre, ktore ieslismij,
zaszczecili grzechami, obmijwai-
mij sz ie ta siedmia Condiu, skru-
chy y zalu prawdziwego za grze-
chy, a zatym to wzijdzie ze sie
iayc wplaczu, bedziemij zac w we-
selu. Amen.

JEZVS MARTA.

Krotkie nrczenie Modlitny, Zwiczaj
opisany ch czesci zebranej a ta

iest, okoto boliesci y sromotnei
katowania. Jezusa Chry
sta Ukrzywanego.

Ma vprzedzic czytanie nabr
zne o tej tajemnicy

Przy gotowanie

Ja nikczemny lichy i wielki
grzesznik. Z maiestatem twoim
nieogarnionym, najwilszy Panie
Bozemoi mowic zaczynam, wiel
kiey sie mprawdzie rzeczywaz
iednak niewatplira to iest, z
maiestat twoi zniezlkoicznejey
dobroci y wprzeymosci dopus
y bedzie raczyt, aby ia ktora

Pie

nie wzgardzonym robakiem bydz
 wznawam; y ktorzy stuznie mial
 bym bydz wieczną iaką spogar:
 da do ciebie obroczony, teraz
 przed Boską mądrością twarz
 moie przetożył y przystęp
 pobliski otrzymawszy, rospra:
 wie zaczął, wstanie sie y
 powit. Ja tobie nieznymy ciezonij
 Krolu nad Krolmi niski poklon
 czynię y przed obecnością
 twoją która wszystko stworzenie
 napetnia pokornie (zolem bić: a
 serce moie zupełnie oddawam
 Zeby nie zabawiało nieustaj:
 nym wvazaniem Boskiej dobro
 ci twojej przyoblokszy twarz

z atolską wzatobę y wgrubę
wtolienicze, bo sie wstydami
cze nieprawości swoich:
Wkorzonym tedy sercem m
tolierdzia zadam, a bys mi
scinie przebaczyć raczył
kutnia czemu a bytności
swoją był mi przytomny. Z
był sie przez te godzinke
za czetęj modlitwie z pozyc
kiem innym a z chwata Ma
Statu tego zabarret.

Rozmyślanie
O twoim Synu Bogawiecznego
Panie moi na Krzyż ralsciaga

270
nini rozmyslać mi przychodzi.
Życzę ci bym zaiste Tobie to:
gdy te bolieści, i mierzalne
wciśki i wrzagańia ktorez
dla mnie zniosł, gódnie wwa-
żyć. Wprawdzie pewna jest
scieżka męskończony dobro moie, te
bolie ktore ponosił większe
niż nizeli ja one myślę poiać
abo stony opisać mogę. bokie:
chęć sie przy patrzyć tobie na
drzewie onym nie litości mi w:
spietemu. Widzę kłóci twoie
z miękczym swego wzruszone,
recze i nogi tępiem groździa
mi szdurawione, i najświet-
szą

szą głowę twardym ostrzem. Cieniec
skłotał i tak z bolącego z
ciała gwałtownie na kempu
czą palzącą się. i tak
na pamięć przywodzię prz
czyste Ciało Subtelny i Sprawn
Ducha Świętego kłatem wygo
towane, z ełatej subtelności
wielce gdyż wrażliwe musi at
a to nad inżę Ciata do tąd
widziane okrucieństwa. Znie
sto pomienione skąd mierz
wazę wielkości boleści twojej
także zranio i zrużyc mog
opoki twardo do pozatowa
nia się nad tobą, Panie mo
Kad to iezeli rzucze okiem

237
na przedziwny, przemysł ma:
drażci Światey Bólskiej. Która
wylała ołobny à niepoiety
sposob, który nimez sie przyro-
dzeniem niecierpliwym, do znie-
sienia takowych bolieci spob:
bny zjednoczył wiecy morie
nieumiem, tylko zatowac sie na
młodzieczność i twarłość moie.
Która przyczyniła do tak
żałosnego widoku za sprawie:
dłinością Baska wystawionego
wtobie nieminnu baranku Synu
Boga wiecznie żyjącego.
Jestliż sie przystuchacie ze
chce wczepnym monom y na:
smiewiskom.

na smiewiskom, które ponołi do
nieprzyjaciół troich, którzy cho-
ciaż cie nieznosne katowania
znoszączego mędzieli, wolnem i
dnak a dremi ięzykami rany
ponawiali troie wielce sie cie
y oblubiać z tego z enacie Pa-
na mego, tak Promotną y okru-
tną Smiercią z a mordowang
patrzali: a tak z adumieranie
sie natak okrutne dzirowisko
Vznac muże zem ia iest on Juda
z toliny, ktorym sie nie kaino-
i y przestępstwy, niezliczonon-
tych ziadtych mskow mdrapie-
zke pazury podat, zehy zlu-
putego albo drapieżey nie-
sprawiedliney ktorey chcinie o-
czeki

oczekiwali głodne serca na:
 paśli. O Jednocię prośbę
 Panie moi, ahy mi obciat pomie:
 dzieć co za godność moi adla
 której poddzwignienia y ochro:
 niy dajesz. Nie wręczę nieprzy:
 iaciellkie? Wiem zem zgrze:
 szyt y utulżnego gniewu przy:
 czynem dat, iakos tedy zapó:
 mniarszy Czeltego wrazu tak
 mile y prawnie reką Ojczow:
 ską do siebie przytulasz y o
 dobro moje tak wsiłujesz. Ży
 li to Stulżna ahy niewinnny za
 obminionego. y zaniemdzecze:
 go nader grzeżnika. Smierc
 podiarc miał.

Dziek czynienie.

Niezdolney, mprawdzie iednak
czatem Sercem dziek czynie
nie oddawam ci wieczne dobro
moie, y zyczyt bym zakupic nie
policzone serca zebym onem
wszystkiemi iako stodkiem dzwie
kiem lutni brzmiały ch. ob
ficie miłalierdzie twoie opina
jączy wystawiać mogt. Takze
y tym podobne akty, podług
wczirności mają być czynione.

Offiarowanie

Ja tobie nataskaw by Panie
moi Serce moie y wdziecz nie
zliczone

zliczone Serca ktore zyczyt:
 bym oliąc a bym ci one poslu:
 bit, iako wonne kadzido ognie
 pragnienia z toba ono ztedno:
 czycz zarzysze ofiaruiey
 a bym iakoskolwiek mitosci
 troiey, Pańskiej, w zaiemda:
 wdzieczyc mogt, wiernie stuz
 zyc maiełstatom i tremu, chce
 y wtey, albo woney rzeczy kto:
 nami trudna sie domykonania
 pokaze v martwie y z micyzyc
 łtate przedienzicie czynic.

Prozba

Lecz i alna to jest ze przelz

osobliwego poratowania i
nie począć ani wykonać niemożę
i dlatego przybódcie chętnym
i potężnym polietkiem
tirałem, krolu moczarskim i
Kiebielkich, użyć taski tiner
Pankier, a tym meznym serce
namietnościam przykrym i nie
wstydliwym odpowiad, i tą
Cnotą się wzbroit która by iale
pukliierz czartowny grot
nieprzyjazne odpodżata.
Proszę tedy dla imienia i
go tego wstydliwego użyć mi
Istnieje tineru czego mi nie
dostać

nie dostaie aby szczelnie do:
 będziuły, wiecznie z tobą y
 w tobie nieprzebrane dobro maie
 mogt chwalić zazywac Amen.

Novemla aneta sua troyce pr
 swieszet w imie oya ty syna hycel
 majam w imie oya ty syna hycel
 n. majam w imie oya ty syna hycel
 rac iest wiara Mat. 10. 11
 abyśmy iednego Boga w troycy
 atroycyce w imie Boga i syna
 ani person nie mieszaiac ani i
 nacy nie rozdzielaiac

Pr
Hyd
ca
my
la
Hyd
n
mi

1000. 1000.

Ronwenkre